

Baština Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

LJETOPIS knj. XI

1979

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/items/9dc0fd61-1a97-4a1e-b173-d72cb6642137>

Preuzeto s Baštine Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

<https://bastina.anubih.ba/>

LJETOPIS
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1978. godinu

KNJIGA XI

Sarajevo
1979.

L J E T O P I S
AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
BOSNE I HERCEGOVINE
za 1978. godinu

KNJIGA XI

Sarajevo
1979.

Pripremio i uredio,
akademik MILIVOJE ĆIRIĆ

Članovi redakcije:
ENES EKIĆ i RAJKO DURSUN

I z d a l a
AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1. Sastav organa Akademije	7
a) Predsjedništvo Akademije	7
b) Izvršni odbor Predsjedništva Akademije	7
c) Počasni članovi Akademije	7
d) Članovi Akademije po odjeljenjima	8
e) Sastav odbora, komisija i drugih tijela Akademije	12
f) Odbori i komisije Predsjedništva Akademije	13
g) Odjeljenjski centri, odbori i komisije	15
h) Međuodjeljenjski odbori i komisije	18
2. Organizaciju i sastav Radne zajednice Sekretarijata i naučnih službi u Akademiji	22

II. RAD AKADEMIJE

1. Uvod	27
2. Skupštine Akademije	29
3. Predsjedništvo i Izvršni odbor Akademije	30
4. Rad Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ	30
5. Odbor za koordinaciju naučnog rada Akademije	30
6. Komisija za istoriju naroda BiH	31
7. Izbor novih članova Akademije	31
8. Izdavačka djelatnost Akademije	76
9. Biblioteka Akademije	78
10. Sekretarijat i naučne službe Akademije	78

III. RAD ODJELJENJA AKADEMIJE

1. Izvještaji odjeljenja i organizacionih jedinica	83
2. Izvještaji međuodjeljenjskih odbora i komisija	104
3. Izvještaji članova Akademije o učešću na naučnim skupovima	113
4. Pregled prihoda i rashoda Fonda za naučnoistraživački rad	121
5. Pregled izvršenja finansijskog plana Akademije za 1978. g. i prijedlog finansijskog plana za 1979. godinu	122

IV. INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE U 1978.

1. Aktivnosti van Akademije	125
-----------------------------------	-----

V. PLAN RADA AKADEMIJE U 1979. GODINI

1. Plan rada Akademije	125
2. Plan rada Instituta čiji je su osnivač Akademija	182

VI. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJE U 1978. GODINI

1. akademik Dušan Maksimović	193
2. dopisni član Jakov Rukavina	195
3. akademik Milivoje Sarvan	197
4. dopisni član Stjepan Mikulec	199

I. PODACI O SASTAVU AKADEMIJE

1. SASTAV ORGANA AKADEMIJE

a) PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

akademik Alojz Benac, predsjednik
akademik Kemal Kapetanović, potpredsjednik
akademik Midhat Šamić, potpredsjednik
akademik Milivoje Ćirić, generalni sekretar
akademik Nedim Filipović, sekretar ODN
akademik Miroslav Varadin, sekretar OPMN
akademik Seid Huković, sekretar OMN
akademik Svetozar Zimonjić, sekretar OTN
dopis. čl. Derviš Sušić, sekretar OKU
akademik Vojo Dimitrijević, član
akademik Hajrudin Hadžiselimović, član
akademik Vojislav Spaić, član
akademik Aleksander Trumić, član
dopis. čl. Tihomir Vuković, član

b) IZVRŠNI ODBOR PREDSJEDNIŠTVA AKADEMIJE

akademik Alojz Benac, predsjednik
akademik Kemal Kapetanović, potpredsjednik
akademik Midhat Šamić, potpredsjednik
akademik Milivoje Ćirić, generalni sekretar

c) POČASNI ČLANOVI AKADEMIJE

Josip Broz – Tito
Edvard Kardelj
Vladimir Bakarić
Rodoljub Čolaković

d) ČLANOVI AKADEMIJE PO ODJELJENJIMA

Odjeljenje društvenih nauka

Redovni članovi (akademici):

**Alojz Benac
Hamdija Čemerlić
Branislav Đurđev
Nedim Filipović
Cvjetko Rihtman
Vojislav Spaić
Jovan Vuković**

Dopisni članovi:

**Borivoje Čović
Milorad Ekmečić
Muhamed Filipović
Hasan Hadžimerović
Desanka Kovačević-Kojić
Stjepan Lovrenović
Enver Redžić
Arif Tanović
Rade Uhlik**

Članovi Akademije:

Domaći:

**Mihailo Apostolski
Mehmed Begović
France Bezlaj
Vaso Čubrilović
Sima Ćirković
Ivan Foht
Milutin Garašanin
Bogo Grafenauer
Grga Novak
Branko Pavićević
Asim Peco
Mihailo Petruševski
Duje Rendić-Miočević
Jakov Sirotković**

Inostrani:

**Emil Kondurachi
Paolo Graciozi
Zdzisław Stieber**

U okviru Odjeljenja društvenih nauka kao stalne organizacione jedinice djeluju:

a) *Centar za balkanološka ispitivanja* – direktor akademik Alojz B e n a c i

b) *Komisija za lingvistička ispitivanja* – predsjednik akademik Jovan V u k o v i ć.

Odjeljenje medicinskih nauka

Redovni članovi (akademici):

**Ibro Brkić
Marko Ciglar
Jakob Gaon
Hajrudin Hadžiselimović
Seid Huković
Josip Ježić
Jakov Rukavina *
Grujica Žarković**

Dopisni članovi:

**Aleksandar Nikulin
Ladislav Ožegović
Džemal Rezaković
Ešref Sarajlić
Hišam Serdarević**

* Umro 25. II 1978. godine

Članovi Akademije:

Domaći:

**Bogdan Breclj
Vladimir Čavka
Frane Kogoj
Radivoje Milin
Janez Milčinski
Isidor Papo
Milivoje Sarvan ***

* Umro 3. V 1978. god.

Inostrani:

**Ulf Svante fon Euler
Gerhard-Volf Hajdeger**

Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka

Redovni članovi (akademici):

**Mahmut Bajraktarević
Edhem Čamo
Milivoje Ćirić
Pavle Fukarek
Krunoslav Ljolje
Dušan Maksimović*
Tonko Šoljan
Miroslav Varadin**

Dopisni članovi:

**Ljubomir Berberović
Miralem Džinić
Avdo Hadžibeganović
Tihomir Vuković**

*** Umro 4. januara 1978.**

Članovi Akademije

Domaći:

**Branko Bajčetić
Mladen Deželić
Georgi Filipovski
Drago Grdenić
Dušan Kanazir
Branislav Martić
Pavle Savić**

Inostrani:

Vladimir Prelog

Saradnici:

**Fikret Vajzović
Veselin Perić**

Odjeljenje tehničkih nauka

Redovni članovi (akademici):

**Josip Bać
Julije Hahamović**

Radoslav Jovanović
Muhamed Kadić
Kemal Kapetanović
Manojlo Maravić
Juraj Neidhardt
Ivan Soklić
Aleksander Trumić
Svetozar Zimonjić

D o p i s n i č l a n o v i :

Dragomir Malić
Stjepan Mikulec*
Tihomil Marković
Husref Redžić
Muhamed Riđanović

*Umro 19.IV 1978. god.

Č l a n o v i A k a d e m i j e :

D o m a ć i :

Ivan Jurković
Anton Kuhelj
Dorđe Lazarević
Petar Stevanović
Branko Žeželj

I n o s t r a n i :

Stanislav Jemeljanov
Boris Paton

Odjeljenje za književnost i umjetnost

R e d o v n i č l a n o v i (a k a d e m i c i) :

Midhat Begić
Vojo Dimitrijević
Vlado Milošević
Ismet Mujezinović
Čamil Sijarić
Midhat Šamić
Ivo Šeremet
Mica Todorović

Dopisni članovi:

Dušan Đurović
Vojin Komadina
Boško Kućanski
Mladen Oljača
Dervić Sušić

Članovi Akademije:

Domaći:

Antun Augustinčić
Branko Čopić
Eli Finci
Nedeljko Gvozdenović
Božidar Jakac
Blaže Koneski
Miroslav Krleža
Esad Mekuli
Haralampije Polenaković
Mehmed Selimović
Josip Vidmar

Inostrani:

Konrad Volf

e/ SASTAV ODBORA, KOMISIJA I DRUGIH TIJELA AKADEMIJE

1. Odbor za koordinaciju naučnog rada:

akademik Kemal **Kapetanović**, predsjednik
akademik Nedim **Filipović**
akademik Hajrudin **Hadžiselimović**
akademik Muhamed **Kadić**
akademik Krunoslav **Ljolje**
akademik Čamil **Sijarić**

2. Odbor za izdavačku djelatnost

akademik Miroslav **Varadin**, predsjednik
akademik Ivo **Šeremet**
dopis. čl. Milorad **Ekmečić**
dopis. čl. Aleksandar **Nikulin**
dopis. čl. Muhamed **Ridanović**

1. Odbor za biblioteku i dokumentaciju

akademik Manojlo Maravić, predsjednik
akademik Josip Ježić
akademik Krunoslav Ljolje
akademik Čamil Sijarić
dopis. čl. Milorad Ekmečić

2. Odbor za finansije

akademik Marko Ciglar
akademik Hamdija Čemerlić
akademik Čamil Sijarić

3. Komisija za nagrade i odlikovanja

akademik Midhat Šamić, predsjednik
akademik Ibro Brkić
akademik Julije Hahamović
akademik Krunoslav Ljolje
akademik Vojislav Spaić
dopis. čl. Derviš Sušić

4. Komisija za izradu Istorije naroda Bosne i Hercegovine

Č l a n o v i K o m i s i j e:

akademik Branislav Đurđev
akademik Nedim Filipović
dopis. čl. Desanka Kovačević-Kojić
dopis. čl. Enver Redžić
dr Dževad Juzbašić

I – Potkomisija za srednji vijek:

dopis. čl. Desanka Kovačević-Kojić, rukovodilac
prof. dr. Sima Ćirković
prof. dr. Marko Šunjić

II – Potkomisija za turski period do kraja XVII vijeka:

akademik Nedim Filipović, rukovodilac
akademik Branislav Đurđev
ing. Alija Bejtić
prof. Hamid Hadžibegić
dr Adem Hadžić
prof. dr. Milan Vasić

Saradnik na izradi teksta:

prof. dr Vančo Boškov

III – Potkomisija za turski period od XVII vijeka do 1878. godine:

akademik Branislav Đurđev, rukovodilac
mr Ahmed Aličić
ing. Alija Bejtić
dr Muhamed Hadžijahić
dr Mustafa Imamović

Saradnici na izradi tekstova:

Mitar Papić, profesor
Seid Traljić, profesor
prof. dr Vančo Boškov

IV – Potkomisija za period austrougarske uprave:

dr Dževad Juzbašić, rukovodilac
Risto Besarović
mr Ilijas Hadžibegović
doc. dr Mustafa Imamović

Konsultant i saradnik na izradi teksta:

prof. dr Ferdo Hauptmann

Saradnik na izradi teksta:

Mitar Papić

Saradnici na izradi monografija:

prof. Branislav Begović
mr Tomislav Kraljačić
Kasim Isović
Božo Madžar
dr Nusret Šehić

V – Potkomisija za između dva rata:

dr Nikola Babić, rukovodilac*
dr Ahmed Hadžirović
dr Nedim Šarac

***Umro 18. novembra 1978. godine**

Saradnik na izradi teksta:

dr Vojo Maksimović

VI – Potkomisija za period narodnooslobodilačkog rata i socijalističke revolucije:

dr Nikola Babić, rukovodilac*

dr Zdravko Antonić

mr Rafael Brčić

dr Rasim Hurem

*Umro 18. novembra 1978. godine

g) ODJELJENJSKI CENTRI, ODBORI I KOMISIJE

Odjeljenje društvenih nauka

1. Centar za balkanološka ispitivanja:

Akademik Alojz Benac, direktor Centra

Članovi Centra:

akademik Alojz Benac, direktor Centra

akademik Idriz Ajeti

prof. dr Franjo Barišić

prof. dr Branimir Bratanić

dopis. čl. Borivoj Čović

akademik Branislav Đurđev

akademik Nedim Filipović

prof. dr Stane Gabrovec

akademik Milutin Garašanin

akademik Radoslav Katičić

prof. Špiro Kulišić

prof. dr Fanula Papazoglu

akademik Mihailo Petruševski

akademik Duje Rendić-Miočević

prof. dr Mate Suić

2. Komisija za lingvistička ispitivanja:

akademik Jovan Vuković, predsjednik

Stalni spoljni saradnici:

Josip Baotić
dr Vera Jerković
Hrvoje Križić
prof. dr. Ksenija Milošević
prof. dr Milivoje Minović
prof. dr Velimir Mihajlović
prof. dr Malik Mulić
doc. dr Novica Petković
doc. dr Radoje Simić
Nadžija Taso

Povremeni spoljni saradnik:

prof. Nedžad Hadžidedić

3. Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju:

dopis. čl. Arif Tanović, predsjednik
akademik Branislav Đurđev
akademik Hamdija Čemerlić
dopis. čl. Muhamed Filipović
prof. dr Besim Ibrahimpašić
prof. dr Franjo Kožul
prof. dr Stojan Tomić
prof. dr Abdulah Šarčević
prof. dr Zoran Vidaković

4. Komisija za etnomuzikologiju:

akademik Cvjetko Rihtman, predsjednik
akademik Alojz Benac
akademik Vlado Milošević
akademik Jovan Vuković
dr Dženana Buturović
mr Mira Fulanović
prof. Nedžad Hadžidedić
doc. Vinko Krajtmajer
Munib Maglajlić
dr Ankica Petrović
prof. Đurdica Rajčević-Majić
mr Dunja Rihtman
Ljuba Simić
Jasna Spaić
dr Dragomir Vujičić

Odjeljenje medicinskih nauka

1. Odbor za rak

dopis. čl. Hišam Serdarević, predsjednik
akademik Seid Huković
dr Mirjana Bokonjić
prof. dr Vesna Hadžiomerović
prof. dr Dragan Kosorić
dr Abdulah Konjicija
dopis. čl. Aleksandar Nikulin
dopis. čl. Ladislav Ožegović
prof. dr Slobodan Obradov
prof. dr Midhat Precić
dopis. čl. Džemal Rezaković
prof. dr Ešref Sarajlić
prof. dr Dževad Softić
prof. dr Srećko Šimić

2. Komisija za kardiovaskularni sistem:

akademik Ibro Brkić, predsjednik
akademik Hajrudin Hadžiselimović
prof. dr Sead Brkić
dopis. čl. Aleksandar Nikulin
doc. dr Nurudin Numić
doc. dr Miodrag Popadić
dopis. čl. Džemal Rezaković
prof. dr Đorđe Radojević
dopis. čl. Ešref Sarajlić
dr Milorad Tomašević

3. Odbor za nefropatiju:

akademik Jakob Gaon, predsjednik
akademik Josip Ježić
dr Irfan Aganović
dr Ismet Dedić
prof. dr Hamid Pašić
dr Boriša Telebak

4. Odbor za virusni hepatitis:

akademik Jakob Gaon, predsjednik
dr Arif Arnautović
dr Irfan Aganović
prof. dr Dragan Đorđević
dr Adila Filipović
doc. dr Mirko Karlovac

prof. dr Miha Likar
dr Albert Musafija
dr Zlatko Puvačić
dr Nikola Rukavina
dr Savo Šibalić
prof. dr Muhamed Teftedarija

Odjeljenje tehničkih nauka

1. Komisija za vodoprivredu:

akademik Aleksander Trumić, predsjednik
dopis. čl. Muhamed Riđanović
akademik Josip Bać

h) MEĐUODJELJENSKI ODBORI I KOMISIJE

1. Odbor za prirodne resurse:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik
akademik Milivoje Ćirić
akademik Pavle Fukarek
akademik Kemal Kapetanović
akademik Ivan Soklić
dopis. čl. Tihomil Marković
dopis. čl. Hasan Hadžiomerović
dopis. čl. Muhamed Riđanović
dopis. čl. Tihomir Vuković

U okviru Odbora za prirodne resurse djeluju komisije i grupe:

a) Komisija za zemljište:

akademik Milivoje Ćirić, predsjednik
ing Mevludin Hanić
dr Vojna Jakšić
dr Dževad Jarebica
dr Jusuf Kurtović
dr Loti Manuševa
dr Husnija Resulović

b) Komisija za životinjski svijet:

dopis. čl. Tihomir Vuković, predsjednik
akademik Tonko Šoljan
prof. dr Smilja Mučibabić
mr Slavko Obratil

mr Živorad Rapačić
mr Oskar Šenk

c) Komisija za biljni svijet:

akademik Pavle Fukarek, predsjednik
prof. dr Mitar Bašović
prof. dr Dane Batinica
dr Željka Bjelčić
prof. dr Lazar Jerković
prof. dr Nada Kapetanović
prof. dr Radomir Lakušić
prof. dr Konrad Pintarić
dr Živorad Radovanović
prof. dr Osman Sarić
prof. dr Vitomir Stefanović

d) Grupa za kaustobiolite:

akademik Ivan Soklić, predsjednik
prof. dr Safet Čičić
dr Radiša Milojević
mr Savka Miletović
mr Slobodan Pavlović
prof. mr Ante Raos
dr Tomislav Arsenijević
mr Mijo Krešić
mr Ljuban Čekić
dr Murat Redžepagić
prof. ing. Nenad Grujić

e) Grupa za metale:

akademik Kemal Kapetanović, predsjednik
ing. Ranko Vičić
ing. Miloš Vukojevac
ing. Tihomir Živaljević
ing. prof. Fabijan Trubelja
ing. Mehmed Ramović
ing. Roman Bitenc

f) Grupa za nemetale i prirodni kamen:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik
prof. dr Fabijan Trubelja
dr Ljubomir Rokić

g) Grupa za mineralne sirovine:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik

h) Grupa za geološku kartu:

akademik Radoslav Jovanović, predsjednik
prof. dr Fabijan Trubelja
prof. dr Miodrag Vidović
dr Mladen Mojičević
ing. Svetozar Tokić
dr Ljubomir Rokić
ing. Ružica Kajmaković-Srđić
ing. Ešad Kulenović

2. Odbor za prostorno planiranje:

akademik Muhamed Kadić, predsjednik
akademik Vojislav Spaić
akademik Grujica Žarković
dopis. član Tihomir Vuković
dopis. član Hasan Hadžiomerović
dopis. član Ladislav Ožegović
dopis. član Husref Redžić
dopis. član Hišam Serdarević
dr Midhat Aganović
dr Ilija Bošnjović
mr Aleksander Trumić

3. Odbor za kibernetiku i sistemne analize:

akademik Svetozar Zimonjić, predsjednik
akademik Mahmut Bajraktarević
akademik Marko Ciglar
dopis. član Hasan Hadžiomerović
dopis. član Dragomir Malić
dopis. član Ešref Sarajlić

a) Komisija za teoretske i tehničke probleme sistemnih istraživanja:

akademik Svetozar Zimonjić, predsjednik
dr Petar Kesić
dr Draško Suvajdžić
dr Aleksandar Popović
dr Božidar Matić
dr Ahmet Mandžić
dr Branislava Peruničić
dr Vladimir Sivjakov
dr Asif Šabanović
dr Ljubiša Draganović
dr Muhamed Aganagić
dr Vladimir Gligić

b) Komisija za sisteme analize ekonomskih kretanja:

dopis. član Hasan Hadžomerović, predsjednik
dr Stjepo Andrić
dr Želimir Vučković
dr Dezider Jurišić
mr Miodrag Jovicević

c) Komisija za biokibernetiku:

akademik Marko Ciglar, predsjednik
akademik Seid Huković
dopis. član Ešref Sarajlić
dr Džemaludin Kantardžić
dr Muhamed Nakaš
dr Rajko Bokonić
dr Ante Blažević
dr Đorđe Radojević

4. Komisija za izradu Istorije likovnih umjetnosti Bosne i Hercegovine:

dopis. član Husref Redžić, predsjednik
akademik Ivo Šeremet
akademik Muhamed Kadić
dopis. član Borivoj Čović
prof. dr Džemal Čelić
prof. Ivan Taubman
dr Smail Tihć
mr Azra Begić

I – Potkomisija za praistoriju i antičko doba:

dopis. čl. Borivoje Čović, rukovodilac
akademik Alojz Benac
dr Đuro Basler
dr Irma Čremošnik
dr Zdravko Marić

II – Potkomisija za srednji vijek:

dr Smail Tihć, rukovodilac
dr Pavao Anđelić
Šefik Bešlić
dr Zdravko Kajmaković
prof. dr Muhamed Karamehmedović
dr Nada Miletić
dopis. čl. Husref Redžić

III – Potkomisija za period turske uprave:

prof. dr Džemal Čelić, rukovodilac
dr Zdravko Kajmaković
prof. dr Muhamed Karamehmedović
prof. Esad Kapetanović
dopis. čl. Husref Redžić
dr Smail Tihić
Mehmed Mujezinović

IV – Potkomisija za austrougarski period:

Ivan Taubman, rukovodilac
mr Azra Begić
dr Ljubica Mladenović
Miloš Radić

V – Potkomisija za savremenu istoriju:

mr Azra Begić, rukovodilac
prof. dr Džemal Čelić
dr Ibrahim Krzović
ng. Nedžad Kurto
Miloš Radić
dopis. čl. Husref Redžić
prof. Ivan Taubman
dr Smail Tihić
prof. Živorad Janković

2. ORGANIZACIJA I SASTAV SEKRETARIJATA I NAUČNIH SLUŽBI U AKADEMIJI

I. Sekretarijat

MUHIDIN SULEJMANPAŠIĆ, sekretar Sekretarijata i naučnih službi

Služba za koordinaciju naučnih i umjetničkih djelatnosti

NEDA BOGIČEVIĆ, samostalni referent
RADMILA STOJADINOVIĆ, samostalni referent
UBAVKA JAKŠIĆ, samostalni referent

Služba za izdavačku djelatnost

ENES EKIĆ, rukovodilac službe
NATAŠA KECMANOVIĆ, lektor – korektor

Služba za upravno-pravne i opšte poslove

RAJKO DURSUN, rukovodilac Službe i pomoćnik sekretara Sekretarijata
MUNEVERA VOLODER – TUZLAK, arhivar
MIRSADA AHMETAŠEVIĆ, daktilograf
IVICA AZINOVIĆ, ekonom
RANKO GUNJAK, kurir
ISMET HASANBEGOVIĆ, vozač putničkih kola
RANKO TADIĆ, vozač putničkih kola
ALEMA GRČIĆ, domar i rukovalac priručnog bifea
MARIJA PLEŠA, rukovodilac poslova za održavanje čistoće
IVA KUBI, radnica za održavanje čistoće

Kabinet Predsjedništva

RADOJKA ČOROVIĆ, tehnički sekretar u Kabinetu Predsjedništva

Računovodstvo

MUNIRA DŽAMASTAGIĆ, rukovodilac Računovodstva
MUBERA RIZVIĆ, knjigovodstveni referent
NADŽIJA FEJZAGIĆ, knjigovodstveni referent

Biblioteka

MIRJANA BILEK, rukovodilac Biblioteke
EMINA STANEK, bibliotekar

II. Naučne službe

Komisija za istoriju naroda Bosne i Hercegovine

HASAN HASANEFENDIĆ, sekretar Komisije

Komisija za lingvistička ispitivanja

DRAGOMIR VUJIČIĆ, viši stručni saradnik
NEVENKA GOŠIĆ, viši stručni saradnik
SNEŽANA ČERIĆ, stručni saradnik

Centar za balkanološka ispitivanja

Mr EDINA ALIREJSOVIĆ, viši stručni saradnik
Mr ŽIVKO MIKIĆ, viši stručni saradnik, antropolog
BLAGOJE GOVEDARICA, stručni saradnik, arheolog
SEAD ČERKEZ, arheološki ilustrator

II. RAD AKADEMIJE

1. UVOD

Proteklih godina je, kako pred društveno-političkim forumima tako i u okviru Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, tretirano pitanje statusa i društvene funkcije akademija nauka i umjetnosti, te primarnih djelatnosti akademija i društvene valorizacije njihovih funkcija u procesu jačanja njihove radne komponente. Kao specifične samoupravne organizacije, akademije prvenstveno imaju zadatak da se povezuju sa udruženim radom materijalne proizvodnje i društvenih djelatnosti i tako uključe u tokove društvene proizvodnje u cilju podizanja njene reproduktivne moći i modernizacije primjenom savremenih naučnih dostignuća. Akademije treba da prerastu u koordinate i inicijatore značajnih naučnih akcija i da se ispolje kao faktor koji će učestvujući u utvrđivanju naučne politike trasirati puteve razvoja nauke.

Uspjeh i obim realizacije ove koncepcije zavisio je i zavisi od organizacionih, kadrovskih i materijalnih mogućnosti naše akademije. Kada bi se oslanjala isključivo na vlastite kadrovske i materijalne mogućnosti, Akademija ne bi mogla uspješno ostvarivati ovu zamisao. Zbog toga je Akademija, posebno u 1978. godini, usmjerila svoju primarnu djelatnost u pravcu povezivanja sa udruženim radom i naučnom bazom na proučavanja stanja u pojedinim oblastima nauke i sl. Može se reći da 1978. godina predstavlja period vrlo intenzivnog rada Akademije koji u određenom smislu mijenja dimenzije i karakter dosadašnjeg rada. U realizaciji svoje politike trasirane ranijih godina Akademija je 1978. godine pristupila:

1. povezivanju sa većim industrijskim sistemima;
2. povezivanju sa Republičkom zajednicom za naučni rad u cilju realiziranja zajedničkih specifičnih zadataka;
3. sagledavanju stanja u pojedinim oblastima nauke na tematskim skupovima i predlaganju mjera za unapređivanje nauke u tim oblastima;
4. tješnjem povezivanju sa univerzitetima u Republici;
5. daljem produbljivanju međunarodne naučne saradnje;
6. saradnji sa ostalim jugoslovenskim akademijama nauka u većem stepenu, bilo djelatnošću u međuakademijskim odborima bilo suorganizovanjem međunarodnih naučnih skupova;
7. intenziviranju svoje izdavačke djelatnosti.

U aprilu 1978. godine Akademija je zaključila samoupravni sporazum o osnovama, oblicima i odnosima u međusobnoj saradnji na razvoju i primjeni nauke sa SOUR-om Energoinvest. Ova saradnja obuhvata zajednička razmatranja planova i programa naučnoistraživačkog rada, pretežno fundamentalnog karaktera; zajedničko organizovanje naučnih skupova posvećenih problemima od obostranog interesa ili vrednovanju postignutih rezultata naučnog rada; uključivanje naučnih instituta Energoinvesta u naučnu saradnju sa jugoslovenskim akademijama nauka, inostranim akademijama i drugim naučnim organizacijama u okviru međunarodne saradnje; objavljivanje naučnih radova radnika naučnoistraživačkih instituta Energoinvesta u publikacijama Akademije; uzajamno uključivanje naučnih radnika u naučne projekte i radna tijela i sl. Od Energoinvestovih naučnih instituta u ovu saradnju uključeni su: Istraživačko-razvojni centar za elektroenergetiku, Institut za termo-tehniku i nuklearnu tehniku, Institut za automatiku i računarske nauke i Institut za ispitivanje i kontrolu materijala.

Dosljedno sprovodeći politiku povezivanja sa naučnom bazom, Akademija je pokrenula uspostavljanje saradnje i sa Orijentalnim institutom u Sarajevu. Predviđa se da će ova saradnja obuhvatiti pružanje pomoći Institutu u povezivanju sa ostalim akademijama nauka u SFRJ; prepuštanje Institutu prikupljene arhivske građe za turski period; uključivanje Instituta u naučnu saradnju sa inostranim akademijama nauka; koordiniranje planova rada u oblasti orijentalistike, saradnju na zajedničkim projektima i sl. Akademija je na sličnoj osnovi uspostavila tijesnu saradnju i sa Institutom za jezik i književnost, kao i sa Institutom za istoriju u Sarajevu, što će se uskoro regulisati odgovarajućim samoupravnim sporazumima.

U nastojanju da sagleda stanje u pojedinim oblastima nauke, Akademija je organizovala naučne skupove koji se odnose na:

- prostorni razvoj Bosne i Hercegovine (humani, društveno-ekonomski i tehnički aspekti),
- naučni rad u oblasti matematike (utvrđivanje glavnih pravaca fundamentalnih istraživanja u ovoj oblasti i povezivanje naučnog rada u matematici sa potrebama udruženog rada) i
- probleme inventarizacije životinjskog svijeta u BiH.

Svi referati koji su podneseni na ovim skupovima biće objavljeni u Akademijinoj ediciji „Posebna izdanja”.

U oktobru 1978. godine Akademija je organizovala međunarodni naučni skup na temu „Otpor austrougarskoj okupaciji 1878. godine u Bosni i Hercegovini”. Na Skupu je uzeo učešća veći broj domaćih i stranih naučnih radnika. Cilj Skupa je bio da se sagleda odjek ovog otpora u našim zemljama i inostranstvu.

Na sastanku sa rektorima univerziteta u Bosni i Hercegovini bilo je govora o oživljavanju naučnog rada na univerzitetima i saradnji na unapređenju nauke, a naročito o uzdizanju naučnog podmlatka.

Saradnja sa ostalim akademijama nauka u našoj zemlji došla je do izražaja naročito u radu međukademijskih odbora, i to u: Međukademijskom odboru za dijalektološke atlase, Međukademijskom odboru za korpus veza, Međukademijskom odboru za balkanologiju, Međukademijskom odboru za nefropatiju, Međukademijskom odboru za

onomastiku, Međuakademijskom odboru za uzroke i posljedice II svjetskog rata, Međuakademijskom odboru za Arheološku kartu Jugoslavije i sl. Naime, u zajednici sa ostalim jugoslovenskim akademijama nastavljen je rad na nekim međunarodnim projektima (Opšteslovenski lingvistički atlas – OLA), kao i na jugoslovenskim projektima iz oblasti istorije, balkanistike, arheologije, lingvistike, fizike, hemije, medicine, energetike, hidrodinamike, etnomuzikologije i sl.

Međunarodna naučna saradnja je nastavljena sa istim intenzitetom kao i 1977. godine i proširena je još na kineske akademije nauka. Najtješnja saradnja ostvaruje se i dalje sa Akademijom nauka SSSR-a, Nacionalnom akademijom SAD-a i Akademijom umjetnosti DDR-a. Međutim, posredstvom Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ ova saradnja ostvaruje se i sa Akademijom nauka DDR-a, Britanskom akademijom nauka, Poljskom akademijom nauka, Kraljevskim naučnim društvom u Londonu, Čehoslovačkom akademijom nauka, Mađarskom akademijom nauka i Rumunskom akademijom nauka. U toku protekle godine razmatrane su mogućnosti saradnje sa Austrijskom akademijom nauka i Bugarskom akademijom nauka.

U protekloj godini su uspostavljeni još tješnji kontakti sa Republičkom zajednicom za naučni rad. Naročito je bilo riječi o: modalitetima valorizacije realizovanih naučnih projekata koje je finansirala Zajednica, prioritetima prijavljenih projekata s aspekta opštedruštvenog razvoja, utvrđivanju naučne politike, podizanju naučnog podmlatka i sl. Takav stepen saradnje doveo je do gotovo svakodnevnog kontakta Akademije i Zajednice.

U protekloj godini iz štampe je izašlo 12 Akademijinih edicija, dok se u štampi nalazi još 10. To govori o intenziviranju izdavačke djelatnosti.

Akademija je završila rad na prva 3 toma „Praistorije balkanskih zemalja”. Materijal je dat u štampu. Konačna realizacija ovog velikog projekta predstavlja poseban uspjeh, koji je rezultat višegodišnjeg sistematskog i intenzivnog timskog rada, vezanog i za terenska istraživanja. Rad na ostalim velikim projektima, kao što su: Istorija umjetnosti Bosne i Hercegovine, Istorija naroda Bosne i Hercegovine, Istorija književnosti Bosne i Hercegovine i Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH, nastavlja se.

2. SKUPŠTINE AKADEMIJE

U 1978. godini Akademija je održala dvije skupštine i dva skupa o djeljenja. Na Redovnoj skupštini Akademija je razmatrala svoj rad u toku 1977. godine i donijela Finansijski plan i Plan rada za 1978. godinu. Na Izornoj skupštini Akademija je izvršila izbor novih članova.

Na Skupu odjeljenja Akademija je razmatrala pitanje opravdanosti i oportuniteti institucije *član saradnik* i zaključila da se, za sada, ova institucija ne ukida, ali da se i ne vrši izbor saradnika dok novi oblici povezivanja s naučnom bazom ne pokažu u kojoj mjeri je opravdano zadržavanje institucije člana saradnika.

3. PREDSEDNIŠTVO I IZVRŠNI ODBOR AKADEMIJE

U periodu koji je obuhvaćen ovim izvještajem **P r e d s j e d n i š t v o** je održalo 11 sjednica. Na sjednicama razmatrana su pitanja i doneseni zaključci vezani za: poboljšanje kadrovske strukture Akademije, preispitivanje i usmjeravanje rada odjeljenja i drugih naučnih jedinica Akademije, osnivanje međuakademijskih odbora i komisija, povezivanje sa udruženim radom i naučnom bazom preuzimanje prava suosnivača prema određenim naučnim institutima međunarodnu naučnu saradnju, saradnju sa Republikom zajednicom za naučni rad, glavne pravce aktivnosti Akademije, korišćenje sredstava Fonda za naučnoistraživački rad Akademije, politiku izdavačke djelatnosti, preduzimanje mjera za ubrzavanje rada na dovršavanju većih naučnih projekata čiji je nosilac Akademija, održavanje naučnih skupova, saradnju sa drugim jugoslovenskim akademijama nauka itd. Realizacija nekih od navedenih pitanja dovela je do najuže saradnje sa SOUR-om Energoinvest i njegovim naučnim institutima, kao i do povezivanja sa Orijentalnim institutom, Institutom za jezik i književnost, Institutom za istoriju, univerzitetima i sl.

I u 1978. godini u Akademiji je nastavljeno kolektivno rukovođenje. To potvrđuje činjenica što je u ovoj godini održano 17 sjednica **I z v r š n o g o d b o r a**. Ovaj organ ne samo da je vršio preparatornu funkciju vezanu za pripreme sjednice Predsjedništva Akademije nego je obavio i niz organizacionih i operativnih zadataka koji su bili izuzetno hitni. Na sjednicama Izvršnog odbora razmatrana su pitanja vezana za: tekuće zadatke, rad naučnih i drugih organizacionih jedinica Akademije, izvršenje zadataka vezanih za rokove, saradnju sa organizacijama udruženog rada i naučnom bazom, pravac razvoja Akademije, međuakademijsku saradnju, naučne skupove, kadrovsku strukturu Akademije i analizu izbora novih članova Akademije.

4. RAD SAVJETA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI SFRJ

Do 30. juna 1978. godine u našoj akademiji bilo je sjedište *Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ*. Djelujući u ime Savjeta, Akademija je vršila sve poslove koji su proizilazili iz odluka Savjeta, a posebno poslove vezane za naučnu saradnju jugoslovenskih akademija sa inostranim akademijama i drugim naučnim organizacijama kao što su: priprema prijedloga ugovora i protokola o naučnoj saradnji sa inostranim partnerima, prijem delegacija inostranih akademija i organizacija, boravka članova inostranih akademija u našoj zemlji.

5. ODBOR ZA KOORDINACIJU NAUČNOG RADA AKADEMIJE

U toku 1978. godine Odbor za koordinaciju naučnog rada održao je tri sjednice. Na sjednicama je izvršena analiza stanja sredstava Fonda i prispjelih tranši za projekte koji su u toku. Izvršena je analiza stanja realizacije projekata i od nosilaca projekata tražena potrebna dokumentacija. Na bazi stečenih iskustava, a uzimajući u obzir postojeće stanje raspoloživih sredstava, Odbor je izvršio analizu finansiranja u narednom periodu i u tom smislu izradio Nacrt pravilnika o radu Fonda za naučnoistraživački rad Akademije.

Fond je donio odluku o finansiranju naučnih skupova predviđenih za 1978. godinu: u toku godine finansirano je održavanje pet naučnih skupova.

6. KOMISIJA ZA ISTORIJU NARODA BiH

Organi Akademije su više puta u toku protekle godine razmatrali rad ove komisije i donosili zaključke vezane za ubrzanje izrade konačnog teksta Istorije naroda BiH. Štaviše, ovaj problem razmatran je i na širem sastanku kojem su prisustvovali predstavnici Predsjedništva SR BiH, CK SKBiH, Akademije, Republičke zajednice za naučni rad i članovi Komisije i potkomisija. Uzimajući u obzir ove okolnosti, na ovom skupu je zaključeno da se rok za realizaciju projekta produži do 1981. godine.

U toku 1978. godine predati su sljedeći rukopisi:

Risto B e s a r o v i ć: *Kulturni razvitak Bosne i Hercegovine 1878–1918*,

Muhamed H a d ž i j a h i ć: *Rudarstvo i metalurgija u XVII i XIX vijeku do 1878*.

U prvim godinama nakon Karlovačkog mira, Rat s Austrijom, Bune i ustanak u XVIII vijeku, Banjalučki boj i njegove posljedice, Dubički rat, Odnos Bosanskog pašaluka s Crnom Gorom, Sudjelovanje u ratovima izvan domovine i Demografski razvoj u Bosni i Hercegovini u XVIII i prvoj polovici XIX vijeku.

S obzirom na odlazak akademika Branislava Đurđeva iz Sarajeva, Izvršni odbor Predsjedništva Akademije je prihvatio njegovu ostavku na funkciji predsjednika Komisije za istoriju naroda BiH i zaključio da projektom rukovode Nedim F i l i p o v i ć, Desanka K o j i ć - K o v a č e v i ć i Enver R e d ž i ć članovi Akademije.

7. Izbor novih članova Akademije

GOVOR PREDSEDNIKA AKADEMIJE NA IZBORNOJ SKUPŠTINI

Drugarice i drugovi,

Svaki izbor novih članova poseban je doživljaj za Akademiju nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. To je i događaj od šireg društvenog značaja, jer ovi izbori znače i dalju afirmaciju naše sredine u oblasti nauke i umjetnosti; novi članovi Akademije su, naime, znak sve naglašenijeg širenja kruga vrhunskih naučnika i umjetnika u Bosni i Hercegovini, sposobnih da postanu i članovi Akademije. Baš zbog ovog šireg značaja sadašnji članovi Akademije preuzimaju na sebe veliku društvenu i naučnu odgovornost, pošto oni — u krajnjoj liniji — ovim putem donose ocjenu i o dostignutom stepenu razvoja pojedinih grana nauke i umjetnosti.

Želim podvući da su Predsjedništvo, odjeljenja i pojedinci u Akademiji bili svjesni ove odgovornosti i da su u toku posljednjih mjeseci posvetili veliku pažnju i uložili mnogo truda pri pretresanju stanja u određenim disciplinama i predlaganju kandidata za nove redovne i dopisne članove. Iako su Zakonom i Statutom utvrđeni osnovni uslovi za izbor u Akademiju, pak je Predsjedništvo izradilo detaljnije kriterije o kojima je onda raspravljano i koji su usvojeni na posebnom skupu svih odjeljenja. Na taj način je stvorena jedinstvena platforma i saglasnost članova Akademije da prilikom predlaganja kandidata strogo vode računa o ljudima, o samoj Akademiji i o renomeu Republike.

Kao što je poznato, usvojeni principi počivaju na tri glavne grupe kriterija. Prva, i najvažnija, odnosi se na dostignuti nivo u nauci i umjetnosti, posmatran u jugoslavenskim i međunarodnim relacijama. Samo naučnik ili umjetnik koji je svojim djelom označio novu stepenicu u određenoj oblasti i koji je tim putem stekao širi ugled ispunjava uslove da bude biran u Akademiju nauka i umjetnosti, da na taj način dobije najviše prihanje i da preuzme i najveće odgovornosti za dalji razvoj svoje discipline u ovoj sredini. Druga grupa kriterija se odnosi na društvenu angažovanost kandidata i njegovu privrženost našem samoupravnom društvu, dok se treća grupa kreće u okvirima etičkih normi.

Članovi Akademije u svojim odjeljenjima, u osnovi, ozbiljno su prilazili razmatranju konkretne primjene navedenih principa pri kandidovanju novih članova, pa mi se čini da treba odati svima puno priznanje za učinjeni napor. Sada predstoji i glasanje za prijem u članstvo Akademije, što će biti i završno izjašnjavanje za usvojene kriterije u ovom izbornom krugu. Treba istaći da ovom prilikom idemo na izbor nešto manjeg broja kandidata, što niako ne znači da krug naučnika i umjetnika o kojima treba voditi računa nije znatno veći. No, Akademija će za dvije godine opet vršiti izbore, pa će i oni sigurno biti uzeti u obzir. U isto vrijeme možemo sa žalošću konstatovati da još nije postignut apotpunija saradnja Akademije sa naučnim institutima i umjetničkim organizacijama u predlaganju kandidata, što sigurno otežava rad odjeljenja u ovom pogledu. Mislim da je to dosta akutan problem i da dok se ove institucije ne budu aktivnije uključile u predlaganje kandidata za nove članove Akademije, neće biti postignuta puna saglasnost između kriterija Akademije i kriterija naučnih i umjetničkih institucija.

Možda je potrebno i ovaj put podsjetiti da naša akademija doživljava konstantan i kontinuiran razvoj, da iz godine u godinu ulazi u nove obaveze prema društvenoj zajednici u skladu sa ulogom koju treba i mora da odigra u razvijanju naučne misli i umjetničkog stvaralaštva u Bosni i Hercegovini. Sada se ona nalazi u fazi ostvarivanja zadataka drugog srednjoročnog plana, koji sadrži izvjestan broj projekata vrlo aktuelnih za ovu republiku. Među sedamnaest programskih cjelina dolaze i sasvim novi projekti, kao što su: „Evolucionistički sistemi i proces odlučivanja u takvim strukturama“, „Istorija umjetnosti Bosne i Hercegovine“, „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini“ i dr., što povlači za sobom angažovanje sve većeg broja i sve raznorodnijih stručnjaka i u Akademiji i izvan nje. I ovaj izbor novih članova treba da bude značajno pojačanje i pomoć u ovom pogledu.

Pored toga, Akademija pristupa osnivanju novih unidisciplinarnih i multidisciplinarnih komisija, preko kojih će na odgovarajući način pokušati da učestvuje u rješavanju važnih problematskih zadataka u nauci. To su, na primjer, Komisija za prostorno planiranje, Komisija za kibernetiku i automatiku, Komisija za filozofiju i sociologiju i tome slično. Još prilikom proslave 10-godišnice svoga djelovanja Akademija je obećala da

će organizovati savjetovanja o problemu naučne i umjetničke kritike, o problemu naučnog kadra, o fundamentalnim naukama i o nekim drugim vrlo aktualnim pitanjima. Ove obaveze treba ispuniti u sljedeće dvije do tri godine, jer nam je to dužnost i prema drugim akademijama u Jugoslaviji.

Konačno, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine prije više od godinu dana pvela je akciju za povezivanje i saradnju sa nekim naučnim institucijama u velikim sistemima udruženog rada, radi širenja uticaja Akademije i radi njenog oslanjanja na postojeće velike institute. U tom smislu već je potpisan samoupravni sporazum sa „Energoinvestom” u Sarajevu, a slijede i drugi slični potezi. Veoma smo zainteresovani, npr. za djelatnost nacionalnih instituta iz oblasti istorije i jezika, koji su postali jedan od bitnih faktora za razvoj ovih nauka, pa Akademija mora voditi računa o tim institutima i o odgovarajućim disciplinama.

Sve ovo što je navedeno, a to je samo dio zadatka pred kojima se nalazimo, upućuje na potrebu povećanja broja, odnosno podmlađivanja članstva Akademije. Zato će biti od interesa da iznesem nekoliko podataka o strukturi postojećeg članstva.

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine ima danas u svemu 102 člana. U taj broj ulaze: 4 počasna, 34 redovna, 21 dopisni, te 37 domaćih i 6 inostranih članova van radnog sastava. Prema tome, u radnom sastavu djeluje 55 redovnih i dopisnih članova Akademije. U okviru starosne strukture 5 članova ima manje od 50 godina života, 13 manje od 60 godina, između 60 i 70 godina je 20, a preko 70 godina 17 članova. Ovakva starosna struktura nije sasvim povoljna, jer se polovina članova nalazi u životnoj dobi koja prelazi 65 godina. Naravno, niko ne može reći da se u tim godinama ne može aktivno stvarati. Naprotiv, nagomilano iskustvo i te kako je važno i bez takvog iskustva se ne da ni zamisliti djelatnost Akademije, odnosno okupljanje i vođenje većeg broja naučnih radnika i umjetnika, no, u isto vrijeme Akademiji su potrebni i mlađi članovi radi veće dinamičnosti u radu i unošenja svježih ideja, smjelijih poteza.

Na osnovu dogovorenih principa, prilikom kandidovanja novih članova vodilo se računa i o ovoj situaciji. Tako 7 od 12 kandidata koje su predložila odjeljenja Akademije imaju manje od 55 godina (od toga 4 kandidata ispod 50 godina), 2 kandidata imaju između 55 i 60, a samo 3 kandidata preko 60 godina života. Razumljivo je da kod prijema u Akademiju nije moguće postići neko apsolutno podmlađivanje, ali ovi podaci ipak veoma ohrabruju i otvaraju određene nove perspektive za Akademiju. Ovo tim više što su preko tih kandidata zastupljene i neke nove naučne i umjetničke discipline, iako Akademija ne može, niti mora, da pokrije sve discipline.

Samo informacije radi navodim da su dosadašnji članovi u nacionalnom pogledu zastupljeni u sljedećem omjeru: Muslimani – 21, Srbi – 17, Hrvati – 13, Jevreji – 3, Crnogorci – 1. Među predloženim kandidatima imamo 6 Srba, 4 Muslimana i 2 Hrvata. Sa ovakvim sadašnjim a i budućim, nacionalnim sastavom možemo biti donekle zadovoljni, premda još nije dostignut optimalan omjer, no, u organizaciji kakva je Akademija teško je to i postići, jer se u prvi plan obavezno stavlja naučni i umjetnički nivo kandidata.

Mi danas biramo redovne, dopisne i članove Akademije van radnog sastava. Svjesno smo i u zajedničkom dogovoru izostavili biranje članova saradnika, pošto još nisu

prečišćena sva pitanja u vezi s izborom ove vrste članova niti je postignuta saglasnost u nekim osnovnim pitanjima vezanim za status članova saradnika. Pred nama stoji detaljna rasprava o ovom pitanju, a isto tako i dalja razrada kriterija za izbor članova, posebno onih koji se odnose na izbor redovnih članova i članova izvan radnog sastava. Nadam se da će i taj posao biti obavljen sa uspjehom i u skorijem vremenu.

Današnji izbori u Akademiji uklapaju se u velika društvena kretanja, vezana za izbore delegata, delegacija i delegatskih skupština u našoj zemlji. Ovi izbori se i vremenski podudaraju sa pripremama za kongrese Saveza komunista u Republici i u Jugoslaviji. To su veliki događaji a u isto vrijeme i manifestacija privrženosti radnih ljudi i građana politici Saveza komunista i samoupravnom društvenom sistemu. Svjedoci smo vrlo intenzivne rasprave o tezama za rezolucije ovih kongresa u kojima se pretresaju dostignuća u pojedinim oblastima proizvodnje i u društvenim djelatnostima, a na osnovu učinjenih propusa gradi nova platforma za aktivnost komunista i ostalih društvenih struktura. Izbori u Akademiji su još jedna – i to važna – provjera stava članova Akademije prema našoj društvenoj zajednici. Uvjerem sam i siguran da će ova provjera dati pozitivne rezultate i da će društvena zajednica odobriti naše napore da na najbolji način izvršimo zadatak koji nam je povjeren i u koji se uključuje i izbor novih članova Akademije.

U tom uvjerenju još jednom vas pozdravljam i molim za dalju podršku svim akcijama Akademije i za aktivno učešće u ostvarenju njenih sve značajnijih zadataka.

NOVOIZABRANI ČLANOVI AKADEMIJE

a) redovni članovi

JURAJ NEIDHART

Biografski podaci :

Juraj Neidhardt je rođen 1901. godine u Zagrebu, gdje je stekao osnovno i srednjoškolsko obrazovanje. Diplomirao je 1924. godine na MEISTERSCHULE FÜR ARCHITEKTUR u Beču kod poznatog profesora Behrensa.

Nakon diplomiranja u Beču Neidhardt je duže djelovao kao saradnik istaknutih pionira moderne arhitekture, prof. Behrensa u Berlinu i Corbusiera u Parizu. Jedno vrijeme je radio u projektnom birou ing. Vettera u Colmaru, ing. Nelsona u Parizu, arh. Lichtblaua u Beču, kod arh. Lubinskog, Kalde i Resa u Zagrebu, te u Centralnom higijenskom zavodu u Beogradu.

Svoje djelovanje u Bosni počeo je 1937. zapošljavanjem u Željezari Zenica, zatim u „Jugoslovenskom čeliku” u Sarajevu, a nakon oslobođenja u Ministarstvu građevina u Sarajevu, kasnije u Urbanističkom zavodu BiH, da bi u 1953. godini bio izabran za vanrednog, a zatim i za redovnog profesora na Tehničkom, odnosno Arhitektonsko-urbanističkom fakultetu u Sarajevu, u kojem zvanju je penzionisan 1973. godine.

Za svoj rad J. Neidhardt je odlikovan Ordenom rada I reda 1959. godine, Ordenom zasluga za narod sa srebrnim vijencem 1970. godine, Ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom 1976. godine. Dobitnik je 6-aprilske nagrade grada Sarajeva 1960. godine i dva puta 27-julske nagrade, individualne 1964. i kolektivne 1976. godine. Dobitnik je Nagrade ZAVNOBiH-a 1978. Za počasnog člana Saveza arhitekata Jugoslavije izbran je 1964. godine.

Dopisni je član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu od 1963 i već 24 godine počasni dopisni član Kraljevske akademije britanskih arhitekata u Londonu (RIBA, od 1953).

Za r e d o v n o g člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Stručni i naučni rad:

U toku 40-godišnjeg djelovanja u Bosni i Hercegovini projektovao je, sa sardnicima, i realizovao 12 manjih i većih stambenih blokova i zgrada, hotel „Metalurg” u Zenici, 4 veće školske zgrade, među kojima se ističe zgrada Filozofskog fakulteta u Sarajevu, nekoliko zdravstvenih i rekreacionih objekata, soliter republičkih organa uprave na Marindvoru, zgradu Skupštine SRBiH na istoj lokaciji itd.

Djelujući u oblasti urbanizma izradio je urbanističke planove za Novi Sad i Zenicu, kao i 12 urbanističkih planova za veća i srednja naselja u Bosni i Hercegovini.

Sudjelujući, sa suradnicima, na javnim arhitektonskim konkursima, uspješno se plasirao i dobio nagrade i otkupe na 12 značajnih natječaja, među kojima se ističu: I nagrada za zgradu Skupštine SRBiH, II nagrada za zgradu Ljudske skupštine u Ljubljani, I nagrada za zgradu Pozorišta u Zenici i I nagrada za Islamski centar u Zagrebu.

Značajnije bibliografske jedinice:

Juraj Neidhardt je publikovao oko 50 dužih i kraćih studija, propagandnih i polemičkih radova, obično ilustriranih kvalitetnim crtežima, među kojima se ističu naučne studije:

Sarajevo i njegovi trabanti (u saradnji sa prof. D. Grabrijanovom);

Arhitektura Bosne i put u savremeno (u saradnji sa prof. D. Grabrijanom). Predgovor: Le Corbusier. Državna založba Ljubljana, 1958;

Turistička bosanskohercegovačka magistrala, Arhitekt, Zagreb.

b) dopisni članovi

LJUBOMIR BERBEROVIĆ

Biografski podaci :

Ljubomir Berberović rođen je 1933. godine u Sarajevu, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju. Studirao je u Ljubljani i Sarajevu i 1958. godine diplomirao studijsku grupu biologija i hemija na Filozofskom fakultetu u Sarajevu (Prirodno-matematički odsjek). Doktorat bioloških nauka je stekao nakon odbranjene disertacije o mikroeolucionim procesima (1964) u Sarajevu. Specijalizirao je genetiku na Univerzitetu u Birminghamu (Velika Britanija, 1964/65), kao stipendista organizacije UNESCO. Za vrijeme studijskog boravka u Sovjetskom Savezu usavršavao je citogenetičke metode na odgovarajućim institutima Akademije nauka SSSR-a u Lenjingradu i Moskvi.

Odmah nakon završenih studija izabran je za asistenta na Filozofskom fakultetu u Sarajevu (grupa biologija), da bi 1964. postao docent, 1970. vanredni i 1975. godine redovni profesor na predmetima evolucija, genetika i genetika čovjeka. Obavljao je, također, nastavničke dužnosti na studijama II i III stupnja na prirodno-matematičkim fakultetima u Beogradu i Zagrebu.

Član je većeg broja jugoslovenskih i međunarodnih naučnih i stručnih društava. Bio je podpredsjednik Društva genetičara Jugoslavije i predsjednik Društva genetirača Bosne i Hercegovine. Član je redakcije više pomenutih jugoslovenskih naučnih časopisa.

Berberović je veoma aktivan u radu različitih društveno-političkih tijela i organa za pitanja nauke: vršio je funkciju predsjednika Komisije za nauku, obrazovanje i kulturu CK SKBiH i predsjednika Izvršnog odbora Republičke zajednice za kulturu, a bio je član Komisije za nauku Predsjedništva SKJ.

Kao član jugoslovenskih delegacija učestvovao je u radu nekoliko međunarodnih konferencija o nauci. Bio je član studijske delegacije SKJ koja je proučavala pitanja konstituisanja i realizacije naučne politike u SSSR-u (1970).

Dugogodišnji je istaknuti društveno-politički radnik. Bio je, između ostalog, sekretar Sekretarijata Gradske konferencije SKBiH Sarajevo, član Savjeta Marksističkog centra CK SKBiH, član Univerzitetskog komiteta SK i član Komisije za razvoj SK Predsjedništva SKJ. Bio je, također, direktor Zavoda za izdavanje udžbenika BiH, Sarajevo.

Odlikovan je Ordenom rada sa zlatnim vijencem.

Za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Značajnije bibliografske jedinice:

- *Evolutionary Systems – Human, Natural and Cultural*, Bull. Sci., Sect. A, 6(3):69, 1961.
- *Mikroevolucija vrste Eobania vermiculata (Mull.) na srednjejadranskom prljmorju i ostrvima* Godišnjak BIUS, 16:3–76, 1963.
- *Podaci o kartiotipovima slatkovodnih riba iz voda BiH*, Godišnjak BIUS, 20:5–15, 1967.
- *An excess of LMLN heterozygotes in a South European population*, Heredity, 24(2):309–314, 1969.
- *Teorijske frekvencije alelogena I^A , I^B i I^O u populaciji SRBiH*, Acta Medica Jugosl., 23(1–2):62–74, 1969.
- *Poznavanje i posmatranje hromosoma*, Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo 1970, str. 107.
- *Uvod u teorijsku genetiku populacija*, Univerzitet u Sarajevu (autorizovana skripta), Sarajevo 1971, str. 132.
- *Pregled podataka o hromosomskim garniturama slatkovodnih riba Jugoslavije*, (koautor Sofradžija, A.), Ichthyologia, 4(1):1–21, 1973.
- *Genetika populacija*, Medicinska enciklopedija JLZ – dopunski svezak, pp 180–184, Jugosl. leks. zavod, Zagreb 1974.
- *O biološkoj varijabilnosti ljudskih grupa*, Zbornik „Rasizam, rase i rasne predrasude“, posebna izdanja Antropološkog društva Jugoslavije, sv. 2, pp 41–58, Beograd 1974.
- *Istorijski aspekt kretanja relativne frekvencije dva alelogena u ljudskim populacijama*, (koautor Hadžieslimović, R.), Genetika, 6(3):289–309; 1974.
- *Marksistična vzgoja in ekološka zavest*, „Vzgoja in izobraževanje“, 6(3):3–8, 1975.
- *Rječnik genetike*, (koautor Hadžieslimović, R.), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžbenike, Sarajevo 1977, str. 134.
- *Genetical diversity and isolation degree of local human populations*, (koautor Hadžieslimović, R.), Proceedings 1st Congr. Eur. Anthropol., Zagreb 1977, pp 9–10.
- *Rječnik nauke o evoluciji*, (koautor Hadžieslimović, R.), IGKRO „Svjetlost“, OOUR Zavod za udžb., Sarajevo 1977, str. 100.
- *Weltbild der Wissenschaft, ihre Besonderheiten und Entwicklungsphasen*, Soz. Theorie und Praxis, 4(12):94–109, 1977.

BORIVOJ ČOVIĆ

Biografski podaci:

Borivoj Č o v i ć rođen je 24.X 1927. godine u Sarajevu. Gimnaziju je završio u Sarajevu, a studije na Filozofskom fakultetu u Beogradu 1954. godine, gdje je odbranio i doktorsku disertaciju 1965. godine.

Od 1954. godine do danas radi u Zemaljskom muzeju u Sarajevu kao kustos, naučni saradnik, viši naučni saradnik i naučni savjetnik Muzeja. Šest godina (od 1967. do 1973) stajao je na čelu ove značajne naučne institucije kao njen direktor. Od 1973. godine dr Čović predaje arheologiju na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, čiji je danas honorarni redovni profesor. Stalni je član Centra za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti BiH od 1963. godine.

Za d o p i s n o g člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Izbor iz bibliografije:

- *Glasinac I, Bronzano doba* (koautor A. Benac), Sarajevo 1956.
- *Glasinac II, Željezno doba* (koautor A. Benac), Sarajevo 1957.
- *Glasinac 1957 – Rezultati revizionog iskopavanja tumula glasićkog tipa*, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XIV, Sarajevo 1959, 53–85.
- *Rezultati sondiranja na praistorijskom naselju u Gornjoj Tuzli*, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XV/XVI, Sarajevo 1961, 79–139.
- *Gradinsko naselje na Kekića glavici*, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XVII, Sarajevo 1962, 41–61.
- *Pogrebni običaji praistorijskih stanovnika glasićkog područja*, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XVIII, Sarajevo 1963, 41–62.
- *Osnovne karakteristike materijalne kulture Ilira na njihovom centralnom području*, Simpozij o teritorijalnom i hronološkom razgraničenju Ilira u praistorijsko doba, Posebna izdanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, IV, Sarajevo 1964, 95–112.
- *Uvod u stratigrafiju i hronologiju praistorijskih gradina u Bosni*, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XX, Sarajevo 1965, 27–145.
- *Kulturna istorija Bosne i Hercegovine – Mlađi praistorijski periodi*, Biblioteka kulturno nasljeđe, Sarajevo 1966, 85–186.
- *O izvorima za istoriju Autarijata*, Godišnjak Centra za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, V (3), Sarajevo 1967, 103–122.

– *Dva specifična tipa zapadnobalkanske lučne fibule*, Glasnik Zemaljskog muzeja, n.s. XXVI, Sarajevo 1971, 313–326.

– *Pod bei Bugojno, eine befestigte Siedlung der Bronze- u. Eisenzeit in Zentralbosnien*, Međunarodni kolokvij o utvrđenim ilirskim naseljima, Posebna izdanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, XIV, Sarajevo 1975, 121–129.

– *Od Butmira do Ilira*, Biblioteka kulturno nasljeđe, Sarajevo 1976.

– *Velika gradina u Varvari, I dio (slojevi eneolita, ranog i srednjeg bronzanog doba)*, Glasnik Zemaljskog muzeja n.s. XXXII, Sarajevo 1979, 5–87.

MUHAMED FILIPOVIĆ

Biografski podaci:

Muhamed Filipović rođen je 3. avgusta 1929. godine u Banjoj Luci, BiH. Osnovno školovanje završio u rodnom gradu. Realnu gimnaziju pohađao, također, u Banjoj Luci, sa prekidom od 25. marta 1943. godine do maja 1945. godine, zbog učešća u NOB-u. Po demobilizaciji (25. maja 1945. godine) nastavio školovanje položivši dva razreda gimnazije 1948. godine. Studirao filozofiju, nacionalnu povijest i jezike u Beogradu i Zagrebu, gdje je diplomirao 1952. godine. Po završetku studija došao u Sarajevo, gdje se zaposlio 1953. godine u Narodnoj biblioteci BiH, zatim na II ženskoj gimnaziji i Radničkom Univerzitetu u Sarajevu. Postavljen za direktora Visoke privredne škole u Sarajevu 1961. godine, a 1962. godine izabran za docenta, 1967. godine za vanrednog i 1973. za redovnog profesora na Odsjeku za filozofiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu za predmet logika sa metodologijom i gnoseologijom. Pored ovog, predavao i sociologiju, te metodologiju istraživanja.

Doktorirao sa tezom „Lenjinov filozofski razvoj i problem orijentacija u savremenoj filozofiji” 1961. godine na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Obimnu društveno-političku aktivnost započeo još 1943. godine, kada je primljen u SKOJ, a 1944. u KP. Počeo objavljivati kao student 1949. godine i do danas objavio više od tri stotine knjiga, studija, rasprava, članaka, eseja i prikaza, te mnoštvo drugih pisanih radnji različitih vrsta. Uređivao časopise „Pregled”, „Socijalizam” i „Dijalog”. Član je redakcije biblioteke „Logos” i glavni i odgovorni urednik Enciklopedije Jugoslavije za SRBiH.

Za svoj rad dobio je 6-aprilsku nagradu grada Sarajeva (1968) i 27-julsku nagradu BiH (1977).

Za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Izbor iz bibliografije:

– *Religija i moral*, Rad, Beograd 1958.

– *Nacija, nacionalizam i socijalistički patriotizam*, Rad, Beograd 1960.

- *Industrija kao predmet naučnog proučavanja*, Posebni otisak, Pregled, Sarajevo 1964.
- *Filozofski problemi savremenih logičkih teorija*, Poseban otisak, Radovi Fil. fakulteta, Sarajevo.
- *Lenjin – monografija njegove misli*, Veselin Masleša, Sarajevo 1969.
- *Marksizam i savremena filozofija*, Bibl. „Logos”, Veselin Masleša, Sarajevo 1974.
- *Savremeni marksizam – geneza i problemi*, Posebni otisak, Marksistički studijski centar CK SKBiH.
- *Filozofski problemi marksizma I*
- *Filozofski problemi marksizma II*
- *Lenjin za i protiv danas*, Veselin Masleša, Sarajevo 1979.
- *Čovjek i jezik – osnovi fil. antropologije*, Svjetlost, Sarajevo 1979.

VOJIN KOMADINA

Biografski podaci:

Vojin Komadina je rođen 8.XI 1933. god. u Karlovcu. Osnovnu školu, gimnaziju i srednju muzičku školu „Stanković” završio je u Beogradu. Studij kompozicije je započeo u Beogradu (kod prof. Logara), a završio u Sarajevu na Muzičkoj akademiji u klasi prof. Trudića. Slušao je kurs kompozicije u Darmštatu (Štokhauzen, Ligeti, Maderna), a majstorski kurs kompozicije završio je na Visokoj muzičkoj školi u Kelnu (kod prof. Milka Kelemena).

Po završetku školovanja dolazi u Tuzlu, gdje na Srednjoj muzičkoj školi radi do kraja avgusta 1966. godine. Potom prelazi u Sarajevo i obavlja razne uredničke dužnosti u muzičkom programu Radio – Televizije Sarajevo. Od 1968. radi i na Muzičkoj akademiji u Sarajevu, najprije kao predavač, zatim u zvanju docenta, a 1975. je kao vanredni profesor prešao potpuno na rad u Muzičku akademiju, gdje predaje kompoziciju i orkestraciju. Šef je Katedre za kompoziciju i dirigovanje.

Član je Udruženja kompozitora BiH od 1957. U Udruženju i u Savezu kompozitora Jugoslavije do sada je obavljao više odgovornih dužnosti. Vršiti funkciju zamjenika predsjednika Savjeta Muzičke akademije. Delegat je u Samoupravnoj interesnoj zajednici za kulturu Bosne i Hercegovine.

Za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti izabran je 1978. godine.

Muzika za pozorišne komade

Napisao je oko stotinu djela, koja su izvođena u mnogim pozorištima (Beograd, Sarajevo, Tuzla, Banja Luka, Zenica, Mostar, Leskovac, Pula, Šibenik itd).

VAŽNIJA MUZIČKA DJELA :

1) Kamerna i solistička djela

- 4 sonate za klavir
- 5 preludijuma za klavir,

- Refrain IV (nijemo glamočko kolo) za klavir,
- 2 sonate za violinu i klavir,
- 2 gudačka kvarteta,
- Glose sa margina Srećkovićevoeg jevanđelja,
- Smrt majke Jugovića,
- 4 minijature za klarinet i klavir,
- Trešnjev cvijet,
- Mikrosonate,

2) Vokalna muzika

- 5 rukoveti za mješoviti hor,
- „Potkozarje”, svita za mješ. hor,
- „Pjesme Janje Čičak”, svita za mješ. hor,
- Mikrokantate,
- Lorkine pjesme,
- Makove pjesme,

3) Oratorijumska djela

- Titov „Naprijed”!
- Herojski triptihon,
- Iskre,
- Zazivam sunce i zemlju,
- Cvijet za čovjekoljublje,
- Otac Grmeč,
- Husinska buna,

4) Orkestarska djela

- Simfonijeta za gudače,
- Simfonija „Most”,
- Svita igara,
- Kolone,
- 2 koncerta za klavir i orkestar,
- Nokturno,
- Preludijum za „Modru rijeku”,

5) Muzičko-scenska djela

- Ruka do ruke, koreografska svita,
- Satana, balet,
- Hasanaginica, balet,

6) Muzika za dramu, radio i TV

- Kuća oplakana,
- Opasni susreti,
- Poroblžije,
- Tale,

BOŠKO KUĆANSKI

Biografski podaci :

Boško Kućanski je rođen 1931. godine u Krbavici kod T. Korenice u porodici prosvjetnih radnika. Osnovnu školu pohađao je u više mjesta Like, Dalmacije i Bosne, a gimnaziju u Šapcu. Nakon završetka gimnazijskog školovanja 1951. je upisao, a 1958. godine završio Stomatološki fakultet, te istovremeno studirao istoriju umjetnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Poslije obavljenog lješkarskog staža 1959. i odsluženja vojnog roka 1960. godine kratko vrijeme je radio u Medicinskom centru u Šapcu. Od izbora za asistenta na Medicinskom fakultetu 1961. godine nastanjuje se u Sarajevu, gdje je završio studij opšte medicine i odbranio doktorsku disertaciju. Sada se nalazi na dužnosti profesora Stomatološkog fakulteta i profesora Akademije likovnih umjetnosti Univerziteta u Sarajevu.

Od prvog izlaganja 1947. godine u toku 30 godina rada organizovao je 13 samostalnih i učestvovao na mnogobrojnim kolektivnim likovnim izložbama u zemlji (sarajevo, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Novi Sad, Skoplje, Banja Luka, Rijeka, Subotica, Dubrovnik, Split, Mostar, Cetinje, Osijek, Poreč, Niš itd) kao i na izložbama savremene jugoslavenske umjetnosti u inostranstvu (Modena, Dižon, Prag, Klagenfurt, Beč, Budimpešta, Oslo, Pariz, Rim, Baku, Gabrovo, Njujork, Toronto, Montreal, Stokholm, Atina, Sofija, Bitom, Bidgošć, Lođ, Frozinone, Bukurešt).

Član je ULUBIH-a i Međunarodnog udruženja plastičara pri UNESCO-u.

Za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Umjetnička djelatnost :

Od 22 nacionalne i internacionalne nagrade koje je dobio za skulpturu najznačajnije su: Nagrada na Svjetskoj izložbi skulpture u Budimpešti 1973. i Internacionalnoj izložbi skulpture u Murskoj Soboti 1975, te prva nagrada na anonimnom Jugoslovenskom konkursu za spomenik Bitke za ranjenike 1977. Dobitnik je društvenih priznanja: Šestoaprilske nagrade za 1971. i Dvadeset sedmojulske nagrade za 1974. godinu.

Skulpture mu se nalaze u vlasništvu najpoznatijih umjetničkih galerija i muzeja u zemlji i u nekim poznatim zbirkama i muzejima u inostranstvu.

U opusu koji broji preko 300 skulptura u drvetu, kamenu, bronzi, željezu i terakoti značajno mjesto pripada ciklusima: „Raskovnik”, „Čuvari stare bosanske šume” i „Čuvarkuća”. Izveo je skulpture u slobodnom prostoru u okviru Internacionalnog simpozijuma skulpture u Ostrožcu 1974. i Aranđelovcu 1975. godine, te monumentalni spomenik Bitke za ranjenike na Makljenju.

DRAGOMIR MALIĆ

Biografski podaci :

Dragomir Malić rođen je 28.X 1913. godine u selu Ošra Luka, opština Sanski Most, SRBiH. Gimnaziju je završio u Banjaluci 1936. godine, a Tehnički fakultet, Mašinsko-elektrotehnički odsjek, Univerziteta u Beogradu 1941. godine. Doktorirao je na Tehničkoj visokoj školi u Beču 1959. godine.

Od 1941. do 1947. godine bio je zaposlen na projektovanju i građenju postrojenja grijanja, ventilacije i klimatizacije u Elektro-mašinskom odjeljenju Ministarstva građevina u Beogradu. Od 1941. do 1944. godine ilegalno je sarađivao sa NOP-om.

Boravio je na usavršavanju u Čehoslovačkoj, SAD, Austriji, Danskoj i Francuskoj, a učestvovao je aktivno i na mnogim međunarodnim skupovima.

Na ondašnjem Tehničkom fakultetu Univerziteta u Beogradu izabran je 1947. godine za docenta za predmet termodinamika sa termotehnikom, a za redovnog profesora 1960. godine za predmete termodinamika i opšte mašinstvo na Rudarsko-geološkom fakultetu u Beogradu. Godine 1963. izabran je, po pozivu, za redovnog profesora za predmet termodinamika sa termotehnikom na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Novembra 1975. godine izabran je za redovnog profesora Mašinskog fakulteta u Banjaluci, gdje se i sada nalazi.

U svojoj dvadeset osmogodišnjoj djelatnosti na Univerzitetu u Beogradu više puta je biran za prodekana i dekana fakulteta, a od 1953. do 1967. godine dva puta za prorektora Univerziteta. 1975. godije je izabran za rektora novoosnovanog Univerziteta u Banjaluci.

Sada je član predsjedništva Saveza društava za širenje naučnih saznanja „Nikola Tesla”, potpredsjednik Naučnog savjeta Međunarodnog centra za prenos toplote i mase, član Instituta visokih sinteza u Nici (Francuska), zatim Naučnog savjeta Svjetske organizacije za generalne sisteme i kibernetiku i Naučnog savjeta časopisa Biološka matematika u Antonyju, kao i Uprave Društva za istoriju i filozofiju prirodnih i tehničkih nauka u Beogradu.

Nagrađen je (sa grupom saradnika) nagradom Kolubara 67 za najviše naučno i stručno dostignuće iz oblasti proizvodnje i prenosa električne energije u 1967. godini za rad „Problem toplifikacije gradova u SR Srbiji”. Dobitnik je Sedmojulske nagrade SR Srbije za životno djelo 1970. godine. 1965. godine odlikovan je Ordenom rada sa crvenom zastavom, a 1975. godine Ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom. Dobitnik je Povelje grada Banjaluke (1975. godine). Od 1951. do 1956. godine bio je član Univerzitetskog komiteta SKS u Beogradu.

Za d o p i s n o g člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Važniji objavljeni radovi :

- Malić, D.: *Elementi kibernetike u svetlu termodinamičkih metoda*, PFV Oeconomica, Beograd 1973.
- Malić, D.: *Problem snabdevanja Novog Beograda toplotnom energijom*, Naše građevinarstvo, br. 1, Beograd, 1949.
- Malić, D.: *Long Distance Heat Carrier*, Inst. Consol, Edison Co, New York, 1951.
- Malić, D.: *Les évolutions réversibles et irréversibles et leur représentation graphiques*, Chaleur and Industrie, 336, Paris, 1953.
- Malić, D.: *Jedan način izvođenja opšteg izraza za maksimalan rad i pojam ciklusa*, Zbornik radova Rudarsko–geološkog fakulteta, Beograd, 1953-54.
- Malić, D.: *Da li klasične formulacije drugog principa termodinamike imaju univerzalnu vrednost*, Zbornik Mašinskog instituta SAN, knj. 6, Beograd, 1955.
- Malić, D.: *Problem der Wahl des Waerme-ferntraegers* /doktorska disertacija/, Technische Hochschule, Wien, 1959.
- Malić, D.: *Stepen iskorišćenja pri pretvaranju parnih voda energije u sekundarne*, Prvi simpozijum termičara Jugoslavije Herceg Novi, 1964.
- Malić, D., Afgan, N.: *Termodinamika ireverzibilnih procesa i pojava u metalu i keramici*, Zbornik radova "Savremeni materijali", Institut "Boris Kidrič", Vinča 1967.
- Malić, D.: *Entropie de la vie et de la pensée*, 5th, International Congress of Cybernetics Medicine, Naples, 1968.
- Đorđević, B., Malić, D., Trbojević, Lj., Uskoković, D. i Živanović, B.: *Promene fizičkih i termodinamičkih parametara u toku sinterovanja metalnih prahova bakra i bronz, IBK-614*, Vinča 1968.
- Malić, D.: *Entropy and Philosophy*, Proceedings of International Congress of Cygernatics, London, 1969. Đajić, N., Đorđević, B., Tasić, A. i Malić, D.:
- Đajić, N., Đorđević, B., Tasić, A. i Malić, D.: *Isotherme Dampf-Flüssigkeits-Gleichgewichtdaten einiger binärer Systeme*, Chemische Technik, No 8, Vol. 2, Leipzig /1974/
- Malić, D. i Ušćimlić, M.: *Diversité dans la structure et efficacité*, Proc. 8th International Conference on Cybernetics, Namur, 1976.
- Malić, D.: *Social Systems, "Social Order" and Entropy Reserves in Society*, Current Topic in Cybernetics and Systemes, Proc. of the IV Internat. Congress of Cybernetics and Systems, Amsterdam, 1978.
- Đuričković, V., Malić, D.: *Mogući matematički pristup vjerovatnom metodu određivanja toplotnog bilansa potrebnog za dimenzionisanje složenih toplifikacijskih sistema*, Zbornik radova IX seminara KGH, Beograd, 1978.

MLADEN OLJAČA

Biografski podaci:

Mladen Oljača rođen je u selu Devetacima, opština Bosanski Novi, 10. oktobra 1926. godine. Gimnaziju je učio u Prijedoru, a Filozofski fakultet u Beogradu. Bio je urednik revija, časopisa i listova: „Omladina”, „Mladost”, „Borba”, „Književne novine”, Publicističkog zavoda „Jugoslavija” u Beogradu i drugih.

Nosilac je „Partizanske spomenice 1941.” i niza odlikovanja, među kojima i Ordena Republike sa srebrenim vijencem. Bio je član Okružnog komiteta SKOJ-a, sekretar brigadnog Komiteta SKOJ-a, član Centralnog odbora narodne omladine Jugoslavije, poslanik Savezne skupštine, predsjednik Komisije za kulturu Centralnog komiteta Saveza komunista Bosne i Hercegovine, sekretar Udruženja književnika Srbije, sekretar Saveza književnika Jugoslavije, predsjednik udruženja književnika Bosne i Hercegovine, član „Pen” kluba, delegat u Skupštini SRBiH, član CK SKBiH, predsjednik Sekcije za kulturu Republičke konferencije SSRNBiH i potpredsjednik Saveza književnika Jugoslavije.

D o p i s n i je član Akademije nauka i umjetnosti od 1978. godine.

Važnije bibliografske jedinice:

- a) H r o n i k a: *Herojska odbrana Beograda 1915*, Beograd 1952.
- b) Z b i r k a p r i p o v i j e d a k a: *Šapat borova*.
- c) R o m a n i:
 - *Tri života*,
 - *Posle ponoći*,
 - *Crne sekire*,
 - *Molitva za moju braću*,
 - *Razvalina*,
 - *Nađa*,
 - *Kozara*.
- d) P u b l i c i s t i k a: *Kultura i politika*, Sarajevo 1978.

Knjige su prevedene na slovenački, makedonski, ruski, ukrajinski, letonski, gruzijski, mađarski, rumunski, albanski, bugarski, poljski, češki, slovački, engleski, njemački, francuski, italijanski, švedski, hindu, persijski, arapski i dr. jezike.

ENVER REDŽIĆ

Biografski podaci:

Enver Redžić rođen je 1915. u Starom Majdanu. Gimnaziju je završio u Bihaću, a diplomirao je na Filozofskom fakultetu u Beogradu 1940. godine. U naprednom studentskom pokretu bio je aktivan od 1935. do 1940. godine. Bio je profesor na gimnaziji u Podgorici i Sarajevu 1940 – 1941. godine. U narodnooslobodilačkoj borbi od 1941. do 1945. na raznim partijsko-političkim dužnostima, između ostalog je bio vijećnik ZAVNOBIH-a i AVNOJ-a. Od 1945. do 1963. godine bio je poslanik u Republičkoj i Saveznoj narodnoj skupštini. Od 1945. do 1947. godine bio je sekretar i član Okružnog narodnog odbora u Bihaću i Banjoj Luci. Od 1947. do 1950. godine obavljao je dužnost sekretara Komiteta za visoke škole i naučne ustanove. Od 1950. do 1952. godine radio je kao docent na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Od 1952. do 1959. godine bio je direktor Izdavačkog preduzeća „Svjetlost“. Od 1959. do 1961. godine radio je u Glavnom odboru SSRN BiH u funkciji predsjednika Komisije za štampu i izdavačku djelatnost. Od 1961. do 1972. godine bio je direktor Instituta za istoriju radničkog pokreta u Sarajevu.

Tokom niza godina bio je član i predsjednik Savjeta Filozofskog fakulteta, član Republičkog savjeta za kulturu, član Univerzitetskog savjeta, član Republičkog savjeta za nauku, predsjednik Kulturno-prosvjetne zajednice Bosne i Hercegovine, član Izvršnog odbora Republičke konferencije SSRN BiH, član Predsjedništva Savezne konferencije SSRNJ. Bio je urednik i član redakcija mnogih uglednih časopisa i učestvovao na brojnim skupovima.

Sada je član Savjeta republike i član komisije za njegovanje revolucionarnih tradicija Saveznog odbora SUBNOR-a.

Za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Važnije bibliografske jedinice:

a) K n j i g e:

Društvo i kultura, „Veselin Masleša“, Sarajevo 1962.

Prilozi o nacionalnom pitanju, „Svjetlost”, Sarajevo 1963.

Tokovi i otpori, „Svjetlost”, Sarajevo 1970.

Austro-marksizam i jugoslovensko pitanje, „Narodna knjiga”, Institut za savremenu istoriju, Beograd 1977.

b) Studije iz novije istorije:

– *Pripremanje, osnivanje i djelatnost Socijal-demokratske stranke Bosne i Hercegovine sa posebnim osvrtom na njeno stanovište prema nacionalnom pitanju na I i II kongresu*, „PRILOZI”, 9/1, 1973.

– *Nacionalno pitanje u političkoj aktivnosti Socijal-demokratske stranke Bosne i Hercegovine od drugog kongresa do kongresa Ujedinjenja*, „PRILOZI”, 10(2, 1974.

– *Socijalisti zapadne i srednje Evrope i istočna kriza*, Zbornik radova Makedonske akademije na naukite i umetnostite, *Makedonija vo Istočnata kriza (1875–1881)*, Skopje 1978.

– *Lik i djelo Petra Kočića u studijama Veselina Masleše*, Banja Luka u novijoj istoriji (1875–1945), Zbornik radova naučnog skupa, Institut za istoriju, Sarajevo 1978.

– *Moša Pijade o socijalističkom pokretu i nacionalnim odnosima u Bosni i Hercegovini*, „OSLOBOĐENJE”, 16–29. III 1977.

– *Marks i Engels o borbama i težnjama Južnih Slavena za nacionalnim oslobođenjem*, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Posebna izdanja, knj. XXX, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 4, tom III, Sarajevo 1977.

– *Istorijski pogledi i teme Veselina Masleše*, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Posebna izdanja, knj. XXXVIII, Odjeljenje društvenih nauka, knj. 7, Naučni skup „O djelu Veselina Masleše”, Sarajevo 1978.

– *Titova ideja bratstva i jedinstva*, „Dijalog”, br. 6, Sarajevo 1978.

– *Faktor tradicije u svjetlu pojave i značaja Užičke republike*, „Užička republika”, Export-press, Beograd 1978.

– *Nacionalno pitanje Bosne i Hercegovine u političkoj aktivnosti Komunističke partije Jugoslavije u Bosni i Hercegovini 1937–1940*, „III program Radio Sarajeva”, br. 23, Sarajevo 1978.

DŽEMAL REZAKOVIĆ

Biografski podaci:

Rođen 23. avgusta 1920. u Fojnici, BiH. Osnovnu školu završio je u Fojnici, a gimnaziju u Sarajevu. Medicinske studije je započeo u Pragu, a diplomirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1951. godine. Za vrijeme rata nije pohađao fakultet. Bio je hapšen u više navrata zbog saradnje sa NOP-om. Kao borac učestvuje u NOB-u od 1944. godine.

Specijalizirao je internu medicinu u Sarajevu, a specijalistički ispit položio 1957. na Klinici za interne bolesti u Zagrebu. Za asistenta na predmetu interna medicina na Medicinskom fakultetu u Sarajevu biran je 1955. a, nakon odbranjene habilitacije, za docenta. Za vanrednog profesora izabran je 1969. godine. 1961. godine uspješno brani doktorsku disertaciju. Za redovnog profesora izabran je 1975. godine.

Gotovo 10 godina bio je šef II interne klinike. U cilju usavršavanja iz oblasti hematologije proveo je više mjeseci u Montpelleru, Parizu, Tel Avivu, Bukureštu, Moskvi, Lenjingradu i Varšavi.

Jedan je od osnivača Udruženja hematologa i transfuziologa Jugoslavije, a inicijator je i suosnivač Jugoslavenske sekcije za hemostazu i trombozu, čiji je i potpredsjednik. Član je Mediteranske lige za bolesti tromboembolizma i Udruženja za hemostazu i tromboembolizam podunavskih zemalja.

Član je Redakcionog odbora Jugoslavenskog časopisa za transfuziologiju.

Šestoaprilsku nagradu grada Sarajeva (1972) dobio je za istraživački rad o ponašanju eritrocitne loze kod staraca.

Odlikovan je Medaljom za hrabrost, Medaljom zasluga za narod i Ordenom rada sa zlatnim vijencem.

Godine 1971. izabran je za saradnika, a 1978. za d o p i s n o g člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Član je Odbora za rak i Odbora za kardiovaskularna oboljenja pri Odjeljenju medicinskih nauka Akademije..

Važnije bibliografske jedinice:

Osim habilitacionog rada i disertacije, publikovao je 76 stručnih i naučnoistraživačkih radova u domaćim i inostranim medicinskim časopisima, pretežno iz oblasti hematologije, od kojih izdvajamo:

- *Utilisation de la thromboclaste dans le traitement des lésions du myocarde similaires a l'infarctus*, 1965.
- *Beitrag zur Kenntnis der Wirkungsweise und der Toxikologie der Epsilon-Aminokapronsäure*, 1966.
- *Djelovanje heparina na razvoj histaminskog šoka i obnavljanje faktora koagulacije: I, II, V, VII–X i trombocita za vrijeme oporavka nakon šoka*, 1967.
- *Study of the haemostatic defect and corpuscular element rate in the peripheral blood during the epidemic of haemorrhagic fever*, 1968.
- *Der Serum-Transferin Spiegel bei Personen im Alter über 60 Jahre*, 1971.
- *Modifications mediastinales et broncho-pulmonaires au cours de la Lymphogranulomatose (Maladie de Hodgkin)*, 1973.
- *Diagnostički i prognostički značaj kretanja serumskog željeza kod bolesnika sa svježim infarktom miokarda*, 1974.
- *Terapia antiemorragica in cirrotici anziani*, 1974.
- *Ponašanje adhezije i agregacije trombocita, globalne koagulacije i anti-trombina III, kod osoba sa hiperlipemijom i aterosklerotičnim promjenama na arterijama*, 1977.

EŠREF SARAJLIĆ

Biografski podaci :

Ešref Sarajlić je rođen 6. juna 1923. godine u Sarajevu. Osnovno i srednjoškolsko obrazovanje završio je u Sarajevu, a nakon demobilizacije iz JNA, 1946. godine upisuje Medicinski fakultet u Zagrebu. Studij medicine nastavlja u Sarajevu, gdje je diplomirao i promovisan u prvoj grupi ljekara ovog fakulteta 1953. godine.

Po završetku obaveznog kliničkog staža, započinje specijalizaciju iz pedijatrije, a oktobra 1957. godine izabran je za asistenta na istom predmetu. Specijalistički ispit je položio marta 1958. godine. Za docenta je izabran 1963. godine, za vanrednog profesora 1969, te za redovnog profesora na predmetu pedijatrija Medicinskog fakulteta u Sarajevu 1975. godine. Saradnik je Akademije nauka od 1972. godine. Sada se nalazi na dužnosti šefa Odjeljenja Dječje klinike u Sarajevu.

U užoj specijalizaciji — pedijatrijskoj kardioreumatologiji — dr Sarajlić se usavršavao, osim u jugoslovenskim institucijama, i u više institucija u inostranstvu. Tako se 1959. godine nalazi na specijalizaciji u Karolinskoj Sjukhuset u Stokholmu kod prof. Walgreena i prof. Linda, a 1963. u Leidenu kod prof. van Gelderena. Godine 1963. odbranio je habilitacioni rad: „Carditis u primo ataku Reumatske bolesti u djece.”, a 1972. disertacioni rad: „Promjene elektrokardiograma izazvane abnormalnim koncentracijama kalijuma i njihov klinički značaj”.

U toku dosadašnjeg rada obavljao je razne društveno-političke funkcije. Tako je bio: sekretar Komiteta SK na Medicinskom fakultetu, član Univerzitetskog komiteta SK, član Gradske konferencije SK, član Gradskog komiteta i dr. Sada je dekan Medicinskog fakulteta. Istovremeno je predsjednik Udruženja kardiologa Jugoslavije, potpredsjednik Udruženja reumatologa Jugoslavije, član Evropskog kardiološkog društva i član Evropskog udruženja alergologa.

Dr Sarajlić je aktivni učesnik mnogih stručnih kongresa u zemlji i inostranstvu. Bio je jugoslovenski predstavnik na Konferenciji za prevenciju i liječenje, srčanih oboljenja, koja je pod pokroviteljstvom organizacije WHO održana 1972. godine u Brislu. Bio je mentor većeg broja magistarskih i doktorskih disertacija. Nosilac je mnogih naučnih

projekata. Za svoj rad je više puta odlikovan, a dobitnik je 6-aprilske nagrade grada Sarajeva za 1974. godinu.

Dosada publikovao sam, kao glavni autor ili koautor 83 naučna i stručna rada u domaćim i stranim časopisima. Većina ovih radova odnosi se na najvažnije probleme pedijatrijske kardioreumatologije.

Za d o p i s n o g člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine biran je 1978. godine.

Značajnije bibliografske jedinice:

Sarajlić, E., Sarvan, M., Švob, M., Hadžimusić, N.: *O problemu reumatske konstitucije*, II kongres internisa i IV kongres reumatologa Jugoslavije, knjiga IV, Sarajevo 1964. str. 134–139.

Sarajlić, E., Hadžimusić, N., Semze, A.: *Penicilinska profilaksa recidiva reumatske bolesti u djece*, II kongres internista, IV kongres reumatologa Jugoslavije, knjiga IV, Sarajevo 1964. str. 107–112.

Sarajlić, E. i Brkić, S.: *Uticađ različitih koncentracija elektrolita kalijuma i kalcijuma na elektrokardiogram*, Jug. pred. 10:168, 1967.

Sarajlić, E. i Popović, Z.: *Elektrokardiografske promjene u toku akutne intermitantne obstrukcije respiratornih putova astmatskog porijekla u djece*, Zbornik radova III kongresa alergologa Jugoslavije, 1970, str. 421–426.

Sarajlić, E.: *Elektrolitski poremećaji u akutnom infarktu miokarda sa osvrtom na polarizantno liječenje*, Med. arb. 26:87, 1972.

Sarajlić, E.: *Rheumatic Fever in Children*, II međunarodna konferencija za prevenciju i liječenje oboljenja srca u organizaciji WHO, Brisel 1973.

Sarajlić, E.: *Socio-medicinski i klinični značaj reumatske bolesti u djece u SR BiH* (monografija – projekt Fonda za naučni rad), Sarajevo 1973.

Sarajlić, E.: *Juvenilni reumatoidni artritis*, Radovi Odjeljenja medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine LXII, knjiga 20, Sarajevo 1977, 93–108.

Sarajlić, E.: *Primarna profilaksa reumatske groznice*, Acta rheumatologica Belgradensia, Vol V:2, 175–179, 1975.

Sarajlić, E. i sar.: *Infarkt miokarda u 8-godišnje djevojčice* (u štampi).

Sarajlić, E.: *Evolucija kriterija za dijagnozu Juvenilnog reumatoidnog artritisa*, Kongres Jugoslovensko-grčkih reumatologa, Solun 1978.

Sarajlić, E.: *Imunodeficijencija IgA globulina u toku poliartritisa*, Sastanak Zapadnonjemačkih i jugoslovenskih reumatologa, Zagreb 1978.

LADISLAV OŽEGOVIĆ

Biografski podaci :

Ladislav Ožegović rođen je 1921. godine u Splitu. Osnovnu školu i klasičnu gimnaziju pohađao je u Splitu, gdje je i maturirao 1939. godine. Iste godine se upisao na Veterinarski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Za vrijeme rata, od aprila 1941. do oktobra 1942. godine, prekinuo je studiranje, jer se nalazio u okupiranoj Dalmaciji. Diplomirao je u oktobru 1946. godine na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu.

Od oktobra 1946. do oktobra 1947. nalazio se na odsluženju vojnog roka u JNA i položio ispite za rezervnog oficira. Doktorirao je na Veterinarskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1948. godine.

U novembru 1947. godine izabran je za asistenta na Medicinskoj klinici Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, gdje ostaje do 1. marta 1950. kad je izabran za docenta Veterinarskog fakulteta u Sarajevu na predmetu unutarne bolesti kopitara i mesojeda. 1. novembra 1959. godine izabran je za vanrednog profesora, a februara 1967. za redovnog profesora na istom predmetu.

Od 1954. radi u Zavodu za dermatovenerologiju „Dr Simo Milošević” u Sarajevu kao mikolog i šef Mikološkog laboratorija.

1971. izabran je za saradnika Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH.

Za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Naučnoistraživačka aktivnost prof. dra L. Ožegovića upravljena je u dva pravca: istraživanja kliničke patologije domaćih životinja i istraživanja gljiva u patologiji ljudi i životinja.

Važniji bibliografski podaci :

Osim što je doprinjeo poznavanju kliničkih sindroma (*Prilog poznavanju atonije želuca u konja*,

Veterinaria, III, 3/4, 1-3, 1954; *Prinos Rapić-Bosnićavom rendgenskom i kliničkom sindromu pneumotoraksa u mesojeda* Veterinaria V, 1, 1-2, 1957), niz radova je posvetio biohemijskim projenama i vrijednostima u krvi bolesnih životinja (*Rezultati papirne elektroforeze serumskih bjelancevina konja*, Veterinaria, VII, 2, 231-237, 1959; *Vrijednosti i odnosi serumskih bjelancevina kod distomatoznih goveda*, Veterinaria VII, 3-4, 552-530; *Hematološki nalazi, rezultati elektroforeze i neki biokemijski nalazi kod štenčaka*, Veterinaria, XII, 2, 185-193, 1964), odnosno fundamentalnim projenama u organizmu konja (*Uticaј relativnog i apsolutnog žedanja na organizam konja u raznim uslovima*, Veterinaria XX, 2, 179-191, 1971; XX, 3, 311-315, 1971; XX, 3, 317-322, 1971).

Najveći dio radova iz područja patologije gljiva odnosi se na istraživanje epidemiologije endemskih dermatofitija (*Značaj dermatofitije goveda za raširenost endemskih dermatofitija ljudi*, Radovi Naučnog društva NRBiH knjiga, 3, 43-68, 1956; *I problemi attualibdelle dermatomycosi in Yugoslavia*, Minerva Medica, Torino, 50, 33, 1245-1251, 1959; *Epidemiologische Bedeutung der animalen Dermatophytien in Yougslawien*, Wien, tierortzl. Monatschrift, 12, 50, 1037-1044, 1963; *Epidemiological significance of the soil for dermatophytoses in man and animals*, Proc. Int. Symposium Med. Mycology, 67-69, Varšava, 1965; *Verbreitung von T. tonsurans-Infektionen in endemischen Gebiet in Bosnien*, MYKOSEN 14, 6, 279-281, 1970), kao i patologije ljudi uzrokovane kvasnicama (*Candida albicans i protezne stomatopatije*, Zbornik Kongresa stomatologa, Ohrid, 593-598, 1972; *Kvasnice i aktinomicete u usnoj šupljini karioznih bolesnika u SRBiH*, Stomatološki vjesnik, VI, 3/4, 5-10, 1977; *Frekvencija kvasnica sa kože i sluznica*, Acta Derm. iug.S, 167-173, 1978), *plijesnima* (*Aerogene plijesni*, Radovi ANUBiH, 51, knjiga 18, 28-39, 1974) i *njihovim* toksinima (*Plijesni i njihovi toksini na hrani ljudi i životinja*) Veterinaria XXVI, 1, 1-10, 1977; Ibid XXVI, 2-3, 183-188, 1977; Ibid, XXVI, 2-3, 189-194, 1977).

Autor je dviju knjiga: E.J.GRIN, L. OŽEGOVIĆ: *Dermatofitije ljudi i životinja*, Medicinska Knjiga, Zagreb-Beograd, 1960. i L. OŽEGOVIĆ: *Mikoze i mikotoksikoze životinja*, Univerzitet Sarajevo, 1971.

c) članovi:

MIHAJLO APOSTOLSKI

Biografski podaci:

Mihailo A p o s t o l s k i rođen je u Štipu 6. novembra 1906. godine u zanatlijskog porodici. Nakon maturiranja 1924. godine upisuje se na Vojnu akademiju, zatim na Višu vojnu akademiju, da bi 1938. godine završio Generalštabnu pripremnu akademiju i time se kvalifikovao za aktivnog generalštabnog oficira bivše Jugoslovenske vojske.

Od početka revolucije 1941. godine uključio se u partizanske jedinice, gdje postaje visoki vojni i politički rukovodilac. Nakon oslobođenja, 1945. godine postao je pomoćnik načelnika Generalštaba JNA, a zatim i načelnik Više vojne akademije. Penzionisan je u činu general-pukovnika. Bio je vijećnik Drugog zasjedanja AVNOJ-a u Jajcu i član Predsjedništva ASNOPI-a, a jedno vrijeme i član Centralnog komiteta KP Makedonije.

Za svoje zasluge i uspjehe u toku revolucije odlikovan je Ordenom narodnog heroja i Ordenom Republike sa zlatnim vijencem, kao i drugim odlikovanjima.

Za člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Naučni rad:

Popis objavljenih stručnih i naučnih radova akademika Apostolskog obuhvata 258 bibliografskih jedinica. Glavna njegova djela su iz vojnih i istorijskih nauka, a među njima ima uspješnih ostvarenja memoarske, sociološke i političke prirode. Najvažnija naučna djela su pisana na srpskohrvatskom i makedonskom jeziku, a neka su prevedena i na jezike naroda i narodnosti Jugoslavije.

U oblasti vojnih nauka akademik Apostolski je obrađivao strategiju i taktiku srpske vojske u prvom svjetskom ratu („Neka pitanja ratne veštine srpske vojske u Prvom svjetskom ratu”), nastojeći da iz tog ratnog iskustva teoretski razradi problem neutralizacije nadmoćnosti protivnika u ljudstvu i tehnici. Još neki radovi akademika Apostolskog odnose se na analizu ratnih iskustava srpske vojske u prvom svjetskom ratu.

U studiji „Strategija i taktika Ilindenskog ustanka” pokušavao je da teoretski razradi prirodu narodnih ustanaka na balkanskom prostoru početkom ovog vijeka. Izučavanje formi gerilskog ratovanja u vojnim naukama smatra se teškim područjem i svaka je analiza iz te oblasti posebno dragocjena. Za ovaj konkretni slučaj bilo je neophodno izučiti političku, socijalnu i etničku istoriju sredine iz koje je iznikao ilindenski ustanak.

U radu „Napadna operacija armije na planinskom i krševitom zemljištu” akademik Apostolski je pokušao da teoretski obrazloži mogućnosti ofanzivnih operacija armije na geografski nepovoljnom terenu, kao i moralne i tehničke preduslove koji su za to neophodni.

Iz oblasti istorijskih istraživanja, akademik Apostolski je objavio više vrijednih naučnih priloga iz istorije makedonskog i jugoslovenskih naroda u vrijeme revolucije i oslobodilačkog rata. Najznačajnije djelo ove vrste je obimna knjiga „Završne operacije za oslobođenje Makedonije”. U istoriografiji naše revolucije ovo se djelo smatra standardnim i nezaobilaznim prilogom. U njemu je znalački obrađena istorija vojnih operacija, kao i politička evolucija odnosa između bugarskog i jugoslovenskog rukovodstva u toku 1944. godine i do kraja rata. Knjiga je imala velikog internacionalnog odjeka zbog razbijanja mitova o ulozi bugarske armije u oslobađanju dijelova naše zemlje.

U knjizi „Februarski pohodi” obrađuje se istorija partizanskog pokreta u Pomoravlju i Makedoniji, pa iako je ona formalno vezana za događaje u januaru i februaru 1944. godine ona je stvarno prilog istoriji širenja ustanka u Makedoniji i južnoj Srbiji u širim vremenskim okvirima. U knjizi „Osloboditelna vojna na makedonskiot narod 1941–1944”, autor je pokušao da napravi sintezu svojih ranijih istraživanja i da ih kruniše jednim sveobuhvatnim i cjelovitim zahvatom.

SIMA ĆIRKOVIĆ

Biografski podaci:

Sima Ćirković rođen je 29. januara 1929. godine u Osijeku. Studirao je na Beogradskom univerzitetu (grupa istorija), a potom u više navrata boravio u raznim njemačkim i drugim evropskim univerzitetskim centrima. Redovan je profesor predmeta – istorija naroda Jugoslavije u srednjem vijeku na Filozofskom fakultetu u Beogradu (1968). Bio je i dekan Filozofskog fakulteta u Beogradu.

Uporedo sa nastavnom djelatnošću vršio je arhivska istraživanja u Dubrovniku, zatim u Državnom arhivu u Veneciji, manastiru Hilandar u Svetoj Gori i u Državnom arhivu u Budimpešti.

Za dopisnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti izabran je 1972, a za člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine 1978. godine.

Naučni rad :

Već u prvim svojim radovima prof. dr Sima Ćirković pokazuje interesovanje za prošlost Bosne. Objavio je više studija iz oblasti državnog i društvenog uređenja srednjovjekovne Bosne, zasnovanih na sistematski i znalački prikupljenoj građi iz Dubrovačkog arhiva.

Kao rezultat ovog dugogodišnjeg interesovanja za prošlost Bosne, pojavila se i njegova knjiga „Istorija srednjovjekovne Bosanske države” (SKZ, Beograd 1962). Po prvi put u našoj historiografiji, pored političkog, obrađeni su i ostali oblici života srednjovjekovne Bosne.

Prof. dr Sima Ćirković je objavio više studija iz srpske i južnoslovenske istorije srednjeg vijeka. Zajedno sa drugim autorima učestvovao je u pisanju „Istorije Crne Gore” (I, II). Njegov naučni opus broji više od sto bibliografskih jedinica.

Danas akademika S. Ćirkovića smatraju za jednog od najistaknutijih medievista Jugoslavije. Njegov naučni ugled prelazi okvire naše zemlje, te je veoma cijenjen u evropskim naučnim krugovima. Na svjetskim kongresima istoričara redovno predstavlja Jugoslaviju.

ESAD MEKULI

Biografski podaci :

Esad Mekuli je rođen 1916. godine u Plavu. Gimnaziju je učio u Peći i Sarajevu, veterinarske nauke studirao je u Beogradu, Zagrebu i Italiji. Prvoborac je i jedan od organizatora narodnooslobodilačke borbe na Kosovu.

Pjesnik, prevodilac, esejista, književni kritičar, Predsjednik Akademije nauka i umjetnosti, Kosova, član Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, autor studija iz oblasti veterinarskih nauka dr Esad Mekuli je u međuratnom periodu, za vrijeme i poslije narodnooslobodilačke borbe i revolucije jedan od najistaknutijih političkih i prosvjetnih radnika, književnih stvaralaca i naučnika jugoslovenskih Albanaca na Kosovu.

Osnivač je i urednik prvog albanskog književnog časopisa na Kosovu „Jeta e re“ (Novi život) zahvaljujući kome je za 29 godina njegovog izlaženja književno izrastala cijela generacija pisaca na Kosovu. Sa kulturnog, prosvjetnog, književnog i knjižv-enoistorijskog gledišta – za kraj u kojem „Jeta e re“ izlazi, za literarno još nedovoljno razvijen jezik na kojem se objavljuje – značaj ove edicije i dugogodišnjeg uredničkog rada Esada Mekulija gotovo je neprocjenljiv. Uz to, na stranicama ovoga časopisa objavljuju se prevodi iz svih jugoslovenskih književnosti, klasičnih i savremenih, zbog čega se za njegovog urednika Mekulija može reći da nije samo rodonačelnik mlade albanske literature na Kosovu nego i posrednik između nje i jugoslovenskih literatura.

Nagrađen je 13-julskom nagradom SR Crne Gore, Decembarskom nagradom AP Kosova, Nagradom Saveza prevodilaca i Nagradom AVNOJ-a.

Umjetnički rad :

Svoje prve pjesme Mekuli je objavio u predratnim časopisima „Mlada kultura“, „Granit“ i „Pečat“, a poslije rata zbirke pjesama na srpskohrvatskom jeziku „Za tebe“ i „Novi dom“ i na albanskom „Između voleti i mrziti“. „Glasovi vremena“ i „Avšada“ (Mramorno more), kao i velik broj pjesama u gotovo svim jugoslovenskim časopisima, revijama i antologijama.

Poezija, kritika, esejistika i nauka područja su stvaralačkog rada Esada Mekulija, ali njegov cjelokupni opus, zajedno sa poetikom, čini i izvanredno velik broj prevoda sa srpskohrvatskog, slovenačkog, makedonskog i talijanskog jezika (preko stotinu naslova). Uz ostale autore, Mekuli je na albanski preveo Njegoša (Gorski vijenac, Šćepana Malog, Luču mikrokozma), Ivana Mažuranića (Smrt Smailage Čengića), Gorana Kovačića (Pjesme), zatim Otona Župančića, Radovana Zogovića, Dušana Kostića, Prežihova Voranca, Krležu, Tadijanovića, Cesarića. Krkleca, Stefana Mitrova Ljubišu, Selimovića, Sijarića i druge autore. Na srpskohrvatski Mekuli je preveo roman jednog od najznačajnijih savremenih pisaca Albanije Ismaila Kaderija „General mrtve vojske”, kao i velik broj pjesama autora iz Albanije.

Književna djela Esada Mekulija služila su ujedno i kao udžbenici albanskog jezika na Kosovu, pogotovu literarnog – prije Mekulija i generacije pisaca za njim apsolutno nerazvijenog jezika.

Esad Mekuli je prije svega liričar. Osnovna odlika njegove poezije je humanizam. Esad Mekuli piše angažovanu poeziju, zasićenu savremenim porukama ljubavi, bratstva i zajedništva među ljudima. U središtu njegove pjesme je čovjek i može se reći da je sva njegova poezija, bila na srpskohrvatskom ili albanskom jeziku, okrenuta u jednom smjeru – ka čovjeku. Čak i prirodu kad opjevava, razne lične intime i slično, na vidiku je čovjek.

JANEZ MILČINSKI

Biografski podaci:

Janez Milčinski rođen je 3. maja 1913. godine u Ljubljani. Realnu gimnaziju je pohađao u Ljubljani, gdje je maturirao 1931. godine. Tada se upisao na Pravni fakultet, gdje je 1936. godine promovisan. Po apsolviranju Pravnog fakulteta upisao se na Medicinski fakultet u Ljubljani i medicinski studij je završio u Zagrebu 1940. godine.

Od 1941. do 1943. godine bio je asistent-pripravnik na Patološko-anatomskom institutu. Na tom je mjestu ostao do 15. VII 1943, kada je stupio u NOV. Sudjelovao je u narodnooslobodilačkoj borbi od ljeta 1941. godine, a 1942. godine je bio član Matičnog odbora ljekara OF u Ljubljani. U NOV je djelovao kao vojni hirurk, organizator vojno-sanitetske službe u pozadini i vaspitač pomoćnih zdravstvenih kadrova. Demobilisan je 10. V 1945. godine.

Nakon demobilizacije vršio je dužnost načelnika za odgoj zdravstvenih kadrova pri Ministarstvu za zdravlje NR Slovenije. U toj funkciji je sudjelovao u organizaciji Medicinskog fakulteta u Ljubljani. 26. IX 1945. izabran je za vanrednog profesora sudske medicine i za redovnog profesora na Medicinskom fakultetu u Ljubljani. Bio je matičar medicinskih fakulteta u Sarajevu i Skoplju, te Stomatološkog fakulteta u Ljubljani.

Bio je dekan Medicinskog fakulteta i rektor Univerziteta u Ljubljani. Godine 1961. postao je dopisni a 1970. redovni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Predsjednik je Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Bio je član Matične komisije Društva za nauku i umetnost Kosova, član Stalnog komiteta Evropske rektorske konferencije, član Savjeta Međunarodnog udruženja univerziteta. Član je Savjeta SR Slovenije za preventivnu službu u saobraćaju. Član je uredništva mnogih domaćih i inostranih časopisa.

Učestvovao je na brojnim kongresima u zemlji i inostranstvu.

Odlikovan je Ordenom za hrabrost, Ordenom zasluga za narod II reda, Ordenom bratstva i jedinstva II reda, Ordenom rada III reda, Ordenom bratstva i jedinstva sa

zlatnim vijencem i Ordenom rada sa crvenom zastavom, kao i stranim odlikovanjima Stella del Cardo, Comendatore del Ordine al Merito della Repubblica Italiana i Medalha Institute Oscar Ereira. Pored toga, primio je mnoge plakete, diplome i povelje medicinskih ustanova u našoj zemlji.

Dobitnik je Nagrade AVNOJ-a (1973). Od decembra 1976. počasni je član Društva za nauku i umetnost Kosova. Dopisni je član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti od 1977. godine a za člana akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Naučni rad:

Akademik Milčinski objavio je 132 naučna i stručna rada u domaćim i inostranim časopisima, najvećim dijelom iz sudske medicine.

Kao jedan od prvih matičara Medicinskog fakulteta u Sarajevu, mnogo je pomagao razvoju ovog fakulteta. Akademik Janez Milčinski predstavlja danas vrhunskog stručnjaka za sudsku medicinu u našoj zemlji i u svijetu. Rezultati njegovih naučnih radova objavljeni su u uglednim našim i inostranim časopisima. Vrlo bogata društveno-politička aktivnost u radu prof. Janeza Milčinskog uspješno je povezana sa plodnom naučnom aktivnosti i bogatim pedagoškim radom u odgoju mnogih medicinskih kadrova u našoj zemlji.

JAKOV SIROTKOVIĆ

Biografski podaci:

Jakov Sirotković rođen je 1922. godine u Rabu. Osnovnu školu završio je u Šibeniku, gimnaziju u Zagrebu, a Ekonomski fakultet u Zagrebu 1948. godine, na kome je 1951. stekao stepen doktora ekonomskih nauka. U zvanje docenta izabran je 1951. na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu, u zvanje izvanrednog profesora 1959. na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, a redovnog profesora 1961. godine na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu.

Uz svoj nastavni i naučni rad nalazio se na vrlo značajnim funkcijama, kao što su: direktor Ekonomskog instituta u Zagrebu, direktor Republičkog i Saveznog zavoda za privredno planiranje, rektor Sveučilišta u Zagrebu, potpredsjednik Saveznog izvršnog vijeća (1970.–1974.) i poslanik Savezne skupštine, predsjednik Izvršnog vijeća Sabora SR Hrvatske (1974. do danas), jugoslavenski predstavnik u Committee for development planning OUN.

Učestvovao je na brojnim naučnim savjetovanjima i kongresima u zemlji i u inostranstvu, na međunarodnim konferencijama u svojstvu člana, odnosno šefa državne delegacije i sl.

U narodnooslobodilačkom pokretu učestvovao je od 1941. godine, a u borbi od 1943. godine. Za svoj rad i zasluge odlikovan je: Ordenom za hrabrost, Ordenom zasluga za narod drugog reda, Ordenom rada s crvenom zastavom i Ordenom bratstva i jedinstva sa zlatnim vijencem.

Dopisni član Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu postao je 1966. godine, a redovni 1975. godine. Za člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Naučni rad:

Naučni rad dra J. Sirotkovića vrlo je obiman. Njegov naučni interes posebno je usmjeren na izučavanje planiranja na nivou društva i osnovnih elemenata privrednog

sistema, odnosno privrednog razvitka. Tim temama posvetio je 15 knjiga, odnosno mnoštvo naučnih i stručnih radova objavljenih u brojnim časopisima. Ovim djelima akademik Sirotković obavio je pionirski posao u oblasti ekonomskih nauka u našim specifičnim uslovima.

a) Knjige iz oblasti planiranja:

- Planiranje proširene reprodukcije u socijalizmu, Zagreb 1951.
- Metode ekonomske analize i ekonomske politike, Zagreb 1956.
- Društveno planiranje u Jugoslaviji, Beograd 1958.
- Problemi privrednog planiranja u Jugoslaviji, Zagreb 1961 (nagrađeno republičkom nagradom „Vožidar Adžija”).
- Privredni sistem i društveno planiranje Jugoslavije, Zagreb 1964 (nagrađeno nagradom „Mijo Mirković”).
- Planiranje u sistemu samoupravljanja, Zagreb 1966.

b) Knjige iz oblasti privrednog sistema:

- *Novi privredni sistem FNRJ*, Zagreb 1954.
- *O nekim problemima privrednog sistema*, Zagreb 1963. (koautor i redaktor – nagrađeno nagradom „Božidar Adžija”).
- *Ekonomika Jugoslavije* Zagreb 1964 (koautor i redaktor – do 1976. objavljeno pet izdanja).
- *Suvremeni problemi jugoslavenske privrede i ekonomska politika*, Zagreb 1965 (koautor i redaktor – nagrađeno nagradom „Mijo Marković”).
- *Problemi teorije i prakse socijalističke robne proizvodnje*, Zagreb 1965 (koautor).
- *Osnove dugoročnog razvoja Jugoslavije*, Zagreb 1969.
- *Teorija i politika ekonomskog razvoja*, Zagreb 1972.
- *Cijene u samoupravnom socijalističkom sistemu Jugoslavije*, Zagreb 1975.
- *Materijalni i novčani tokovi u jugoslavenskoj privredi*, Zagreb 1977.

PETAR STEVANOVIĆ

Biografski podaci:

Petar Stevanović rođen je 3. juna 1914. godine u Bačevcu, SR Srbija. Maturirao je 1933, a diplomirao geološko-mineralošku grupu nauka (VIII grupa) na Filozofskom fakultetu u Beogradu 1937. godine. Po završenim studijama i odsluženju vojnog roka 1938. godine postavljen je za kustosa Muzeja srpske zemlje u Beogradu, gdje do početka rata rukovodi Geološko-paleontološkim i mineraloško-petrografskim odeljenjem. U to vrijeme Petar Stevanović je bio saradnik Geološkog instituta Kraljevine Jugoslavije u Beogradu. 1939. godine proveo je kraće vrijeme na usavršavanju u muzejskim poslovima u Sarajevu, Zagrebu i Ljubljani.

Od 1941. do 1945. godine bio je u zarobljeničkim logorima u Njemačkoj.

Od kraja 1945. godine predaje isorijsku geologiju na Filozofskom fakultetu u Beogradu.

Od 1946. do 1948. godine boravi na usavršavanju u SSSR-u, gdje je odbranio doktorsku disertaciju „Donji pliocen Srbije i susjednih oblasti”. Ovaj rad nagradila je i Vlada FNRJ 1949. godine.

Za redovnog profesora Rudarsko-geološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu izabran je 1969. godine.

1950. godine proveo je 6 mjeseci na studijskom usavršavanju u Prirodnjačkom muzeju u Beču.

Naučni rad:

Naučni rad Petra Stevanovića je veoma raznolik. Između ostalog posebno se ističe njegovo otkriće devona kod Prače blizu Sarajeva i kod Družetića blizu Valjeva. Osim toga, prvi je utvrdio namirski kat na Balkanskom poluotoku kod Družetića blizu Valjeva, kao i posidonomske škrljice i pješčare jurske starosti u srpskom dijelu Karpatā.

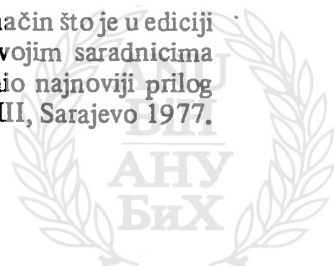
Monografija, „Donji pliocen Srbije i susjednih oblasti”, svrstala ga je u red najboljih poznavalaca neogena u Evropi, što je u docnijim radovima sve više potvrđivao.

Na osnovu svojih radova, Petar Stevanović je 1952. godine izabran za dopisnog, a 1965. za redovnog člana Srpske akademije nauka i umetnosti u Beogradu, gdje je dosad dva puta biran za sekretara Odjeljenja prirodno-matematičkih nauka. Od 1975. godine Petar Stevanović je dopisni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti i Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. Pored toga, počasni je član Mađarskog geološkog društva, član Paleontološkog društva DR Njemačke itd. Za člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabran je 1978. godine.

Svoje radove je, osim u domaćim časopisima, objavljivao i u inostranim zbornicima i časopisima: Moskve, Budimpešte, Beča, Madrida, Berna, Varšave, Bolonje, Liona, Bratislave, Sofije itd.

Znatniji je prilog akademika Stevanovića poznavanju geologije Bosne i Hercegovine. Dvadesetak njegovih naučnih radova i veći broj stručnih i naučnih ekspertiza otvorili su nove koncepcije, kako u pristupu daljnjih studija neogena uopšte, tako, posebno, što se tiče istraživanja ugljenih basena, solnog ležišta u Tuzli, istraživanja na naftu, pojava slijeganja grada Tuzle itd.

U najnovije vrijeme njegova saradnja manifestovala se i na taj način što je u ediciji „Geologija Bosne i Hercegovine” – čiji je recenzent, zajedno sa svojim saradnicima naročito obradio razvoj panona i pontona sjeverne Bosne, čime je učinio najnoviji prilog savremenom poznavanju neogena (Geologija Bosne i Hercegovine, knj. III, Sarajevo 1977. str. 163–216).

ASIM PECO

Biografski podaci

Prof. dr Asim P e c o rođen je u selu Ortiješu kod Mostara 1927. godine. Osnovnu školu završio je na Buni, a srednju u Mostaru. Poslije rata (1945–1947) bio je učitelj u Hutovu (Čapljina), šk. 1947/48. godinu proveo je na dužnosti referenta za narodno prosvjećivanje pri SNO-u Prozor, a zatim se 1948. upisao na Višu pedagošku školu u Sarajevu, na kojoj je nakon dvogodišnjeg studija diplomirao s odličnim uspjehom. Dalje studije nastavlja na ondašnjem Filozofskom fakultetu u Beogradu, gdje je na grupi za južnoslovenske jezike i opštu lingvistiku diplomirao 1952. godine. Poslije završenih studija postavljen je za profesora pripravnika na Katedri za južnoslovenske jezike, a nešto docnije (1957) izabran je za asistenta na istoj katedri. Od 1957–1960. bio je na dužnosti lektora našeg jezika u Strazburu. U tom je vremenu (1958) u Beogradu odbranio doktorsku disertaciju pod naslovom *Govor istočne Hercegovine*, poslije čega je na pomenutoj katedri u Beogradu radio u zvanju docenta, zatim vanrednog profesora, da bi, na koncu, 1970. godine bio izabran za redovnog profesora za predmet istorija srpskohrvatskog jezika sa dijalektologijom. Danas je šef Katedre za južnoslovenske jezike na Filološkom fakultetu u Beogradu.

U toku cijelog poslijeratnog perioda bio je vrlo aktivan u društveno-političkom radu: kao član Sreskog komiteta omladine u Čapljini i Prozoru, član Fakultetskog komiteta SK u Beogradu, kao sekretar i potpredsjednik Društva za srpskohrvatski jezik SR Srbije.

Kako pokazuje i spisak objavljenih radova, koji sadrži oko 250 bibliografskih jedinica, krug lingvističkih disciplina na tlu kojih se kreću interesovanja i naučni rad prof. Pece prilično je širok. On nije samo kompletan dijalektolog i istoričar jezika, nego se intenzivno i sa uspjehom bavio, i bavi se, i problematikom srpskohrvatskog jezika u cijelosti, uključujući tu prkatična jezička pitanja i pravopisnu problematiku, zatim pitanja norme našeg jezika, pa sve do lingvostilističke i sociolingvističke problematike.

Asim Peco se sa svojim stručnim i naučnim radovima pojavio u našoj lingvističkoj nauci negdje početkom 50-tih godina. Iz pera tada mladog i tek diplomiranog lingvističkog stručnjaka A. Pece pojavili su se vrlo zapaženi radovi u časopisima „Naš jezik“, „Ogledi“, „Stvaranje“, „Književnost i jezik u školi“ i sl. Ti prvi njegovi radovi tematski su vezani, uglavnom, za praktična jezička pitanja, za pravopisnu problematiku i književnojezičku normu, kao i za pitanja nastave našeg jezika u školama. Već i ovi prvi Pecini radovi pokazuju zdravo jezičko osjećanje i pristojnu lingvističku stručnost na koju

naslanja svoja teoretska razmatranja i raspravljanja. Međutim, ubrzo se naučne preokupacije A. Pece znatno šire. Kod njega postoje sve prisutnije okretanje prema narodnim govorima, osobito prema bogatom hercegovačkom dijalekatskom izrazu.

Izbor iz bibliografije:

Govor sela Bune, Zbornik za filologiju i lingvistiku I, N. Sad 1957.

Akcent sela Ortiješa, Naučno društvo BiH, Sarajevo 1961.

Aktuelni problemi ijekavskog izgovora, Pregled, Sarajevo 1960.

Priroda afrikata srpskohrvatskog jezika, JF XXV, Beograd 1963.

Govor istočne Hercegovine, Srp. dijalekt. zbornik XVI, Beograd 1964.

Strani uticaji na fonetiku srpskohrv. jezika, Anali Filol. fakulteta, knjiga 6., Beograd 1966.

Jezičko jedinstvo iznad svih varijanata, Odjek I, Sarajevo 1966.

Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine, JF XXVI, Bgd. 1966.

Jekavske oaze u zapadnoj Hercegovini, JF XXVII, Bgd. 1967.

Uticaj turskog jezika na fonetiku štokavskih govora, Naš jezik XVI, Bgd. 1968.

Resavski govor (u koautorstvu), SDZb XVII, Bgd. 1968.

Akcentatska čitanka za V, VI, VII i VIII raz. osnovne škole, Naučna knjiga, Bgd. 1970.

Glasovne promene u vezi sa sonatnom j u srpskohrvatskom jeziku, JF XXVIII, Bgd. 1970..

Les accents serbocroates d'après les recherches de la Phonétique expérimentale, Programme VII Congr. Phon., Montreal 1971.

Osnovi akcentologije srpskohrvatskog jezika, Naučna knjiga, Bgd. 1971.

Jezik naš svagdašnji, Zavod za izdav. udžbenika, Sarajevo 1969.

Govor đerdapske zone, Zbor. za folol. i lingv. XV/1, N. Sad 1972.

Narodni jezik u književnosti srpskohrvatskog jezičkog područja u predvukovskom periodu sa posebnim osvrtom na bosanskohercegovačke prilike, Prilozi za književnost, jezik, istoriju i folklor XXXIX, Bgd. 1973.

Ikavskošćakavski govori zapadne Bosne, Bosanskohercegovački dijalekt. zbornik I, Sarajevo 1975.

Pregled srpskohrvatskih dijalekata, Naučna knjiga, Beograd 1978.

SVEČANO PROGLAŠENJE NOVOIZABRANIH ČLANOVA

(RIJEČ PREDSEDNIKA AKADEMIJE)

Drugarice i drugovi!

Svoje današnje slovo shvatam kao posebnu adresu upućenu novim redovnim i dopisnim članovima i članovima iz drugih republika, koji su izabrani na posljednjoj izbornoj skupštini Akademije. U tom smislu želim, na prvom mjestu, da im još jednom uputim srdačne čestitke ispred Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije i, naravno, u svoje lično ime. Ovim izborom društvena zajednica Bosne i Hercegovine, preko svoje Akademije nauka i umjetnosti, odala je jedno od vrhunskih priznanja novoizabranim članovima iz Republike, a izuzetno poštovanje i zahvalnost novim članovima iz drugih republika za njihov doprinos nauci i umjetnosti u našoj zemlji i u Bosni i Hercegovini. U isto vrijeme Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je zadovoljna što je svoje redove pojačala novim značajnim snagama iz ove republike i veoma počašćena što među svoje članove može ubrojiti i tako vrsne naučnike i umjetnike kao što su sada izabrani novi članovi van radnog sastava. Svjesni smo da izbor ovih članova znači i dalje jačanje bratskih odnosa i saradnje sa drugim jugoslavenskim akademijama i sa drugim sredinama u našoj zemlji. Pored želje da se koristi iskustvima ovih eminentnih naučnika i umjetnika iz drugih centara, to je i osnovni cilj izbora ovih članova.

Osjećam u ovom momentu svojom dužnošću da novim članovima, posebno dopisnim, u radnom sastavu, u izvjesnom smislu predstavim našu akademiju i njene današnje planove i probleme. Oni su pretežno ovu instituciju gledali izvana, a sada je došlo vrijeme da je pogledaju iznutra i da se što skorije i što aktivnije uključe u njen svakodnevni rad. Ovo bi mogla biti prva stepenica tog upoznavanja.

Za dvanaest godina svoga postojanja, ne uzimajući u obzir prethodnih petnaest godina rada Naučnog društva Bosne i Hercegovine, Akademija je od početnog, ograničenog djelovanja u ovoj republici i ovoj sredini sve više širila djelokrug svoga rada. Ona je, zapravo, rasla u skladu sa razvojem same Republike, čijem je izrastanju i sama

doprinosila u okviru svojih mogućnosti, kadrovskih i drugih potencijala. Akademija je za svo to vrijeme i sama tražila najpogodnije puteve vlastitog narastanja i stvaranja čvršćeg mjesta i jedne posebne tradicije u Socijalističkoj Republici Bosni i Hercegovini. Ona danas — to moram naročito istaći — radi već na ostvarenju svog drugog petogodišnjeg plana i preko određenih projekata i drugim pogodnim putevima sve značajnije utiče na kretanja u nauci i umjetnosti na tlu Bosne i Hercegovine. Sa zadovoljstvom se može reći da se danas sve više traži mišljenje i učešće Akademije u rješavanju raznih problema iz oblasti nauke i umjetnosti i organizovanju manifestacija koje se tiču ovih sektora javne djelatnosti. Ovo znači da Akademija sve više stiče ugled u svojoj sredini, a to je i nova dimenzija o kojoj treba da vode izuzetnu brigu svi njeni članovi, pa tako i novi članovi.

Zakonom o Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine od samog početka je određeno da je ona najviša institucija, odnosno asocijacija, u oblasti nauke i umjetnosti. Takva osnovna odredba daje Akademiji izvanredno obilježje i počasno mjesto u Republici, ali joj nameće i izuzetne obaveze, koje mora da rješava na najpogodniji način. Mislim, a to bih htio ovdje i da podvučem da Akademija samim svojim postojanjem veoma mnogo znači za učvršćivanje posebnosti Republike Bosne i Hercegovine. No, ako bi se zaustavila samo na tom svom obilježju, ona bi neminovno stagnirala i pretvorila se u svoju suprotnost, ne bi odigrala ulogu koja joj je povjerena. Stoga je trajna dužnost članova i organa Akademije da svakodnevno rade na unapređenju njene djelatnosti, jer će ova institucija jedino na taj način zaizeti i trajno mjesto u istorijskim događajima u Bosni i Hercegovini, čiji smo mi svi svjedoci.

Često se postavljalo pitanje da li Akademija svoje visoko mjesto osigurava samim kvalitetom svojih članova i njihovim individualnim rezultatima u oblasti nauke i umjetnosti ili to treba da čini preko svojih vlastitih planova rada i akcija. Čini mi se da se danas u Akademiji iskristalisalo mišljenje da to može biti samo ova druga solucija i da moramo uporno nastojati da se iskažemo svojim vlastitim planskim rezultatima rada. Pa ipak, ne smijemo zaboraviti da Akademija nikada ne bi bila ono što jeste bez vrhunskih kvaliteta njenih članova. Stoga, samo puno angažovanje ovakvih potencijala Akademije na izvršenju njenih planova i stremljenja može osigurati njen ugled i visoku poziciju u društvu. To bi bila i prva bitna poruka novim članovima u radnom sastavu. Samo ako u ovom pogledu postignemo punu saglasnost čitavog članstva, dalja sudbina Akademije će se naći u sigurnim rukama i neće biti nikakvih kolebanja u ostvarivanju sve većih njenih zadataka.

Iako je o tome već mnogo puta bilo govora, ipak je i ovom prilikom potrebno postaviti pitanje da li su akademije reprezentativne ili radne organizacije? Bilo je pokušaja da se one usmjere samo u jednom ili u drugom pravcu. Čini mi se da je danas takva dilema sasvim nepotrebna. Akademije su ostale i reprezentativne institucije, jer predstavljaju određene sektore društvene djelatnosti i jer im to obilježje daje i reprezentativnost članova. No, one uz to moraju biti i radne organizacije, naravno, ne u smislu klasičnih organizacija udruženog rada. Bez ove radne komponente, akademije bi postale i ostale sterilna tijela za koja ne bi bilo mjesta u našem samoupravnom socijalističkom društvu. Prema tome, u akademijama su zastupljene obje ove komponente i mi moramo paralelno da negujemo i jednu i drugu komponentu. — U Jugoslaviji se danas, bez sumnje, postepeno stvara jedan novi tip akademija koji odgovara našem sistemu društvenog razvoja. To nisu ni reprezentativne institucije zapadnog tipa ni institutski komponovane organizacije istočnog tipa, nego odgovaraju našim koncepcijama društveog razvoja. Takvo njihovo obilježje se, između ostalog, ogleda i u postojanju

sedam (a doskora i osam) akademija u našoj zemlji, što odgovara našim principima međunacionalnih odnosa.

U nekim velikim zemljama formirane su ili se formiraju specijalizovane akademije prema naučnim disciplinama ili umjetničkim granama. To može biti pozitivno za razvoj nekih grana nauke i umjetnosti i koordinacije rada u njima, ali za naše prilike ovakve forme još ni izdaleka ne odgovaraju. Prije svega, naša zemlja – a pogotovo neke njene republike – nisu ni izdaleka još toliko razvijene da bi mogle ići na takvu mnogostrukost. No, mi to ne bismo mogli ni koncepcijski prihvatiti. Akademije su, po našem mišljenju (a to je podvučeno i na posljednjem sastanku predstavnika Akademije sa rektorima bosanskohercegovačkih univerziteta), mjesta visoke multidisciplinarne sinteze i neopodan uslov za njihov rad je zastupljenost mnogih naučnih disciplina koje osiguravaju ovakav karakter akademija. Naravno, ovo ne znači da akademije ne treba da se bave prikupljanjem i objavljivanjem građe, a pogotovo istraživanjima u oblasti pojedinačnih naučnih disciplina. U određenim slučajevima je to njihova važna preokupacija, ali onaj prvi vid je, svakako, primaran. Pored toga, naša akademija, kao, uostalom, i druge, ima zadatak da dovodi u sklad fundamentalne i primijenjene nauke, da se stara o njihovom ravnomjernom razvoju, njihovoj međusobnoj uslovljenosti i jedinstvenosti pogleda na nauku u cjelini.

U vezi sa ovakvim intencijama i član Akademije je ličnost koja u okviru naučne djelatnosti ove institucije prvenstveno prati savremeno kretanje nauke, doprinosi interdisciplinarnom prilazu rješavanja osnovnih naučnih problema i u tom smislu okuplja oko sebe druge naučne i stručne radnike. Mi očekujemo da će nam se novi dopisni članovi u svojim pristupnim predavanjima u toku idućih 12 mjeseci – predstaviti baš u ovom svjetlu i time doprinijeti daljem učvršćenju ovakvog kursa Akademije. Bili bismo, naravno, obradovani i počašćeni ako bi i naši novi članovi iz drugih akademija održali predavanja iz svojih oblasti istraživanja i na taj način i oni doprinijeli daljem razvoju naše, sada i njihove Akademije.

U ovim okvirima je članstvo Akademije gradilo i svoje kriterije za izbor novih članova. Naravno, te kriterije treba dalje dograđivati i težiti daljoj jedinstvenosti stavova u ovom pogledu među odjeljenjima i članovima Akademije. Bilo bi najbolje ako bi se ti stavovi što više približavali i ujednačavali na jugoslavenskom planu, jer bi se na taj način ujednačavao i opći nivo svih naših akademija.

U Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine dosta se dugo vodila diskusija o tome šta je to plan same Akademije. Da li je to zbir pojedinačnih, ličnih istraživanja njenih članova ili su to posebno izabrani planski zadaci? U posljednje vrijeme je prevladalo uvjerenje da je za plan Akademije bitno programiranje vlastitih zadataka i da na tome treba prvenstveno insistirati. Pri tome ne treba zanemarivati ni vanakademijsku naučnu djelatnost njenih članova, jer svaka njihova dalja afirmacija znači istovremeno i dalju afirmaciju same Akademije.

Koji bi onda bili najvažniji okviri i glavni metodi djelovanja Akademije? Od samog početka je prevladalo mišljenje da Akademija ne bi trebalo da osniva velike naučne institute i da preko njih usmjerava svoju glavnu djelatnost. Prema tome, Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine nema svoju institucionalnu bazu širih razmjera i svoju operativnost mora da usmjeri u drugim pravcima. Danas bi se, nakon sticanja određenih iskustava, mogli sigurnije naznačiti neki od osnovnih pravaca djelovanja Akademije. To

su: sagledavanje stanja i problema u pojedinim naučnim disciplinama i izdvajanje nekih prioritetnih problema za istraživanje; animiranje interesa društvene zajednice prema tim pravcima; iniciranje konkretnih istraživačkih zahvata i – koliko je to u mogućnosti – koordinacija multidisciplinarnih istraživanja i, najzad, vlastita organizacija nekih istraživačkih poduhvata, kada za to ne postoje drugi načini. Sasvim je prirodno da je ovo posljednje najteže, pošto se sve organizuje na dobrovoljnoj bazi, odnosno na dobrovoljnoj saradnji, a tu autoritet Akademije ima odlučujuću riječ. Neki veći projekti su zaista vezani za samu Akademiju, pa su već postignuta sasvim jasna iskustva u ovom vidu rada.

U saglasnosti sa sve snažnijim učvršćenjem samoupravnog koncepta razvoja našeg društva, i Akademija usmjerava svoju djelatnost u okvire takvog koncepta. U tome joj mnogo pomaže formiranje i jačanje velikih naučnih instituta i institucija u udruženom radu materijalne proizvodnje i u društvenim djelatnostima (poglavito su u pitanju nacionalni instituti). Akademija je pristupila sistematskom dogovaranju sa ovakvim institutima i pojedinačnim samoupravnim sporazumima i cilju što čvršćeg povezivanja. U tom okviru Akademija pokušava da još više oživotvori svoju ulogu inicijatora i da se zalaže za jedinstvo fundamentalnih i primijenjenih nauka u ovim institutima, odnosno da se zalaže za određena prioritetna istraživanja u njima.

U isto vrijeme, Akademija osniva i centre i komisije sa sasvim jasnim zadacima okupljanja stručnjaka i izvršavanja istraživanja u oblastima koje nisu zastupljene u zasebnim institutima. Intencija je da se u tom pravcu ide dalje i da se radi na formiranju onih centara koji bi oko sebe okupljali naučnike iz oblasti u kojima nema organizovanih istraživačkih jedinica, a koje su važne za unapređenje naučne misli u našoj republici. Treba istaći da u tome veliku zapreku predstavlja pomanjkanje odgovarajućeg prostora za rad Akademije i kada se – kako sada izgleda, za godinu dana – preseli u nove prostorije, ovim poslovima će trebati posvetiti sistematsku i stalnu brigu.

Kao što se vidi, u dosadašnjem izlaganju je uglavnom bilo riječi o naučno-istraživačkom radu, no to nikako ne znači da Akademija jednaku pažnju ne posvećuje i pitanju umjetnosti. Većina članova pripada oblasti nauke i zato se problemi nauke nekako stavljaju u prvi plan. Osim toga, čitav sistem djelovanja članova Akademije koji pripadaju pojedinim umjetničkim granama znatno se razlikuje od onih prvih. Ovdje se radi o ličnostima vrhunskog kvaliteta iz oblasti umjetničkog stvaralaštva koji svoje kreativne vrijednosti iskazuju gotovo isključivo u individualnim ostvarenjima. Prema tome, od njih očekujemo dalje stvaralačke doprinose baš na tom planu, a samim tim i oni će doprinijeti daljem povećanju autoriteta i stabilnosti Akademije. Ipak, to nije ni izdaleka sve. Od članova umjetnika se očekuje da pozitivno djeluju u stvaralačkom i idjenom pravcu na druge umjetnike i da doprinose ostvarenju skladnog jedinstva umjetničkog stvaralaštva sa tendencijama razvoja našeg samoupravnog društva u cjelini. Odjeljenje za književnost i umjetnost je jedna organizovana cjelina i ona – u zajedničkom i jedinstvenom nastupu – može i te kako mnogo učiniti na unapređenju pozitivnih kretanja u pojedinim oblastima umjetničkog stvaralaštva. Pored toga, ovdje je mjesto i razmatranju problema jedinstva duhovnog stvaralaštva, jedinstva nauke i umjetnosti, i usmjeravanju svih rezultata ka unapređenju materijalne proizvodnje i duhovne nadgradnje u cjelini.

Želio bih podsjetiti nove članove da se glavna aktivnost Akademije danas odvija preko njenih pet odjeljenja. I koliko odjeljenja obavljaju svoje zadatke u navedenim okvirima, toliko se cijeni i cjelokupna aktivnost Akademije. Zato i upućujem poziv novim

članovima da se što brže uključe u rad svojih Odjeljenja i da tako pruže svoj doprinos unapređenju rada čitave Akademije. — Pri tome moram upozoriti da su za Akademiju izuzetno važni dobro pripremljeni naučni skupovi, jer na njima okuplja veliki broj stručnjaka i tim putem ostvaruje svoje inicijative i koordinaciju. Novi članovi će mnogo učiniti ako se i na taj način uključe u rad — naravno, u onim oblastima u kojima su oni i inače angažovani.

Kada je riječ o aktuelnim zadacima Akademije u sadašnjem trenutku, slobodan sam da neke od njih ovdje citiram. To su:

1. preduzimanje rasprava u odjeljenjima o problemima i stanju u pojedinim oblastima nauke i granama umjetnosti,

2. preduzimanje sistematskih i dobro pripremljenih koraka radi povezivanja sa osređenim naučnim institutima u udruženom radu i društvenim djelatnostima,

3. čvršće i sistematskije povezivanje sa univerzitetima u Bosni i Hercegovini u cilju unapređenja zajedničkog nastupa,

4. pokretanje rasprava o nekim bitnim pitanjima u nauci i umjetnosti, kao što su, npr.: pitanje općeg koncepta naučnoistraživačkog rada, pitanje uzdizanja kadra u nauci i umjetničkim granama, pitanje fundamentalnih nauka, kritike u nauci, naučne informatike i tome slično,

5. aktivnije učestvovanje Akademije u planiranju naučnoistraživačkog rada u Republici,

6. problem razvoja nekih umjetničkih grana,

7. dalje jačanje saradnje sa drugim akademijama u okviru Savjeta akademija i na bilateralnoj osnovi,

8. veće angažovanje na uspostavljanju veza i saradnje sa inostranim akademijama i drugim institucijama u susjednim i drugim zemljama itd.

U vezi s ovim zadacima Akademije, želio bih da uputim otprilike ovakav apel novoizabranim članovima:

— nove redovne članove bih zamolio da pojačaju svoje obaveze prema Akademiji i da se još više uključe u svakodnevni život ove institucije,

— nove dopisne članove bih zamolio da unesu nešto svježine i više novih ideja u čitav rad Akademije, da ovu kuću od početka smatraju svojom kućom i da njeno dobro svakodnevno imaju pred očima,

— članove iz drugih akademija bih zamolio da pruže svoj doprinos ovako ocrtanim nastojanjima, ali još više da budu tumači želje ove akademije za učvršćenjem bratske saradnje sa drugim akademijama i republikama, čime će dati i svoj najveći doprinos.

Najzad, da kažem da Akademija čini napore da se u samoj Akademiji razviju iskreni i drugarski odnosi, da se eliminiše nervoza, da se uspostavi takva atmosfera u kojoj će dominirati akademska, ali principijelna rasprava i — što je moguće više — prijateljski odnosi među svim članovima. U tome vidim zalag daljeg napretka ove visoke institucije, za što smo svi zajedno i u istoj mjeri odgovorni.

U tom smislu još jednom srdačno pozdravljam sve novoizabrane članove, upućujem im najljepše čestitke na njihovom izboru i molim ih da sada prime i diplome kojim ih ova akademija proglašava svojim članovima.

8. IZDAVAČKA DJELATNOST AKADEMIJE

Red. br.	Naziv edicije	Odjeljenje (org. jed.)	Naslov, rad, djelo
<i>a) Izišlo iz štampe:</i>			
1.	RADOVI – LXI/17	Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	sveska priloga iz oblasti matem. za 1976.
2.	RADOVI – LXII/20	Odjeljenje medicinskih nauka	sveska priloga za 1977.
3.	GODIŠNJAK – XV/13	Centar za balkanološka ispitivanja	sveska priloga za 1976.
4.	GODIŠNJAK – XVI/14	”	sveska za 1977.
5.	DJELA – LIII/30	Odjeljenje društvenih nauka	Š. Bešlić, Nišani XV i XVI v. u BiH
6.	DJELA – LIV/31	Odjeljenje društvenih nauka	B. Begović, Razvoj šum. privrede u BiH u periodu austro-ugar. uprave.
7.	POS. IZDANJA – XXXVIII/7	Odjeljenje društvenih nauka	Naučni skup: O djelu V. Masleše
8.	POS. IZDANJA – XXXV/5	Odjeljenje za književnost i umjetnosti	Naučni skup: Književnost BiH u svjetlu dosadašnjih istraživanja.
9.	POS. IZDANJA – XXXVI/6	Odjeljenje medicinskih nauka	Str. naučni sastanak: Zdravlje i prirodna sredina u BiH
10.	POS. IZDANJA – XXXVII/6	Odjeljenje tehničkih nauka	Savjetovanje: O aktual. vodo-priv. problemima u BiH
11.	POS. IZDANJA – XXXIX/7	Odjeljenje tehničkih nauka	I kolokvij: O prirodnim resursima u BiH
12.	LJETOPIS – X/1977	ANUBiH	sveska za 1977.
<i>b) u štampi:</i>			
1.	RADOVI – LXIII/18	Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	sveska priloga iz biologije za 1976.
2.	POS. IZDANJA – XXXIV/6	Odjeljenje društvenih nauka	Zbornik radova posvećenih 60-god. rada akad. J. Vukovića
3.	POS. IZDANJA – XL/7	Odjeljenje medicinskih nauka	II simpozijum odj. medic. nauka (Jajce – 1977)
4.	POS. IZDANJA – XLI/6	Odjeljenje za književnost i umjetnosti	Bibliografija radova o narod. književ., sveska V

5.	POS. IZDANJA – XLII/8	Centar za balkanološka ispitivanja	Bibliographia illyrica, suppl. 1973–1977.
6.	RADOVI – LXV/5	Odjeljenje tehničkih nauka	sveska-priloga za 1977.
7.	DJELA – LV/8	Odjeljenje tehničkih nauka	M. Maravić, Sumabilnost razvitka po sopstv. funkc. Laplaceova operatora...
8.	DJELA – LVI/3	Centar za balkanološka ispitivanja	Š. Kulišić, Stara slovenska religija u svjetlu novijih istraživanja
9.	GODIŠNJAK – XVII/15	Centar za balkanološka ispitivanja	sveska-priloga za 1978. g.
10.	GRAĐA – XXIII/19	Odjeljenje društvenih nauka	L. Đaković, Građa za demografiju i onomastiku BiH, knj. I

c) pripremljeno za štampu:

1.	RADOVI – LXIV/20	Odjeljenje društvenih nauka	sveska priloga za 1978. godinu
2.	RADOVI – LXVI/19	Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	sveska-priloga iz oblasti matematike, za 1977/78.
3.	RADOVI – LXVII/21	Odjeljenje medicinskih nauka	sveska priloga za 1978. godinu

d) zajednička izdanja (u štampi):

1.	POS. IZDANJA	Odjeljenje tehničkih nauka SANU i Odjeljenje tehničkih nauka ANU BiH	U. Subotić, Optimizacija investicionih ulaganja
2.	POS. IZDANJA	Odjeljenje tehničkih nauka ANU BiH i Institut za rudarska istraživanja u Tuzli	Stanje i pravci razvoja rudar. i geološke nauke u BiH

e) u pripremi za štampu:

1.	RADOVI	Odjeljenja tehničkih nauka	sveska priloga za 1978.
2.	POS. IZDANJA	Odjeljenja tehničkih nauka	Savjetovanje o prostornom razvoju u BiH
3.	POS. IZDANJA	Odjeljenja društvenih nauka	Simpozijum o Vlasima
4.	POS. IZDANJA	Odjeljenja društvenih nauka	Simpozijum: Otpor austro-ugarskoj okupaciji 1878.

9. BIBLIOTEKA AKADEMIJE

U toku 1978. godine n a b a v l j e n o je 1141 knjiga i 456 godišta – naslova periodike, i to:

Knjige:

Kupovinom	117 knjiga
Poklonom	38 knjiga
Razmjenom	969 knjiga
Naša izdanja	17 knjiga
Ukupno:	1.141 knjiga

Časopisi:

Kupovinom	51 godišta – naslova periodike
Poklonom	– “ “ “
Razmjenom	384 “ “ “
Naša izdanja	21 “ “ “
Ukupno:	456 godišnja – naslova periodike

Biblioteka je na dan 31.XII 1978. godine imala ukupno 10.629 svezaka – knjiga i 5.694 godišta – naslova periodike (časopisa).

U istom vremenskom periodu uspostavljeno je 7 (sedam) n o v i h r a z m j e n a – publikacija, tako da se razmjena vrši sa 257 institucija, od toga 116 u inostranstvu, a 141 u zemlji. U razmjenu je poslato 941, na poklon članovima akademija, rukovodiocima i pojedinim ustanovama 1017, a na recenziju 14 primjeraka naših izdanja.

Putem bibliotečke pozajmice iz biblioteke je pozajmljeno 64 knjige i 59 naslova-časopisa. Posredstvom međubibliotečke pozajmice iz Narodne i univerzitetske biblioteke Bosne i Hercegovine pozajmljeno 22 knjige.

U istom vremenskom periodu radilo se na obradi knjiga i časopisa, kao i na izradi kataloga, i to: abecedni-autorski, predmetni, mjesni-topografski i stručni po sistemu univerzalne decimalne klasifikacije.

10. SEKRETARIJAT I NAUČNE SLUŽBE AKADEMIJE

Značaj i obim poslova i radnih zadataka Sekretarijata i naučnih službi Akademije (u daljem tekstu: Sekretarijat) uslovljeni su planom i obimom rada Akademije. Radnici Sekretarijata u 1978. godini obavljali su poslove i radne zadatke koji su proizilazili iz osnovne djelatnosti Akademije. U periodu za koji se podnosi izvještaj izvršavali su sve pripremne radnje vezane za održavanje sjednica Skupštine Akademije, Predsjedništva i Izvršnog odbora Predsjedništva Akademije odjeljenja i drugih radnih tijela Akademije, održavanje međunarodnih naučnih skupova i savjetovanja, o čemu je bilo riječi u dijelu izvještaja o radu Predsjedništva i odjeljenja Akademije. Osim navedenih poslova, odnosno

radnih zadataka, radnici Sekretarijata radili su i na izvršavanju odluka i zaključaka organa Akademije i njenih naučnih i stručnih tijela, zatim su obavljali poslove, odnosno radne zadatke, koji su proizašli iz djelatnosti Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ, do mjeseca jula 1978. godine, s obzirom da se sjedište Savjeta do tada nalazilo u Sarajevu. Izvršavajući ove zadatke Sekretarijat je predstavljao osnovni punkt preko kojeg su se, pored ostalog, obavljali svi poslovi vezani za međunarodnu naučnu i drugu saradnju sa inostranim akademijama. Osim toga, radnici Sekretarijata radili su na izradi nacrtu Finansijskog plana, Završnog računa i niza samoupravnih opštih akata Akademije.

Radnici odgovarajućih službi Sekretarijata obavljali su sve pravne, upravno-pravne, materijalno-finansijske i druge poslove vezane za realizaciju zadataka osnovne djelatnosti Akademije, odnosno njenih odjeljenja i drugih naučnih tijela.

Saradnja između Sekretarijata i Izvršnog odbora Predsjedništva Akademije (Izvršni odbor vrši nadzor nad radom Sekretarijata) ostvarivala se uspješno. Naime, Izvršni odbor je razmatrajući i analizirajući rad Sekretarijata ukazivao na njegove uspjele akcije, ali i na učinjene propuste i nedostatke, te je pomagao da se ti propusti i nedostaci uspješno otklone. Generalni sekretar Akademije prisustvovao je zborovima radnika Radne zajednice Sekretarijata, aktivno učestvovao u radu, odnosno u rješavanju problema i na taj način koordinirao rad Sekretarijata sa radom odjeljenja i drugih naučnih tijela Akademije.

Radnici Sekretarijata su na zborovima radnika Radne zajednice razmatrali svoj rad i ažurnost, predlagali mjere za blagovremeno izvršavanje poslova (Finansijski plan, Završni račun, međunarodna saradnja), pratili izradu prijedloga samoupravnih opštih akata, razmatrali organizaciona pitanja, odlučivali o prijemu na rad novih radnika i izvršavanju poslova, odnosno radnih zadataka, radnika koji su duže odsutni (bolovanje, studijski boravak i sl.).

U sprovođenju odredaba Zakona o udruženom radu i Zakona o radnim odnosima, radnici Sekretarijata su na svome zboru (9. XII 1978. god.) donijeli:

1. Pravilnik o radnim odnosima i
2. Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti.

Radnici Sekretarijata već duže rade na dograđivanju osnova i mjerila za raspodjelu sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju.

U ovom izvještaju dati su uopšteni podaci o radu radnika koji su obavljali pravne, upravno-pravne, materijalno-finansijske i administrativno-tehničke poslove, odnosno radne zadatke, dok su podaci o radu radnika naučnih službi dati u dijelu izvještaja Centra za balkanološka ispitivanja, Komisije za lingvistička istraživanja i Komisije za izradu istorije naroda Bosne i Hercegovine.

III. RAD ODJELJENJA AKADEMIJE

1. IZVJEŠTAJI ODJELJENJA I ORGANIZACIONIH JEDINICA

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

Rad na naučnim projektima ostvaruje se putem četiri naučne jedinice:

- 1) Centra za balkanološka ispitivanja,
- 2) Komisije za lingvistička ispitivanja,
- 3) Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju,
- 4) Komisije za etnomuzikološka ispitivanja.

Kako se izvještaji Centra za balkanološka ispitivanja i Komisije za lingvistička ispitivanja podnose kao dodatak izvještaju Odjeljenja društvenih nauka, u ovoj i sljedećim rubrikama daje se djelatnost Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju i Komisije za etnomuzikološka ispitivanja.

Djelatnost Komisije za filozofiju, sociologiju i politologiju

U toku 1978. godine rad Komisije odvijao se u dva pravca:

1. U okviru projekta Akademije „Vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u BiH” održana su dva radna sastanka na kojima su usvojeni pojedinačni programi rada i potpisani ugovori sa 15 istraživača-saradnika. U međuvremenu, Komisija je održala pet proširenih sastanaka sa ciljem da se razmotre podnesena obrazloženja radnih zadataka pojedinih saradnika na projektu.

2. Pripremljena je i izašla je iz štampe knjiga „Naučni skup o djelu Veselina Masleše”, u ediciji Posebna izdanja. Uređivački odbor je održao više sastanaka.

Djelatnost Komisije za etnomuzikološka ispitivanja

Može se reći da je, u granicama objektivnih mogućnosti, izvršeno gotovo sve što je bilo predviđeno planom rada Komisije za proteklu 1978. godinu:

1. Završen je rad *Etnografija slavenskih naroda Bosne i Hercegovine* – dio trotomnika Etnografija Slavena (obaveza preuzeta od Međuakademijskog odbora za proučavanje života i običaja naroda i narodnosti Jugoslavije).

2. Poslovi oko kritičkog izdanja *Napjeva Bosne i Hercegovine Lj. Kube* (zadatak Međuakademijskog odbora za narodne umotvorine) privode se kraju: završeno je sređivanje prekucanih tekstova. Napjevi su, takođe, ispravljani i redigovani, ali još nisu kaligrafski prepisani zbog neriješenog pitanja honorisanja tog rada i bolesti saradnika koji na ovome radi.

3. Rad na II knjizi *Zbornika napjeva Bosne i Hercegovine* (Svatovske pjesme) sporo odmiče zbog teških uslova rada, bez arhiva i pomoći stalnih stručnih saradnika. Ipak je obavljena analiza cjelokupne građe ove knjige, na osnovu koje će se dogodine izraditi tabelarni pregledi morfoloških obilježja.

b) NAUČNI SKUPOVI

1. Organizovan je i održan (u Sarajevu, 23. i 24. oktobra) Planom predviđeni naučni skup *Otpor austrougarskoj okupaciji Bosne i Hercegovine 1878. godine*. Na Skupu je podneseno 20 referata, u kojima je pored problema otpora naroda Bosne i Hercegovine austrougarskoj vojsci obrađen i odjek otpora u našim zemljama i inostranstvu. Nakon prezentiranih referata vodila se diskusija, u kojoj je učestvovalo 17 diskutanata. Formiran je i Redakcioni odbor koji će odabrati materijal za ediciju Posebna izdanja. Na Skupu su učestvovali i strani naučnici.

2. *Sastanak stručnjaka etnomuzikologa* iz svih naših republika, koji je planirala Komisija za etnomuzikološka ispitivanja radi pokretanja i organizovanja rada na *ispitivanju tradicionalne obredne religiozne muzike*, održan je 21. septembra 1978. godine. Na sastanku je učestvovalo 11 etnomuzikologa. Uvodno izlaganje o potrebi pokretanja rada na ispitivanju i očuvanju tradicionalne religiozne obredne muzike na tlu Jugoslavije podnio je akademik C. Rihtman. Poslije izlaganja akademika C. Rihtmana razvila se vrlo konstruktivna i plodna diskusija, u kojoj je učestvovalo 10 diskutanata.

3. *Na Savjetovanju pravnika 18. januara 1978. godine u prostorijama Akademije* 50 predstavnika naučnih, nastavnih i pravosudnih institucija raspravljalo je o aktuelnim problemima iz raznih oblasti pravnih nauka. Podneseno je ukupno 15 referata. Učesnici Savjetovanja su zaključili da u 1979. godini treba održati nekoliko užih sastanaka pravnika koji bi se odnosili na pojedine oblasti pravnih nauka sa ciljem da se fiksiraju prioritetna pitanja koja bi trebalo istraživati u narednom periodu. Materijali Savjetovanja objaviće se u ediciji Posebna izdanja.

4. Odjeljenje je pružilo pomoć prilikom priprema *Simpozijuma za predosmanske i osmanske studije*, koji je održan u Sarajevu od 18. do 22. septembra 1978. godine.

c) UČEŠĆE ČLANOVA ODJELJENJA NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Alojz B e n a c:

a) učestvovao, sa referatom, na naučnom simpozijumu „Bogomilstvo na Balkanu”, održanom u Skoplju maja 1978. godine;

b) na Međunarodnom simpozijumu održanom na Liparima (Italija) podnio referat pod naslovom „O odnosima zapadnog Jadrana i južne Italije u neolitsko doba”;

c) na Savjetovanju o pitanjima prostornog razvoja Bosne i Hercegovine (organizator ANUBiH), održanom 5.XII 1978. godine podnio referat „Historijska valorizacija prostora Bosne i Hercegovine u starijim periodima”.

Akademik Branislav Đ u r đ e v:

a) na naučnom skupu Pogled na svijet podnio referat „Istorizam u koncepciji promjene svijeta u izvornom i u savremenom marksizmu” (Herceg-Novi, 9–11. oktobar 1978. godine);

b) na naučnom skupu Predmet i metod izučavanja patrijarhalnih zajednica i kulture naroda i narodnosti Jugoslavije podnio referat „Neki istorijsko-metodološki problemi pri upotrebi etnografskog materijala u ispitivanju naših plemena” (Titograd, 23–24. novembar 1978. godine).

Akademik Hamdija Č e m e r l i ć:

a) na Savjetovanju predstavnika pravnih nauka (organizator ANUBiH), održanom 10. januara 1978. godine, podnio uvodono izlaganje pod naslovom „Stanje i razvoj pravnih nauka u Bosni i Hercegovini”;

b) učestvovao u radu Okruglog stola, u organizaciji Komiteta za istoriju II svjetskog rata, na kome se raspravljalo o odnosima Velike Britanije i Jugoslavije u toku II svjetskog rata (Kupari, septembra 1978. godine).

Akademik Cvjetko R i h t m a n:

a) na XXV kongresu Saveza udruženja folklorista Jugoslavije učestvovao sa referatom „O društvenoj ulozi tradicionalnih narodnih muzičkih instrumenata Jugoslavije”;

b) za sastanak etnomuzikologa (u Akademiji, 21.IX 1978. god.) pripremio uvodno izlaganje „O potrebi pokretanja rada na ispitivanju tradicionalne religiozne obredne muzike na tlu Jugoslavije.

Akademik Vojislav S p a i ć:

a) na VI međunarodnom kongresu Međunarodnog udruženja za autorsko pravo podnio referat „Evolucija autorskog prava u Jugoslaviji” (Atena, 15–25. maja 1978. godine).

b) Učestvovao u organizovanju Savjetovanja o stanju pravne nauke, održanom u Akademiji 18. januara 1978. god.

Akademik Jovan V u k o v i ć:

a) na Kongresu Saveza udruženja folklorista Jugoslavije podnio referat „Pristup analizi lirske poezije” (Berovo, oktobar 1978);

b) na naučnom skupu Travnik i djelo Ive Andrića podnio referat „Lingvistički pristup analizi Andrićevog proznog teksta” (Travnik, oktobar 1978);

c) učestvovao u radu VIII međunarodnog kongresa slavista koji je održan u Zagrebu.

Dopis. čl. Hasan H a d ž i o m e r o v i ć:

a) na Savjetovanju o pitanjima prostornog razvoja Bosne i Hercegovine (organizator ANUBiH) podnio referat „Ekonomske i društvene determinante prostornog razvoja”.

Dopis. čl. Milorad E k m e č i ć:

a) na naučnom skupu „Otpor austrougarskoj okupaciji 1978. godine u Bosni i Hercegovini” učestvovao u diskusiji (Sarajevo, 23. i 24.X 1978. god.).

Dopis. član Enver R e d ž i ć:

a) učestvovao u radu Okruglog stola u organizaciji Komiteta za istoriju II svjetskog rata, na kome se raspravljalo o odnosima Velike Britanije i Jugoslavije u toku II svjetskog rata (Kupari, septembar 1978);

b) na Naučnom savjetovanju posvećenom IV i V pokrajinskoj konferenciji KPJ za Bosnu i Hercegovinu izložio referat „Problematika nacionalnog kompleksa Bosne i Hercegovine u političkoj aktivnosti KPJ u Bosni i Hercegovini 1937–1940. god.” (Mostar, oktobra 1978. godine).

d) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

U periodu koji je obuhvaćen ovim izvještajem Odjeljenje je održalo 9 sjednica, na kojima su razmatrana pitanja i doneseni zaključci vezani za: prijem kandidata za nove članove Akademije, prijem naučnih radova i saradnje u ediciji Radovi, rad međuakademijских odbora, davanja prijedloga za nagrade, zadatke Odjeljenja s obzirom na glavne pravce aktivnosti Akademije u 1979. godini, saradnju sa inostranim akademijama, prihvatanje projekata koje finansira Republička zajednica za naučni rad, ostvarivanje saradnje sa naučnim i drugim institucijama iz Bosne i Hercegovine, Jugoslavije i svijeta, finansijske i druge probleme Naučnog skupa o otporu austrougarskoj okupaciji Bosne i Hercegovine 1878. godine i problem institucije član saradnik.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

Centar za balkanološka ispitivanja svoju aktivnost u 1978. godini organizovao je na osnovu plana rada za tu godinu, koji je usvojen na godišnjem sastanku članova Centra, kao i na osnovu dugoročnog programa rada do 1980. godine. Kao i do sada, Centar je težište svoje naučnoistraživačke djelatnosti usmjerio na nekoliko osnovnih zadataka, uz koje je vezan i čitav niz manjih naučnoistraživačkih poslova. U izvršenju ovih zadataka učestvovali su članovi Centra, stručni saradnici Centra zatim stalni i povremeni saradnici, kao i drugi domaći i strani naučni radnici koje Centar angažuje za rad na pojedinim projektima.

Centar je u 1978. godini obavio sljedeće poslove:

1. Prve tri sveske **Praistorije jugoslavenkih zemalja** su sasvim dovršene i predate u štampu. U 1978. godini izvršeno je usaglašavanje i dopunjavanje, zatim jezička redakcija svih tekstova, dovršene su sve ilustracije i grafički prilozi, a obavljani su i svi poslovi u vezi s tehničkom pripremom ove tri sveske. Kako se očekuje, prva tri toma **Praistorije** izaći će iz štampe u jesen 1979. godine.

U 1978. godini počelo je i sistematsko prikupljanje podataka za četvrtu svesku **Praistorije (bronzano doba)**. Saradnici Centra, angažovani na ovom projektu, obavili su nekoliko studijskih putovanja u centre u kojima se nalazi materijal iz bronzanog doba radi proučavanja i odabiranja materijala za ilustracije, kao i druge poslove neophodne za pisanje ove sveske. U aprilu o.g. održana je i sjednica redakcijske grupe na kojoj je dogovoreno o svim detaljima vezanim za definitivnu koncepciju knjige i sve etape rada.

2. U vezi sa obradom **ilirskih utvrđenih naselja**, izvršeni su sljedeći poslovi:

a) Nastavljen je rad na ispitivanju gradinskih naselja na Glamočkom polju. Rekognoscirano je, skicirano i fotografisano 20 godina. Sondirana su i geodetski snimljena 3 lokaliteta: Reljina gradina, Raičke i Isakovci. Obavljene su, takođe, sondaže na gradinama Grkovci i Vašarovine u Livanjskom polju i na gradinama Vučipolje, Lib i Mandina gradina u Duvanjskom polju.

b) U okviru istraživanja ilirskih utvrđenih naselja na glasičkom području obrađen je drugi krug gradina (centralno područje). Izvršeno je rekognosciranje, skiciranje i fotografsko snimanje 12 gradina. Sondažna iskopavanja su obavljena na 3 lokaliteta: Anovića gradina, Margetići i Hreljin grad.

c) Centar je nastavio saradnju sa stručnjacima i institucijama koje se bave obradom ovih naselja na području Srbije, a vodio je pregovore da se ova aktivnost započne i u republikama Makedoniji i Crnoj Gori.

d) U 1978. godini obavljena su dopunska istraživanja na terenu u vezi sa obradom prve sveske iz serije „**Ilirska naselja u Jugoslaviji**“, koja se odnosi na japodsko područje. Time je dovršeno terensko ispitivanje I i II stepena na ovom području, pripremljen je i tekst za prvu svesku ilirskih utvrđenih naselja.

3. U okviru rada na kartoteci **Grobovi prastanovnika sjevero-zapadnog Balkana** u protekloj godini se radilo smanjenim intenzitetom zbog zauzetosti ilustratora. Obradeno

je 50 novih grobnih cjelina iz okoline Čačka i Kragujevca i tehnički obrađeno 180 grobova, čiji je materijal prošle godine dospio u depo kartoteke.

4. U oblasti fizičke paleoantropologije završena je obrada srednjovjekovne antropološke serije sa nalazišta Raška gora – Stećci kod Mostara, zatim je prikupljena građa i izrađena potrebna dokumentacija o odnosu đerdapske antropološke serije prema mezolitskom supstratu srednje i istočne Evrope, završena je obrada antropoloških nalaza svih praistorijskih epoha u Jugoslaviji i s tim u vezi pripremljena su prva dva poglavlja rukopisa „Stanje i problemi paleoantropoloških istraživanja u Jugoslaviji”. Osim toga, sakupljena je antropološka građa iz dvije srednjovjekovne nekropole kod Kosovske Mitrovice, kao i iz nalazišta Ugljevik kod Bijeljine. Saradnik Centra je učestvovao i na iskopavanjima helenističke nekropole grada Abdere u Grčkoj.

5. Nastavljena su istraživanja rimskih i predrimskih komunikacija u Bosni i Hercegovini, a u vezi s tim obavljeno je ispitivanje trase rimske ceste na usponu Boračko jezero-Kula-Lipeta, zatim ceste Sarajevsko polje – Romanija, a nastavljeno je i ispitivanje rimske ceste dolinom Save (Siscia-Sirmium) sa njenim priključnim putevima iz pravca Bihaća, Tuzle i Zvornika. Time je prikupljeno dovoljno materijala za naučnu obradu, čiji će se rezultati objaviti u jednom od sljedećih brojeva Godišnjaka Centra.

6. U vezi sa zaključcima Savjetovanja o stanju istraživanja antičkog doba u našoj zemlji, Centar je pokrenuo inicijativu za osnivanje jugoslovenske škole za antičke studije u Rimu. S tim u vezi dobivena je podrška Međurepubličkog koordinacionog odbora za kulturnu i prosvjetnu saradnju sa inostranstvom, a izvršene su i neke predradnje za formalnu prijavu kod italijanskih vlasti.

7. U oblasti etnologije, u 1978. godini obavljani su sljedeći poslovi:

a) U vezi sa temom „Tradicionalni elementi u seoskoj porodici istočne i dela južne Srbije” obavljena su dopunska ispitivanja u nekim selima u sjeveroistočnoj Srbiji i zapadnom Pomoravlju, tako da se sada radi na sistematizaciji i prezentaciji građe koju je saradnik Centra prikupljao već nekoliko godina.

b) Za „Tematsku etnološku bibliografiju Jugoslavije” prikupljeno je novih 920 bibliografskih jedinica, pa će se uskoro moći prići konačnoj redakciji ove bibliografije.

8. a) U 1978. godini nastavljeno je dalje prikupljanje podataka o romanskim jezičkim elementima. Obavljena su terenska ispitivanja u selima Livanjskog polja, a sakupljeni materijal je prenesen na kartice i pripremljen za sistematsku obradu.

b) Nastavljeno je i izučavanje jezičkog kompleksa jugoslovenskih Roma sa područja Bosne i Hercegovine i Srbije. Prikupljena građa biće objavljivanja u Godišnjaku Centra.

9. U vezi sa projektom „Toponomija Prigorja, s određivanjem predslavenskog i slavenskog jezičkog sloja”, u 1978. godini izvršeno je prikupljanje materijala na novih 16 punktova, tako da se materijal sada sređuje i biće uskoro predan rukovodiocu projekta.

10. a) Centar je obavio sve pripreme oko organizacije tematskog sastanka Italijansko-jugoslovenskog komiteta za proučavanje praistorije i protoistorije Jadrana, koji je bio zakazan za oktobar 1978. godine. Međutim, italijanski stručnjaci su u

posljednji čas odgodili svoje učešće, tako da je održavanje ovog sastanka odloženo za neki drugi termin u prvoj polovini slijedeće godine.

b) Saradnici Centra su učestvovali, sa referatima, na simpozijumu „Bogumili na Balkanu”, koji je održan u Skoplju u maju o.g.

c) Predstavnici Centra su vrlo aktivno učestvovali u radu nacionalnih i međunarodnih balkanoloških asocijacija, posebno Međuakademijskog odbora za proučavanje Balkana, Nacionalnog komiteta za balkanologiju, Međunarodne asocijacije za studije jugoistočne Evrope i drugih sličnih međunarodnih i domaćih asocijacija.

d) Centar je u 1978. godini učestvovao i u pripremi naučnog skupa „O mehanizmu procesa neolitizacije u određenim dijelovima Evrope”, koji će se održati u Krakovu 1979. godine u saradnji sa Arheološkom komisijom Poljske akademije nauka, a koji je nastavak skupa čiji je domaćin bio Centar za balkanološka ispitivanja 1977. godine u Sarajevu.

11. a) U maju 1978. godine održano je redovno godišnje savjetovanje stalnih članova Centra, na kojem je razmatran izvještaj o radu u protekloj godini, zatim pitanje tekuće antičke bibliografije, diskutovano je o sadašnjem stanju paleobalkanologije u Jugoslaviji i susjednim zemljama, o Godišnjaku Centra (izd. 1979. i 1980. godine), o naučnim skupovima od 1978. do 1980. godine, o planu rada za 1979. godinu i o svim drugim pojedinostima vezanim za rad ove institucije.

b) U okviru sastanka Centra održan je i sastanak Komisije za organizaciju simpozija o duhovnoj kulturi Ilira. Na ovom sastanku određen je teritorijalni i hronološki okvir simpozija, osnovni vidovi duhovne kulture Ilira koji će biti obrađeni na simpoziju i određeno je pet odnosnih referata koje će održati članovi Centra.

12. Centar je u 1978. godini pripremio i predao u štampu redovni broj Godišnjaka, SV. XVII, zatim monografiju Š. Kulišića, *Stara slovenska religija u svjetlu novijih istraživanja* i *Supplementum Bibliographiae Illyricae* autora A. Stipčevića.

13. U protekloj godini obavljena su i studijska putovanja direktora i saradnika Centra u vezi s realizacijom plana rada i saradnjom sa sličnim institucijama u zemlji.

KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

Rad Komisije u 1978. godini odvijao se prema utvrđenom planu koji je odobren od strane Odjeljenja društvenih nauka Akademije i usvojen na sjednici Komisije u maju 1978. godine. Utvrđeni plan rada usmjeravao je aktivnost Komisije, u prvom redu na ispunjavanje preuzetih obaveza u okvirima realizacije dugoročnih projekata koji imaju međunarodni ili međuakademijski karakter, kao i na rad na projektima koji se ostvaruju u međuinstitucionalnoj jugoslovenskoj saradnji, a nisu međuakademijski.

I. P r o j e k t i:

1. Opšteslovenski lingvistički atlas (OLA)

a) Akademik J. Vuković i stalno zaposleni saradnici Komisije S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su na redovnom radnom zasjedanju koje je organizovala Međunarodna komisija OLA u Moskvi od 29. maja do 11. juna 1978. godine, u cilju redigovanja Uvodnog i pripreme za štampu II toma Atlasa, i to:

– akademik J. Vuković aktivno je učestvovao u radu Redakcionog kolegija,
– S. Čerić bila je aktivno uključena u rad Međunarodne radne grupe OLA (Fonetska sekcija), a D. Vujičić radio je u Leksičkoj sekciji međunarodne Radne grupe OLA.

b) Pored učešća u radu međunarodnih tijela OLA, akademik J. Vuković i gore pomenuta dva stalno zaposlena saradnika učestvovali su takođe na svim radnim sastancima Jugoslovenske komisije OLA pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase, kao i na redovnim sjednicama Međuakademijskog odbora:

– D. Vujičić je krajem januara radio 6 dana u sastavu jugoslovenske Leksičke radne grupe OLA na izradi legendi i doradi leksičkih karata za III tom OLA;

– akademik J. Vuković, S. Čerić i D. Vujičić učestvovali su 15. i 16. maja u Beogradu na radnim sastancima jugoslovenske Komisije OLA, zatim na sastancima iste Komisije još 27. i 28. juna u Zagrebu, te 18. i 19. septembra u Beogradu

– S. Čerić učestvovala je od 16. do 22. oktobra u radu jugoslovenske Fonetske radne grupe OLA na doradi karata za II (fonetski) tom Atlasa;

– 15. decembra S. Čerić i D. Vujičić prisustvovali su sjednici Jugoslovenske komisije OLA, a 16. decembra D. Vujičić prisustvovao je plenarnom zasjedanju Međuakademijskog odbora za dijalektološke atlase.

c) U cijelosti su pripremljeni u formi odgovarajućih indeksa i svi materijali sa bosansko-hercegovačkih punktova OLA koje je trebalo kartografisati u 1978. ili će se kartografisati u 1979. godini:

- 22 indeksa za leksičke karte,
- 55 indeksa za fonetske karte.

Isto tako S. Čerić je u potpunosti uradila 2 fonetske karte za II (fonetski) tom, a D. Vujičić 2 leksičke karte za III (leksički) tom Atlasa. Uz karte su napravljene i odgovarajuće legende, komentari, indeksi cjelokupnog slovenskog kartografisanog materijala i sl.

Kako se i iz prethodnog može vidjeti, Komisija je u obavezi da ispunjava sve zahtjeve koje pred nju postavlja Međunarodna komisija OLA, Redakcijski kolegij i Komisija za ovaj atlas pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase, jer je učešće u radu na Opšteslovenskom atlasu velika međunarodna obaveza i Komisije i naše akademije.

2. Evropski lingvistički atlas (ALE)

Međuakademijski odbor za dijalektološke atlase ima svoju Komisiju za ALE (predstavnik naše akademije u toj Komisiji je D. Vujičić), koja koordinira rad na ovom atlasu u Jugoslaviji. Komisija za lingvistička ispitivanja morala je prihvatiti dio obaveza koje otpadaju na Bosnu i Hercegovinu – u smislu pripremanja materijala sa bosansko-hercegovačkih terena za ovaj atlas. Tako je 1978. godine u Komisiji urađeno 130 indeksa u ALE-transkripciji od materijala sa 7 bosansko-hercegovačkih punktova za potrebe izrade karata za ALE.

3. Opštekarpatiski lingvistički atlas (OKDA)

Bosna i Hercegovina je zastupljena sa 3 punkta u ovom atlasu. Planirano terensko prikupljanje građe sa ta tri punkta nije obavljeno u 1978. godini zbog toga što kvestionar za sakupljanje građe za ovaj atlas ni do danas nije konačno redigovan. U Komisiji za OKDA pri Međuakademijskom odboru za dijalektološke atlase su akademik J. Vuković i D. Vujičić.

4. Srpskohrvatski dijalektološki atlas

U planu rada za 1978. godinu istaknuta je potreba da se terensko prikupljanje građe za ovaj atlas na području BiH što je moguće više ubrza. U ovom izvještaju možemo konstatovati da je obrađeno znatno više punktova nego što je bilo planirano: umjesto planiranih 10, obrađeno ih je 16. U sljedećoj godini moraće se u Komisiji pristupiti sređivanju te građe i unošenju u odgovarajuće kvestionare Srpskohrvatskog dijalektološkog atlasa pošto je sa dosta punktova građa bilježena u kvestionare projekta Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija”.

5. Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks-sinhronijska deskripcija

Projekt se ostvaruje u saradnji Instituta za jezik u Sarajevu, koji je nosilac projekta. Rukovodilac projekta je akademik J. Vuković, a neposredni rukovodilac organizacije poslova je D. Vujičić. Vuković i Vujičić su učestvovali na sastanku Redakcije projekta. Vujičić je još učestvovao i na sastanku Redakcije projekta u Beogradu. Akademik Vuković i saradnici N. Gošić, S. Čerić i D. Vujičić prisustvovali su sastanku terenskih saradnika na projektu krajem juna u Prnjavoru. Pored toga, u okviru realizacije ovog projekta učestvovali su neposredno u dijalektološkim terenskim ispitivanjima: akademik J. Vuković (obradio 1 punkt), N. Gošić (obradila 1 punkt), S. Čerić (obradila 1 punkt), D. Vujičić (obradio 2 punkta i 1 sa Baotićem), kao i neki vanjski članovi i spoljni saradnici Komisije. Iz sredstava Komisije finansirana je obrada 5 punktova za ovaj projekat. U Komisiji je organizovano i kartoniranje prikupljene građe, na čemu je djelimično radila i S. Čerić. Isto tako D. Vujičić je pristupio i djelimičnoj obradi prikupljene građe na području sjeverozapadne Bosne (*Osvrt na sistem vokala i konsonanata*) za II knjigu Bosanskohercegovačkog dijalektološkog zbornika.

6. Opštija dijalektološka ispitivanja

U 1978. godini od planiranih opštijih dijalektoloških ispitivanja realizovano je samo ono u tački 2) iz Plana rada: 10-dnevni boravak akademika J. Vukovića u Strojicama (Janj), sa ciljem da se prikupi grada za jednu dijalektološku studiju o govoru tog bosanskog područja. Iako u Planu rada nije bilo predviđeno, obavljeno je terensko ispitivanje govora na području Donjeg Birča (D. Vujičić) i o tome je već napisan i rad „Prilog poznavanju govora Donjeg Birča”.

Ostali poslovi iz ove stavke Plana nisu mogli biti realizovani zato što su istraživači bili zauzeti već vrlo razgranatim dijalektološkim ispitivanjima u Komisiji.

7. Dijalekatski rječnik durmitorskog kraja

Rad na ovom rječniku u 1978. godini odvijao se u dva pravca: a) terensko dopunjavanje leksičke građe i b) obrada građe za nekoliko slova Rječnika. Iako je Odjeljenje društvenih nauka Akademije prihvatilo ovaj projekat, Komisija nije bila u mogućnosti da angažuje nekog od saradnika na poslovima projekta, tako da je akademik Vuković sam radio na njemu. U toku je rad na I tomu Rječnika, i on pokazuje da je akad. Vukoviću potrebna i tehnička i stručna saradnja da bi se poslovi oko kompletiranja leksike za pojedina slova priveli kraju. To je posao koji se danas gotovo i ne može zamisliti bez organizovanog timskog rada, tako da se mora računati na neophodnosti angažovanja saradnika na realizaciji ovog projekta, i to i spoljnih i stalno zaposlenih, jer se radi o izuzetno značajnom poslu s obzirom na činjenicu da dijalekatskih rječnika serbokroatistika još uvijek nema.

8. Arhiv govorne riječi

U okviru terenskog rada na Srpskohrvatskom dijalektološkom atlasu i na projektu „Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks” snimana je i u ovoj godini govorna građa na pojedinim bosanskohercegovačkim punktovima. Međutim, ostaje i dalje obaveza da se angažuje stručno lice koje bi od cjelokupne dosad prikupljene govorne građe napravilo odgovarajuću fonoteku govorne riječi. Ovaj posao aktualizira i sama činjenica da trake sa snimljenim materijalom imaju ograničen vijek trajanja.

9. Terminologije narodne materijalne i duhovne kulture

U toku ljeta 1978. godine akademik J. Vuković nastavio je prije tri godine započeta terenska istraživanja u durmitorskom (pivskom) kraju i na susjednim boanskim područjima (Foča i njena bliža i dalja okolina). Cilj ovih dvadesetodnevnih istraživanja je da se prikupi terminološka građa vezana za udadbu, ženidbu, kumstvo, praznične dane (radne i neradne) i sl. Pored toga, akademik Vuković je već obradio građu za nekoliko terminoloških krugova: a) kosidba i ishrana životinja, b) proizvodi za ljudsku ishranu (žita, prerada žita, povrće, mlijeko i mliječni proizvodi i sl.). Na ovoj obradi prof. Vuković je radio i u 1977. godini, tako da je posao – što se tiče lingvističke obrade termina – u ovoj godini priveden kraju. Potrebno je još konačno redigovati otkucani tekst, navesti odgovarajuću literaturu i priložiti ilustracije (crteže).

10. Onomastika

Rad na onomastici odvija se, uglavnom, u skladu sa planovima i sugestijama Međuakademijskog odbora za onomastiku. Zbog nemogućnosti da se angažuju spoljni saradnici, odnosno da se zbog zauzetosti angažuju stalno zaposleni saradnici Komisija nije bila u mogućnosti da organizuje terensko prikupljanje građe i ekscerpciju iz odgovarajućih izvora. Zato su ti poslovi uvršteni u plan rada za 1979. godinu. – Treba još istaći da je u toku rad na pripremi za štampu šire studije o kompletnim vodnim imenima u lijevom slivu Drine.

11. Rječnik općeslavenskog (crkvenoslavenskog) literarnog jezika

U 1978. godini nastavljen je rad na uporednoj ekscerpici rječničke građe iz Nikoljskog, Kopitareva i Čajničkog evanđelja. Na ovaj način završena je ekscerpici teksta evanđelja po Marku, što znači da su u protekloj godini, kako je i planirano, upoređene 63 strane (71–107^v) Divoševa evanđelja (osnovni tekst, već ekscerpiran) sa oko 160 strana pomenutih rukopisa: Ni 57^v – 79, Ko 74^v – 104^v i Ča 78^v – 110. Nova ekscerpirana grada iz ovoga materijala ispisana je na 2.000 kartica.

12. Bibliografije stručne lingvističke literature

Ovaj posao se organizuje u Komisiji povremeno, u zavisnosti od mogućnosti angažovanja spoljnih saradnika. U 1978. godini planiranu izradu anotirane bibliografije lingvističkih radova iz predratne serije „Našeg jezika” Komisija nije ostvarila upravo zbog nemogućnosti angažovanja spoljnih saradnika, a i zbog nedostatka finansijskih sredstava.

II. Saradnja s inostranim lingvističkim institucijama

Već nekoliko godina Komisija u okvirima protokolima utvrđene saradnje ostvaruje razmjenu studijskih boravaka kao i druge vidove saradnje sa Institutom Slowianoznawstwa Poljske akademije nauka i Instytutom Języka Polskiego Poljske akademije nauka. Tako je sa poljske strane iz pomenutih institucija boravilo 7 saradnika u Jugoslaviji u vrijeme održavanja VIII međunarodnog slavističkog kongresa u Zagrebu, a sa naše strane N. Gošić je boravila 10 dana u Krakovu u vrijeme održavanja XIII međunarodnog onomastičkog kongresa (21–26. VIII), te S. Čerić mjesec dana u Varšavi na ljetnjem seminaru poljskog jezika. Pored toga, pripremljena je za štampu zajednička dijalektološko-onomastička publikacija sa Instytutom Języka Polskiego, u kojoj su i radovi akademika J. Vukovića, N. Gošić, S. Čerić, D. Vujičića, kao i nekih vanjskih članova i saradnika Komisije. Ova zajednički pripremljena publikacija biće objavljena u Poljskoj.

III. Godišnji sastanak Komisije i učešće članova i saradnika na naučnim skupovima

1. Redovni godišnji sastanak Komisije održan je 19. maja 1978. godine. Na sastanku je svestrano razmotren izvještaj o radu Komisije u 1977. godini, zatim plan rada za 1978. godinu i još neka tekuća pitanja.

2. Učešće na naučnim skupovima:

– N. G o š i ć je učestvovala na XIII međunarodnom onomastičkom kongresu u Krakovu, na VIII međunarodnom slavističkom kongresu u Zagrebu i na Simpozijumu o Kočiću u Banjoj Luci, sa referatom;

– S. Č e r i ć učestvovala je na VIII međunarodnom slavističkom kongresu u Zagrebu;

– D. V u j i ć i ć učestvovao je na VIII međunarodnom slavističkom kongresu u Zagrebu i, kao član Organizacionog komiteta, na naučnom skupu „Travnik i djelo Ive Andrića – zavičajno i univerzalno”, sa referatom.

Studije, radovi i referati pripremljeni za objavljivanje:

– akademik J. Vuković: *Genetiv plurala* (u štampi u publikaciji „Ze współpracy polsko-jugosłowiańskiej”), *Pristup analizi lirske poezije* (referat na Kongresu folklorista), *Genetiv plurala* (predato za objavljivanje u *Radovima* Odjeljenja), *Problemi nastave maternjeg jezika od osnovne škole do univerziteta* (predato za objavljivanje u *Radovima* Odjeljenja), *Sažimanje deklinacijskih tipova kod imenica srednjeg roda* (pripremljeno za objavljivanje u *Radovima*) *Kultura i nekultura jezika* (predat rad za *Godišnjak* Komisije), *Sažimanje deklinacijskih tipova imenica ženskog roda* (pripremljeno za objavljivanje u *Godišnjaku*), *Ogledi tumačenja nekih toponimskih naziva* (u štampi u *Godišnjaku* Centra za balkanološka ispitivanja), *Bosanskohercegovački govorni tipovi* (do kraja godine rad će biti predat za štampu u *Bosanskohercegovačkom dijalektološkom zborniku*), *Lingvistički pristup analizi Andrićevog proznog teksta* (referat podnesen na naučnom skupu posvećenom Ivi Andriću u Travniku), *Pristup tumačenju i ocjeni rada Franje Račkog* (referat za naučni skup povodom 100-godišnjice smrti F. Račkog); u toku je rad na *Istoriji jezika* – II dio: *Deklinacija imenica*, kao i na I tomu *Dijalekatskog rječnika durmitorskog kraja*;

– N. Góšić: *Lexičko-semantičke i stilističke karakteristike imenica sa značenjem lica u Kočićevoj prozi* (referat na naučnom skupu posvećenom P. Kočiću), *O nazivu izok6 u crkvenoslovenskom jeziku južnoslovenskih redakcija* (u štampi u publikaciji „Ze współpracy polsko-jugosłowiańskiej”);

– S. Čerić: *Geografski apelativi u toponomiji Podveležja* (u štampi u publikaciji „Ze współpracy polsko-jugosłowiańskiej”)

– D. Vujičić: *Dosadašnja dijalektološka istraživanja u Bosni i Hercegovini i osvrt na proučenost bosansko-hercegovačkih govora* (u štampi u publikaciji „Ze współpracy polsko-jugosłowiańskiej”), *Lingvistička geografija na srpskohrvatskom/hrvatskosrpskom jezičkom području* (predavanje na Seminaru za strane slaviste u Zadru, – u štampi), *Nad nekoliko Andrićeva opisa Travnika* (referat na naučnom skupu „Travnik i djelo Ive Andrića – zavičajno i univerzalno”), *Purizam, liberalizam ili kriterij jezičkog odabiranja?* (predato za objavljivanje u *Godišnjaku* Komisije), *Prilog poznavanju govora Donjeg Birča* (predato za štampu), *Karakteristike vokalskog i konsonantskog sistema u govorima sjeverozapadne Bosne* (pripremljeno za objavljivanje u *Bosanskohercegovačkom dijalekatskom zborniku*).

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Članovi Odjeljenja medicinskih nauka u ovom periodu su radili na više zadataka u Odjeljenju, odborima, komisijama i sekcijama. Na sjednicama Odjeljenja i odbora, tretirani su prije svega, problemi realizacije naučnih zadataka, mjesto i uloga Odjeljenja u unapređenju naučnoistraživačkog rada u medicinskoj oblasti, a zatim problemi Odjeljenja, organizacije i informacija.

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

Četiri su glavna naučna projekta na kojima se je radilo u Odjeljenju medicinskih nauka i njegovim odborima. Dva projekta su iz Srednjoročnog plana Akademije, a dva iz plana Odjeljenja. Pomenuti projekti su: 1. „Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatitisa u Bosni i Hercegovini, 2. „Krvni sudovi srca i konorama bolest”, 3. „Etiologija, klinika i prevencija endemske nefropatije” i 4. „Unificirana hemoterapija raka”. Peti projekt, pod naslovom: „Isхрана i kontaminacija hrane u uslovima zagađenja okoline” nije realizovan. Akademija je u svim projektima bila koordinator u realizaciji postavljenih naučnih zadataka, pošto je predmet istraživanja koji obrađuju pojedini projekti u okviru određenih odbora po svom obimu veoma velik i prevazilazi Akademijine mogućnosti, posebno finansijske.

Odbor za rak

Predsjednik Odbora je dopisni član Hišam S e r d a r e v i ć. Odbor se u 1978. godini sastao jedanput. Osim rada u Odboru, pojedini članovi su učestvovali i u radu drugih vanakademijskih odbora i komisija. Sadržaj rada Odbora je izrada projekata na temu: „Unificirana hemoterapija raka i izrada protokola terapije”. Odbor je razmatrao pitanje koordinacije rada i razvoja onkologije u našoj sredini. Pojedini članovi Odbora su učestvovali u razradi organizacije Onkološkog instituta.

Komisija za kardiovaskularni sistem

Predsjednik Komisije je akademik I b r o B r k i ć. Komisija se u 1978. godini sastala tri puta. Sadržaj rada Komisije bilo je razmatranje realizacije projekta „Krvni sudovi srca i koronarna bolest”. U toku je posljednja faza rada, koja se odnosi na morfološka, klinička i eksperimentalna ispitivanja poremećaja krvnih žila i hipertrofičnog miokarda. Komisija je također razmatrala pitanja organizacije naučnog skupa koji se odnosi na problematiku iz Srednjoročnog plana Akademije.

Odbor za endemsku nefropatiju

Predsjednik Odbora je akademik Jakob G a o n. Odbor se sastao dva puta i raspravljao o problematici endemske nefropatije. Jedan dio članova Odbora u isto vrijeme učestvuje u radu Međuakademijskog odbora za nefropatiju, pa su ovi članovi imali obaveze u realizaciji projekta pomenutog međuakademijskog odbora. Odbor je raspravljao o uzrocima, liječenju i prevenciji ove endemske bolesti u sjeveroistočnom dijelu naše republike. Endemska nefropatija predstavlja veliki naučni i zdravstveni problem o kojem se raspravlja u više odbora i komisija u našoj republici. Odbor Odjeljenja je imao ulogu koordinatora pomenute aktivnosti.

Odbor za virusni hepatitis

Odbor za virusni hepatitis radi pod predsjedništvom akademika Jakoba G a o n a. Rad Odbora u 1978. godini odvijao se u okviru realizacije Srednjoročnog projekta Akademije „Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatitisa u Bosni i Hercegovini”. Uz to je koordinirao rad vanakademijskih odbora i komisija koji se bave prevencijom epidemičkog hepatitisa.

Odbor je takođe raspravljao o organizaciji Simpozijuma o virusnim hepatitisima, koji treba da se održi u oktobru 1979. godine u Mostaru.

Odbor za ishranu

Odbor za ishranu se nije sastajao u 1978. godini zbog reorganizacije ove aktivnosti. Predviđeno je da naša akademija bude nosilac Međuakademijskog odbora za ishranu.

Medicinska sekcija Odbora za prostorno planiranje

Rukovodilac Medicinske sekcije Odbora za prostorno planiranje je dopisni član Ladislav Ožegović. Sekcija ima zadatak da afirmiše medicinski aspekt prostornog planiranja.

Medicinska sekcija Odbora za kibernetiku

Rukovodilac Medicinske sekcije je akademik Marko Ciglar. Sekcija se sastala jedanput u 1978. godini i raspravljala o organizaciji rada i o prijedlozima članova Sekcije.

b) NAUČNI SKUPOVI

Odjeljenje je učestvovalo u organizaciji Trećeg simpozijuma iz epidemiologije zaraznih i nezaraznih bolesti Bosne i Hercegovine. Skup je održan od 1. do 3. juna 1978. god. u Gradačcu. Na njemu je učestvovalo 100 učesnika sa 39 referata, a prikazana su i dva filma. Na Skupu je razmatrana problematika i dalji razvoj epidemiologije zaraznih i nezaraznih oboljenja. Glavne referate podnijeli su članovi Odjeljenja. Simpozijum je uspio u stručnom i društvenom pogledu. Istaknuta je korisna uloga Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine u razvoju naučnog rada i predloženo je da se nastavi sa iniciranjem, organizovanjem ili pokroviteljstvom ovakvih skupova.

c) UČEŠĆE ČLANOVA ODJELJENJA NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Grujica Žarković učestvovao je na Savjetovanju o prostornom razvoju Bosne i Hercegovine, sa referatom.

d) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

U toku 1978. godine Odjeljenje je održalo 10 sjednica, na kojima su tretirana pitanja koja se odnose na: realizaciju srednjoročnih projekata Akademije, izvještaje o radu i planove rada Odjeljenja, Komisije, odbora, međuodjeljenskih i međuakademijskih odbora, organizaciju i rezultate održanih naučnih skupova, mjesto i ulogu Odjeljenja u razvoju medicinske naučne oblasti, prijedloge i evaluaciju projekata za konkurs Republičke zajednice za naučnoistraživački rad, izdravačku djelatnost, saradnju sa drugim medicinskim odjeljenjima i prijedloge za izbor novih članova Odjeljenja.

Odjeljenje i njegovi odbori su obično kao sadržaj svog rada i aktivnosti određivali

discipline koje u našoj republici nisu pokrивane univerzitetskim institucijama, kao što su, npr., onkologija, nefrologija, hepatologija i sl. U pomenute odbore uključeno je 30 vanjskih saradnika, te se na taj način Odjeljenje otvorilo prema vanjskim saradnicima. Dva glavna projekta iz Srednjoročnog plana su inicirana i koordinirana u odborima Odjeljenja, a većim dijelom finansirana od strane Republičke zajednice za naučnoistraživački rad. Ostali odjeljenjski odbori, sekcije i komisije sastaju se najmanje dva puta godišnje.

Uticao Odjeljenja na dalji razvoj naučnoistraživačkog rada u medicini je bio predmet razgovora na više sastanaka Odjeljenja. Za sada je konstatovano da se iz oblasti medicine prijavljuje manje projekata nego ranije, da su ti projekti usitnjeni, da neki od njih kao predmet rada uzimaju usko regionalne analize, te da su varijacije već poznatih otkrića. Posebno je malo projekata prijavljeno iz oblasti kliničkih istraživanja. Uzrok pomenutoj pojavi je prezaposlenost većine medicinskih istraživača u nastavnom procesu, kao i neriješena pitanja organizacije i finansiranja naučnog rada.

Republička zajednica za naučni rad je više navrata tražila mišljenje Odjeljenja i njegovih članova, pa se može reći da se ova saradnja intenzivirala.

Nekoliko sjednica posvećeno je izboru novih članova. U želji da Odjeljenje ostane otvoreno, izboru i predlaganju novih članova pristupilo se na specifičan način. Godinu dana prije Izborne skupštine navedeno je 11 potencijalnih kandidata. Za svakog kandidata je napisan kratak referat pa je poslije diskusije njihov broj bio sveden na 6. Nakon ove selekcije napisani su obimniji referati i broj kandidata je sveden na tri. Svi predloženi kandidati su izabrani na Skupštini.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Na izvršenju Plana rada Akademije radilo je više odbora međuodjeljenjskog karaktera. Unutar ovih odbora formirane su komisije sa djelatnošću iz područja prirodno-matematičkih nauka, u kojima su članovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka bili nosioci aktivnosti.

Odbor za prirodne resurse. – Unutar ovog međuodjeljenjskog odbora radile su sljedeće komisije:

– *Komisija za životinjski svijet* (predsjednik dop. član T. V u k o v i ć). – Članovi Komisije, zajedno sa Organizacionim odborom, radili su na pripremanju Naučnog skupa o problemima inventarizacije životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine. (Vidi izvještaj Odbora za prirodne resurse).

– *Komisija za zemljište* (predsjednik akademik M. Ć i r i ć). – U okviru Komisije radilo se na obradi dvaju naučnih projekata, i to Razvoj pedološkog informacionog sistema i Koordinacija pedološkog kretanja.

Izvještaj o ovom radu podnesen je u izvještaju Odbora za prirodne resurse.

– *Komisija za floru i vegetaciju BiH* (predsjednik akademik P. F u k a r e k).

Izvještaj o radu dat je u okviru izvještaja Odbora za prirodne resurse.

– *Odbor za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline* (predsjednik akademik P. F u k a r e k). – Odbor nije pokazivao naročitu aktivnost, osim u pokušajima povezivanja sa sličnim institucijama u Republici. Osnivanjem Odbora za prostorno planiranje ukinut je ovaj odbor, a njegove funkcije prenijete su u nadležnost novoosnovanog odbora.

a) RAD NA NAUČNIM PROJEKTIMA

Makroprojekt *Istraživanje pravaca razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH* definitivno je završen i predat Republičkoj zajednici za naučni rad, koja je finansirala 26 tema ovog makroprojekta.

S obzirom na aktuelnost predložene naučne problematike, u Republičkom sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo potpisan je, u maju 1978. god., ugovor o finansiranju određenih područja makroprojekta u trajanju od 4 godine, a kao nosilac je određen Poljoprivredni fakultet u Sarajevu. Koordinaciju rada i valorizaciju rezultata vrši Komisija pri Sekretarijatu za poljoprivredu i šumarstvo, u kojoj se nalaze članovi Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka. Akademija i nadalje ostaje aktivna u organizovanju savjetovanja iz problematike rada makroprojekta. S tim u vezi vršene su pripreme za organizaciju savjetovanja na temu „Problemi reprodukcije domaćih životinja brdsko-planinskog područja”.

b) NAUČNI SKUPOVI

U periodu za koji se podnosi izvještaj održani su ovi naučni skupovi:

1. Savjetovanje o naučnom radu u oblasti matematike, održano 15.XII 1978 (30 učesnika). Osnovni koncept Savjetovanja bilo je utvrđivanje glavnih pravaca fundamentalnih istraživanja u oblasti matematike u BiH, povezivanje naučnog rada u matematici sa potrebama udruženog rada i uzdizanje mladog naučnog kadra. Skup je imao karakter općeg savjetovanja u navedenoj problematici. Ukupno su podnijeta 3 referata. U referatima i diskusiji utvrđeno je stanje naučnog rada i naučnog kadra u oblasti matematike (čiste i primijenjene) i na osnovu toga utvrđeno je kojim oblastima matematike u narednom periodu treba posvetiti veću pažnju. Zatim su razmatrani i ostali problemi koji su usko povezani sa naučnim radom u oblasti matematike.

2. Savjetovanje Problemi inventarizacije životinjskog svijeta – stanje i perspektive, održano je 21.XII 1978. god. (40 učesnika). Osnovni cilj Savjetovanja bio je da se utvrdi dokle se došlo i koji su problemi u inventarizaciji životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine. Ukupno je podneseno 18 referata. Savjetovanje je uspjelo da predoči stanje istraženosti životinjskog svijeta i predstavlja podsticaj za organizovaniji i efikasniji naučnoistraživački rad na polju proučavanja životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine.

c) UČEŠĆE ČLANOVA ODJELJENJA NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Pavle F u k a r e k učestvovao je na Savjetovanju o nacionalnim

parkovima Jugoslavije, koje je održano u Plitvicama od 3–7. juna 1978. godine. Podnio je referat „Projekt nacionalnog parka planine Prenj u Hercegovini”.

Prisustvovao je Znanstvenom skupu povodom 100-godišnjice smrti Roberta Visianije Šibenčanina, koji je održan u Šibeniku od 5–8. oktobra 1978. godine. Podnio je referat „Visijanijevi doprinosi poznavanju dendroflоре Jugoslavije”; ispred Akademije prisustvovao je III jugoslovenskom simpoziju o zaštiti bilja, koji je održan u Sarajevu od 7–10. novembra 1978. g.

Akademik Miroslav Varadin učestvovao je u radu IV internacionalnog simpozija o imunologiji reprodukcije, koji je održan u Družbi (Varna), Bugarska, od 19–22. septembra 1978. godine. Na Simpoziju je podnio kao koautor dva referata: „Interactions with bull spermatozoa surface of iso- and hetero-antibodies against seminal plasma” i „Antibodies against spermatozoa as a possible cause of sterility in cows”.

d) RAD NA TEKUĆIM ZADACIMA

U periodu za koji se podnosi izvještaj Odjeljenje je održalo 9 sjednica. Na sjednicama su tretirana sljedeća pitanja:

1. Godišnji izvještaj rada Odjeljenja u 1977. godini i plan rada za 1978. godinu. Razmatrajući izvještaj utvrđeno je da je plan rada uglavnom izvršen i analizirana je aktivnost članova Odjeljenja u realizaciji radnog programa Akademije. Nakon konstruktivne diskusije, te izvjesnih objašnjenja, korekcija i nadopuna izvještaj za proteklu godinu i plan rada za 1978. godinu je prihvaćen. Kao jedna od osnovnih vidova aktivnosti Odjeljenja zacrtano je organizovanje savjetovanja iz pojedinih naučnih disciplina.

2. Na 3 sastanka razmatrani su prijedlozi kandidata za prijem u Akademiju. Budući da je od institucija izvan Akademije došlo samo nekoliko prijedloga, vodila se načelna rasprava o potencijalnim kandidatima koji odgovaraju usvojenim principima i kriterijima za izbor članova u Akademiju. Naročito su razmatrane nepokrivene naučne oblasti u okviru Odjeljenja te su utvrđeni i raspodijeljeni zadaci u svrhu konsultovanja i izrade dokumentovanih prijedloga potencijalnih kandidata iz tih oblasti.

Detaljno su razmotreni prispjeli prijedlozi, kao i izvještaji članova Odjeljenja te je na osnovu svestrane diskusije izvršen izbor kandidata i data su obrazloženja. Rasprave u vezi sa prijedlozima kandidata za Akademiju znatno su okupirale aktivnost članova Odjeljenja do Izborne skupštine, što je i razumljivo, s obzirom na odgovornost, te ozbiljnost i važnost izbora.

3. Na 6 sastanaka razmatrani su zaključci Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije. Članovi Odjeljenja podržali su i aktivirali se na izvršenju zaključaka koji se odnose na oblasti prirodnih i matematičkih nauka. Također su dati i konstruktivni prijedlozi u vezi sa zaključcima koji su se odnosili na izdavačku djelatnost.

Predloženi su i izabrani predstavnici Odjeljenja u Međuakademijski odbor za proučavanje tla, zatim za proučavanje brdsko-planinskog regiona, Međuodjeljenjski odbor za prostorno planiranje, i u Komisiju za kibernetiku. Također je izvršen izbor člana za popunu Predsjedništva Akademije nakon smrti akademika Dušana Maksimovića.

4. O radu odbora i komisija, odnosno o aktivnosti članova Odjeljenja u njima, raspravljano je na 3 sastanka. Razmatrani su i odnosi između Međuodjeljenjskog odbora za prostorno planiranje i Odbora za zaštitu prirodne sredine.

5. U okviru rasprave o aktivnosti Odjeljenja na izvršenju plana rada u 1978. godini prihvaćene su informacije o skupovima:

- Savjetovanje o istraživanjima i obrazovanju u fizici,
- Savjetovanje o naučnom radu u oblasti matematike i
- Inventarizacija životinjskog svijeta BiH – stanje i perspektive.

Odjeljenje je razmotrilo plan rada za 1979. godinu, koji je nakon svestrane diskusije i nadopune prihvaćen. Također je raspravljao o izvještaju o radu za 1978. godinu.

6. Članovi Odjeljenja sudjelovali su u javnim raspravama o naučnoistraživačkim projektima iz područja prirodnih i matematičkih nauka. Na osnovu mišljenja i obrazloženja članova Odjeljenja, kao i drugih naučnih radnika, razmatrana su 24 projekta iz oblasti bioloških nauka, 4 projekta iz oblasti fizike, 1 iz matematike i 6 projekata iz oblasti hemije, ukupno 35 projekata za konkurs RZNR o kojima je Odjeljenje zauzelo stav.

Razmatran je, takođe, materijal i date su primjedbe u vezi s reorganizacijom RZNR.

7. Na svim sastancima razmatrani su prispjeli radovi za štampanje u edicijama Akademije. Zatim su razmatrani i prijedlozi za pretplatu na časopise i za kupovinu knjiga.

8. U vezi s ispunjenjem Srednjoročnog plana Akademije, razmatrani su zahtjevi članova Odjeljenja za odlaske na kongrese i savjetovanja te su u okviru postojećih mogućnosti dati prijedlozi za ostvarenje putovanja. Razmatrana su i pitanja odlazaka na studijska putovanja u okviru postojećih naučnih projekata.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Rad članova Odjeljenja odvijao se u okviru planova rada Odjeljenja i Komisije za vodoprivredu. Osim toga, članovi su se angažovali u radu međuodjeljenjskih odbora (Odbor za prostorno planiranje, Odbor za prirodne resurse, Odbor za kibernetiku i sistemna analiza, kao i u radu Komisije za izradu Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine. (Izvještaj o radu članova odjeljenja u okviru ovih odbora i komisija dati su u izvještanim odgovarajućih tijela.)

Odjeljenje je bilo inicijator za osnivanje Odbora za prostorno planiranje i Odbora za kibernetiku i sistemske analize.

a) RAD NA NAUČNIM ZADACIMA

U okviru navedenih odbora i Komisije ostvarivao se rad — neposredno ili preko Odjeljenja kao koordinatora — na ovim zadacima:

— **Problemi letećeg pepela iz industrijskih objekata.** — Temu je finansirano Fond ANUBiH. Projekat, čiji je nosilac bio akademik Julije Hahamović, završen je u ovoj godini i predat korisniku;

— **Evolucionni sistemi i procesi odlučivanja u takvim strukturama.** — O ovom projektu, na kome radi akademik Svetozar Zimonjić, Odjeljenje se pojavljuje samo kao koordinator. Segment koji se odnosi na neke vidove ekonomskih kretanja preuzima Komisija za sistemne analize ekonomskih kretanja Odbora za kibernetiku i sistemne analize, a istraživanje konkretnog evolucionog sistema odvija se u okviru projekta *Osnovni aspekti upravljanja elektroprivrednim sistemom (1978–1981)*, koji finansiraju Elektroprivredna zajednica i RZNR. Realizator ovog projekta je akademik Svetozar Zimonjić. Dosad su ostvarena početna istraživanja.

Komisija za vodoprivredu

— **Vodoprivredni problemi BiH.** — Komisija je počela sa radom na realizaciji intencija i zaključaka Savjetovanja o aktuelnim vodoprivrednim problemima Bosne i Hercegovine. Savjetovanje je održano 1977. god., a materijali su objavljeni u posebnoj publikaciji.

— **Hidrodinamički problemi zaštite voda.** — Ovaj naučni skup trebalo je da se održi u I kvartalu 1978. god., ali je zbog bolesti predsjednika Organizacionog odbora odgođeno za april 1979. god. U toku 1978. god. izvršeni su svi pripremni poslovi vezani za njegovo održavanje.

— **Hidrologija i vodno bogatstvo krša.** — Svi članovi Komisije aktivno su učestvovali u radu na dovršenju ovog istraživačkog projekta, a svojim učešćem na savjetovanju povodom njegovog dovršenja, u septembru 1977. god. doprinijeli su i njegovoj naučnoj valorizaciji. Rezultat ove aktivnosti Komisije i zahtjev Poslovnog odbora Poslovne zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša iz novembra 1978. god. da se Akademija kao najviša naučna institucija Republike prihvati uloge koordinatora novog istraživačkog projekta iz oblasti vodoprivredne problematike krša.

Komisija je u toku 1978. god. održala 5 sastanaka. Na sastancima su tretirani problemi realizacije plana, tekući organizacioni problemi, zatim zadaci Akademije, Odjeljenja i Odbora koji su u vezi s djelatnošću Komisije.

b) NAUČNI SKUPOVI

Odjeljenje je bilo suorganizator skupova koje su organizovali njegovi odbori i komisije i pružalo neposrednu pomoć, a zatim je razmatralo rezultate održanih naučnih skupova.

– Odbor za prostorno planiranje održao je Savjetovanje o prostornom planiranju BiH. Odjeljenje je ocijenilo da je ovaj skup bio uspješno realizovan i da je prvi put cjelovito sagledana problematika prostornog planiranja vezana za našu republiku.

– U okviru plana OTN, a i da bi se neposredno pomoglo Odboru za prostorno planiranje, Odjeljenje je održalo zasebnu odjeljensku naučnu Raspravu o prostornom planiranju, 26.X, 1978. godine. Redigovani tekstovi diskusije sa ove rasprave biće objavljeni kao poseban prilog materijalima sa Savjetovanja o prostornom planiranju.

– Odjeljenje se saglasilo da u narednom periodu bude pokrovitelj i suorganizator:

a) Simpozija o elektrohemiji (Dubrovnik 1979. – organizator Društvo za elektrohemiju),

b) Simpozija o hidrodinamičkim problemima voda (Sarajevo 1979 – organizator Komisija za vodoprivredu OTN) i

c) Simpozija o energetskej elektronici (Sarajevo 1980. godine – organizatori: Institut za automatiku i računarske nauke (suosnivač ANUBiH), Elektrotehnički fakultet Sarajevo i Jugoslovenski odbor stalnog simpozija o energetskej elektronici).

c) UČEŠĆE NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Članovi Odjeljenja: akademik M. Kadić i dopis. članovi H. Redžić, M. Ridanović, D. Malić i T. Marković, učestvovali su na brojnim naučnim skupovima sa referatima, a više članova Odjeljenja učestvovalo je na skupovima u diskusiji. Učešće na ovim skupovima nije finansirala Akademija nauka i umjetnosti BiH.

d) RAD ODJELJENJA

U toku 1978. godine Odjeljenje je održalo 11 sjednica, na kojima su tretirana pitanja koja se odnose na: izbor novih članova Akademije, naučnoistraživačku problematiku i razvoj određenih domena i disciplina tehničkih nauka (tematski sastanci kao trajni oblik rada Odjeljenja), aktivnosti i rad odbora i komisija, osnivanje organizacionih jedinica, probleme izdavačke djelatnosti, organizacije naučnih skupova i učešće na njima i raspravu o organizaciji, odnosno transformaciji Republičke zajednice za naučni rad.

Odjeljenje se opredijelilo da u svom budućem radu posveti posebnu pažnju tematskim raspravama o aktuelnim naučnim pitanjima i temama iz domena tehničkih nauka. U tu svrhu Odjeljenje je donijelo i programski dokument „Osnove programa o organizaciji i sadržaju razmatranja problematike tehničkih nauka na sjednicama Odjeljenja”, usvojen u julu 1978. godine. U planu rada za 1978. godinu Odjeljenje je zacrtalo akciju povezivanja sa OTN drugih akademija. U tom kontekstu i na inicijativu Savjeta akademija Odjeljenje je održalo 14. XII 1978. godine prvi inicijalni sastanak odjeljenja tehničkih nauka svih akademija, na kome su otpočeta razmatranja šireg i sadržajnijeg povezivanja ovih naučnih tijela među sobom.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

a) RAD NA PROJEKTIMA

Istorija književnosti BiH

U Komisiji za izradu Istorije književnosti Bosne i Hercegovine izvršena je analiza zbornika radova posvećenih temi „Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih istraživanja”. Komisija je završila značajne pripremne poslove, a u toku su dogovori sa autorima tekstova o obradi pojedinih perioda.

Bibliografija radova o narodnoj književnosti

U saradnji sa Odjeljenjem za književnost Instituta za jezik i književnost, nastavljen je rad na Bibliografiji radova o narodnoj književnosti. U okviru plana za 1978. godinu, u štampi se nalazi peti knjiga.

b) UČEŠĆE NA SKUPOVIMA

Pojedini članovi Odjeljenja su sami ili u delegacijama putovali u inostranstvo, o čemu su izvještavali Odjeljenje na sjednicama. Ovim bi se oblikom saradnje trebalo više koristiti, naročito u cilju šireg povezivanja s kulturnim i umjetničkim institucijama i organizacijama u nesvrstanim zemljama, a posebno ukoliko se radi o putovanjima koja su vezana za istraživački rad na projektu Istorija književnosti Bosne i Hercegovine.

c) RAD ODJELJENJA NA TEKUĆIM ZADACIMA

U 1978. godini Odjeljenje je održalo 9 sjednica. Na prvih 5 sjednica, pored drugih značajnih problema o kojima se raspravljalo, dominirala su pitanja u vezi s izborom novih članova Akademije (pitanje kriterija, načina predlaganja, diskusije o prijedlozima i utvrđivanje konačne liste kandidata koju Odjeljenje predlaže).

Odjeljenje je na dvije sjednice razmatralo buduću fizionomiju edicije Radovi Odjeljenja za književnost i umjetnost. Na VIII sjednici akademik Midhat Šamić referisao je o ediciji Radovi, akcentirajući osnovne probleme — od redovnog priliva priloga, do plasmana Radova. U vezi s Radovima doneseni su odgovarajući zaključci, s tim da se razgovori o ediciji nastave u 1979. godini i konačno formulišu koncepcija i fizionomija Radova.

Odjeljenje je raspravljalo o zastupljenosti književnosti naroda i narodnosti Jugoslavije u „Zlatnoj knjizi evropske književnosti”. Preko Republičkog zavoda za međunarodnu naučno-tehničku i kulturno-prosvjetnu saradnju i Jugoslovenske komisije za saradnju sa UNESCO-om upućene su ozbiljne primjedbe na broj i sastav predviđenih pisaca naroda i narodnosti Jugoslavije. Dati su prijedlozi adekvatnije prezentacije naših književnosti kao i demokratski i organizacijski boljeg načina pripremanja realizacije ovog projekta. Ukoliko bi se formirala jugoslovenska komisija u vezi s tim projektom, Odjeljenje je odredilo akademika Midhata Begića kao svog predstavnika u toj komisiji.

Odjeljenje je zaključilo da se kod jugoslovenskih organa koji komuniciraju sa UNESCO-om insistira da se, i u slučajevima drugih zajedničkih izdavačkih projekata i organizacije međunarodnih skupova, nikako ne prihvata stil stavljanja pred svršen čin i da se izbore za povoljniju poziciju kultura, posebno književnosti, naroda i narodnosti u takvim slučajevima, a naročito za poštovanje ravnopravnosti i odstranjivanje bilo kakvog i bilo čijeg hegemonizma.

Saradnja sa Akademijom umjetnosti Njemačke Demokratske Republike, u okviru sporazuma između Savjeta akademija nauka i umjetnosti SFRJ i Akademije umjetnosti NJDR i potpisivanje Radnog protokola za 1979. godinu, bila je na dnevnom redu dviju sjednica Odjeljenja.

Konstatovano je da su obaveze iz Radnog protokola o saradnji za 1977–1978. obostrano, uglavnom, izvršene. Date su sugestije šta bi trebalo da uđe u radni protokol i predloženo je da delegaciju Akademije u razgovorima s predstavnicima Akademije umjetnosti DDR-a čine: akademik Midhat Šamić, kao predsjednik delegacije, akademik Vlado Milošević i dopisni član Boško Kućanski. Radni protokol je potpisan.

2. IZVJEŠTAJI MEĐUODJELJENJSKIH ODBORA I KOMISIJA

Odbor za prirodne resurse

1. Rad Odbora za prirodne resurse u 1978. godini odvijao se:

- u plenumu Odbora, na 5 održanih sjednica i
- u realizaciji planskih zadataka pojedinih komisija i grupa.

Rad u plenumu uglavnom se ogledao u:

- usaglašavanju stavova na realizaciji planskih zadataka i organizaciji pojedinih komisija,
- obavještanju o izvršenju plana rada i organizaciji skupova i savjetovanja, kao i proširenih sastanaka,
- donošenju zaključaka za izradu plana rada za 1979. godinu.

Rad u komisijama odvijao se kako slijedi:

a) Komisija za zemljište

Rad ove komisije u 1978. godini bio je naročito intenzivan i odvijao se, uglavnom:

- a. u realizaciji naučnih projekata i
- b. unutar Međuakademijskog odbora za proučavanje tla.

Ad a. — U okviru realizacije naučnih projekata nastavljen je rad na drugoj fazi razvoja pedološkog informacionog sistema, koji se odvijao u dva pravca:

1) pristupilo se daljem usavršavanju sistema, sa ciljem da se izradi sistem za upravljanje bazom podataka — o ovom pitanju raspravljano je na posebnoj proširenoj sjednici Odbora za prirodne resurse i ono se odnosi na sve komisije. Tom je prilikom zaključeno da se projekat povjeri računskom centru Elektrotehničkog fakulteta, s tim da Akademija preuzme ulogu pokrovitelja. Finansiranje bi obezbijedila Republička zajednica za naučni rad;

— sredinom 1978. god. izrađene su kodna knjiga i kodne liste, koje su prihvaćene na posebnom savjetovanju. Upućene su svim pedološkim institutima u zemlji, sa instrukcijama da se u kartografskoj sezoni 1978. godine prikupljaju podaci za dalje bogaćenje sistema. (Korišćenjem ovog sistema u protekloj godini izrađena su dva naučna rada.)

2) Pedološko kartiranje. U okviru ovog zadatka, vršeći ulogu koordinatora u pedološkom kartiranju Bosne i Hercegovine, Komisija za zemljište je u zajednici sa Republičkim društvom za proučavanje zemljišta organizovala dva sastanka u Akademiji. Na sastancima, na kojima su uzeli učešće stručnjaci koji rade na pedološkom kartiranju, raspravljano je o problemima geneze, klasifikacije i strukture zemljišnog pokrivača.

Ad b. — U Međuakademijskom odboru za proučavanje tla donijet je *program rada* — prihvaćeno je da se u narednom periodu radi na daljem razvoju zemljišnog informacionog sistema, a zatim na izradi republičkih i jugoslavenske monografije o zemljišnom pokrivaču, kao i na koordinaciji poslova oko pedološkog kartiranja.

b) Komisija za biljni svijet

Rad u ovoj komisiji u prošloj godini se uglavnom svodi na rad nekih njenih članova.

U Komisije osjeća se nedostatak stručnjaka određenih profila, naročito kvalifikovanog biologa — botaničara. Zbog toga se predviđa reorganizacija ove komisije, posebno s obzirom na planiranu saradnju sa Odborom za prostorno planiranje i Komisijom za vodoprivredu.

c) Komisija za kaustobiolite

Ova komisija je takođe održala nekoliko sastanaka i organizovala Savjetovanje o preradi uglja Stanari. Međutim usljed otkazivanja nekih referenata, kao i malog broja prijavljenih referata, do realizacije ovog savjetovanja nije došlo. Odlučeno je da se prvobitna koncepcija proširi i savjetovanje održi u narednom periodu, uz učešće većeg broja geologa, rudara i tehnologa, čije je okupljanje i glavni zadatak ove komisije.

d) Komisija za životinjski svijet

Ova komisija je u toku 1978. god. bila veoma aktivna i održala je više sastanaka u užem i širem sastavu.

U širem sastavu radila je na organizaciji naučnog skupa 21. decembra 1978. g. održano je *Savjetovanje o problemima inventarizacije životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine – stanje i perspektive*. Na ovom savjetovanju podnijeto je 19 naučnih referata, u kojima je obuhvaćena kompleksna problematika koja se odnosi na: proučavanje faune Bosne i Hercegovine i dosadašnja dostignuća, poteškoće na koje se nailazi u realizaciji planova i finansiranju, nivo proučenosti pojedinih grupa životinja, kao i na prijedloge za budući rad Komisije.

e) Grupa za geološku kartu

U toku 1978. godine održano je pet sjednica Grupe. Na sjednicama su razmatrane prve redakcije referata o dijelovima stuba BiH. Po planu rada trebalo je da ova grupa u toku 1978. godine organizuje okrugli sto o poznavanju stuba Bosne i Hercegovine, što nije realizovano koliko zbog bolesti rukovodioca toliko i zbog zauzetosti pojedinih članova.

Zaključeno je da druga redakcija referata treba da se završi do kraja 1978. godine i da se okrugli sto održi u I kvartalu, odnosno do kraja aprila 1979. godine.

Pored problematike stuba, na sjednicama su razmatrani elementi o prijedlozima za izradu nove geološke karte.

f) Komisija za nemetale i prirodni kamen

Pošto je privremeni rukovodilac akademik Radoslav Jovanović bio bolestan i zauzet rukovođenjem Odborom i Grupom za geološku kartu, u toku 1978. godine nije bilo organizovanijeg rada u ovoj komisiji.

Međutim, na sastanku Odbora je zaključeno da se u 1979. godini aktivira rad Komisije angažovanjem saradnika izvan Akademije, kako bi se pristupilo realizaciji zadataka predviđenih Srednjoročnim planom.

g) Komisija za metale

U vezi sa proširenom aktivnošću predloženo je da se ova komisija proširi novim saradnicima (iz „Energoinvesta” i „Geoinženjeringa”), pošto su njeni zadaci i obaveze proširuju kako s obzirom na inventarizaciju istraživačkih potencijala tako i s obzirom na stanje istraživačkih radova, izradu istraživačkih projekata i uvođenje novih metoda koje bi omogućile savremenija istraživanja naše sirovinske baze.

Za sada se aktivnost uglavnom svela na istraživačke projekte Metalurškog instituta „Hasan Brkić” u oblasti ruda metala. Komisija će sa ovom istraživačkom bazom uspostaviti komunikaciju i nastojati da organizuje razmatranje pojedinih problema u skladu sa opštim konceptom o oblicima aktivnosti Akademije. Posebna pažnja posvećena je sljedećim projektima:

- 1) *Kompjuterizacija kartiranja ležišta ruda na osnovi analize bušotina,*
- 2) *Direktna redukcija ruda gvožđa i*
- 3) *Studija oligoelemenata u rudama gvožđa BiH.*

Odbor za prostorno planiranje

Odbor za prostorno planiranje osnovan je juna 1978. godine na inicijativu Predsjedništva Akademije njemu je priključen Odbor za zaštitu čovjekove okoline. S obzirom da novoosnovani odbor šire obuhvata međusobno povezanu problematiku, priključeni odbor dobio je status posebne komisije.

Pošto je konstituisan, Odbor za prostorno planiranje formirao je sljedeće komisije: Komisiju za urbanizam, Komisiju za oblast ekonomije, Komisiju za arhitekturu i zaštitu spomenika, Komisiju za zaštitu prirode, Komisiju za zaštitu zdravlja i Komisiju za pravne aspekte razvoja.

Na zajedničkim sastancima Odbor je trasirao linije buduće saradnje u oblasti planiranja razvoja prostora i izrade planova i uspostavio kontakte sa Sekretarijatom za urbanizam i komunalne poslove, Institutom za arhitekturu i urbanizam i Urbanističkim zavodom SRBiH. Zatim je organizovao Savjetovanje o pitanjima prostornog razvoja Bosne i Hercegovine, koje je održano 5.XII 1978. godine. Na Savjetovanju je uz prisustvo od oko 50 učesnika iz zainteresovanih ustanova, skupština opština i projektnih organizacija, podneseno 9 referata, koji se odnose na razne aspekte razvoja. U konstruktivnoj diskusiji učestvovalo je 9 diskutanata. Može se smatrati da je Savjetovanje uspješno.

Referati i diskusija sa ovog savjetovanja, kao i prilozi sa drugih sastanaka na kojima su vođeni razgovori o ovoj problematici (sastanak u Odjeljenju tehničkih nauka, održan 26.X 1978. god.), biće objavljeni u Akademijinoj ediciji „Posebna izdanja”.

Odbor za kibernetiku i sistemne analize

Odbor za kibernetiku i sistemne analize osnovan je sredinom 1978. godine na prijedlog Odjeljenja tehničkih nauka koji su podržala i ostala odjeljenja (medicinskih, prirodno-matematičkih i društvenih nauka). Sedam članova Odbora su u stalnom sastavu Akademije.

Pridržavajući se privremenog plana rada za 1978. godinu, Odbor je proveo niz aktivnosti koje su od značaja za njegovu organizaciju i početak rada. Među njima je najvažnije donošenje i usvajanje Pravilnika o radu Odbora, koncepta dugoročne programske orijentacije i sadržaja rada Odbora i njegovih komisija, pod naslovom: „Programska osnova Odbora za kibernetiku i sistemne analize”.

Odbor je obrazovao tri komisije kao svoja radna tijela, i to: Komisiju za sistemne analize ekonomskih kretanja, Komisiju za biokibernetiku i Komisiju za teoretske i tehničke probleme kibernetike i sistemne analize.

Na dvije dosad održane sjednice Odbor je donio plan rada za 1979. godinu.

Komisija za izradu Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine

Pripremni poslovi na izradi Istorije traju već nekoliko godina, a studijski rad počinje od 1978. godine.

U toku prošle godine Komisija je razvijala svoju aktivnost na stvaranju zajedničkih kriterija koji se odnose na: periodizaciju, redoslijed izlaganja materije, način obrade tema i podtema, tehnički koncept tomova (pet tomova, obima od 250 do 600 stranica), način obrade rukopisa i problema, koordiniranje i povezivanje autora saradnika projekta.

Prateći u nauci uobičajenu podjelu na umjetničke epohe u Bosni i Hercegovini, Komisija je obrazovala pet potkomisija, i to:

- Potkomisiju za predistoriju i antičko doba,
- Potkomisiju za srednji vijek,
- Potkomisiju za period turske uprave,
- Potkomisiju za austrougarski period i
- Potkomisiju za savremenu umjetnost.

Tretirajući pitanje izrade Istorije Komisija je zaključila da pri pisanju tekstova treba da se iskoriste postojeći podaci i da se ne upušta u nova istraživanja, s tim da se autorima saradnicima omoguće putovanja radi upoznavanja umjetničkih djela, lokaliteta i obavljanja potrebnih konsultacija.

U svakoj umjetničkoj epohi obrađuju se sljedeće oblasti umjetničkog kreiranja: prostorne karakteristike i valorizacija naselja, arhitektura, slikarstvo, skulptura i primijenjena umjetnost.

Pored navedenih poslova Komisija je sa autorima saradnicima izvršila i sljedeće:

- izrađena je definitivna verzija sadržaja Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine;
- utvrđen je potpuni spisak autora saradnika za pojedina poglavlja Istorije;
- sklopljeni su pojedinačni sporazumi sa autorima saradnicima, u kojima su precizirana njihova prava i dužnosti;
- održan je veći broj sastanaka radnog karaktera Komisije i autora saradnika;
- autori saradnici su počeli individualno da utvrđuju podatke o bibliografiji i drugim izvorima. Obavljena su prva studijska putovanja u cilju upoznavanja djela, lokaliteta, izvora, rada u arhivima i bibliotekama i dr.;
- izvršene su organizacione pripreme i završena je većina referata za savjetovanje Koncepcijske osnove istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine, koje će se održati 1979. godine.

Rad međuakademijskih odbora

Akademija učestvuje u radu sljedećih međuakademijskih odbora:

1. MO za izdavanje Rječnika latiniteta – dop. član Desanka Kojić – Kovačević i prof. dr Marko Šunjić.
2. MO za Repertorij srednjovjekovnih izvora – dop. član Desanka Kojić – Kovačević i prof. dr Marko Šunjić.
3. MO za izdavanje antičkih natpisa – akademik Alojz Benac i dr Ivo Bojanovski.
4. MO za onomastiku – akademik Jovan Vuković i dr Dragomir Vujičić.

5. MO za istoriju kolonizacije jugoslavenskih zemalja — dop. član Milorad Ekmečić i prof. dr Milan Vasić.

6. MO za proučavanje uzroka i posljedica II svjetskog rata — akademik Hamdija Čemerlić.

7. MO za zaštitu prirodne i životne sredine — akademik Pavle Fukarek.

8. MO za hemijske i primijenjene hemijske nauke — dopisni član Tihomir Marković.

9. MO za maligne tumore glave i vrata — dop. član Aleksandar Nikulin i prof. dr Vesna Rezaković.

10. MO za dijalektološke atlase — akademik Jovan Vuković i dr Dragomir Vujičić.

11. MO za izradu Rječnika i Atlasa jugoslovenskih zemalja u srednjem i XVI vijeku — akademik Nedim Filipović i prof. dr Ratomir Gašparović.

12. MO za korpus vaza — dr Irma Čremošnik.

13. MO za balkanologiju — akademici Alojz Benac i Branislav Đurđev.

14. MO o balkanskim trgovcima u Ugarskoj u XVIII vijeku — dop. član Milorad Ekmečić.

15. MO za narodne umotvorine — akademik Cvjetko Rihtman i dr Dženana Buturović.

16. MO za specifičnu preosjetljivost organizma — akademici Marko Ciglar i Seid Huković.

17. MO za endemsku nefropatiju — akademik Jakob Gaon i dr Momir Macanović.

18. MO za kardiovaskularnu patologiju — akademici Hajrudin Hadžiselimović i Ibro Brkić.

19. MO za izradu Arheološke karte Jugoslavije — akademik Alojz Benac i dr Đuro Basler.

20. MO za Tabula Imperii Romani — akademik Alojz Benac i Vjekoslav Paškvali.

21. MO za floru i faunu Jugoslavije — akademici Pavle Fukarek i Tonko Šoljan.

22. MO za molekularne nauke — akademik Krunoslav Ljolje.

23. MO za proučavanje tendencija u humanističkim naukama u Jugoslaviji — akademici Hamdija Čemerlić i Branislav Đurđev.

24. MO za proučavanje života i običaja naroda i narodnosti u Jugoslaviji — akademik Cvjetko Rihtman i Nedžad Hadžidedić.

25. MO za proučavanje patrijarhalnog društva i razvoja plemenskih društvenih organizacija — akademici Cvjetko Rihtman i Branislav Đurđev.

26. MO za ekofiziologiju — akademik Seid Huković i dop. član Ladislav Ožegović.

27. MO za proučavanje tla — akademik Milivoje Ćirić i dr Vojna Jakšić.

28. MO za proučavanje brdsko-planinskog regiona — akademik Miroslav Vardinić i dop. član Miralem Džinić.

29. MO za osobine materijala — akademici Kemal Kapetanović i Julije Hahamović.

30. MO za teoretske nauke — akademik Manojlo Maravić.

31. MO za industrijalizaciju stambene izgradnje i unapređenje stanovanja — akademik Julije Hahamović i ing. Gorazd Bučar.

32. MO za biomedicinske nauke — akademik Hajrudin Hadžiselimović i dop. član Aleksandar Nikulin.

33. MO za energetiku i energiju – dop. član Dragomir M a l i ć.

Akademija je uključena u rad međuakademijskih odbora bilo preko svog odgovarajućeg radnog tijela, bilo na taj način što je u ove odbore delegirala određeni broj predstavnika.

Međuakademijski odbor za proučavanje tla i Međuakademijski odbor za proučavanje brdsko-planinskog regiona nalaze se na staranju ove akademije.

Članovi Akademije bili su posebno aktivni u radu sljedećih međuakademijskih odbora:

1. Međuakademijski odbor za izradu Rječnika i Atlasa jugoslovenskih zemalja u srednjem i XVI vijeku

Rad u ovom odboru sastoji se u obradi toponima neosmanskih izvora iz srednjeg vijeka, te osmanskih i neosmanskih izvora (tekstualnih i grafičkih) iz druge pol. XV i čitavog XVI vijeka. Svi toponimi (oronimi, hidronimi, polinimi i sl.) identifikuju se prema aktuelnom stanju, topografski se ubiciraju i kartografski prezentiraju.

Konačan cilj rada je dobivanje Rječnika svih toponima svrstanih abecedno i hronološki, te Atlasa na kome bi bila grafički predstavljena ukupna toponomija BiH srednjeg i XVI vijeka.

Usljed šestomjesečne bolesti rukovodioca projekta za izradu Atlasa i Rječnika toponima Bosne i Hercegovine u srednjem i XVI vijeku, akademika Nedima Filipovića, kao i dužeg perioda njegove rehabilitacije, predviđeni program izrade projekta za 1978. godinu nije mogao biti u potpunosti realizovan.

Razmatrajući takvo stanje stvari, učinjen je pokušaj da se ubravnim radom u preostala dva mjeseca 1978. god., koliko je moguće, nadoknadi to zakašnjenje.

2. Međuakademijski odbor za proučavanje uzroka i posljedica II svjetskog rata

U posljednje dvije godine Odbor za proučavanje uzroka i posljedica drugog svjetskog rata nije održao nijednu sjednicu i, prema tome, naš predstavnik nije imao mogućnosti da učestvuje u njegovom radu.

Sjednica Komiteta za istoriju drugog svjetskog rata su redovno održavale. Na sjednicama se uglavnom raspravljalo o međunarodnim naučnim skupovima posvećenim pojedinim problemima vezanim za drugi svjetski rat i o učešću naših predstavnika na takvim skupovima. Ove godine Komitet je organizovao Okrugli sto u Kuparima, na kome su učestvovali engleski i naši naučnici i raspravljali o odnosima Velike Britanije i Jugoslavije u toku drugog svjetskog rata.

3. Međuakademijski odbor za onomastiku

Odbor, uglavnom, ima funkciju koordinatora u poslovima na onomastici. Akademija nauka i umjetnosti BiH uključena je u rad preko Komisije za lingvistička ispitivanja, u čijem izvještaju je prikazano izvršenje prošlih obaveza u okviru ovog odb

ora. Odbor je u 1978. god. izdao svesku br. 7 stalne publikacije „Onomastica jugoslavica”.

4. Međuakademijski odbor za dijalektološke atlase

Odbor planira, organizuje i koordinira poslove u Jugoslaviji na izradi pojedinih dijalektoloških atlasa:

- a) organizuje izradu *nacionalnih jugoslovenskih atlasa* (srpskohrvatskog, slovenačkog i makedonskog),
- b) *Opšteslovenskog lingvističkog atlasa* (OLA),
- c) *Evropskog lingvističkog atlasa* (ALE),
- d) *Opštekarpatškog dijalektološkog atlasa* (OKDA).

Naša akademija je učestvovala u ovom radu preko Komisije za lingvistička ispitivanja, koja je u 1978. godini obavila sve poslove vezane za izradu tih atlasa u ovoj fazi rada na njima. Izvještaj o tome dat je u okviru izvještaja o radu Komisije za lingvistička istraživanja.

5. Međuakademijski odbor za izradu Arheološke karte Jugoslavije

Na sastanku Međuakademijskog odbora za izradu Arheološke karte Jugoslavije koji je održan u Beogradu, razmotreni su planovi rada i postignuti rezultati pojedinih odbora u republikama. Ustanovljeno je da su poslije Slovenije, koja je izvršila svoj zadatak, poslovi na Arheološkoj karti u Bosni i Hercegovini najviše napredovali.

Predstavnik Makedonske akademije nauka i umjetnosti prihvatio je, u ime svoje ustnaove, prijedlog da se sjedište Odbora prenese iz Ljubljane u Skoplje.

Poslovi oko Arheološke karte Jugoslavije bili su također tema vrlo široke diskusije na Savjetovanju arheologa Bosne i Hercegovine u Trebinju, 23. i 24. maja 1978. godine. U sporazumu s Upravom Arheološkog društva Bosne i Hercegovine odlučeno je da Komisija, koja ima zadatak da uskladi rad bosanskohercegovačkih arheologa, aktivira poslove u 1979. godini, s obzirom da su poslovi oko Praistorije Jugoslavije prouzrokovali zastoje u radu na Arheološkoj karti Bosne i Hercegovine.

6) Međuakademijski koordinacioni odbor za hemijske i primijenjene hemijske nauke

Konstituirajuća sjednica ovog odbora održana je 21. januara 1978. god. u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Na sjednici je donesen Pravilnik o organizaciji i radu Odbora, a za predsjednika je izabran akademik Miroslav K a r š u l i n.

U program rada unijeti su naučnoistraživački projekti na konverziji energije, povezivanje naučnog rada sa udruženim radom i permanentno obrazovanje. Najvažnija akcija Odbora je organizovanje VI jugoslovenskog simpozija o elektrohemiji (4–9. VI 1979. godine, Dubrovnik), čiji pokrovitelj će biti Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a predsjednik Organizacionog odbora dop. član T. Marković.

7) Međuakademijski odbor za fizičke i hemijske osobine materijala

Odbor je konstituisan u maju 1978. godine. Predstavnik naše akademije akademik Julije Hahamović predložio je program rada, koji je usvojen. Takođe je prihvaćeno da se naredni sastanak održi u Sarajevu.

8) Međuakademijski odbor za industrijalizaciju stambene izgradnje i unapređenje stanovanja

Konstituirajući sastanak održan je aprila 1973. godine u Beogradu. Ispred naše akademije prisustvovao mu je Gorazd Bučar, naučni saradnik Instituta za arhitekturu i urbanizam Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta u Sarajevu.

Prilikom konstituisanja Odbora za predsjednika je izabran akademik Branko Ž e ž e l j iz Beograda, a istovremeno je usvojen i program rada. Naredni sastanak Odbora održaće se u Sarajevu.

9) Međuakademijski odbor za proučavanje tla

Odbor je konstituisan početkom godine. Za predsjednika je izabran akademik dr Ć i r i ć. Odbor je na konstituirajućoj sjednici, održanoj u Sarajevu donio program rada, i to:

- a) Rad na razvoju i korišćenju pedološkog informacionog sistema
- b) Izrada monografija o zemljištima pojedinih republika i pokrajina i Jugoslavije.

10) Međuakademijski odbor za endemsku nefropatiju

Sjedište ovog odbora je u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti. U 1978. godini Odbor je radio na projektu upoznavanja i eradicacije endemske nefropatije. U radu su aktivno učestvovali naši predstavnici, odnosno članovi Odbora za endemsku nefropatiju Odjeljenja medicinskih nauka naše akademije. Jedan dio aktivnosti Međuakademijskog odbora odvijao se u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Teškoće na koje se nailazi u radu najčešće su finansijske prirode.

11) Međuakademijski odbor za specifičnu preosjetljivost

U 1978. godini Odbor se sastao jedanput u svom sjedištu, Srpskoj akademiji nauka i umetnosti. Sadržaj rada je realizacija projekta o specifičnoj preosjetljivosti i razvoj kliničke imunologije. Naši predstavnici uglavnom učestvuju u organizacionom dijelu rada Odbora, dok u stručno-naučnom radu nailaze na poteškoće koje proizlaze iz nedostatka sredstava. Predloženo je da naši članovi realizuju dio projekta uz pomoć sredstava Republičke zajednice za nauku.

12) Međuakademijski odbor za biomedicinska istraživanja

Sjedište ovog odbora je u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti. Ovaj odbor se u 1978. godini sastao jedamput u Beogradu. Osnovna aktivnost Odbora usmjerena je na realizaciju projekta koji se odnosi na ispitivanja strukture i funkcija nervnog sistema. U

radu su uzeli učešća i naši predstavnici. Način finansiranja aktivnosti pomenutog odbora je drugačiji u centru nego kod nas.

13) Međuakademijski odbor za ekofiziologiju

Sjedište ovog odbora je u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti. Odbor se u 1978. godini nije sastajao, ali su dati prijedlozi u smislu preciziranja sadržaja rada: baviće se ispitivanjem uticaja okoline na strukturu i funkcije nervnog sistema. Naši predstavnici su davali prijedloge za formulaciju plana rada.

14) Međuakademijski odbor za tumore glave i vrata

Sjedište Odbora je u Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti. Odbor je bio aktivan i naši predstavnici su učestvovali u raspravama o organizaciji rada. Veliki problem, međutim, predstavlja nedostatak sredstava za izradu i realizaciju projekta. 1978. godine našu akademiju i Odjeljenje posjetio je akademik Kostić iz Beograda i tom prilikom je predloženo formiranje nešto većeg novog odbora za ispitivanje malignih tumora glave i vrata, koji bi djelovao u okviru Odjeljenja medicinskih nauka Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Nije došlo do realizacije pomenutog prijedloga, jer se smatra da takav odbor već postoji.

15) Međuakademijski odbor za ishranu

Sjedište Odbora je u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. U 1978. godini se nije formalno sastajao, ali je povratkom predsjednika Odbora započeta priprema oživljavanja njegovog rada. Aktivnost se sastojala u razmatranju plana i programa za naredni period. U tom smislu su pojedini njegovi članovi putovali na dogovore u druge akademije. Osim toga, predviđen je naučni skup na kojem će se, pored ostalog, razmatrati organizacija rada ovog odbora. Odbor je do sada nailazio na niz teškoća u svome radu, od kojih je navažnija gubitak članova.

16) Međuakademijski odbor medicinskih odjeljenja

Sjedište ovog odbora je bilo u Akademiji nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a od maja 1978. godine u Makedonskoj akademiji na naukite i umetnostite. Aktivnost Odbora se ogledala u razmatranju položaja medicinskih odjeljenja u okviru Akademije nauka. Na sastanku u Skoplju dogovorena je dalja saradnja i organizacija naučnog skupa u Ohridu u 1979. godini.

3. IZVJEŠTAJI ČLANOVA AKADEMIJE O UČEŠĆU NA NAUČNIM SKUPOVIMA

Akademik Alojz B e n a c učestvovao je na:

1. Naučnom skupu *Problemi neolitskog doba u zapadnom Mediteranu i na Jadranu*, koji

je održan 11–14. maja 1978. godine u okviru rada Talijansko-jugoslavneskog komiteta za proučavanje praistorije i protoistorije obiju strana Jadrana. Pored članova Komiteta, na Skupu su učestvovali stručnjaci iz obe zemlje koji se bave odgovarajućom problematikom.

Akademik Benac podnio je referat „Certains aspects des relations des Balkans de l'ouest et de l'Italie a l'epoque neolithique”. U referatu su obrađeni odnosi kultura starijeg, srednjeg i mlađeg neolitskog doba na istočnoj obali Jadrana i u njegovom zaleđu prema odgovarajućim kulturnim grupama na jugu Italije.

Skup je ukazao na mnoge probleme na kojima još treba sistematski raditi da bi se razjasnili neki važni aspekti geneze i života neolitskih grupa u ovom rejonu.

2. Simpoziju *Bogomilstvo na Balkanu*, koji je održan 30.V–1.VI 1978. godine u Skoplju u organizaciji akademija nauka i umjetnosti Makedonije, Srbije, Bosne i Hercegovine i Crne Gore. Neposredni organizator rada Simpozija bila je Makedonska akademija na naukite i umetnostite.

Na Simpoziju je održao referat pod naslovom „Istorijski pogled na proučavanje stećaka i neka nova pitanja iz njihove problematike”. U referatu je posebna pažnja posvećena nekim hronološkim pitanjima nastanka i razvoja umjetnosti na stećcima i odnosu vlašskog stanovništva prema ovoj formi nadgrobnih spomenika, što je bila tema još samo dva referata.

Većina referata se, inače, bavila problemom bogomilstva u raznim balkanskim zemljama. Na simpoziju je uzeo učešća veći broj inostranih stručnjaka koji se bave pitanjem hereza, pa i bogomilstva.

Akademik Cvjetko Rihtman učestvovao je na *XXV kongresu Saveza udruženja folklorista Jugoslavije* (Berovo, 24–30. septembra 1978. godine).

Kongres je održan pod pokroviteljstvom predsjednika SFRJ Josipa Broza Tita. Pošto je drug Vidoje Smilevski, predsjednik Predsjedništva Makednoje, tom prilikom uručio Savezu visoko odlikovanje Predsjednika Republike, Cvjetko Rihtman je, pored ostalih predstavnika jugoslovenskih akademija nauka i umjetnosti, u ime Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine čestitao Savezu folklorista Jugoslavije na visokom priznanju i poželio mu da sa istim uspjehom nastavi svoju djelatnost na ispitivanju stvaralaštva najširih slojeva naših naroda u oblasti umjetnosti.

Osim toga, akademik Rihtman je podnio saopštenje u kojem je razradio i sistematizovao pitanja koja, po njegovom mišljenju, treba imati na umu kada se pristupa razmatranju *Društvene uloge narodnih muzičkih instrumenata Jugoslavije*. Ovim svojim radom ispunio je obavezu koja mu je na prijedlog Sekcije za etnomuzikološka ispitivanja povjerena na Kongresu SUFJ u Piranu 1977. godine.

Akademik Hamdija Čemerlić i dopisni član Enver Redžić učestvovali su u radu okruglog stola: *Britansko-jugoslovenski odnosi u toku II svjetskog rata* (Kupari, 19–21. septembra 1978. godine)

Opšta tema rasprave na ovom skupu bila je „Britansko-jugoslovenski odnosi u toku drugog svjetskog rata”, u okviru koje su s jedne i s druge strane podneseni posebni referati o pojedinim aspektima ovih odnosa. Naučnom skupu prisustvovali su historičari, među kojima: akademici, profesori univerziteta i saradnici historijskih instituta, a pored ovih i pojedini političari i generali koji pišu o događajima vezanim za ovu problematiku. Među njima bilo je i onih koji su bili neposredni učesnici u događajima.

S obzirom na postojeću mogućnost uvida u dokumentaciju koja je postala pristupačna otvaranjem britanskih arhiva, naši i britanski historičari u svojim referatima i diskusiji iznijeli su nove podatke o pojedinim pitanjima tretiranim na ovom skupu. Iako se je radilo i o osjetljivim pitanjima, rasprava je vođena u tolerantnom duhu i doprinijela je da se u izvjesnoj mjeri revidiraju ranije zauzeta stanovišta o pojedinim pitanjima, posebno među britanskim učesnicima.

Skup je završio rad u atmosferi srdačnosti i sa zajedničkim stavom o korisnosti ovakvih susreta u cilju razmjene mišljenja i zauzimanja ispravnih stanovišta. Saradnja na ovom planu će se nastaviti.

Akademik Vojislav Spaić učestvovao je na *VII kongresu Međunarodnog udruženja za autorsko pravo* (Atina, 15–20. maja 1978).

Kongres je održan pod pokroviteljstvom predsjednika Grčke Republike, a u organizaciji Ministarstva za štampu i informacije i Grčke akademije nauka. Prisustvovali su predstavnici 43 zemlje, među kojima veći broj iz zemalja u razvoju (Afrika, Azija i Južna Amerika), a od socijalističkih zemalja, pored Jugoslavije, predstavnici SSSR-a, Mađarske i Čehoslovačke. U radu Kongresa učestvovao je Athanassios Tsaldaris, državni sekretar Republike Grčke, Michel Stassinopoulos, predsjednik Grčke akademije nauka i bivši predsjednik Grčke Republike, Georg Kahn Ackermann, generalni sekretar Evropskog savjeta, Claude Masouye, direktor Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu (OMPI), Abderrahmane Amri, predstavnik Generalnog Direktora UNESCO-a i prof. Werner Egk, predsjednik Međunarodne konfederacije društava autora i kompozitora (CISAC).

Na svečanom otvaranju Kongresa pozdravne govore su održali državni sekretar Tsaldaris, ispred grčke vlade, i predsjednik udruženja prof. dr Erich Schulze. Tom prilikom uručene su medalje udruženja „Richard Strauss” za naročite rezultate postignute na naučnoj obradi autorskog prava prof. Michelu Stassinopoulou, predsjedniku Grčke akademije nauka, i akademiku prof. Georgesu Michaelidesu.

U radnom dijelu Kongresa podneseni su brojni referati i saopštenja koji su se odnosili na najaktuelnije probleme autorskog prava što ih je istakla teorija i praksa.

Podneseni su referati na sljedeće teme:

- „Zaštita moralnih autorskih prava post mortem auctoris”,
- „Harmonizacija autorskih prava u Evropi”,
- „Harmonizacija autorskih prava u Latinskoj Americi”,
- „Harmonizacija autorskih prava u arapskim zemljama”,
- „Problem zaštite folklor”,

„Program UNESCO-a na domenu folkloru”,
 „Problem određivanja definicije folkloru”,
 „Zaštita folkloru u Senegalu i zemljama Afričke organizacije za intelektualnu svojinu” (OAPI),
 „Tehnologija direktne radiodifuzije preko satelita i njena primjena”,
 „Strategija u komunikaciji za razvoj”,
 „Pravni problemi koji nastaju distribucijom signala koji prenose program preko satelita”,
 „Nordijski projekt direktne radiodifuzije preko satelita i problemi autorskog prava”,
 „Direktna radiodifuzna i televizijska emisija preko satelita i njena zaštita”,
 „Tehničke mogućnosti komunikacije preko kabla”,
 „Televizija preko kabla i problemi autorskog prava”,
 „Reprodukcija za privatnu upotrebu”.

Isto tako podneseni su referati o razvoju autorskog prava u raznim zemljama (Austrija, Belgija, Grčka, Maroko, Skandinavske zemlje). Ja sam u ovoj grupi prezentirao referat o razvoju autorskog prava u Jugoslaviji.

Kako su se na kongresu sastali najeminentniji teoretičari i stručnjaci iz oblasti autorskog prava, razumljivo je da su diskusije o svim ovim problemima bile vrlo žive, interesantne, a u svakom slučaju i poučne.

Kao ni na ostalim naučnim skupovima ni ovdje nisu donesena konačna rješenja, ali će izvršena razmjena mišljenja i te kako vidno utjecati na dalju naučnu obradu istaknutih problema, a i olakšaje pronalaženje konkretnih rješenja u nacionalnim zakonodavstvima.

Cjelokupni materijal sa Kongresa biće objavljen u posebnoj ediciji.

Dopisni član Husref Redžić i dr Đuro Basler prisustvovali su *Godišnjem plenumu Akademije umjetnosti Njemačke Demokratske Republike* (Dresden, 28.III do 2.IV 1978) kao predstavnici Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

Program Plenuma bio je vrlo obiman: trajao je od 29. marta popodne do 1. aprila navečer. Organizovan uz mnogo truda i materijalnih troškova, sastojao se od:

1. posjete velikoj reprezentativnoj izložbi savremene umjetnosti DDR,
2. Savjetovanja o problemima moderne umjetnosti u DDR,
3. posjete jednoj zemljoradničkoj zadruzi i industriji elektronskih strojeva,
4. Plenuma Akademije,
5. prijema u čast uzvanika Plenuma, kojem su prisustvovali visoki politički rukovodioci,
6. koncerata i pozorišnih predstava što su ih u čast Plenuma davali članovi Akademije.

U Njemačkoj Demokratskoj Republici postoje dvije odijeljene institucije: Akademija nauka i Akademija umjetnosti. U ovoj posljednjoj zastupljeni su slikarstvo, kiparstvo, literatura, dramaturgija i filmska umjetnost.

Plenumu su prisustvovali redovni i izvanredni članovi Akademije, inostrani dopisni

članovi, te stručni službenici. Iz Jugoslavije su prisustvovali predstavnici Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Srpske akademije nauka i umjetnosti, kao i predstavnici akademija nauka i umjetnosti Makedonije, Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Organizacija Plenuma bila je besprijekorna, tako da smo – svi predstavnici iz SFRJ – bili dočekani već na aerodromu u Berlinu, a za cijelo vrijeme boravka bili su nam na raspoloženju stručni službenici Akademije, koji su nam u svakom pogledu bili pri ruci.

Veliki skup Plenuma Akademije, izrazito reprezentativnog karaktera, omogućio je uspostavljanje izvjesnih kontakata između pojedinih ličnosti, što – ukoliko se ponovo bude pružila mogućnost – može biti nastavljeno i prošireno i ubuduće.

Akademik Pavle F u k a r e k učestvovao je na

1. *Znanstvenom skupu u povodu 100. godišnjice smrti Roberta Visijanija Šibenčanina* (Šibenik, 5–8. oktobra 1978. godine)

U organizaciji Razreda za prirodne znanosti Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, uz saradnju Sveučilišta u Splitu, Čakavskog sabora u Špiritu, muzeja grada Šibenika i drugih ustanova, održan je ovaj simpozijum posvećen životu i radu poznatog dalmatinskog botaničara iz „klasičnog” razdoblja istraživanja naših krajeva, prvog pisca opsežne *Flore Dalmacije*, saradnika znamenitog Pančića, te po brojnim otkrićima i opisima rijetkih primorskih biljaka zaslužnog Šibenčanina Roberta Visijanija, dugogodišnjeg profesora botanike i osnivača Botaničkog vrta Sveučilišta u Padovi.

Nakon održanih svečanosti, prilikom kojih je otkrivena spomen-ploča na rodnoj kući, i posjete grobu ovog znamenitog naučnika te „promocije” prevoda na hrvatski jezik njegovog, na latinskom jeziku objavljenog, prvog djela o biljkama Dalmacije (iz 1827. godine) akademik Fukarek je otvorio prvu radnu sjednicu ovog simpozija i dalje je vodio zajedno sa profesorom botanike Univerziteta u Padovi drom Carlom Capellettijem.

Na ovoj i na ostalim naučnim sjednicama koje su održane tokom sljedećeg dana, podnesena su 42 referata. U referatima i u diskusiji koja se povodom njih razvila bilo je govora o ocjeni i prikazu naučnih doprinosa u djelima samog Roberta Visijanija, i o flori i vegetaciji šireg područja Dalmacije i susjedne Italije, u kojima je on djelovao.

Akademik Fukarek podnio je referat „Visijanijev doprinos dendrologiji Jugoslavije”, koji je izazvao vrlo široku i korisnu diskusiju. Međutim, integralni rad, u kojem je vrlo detaljno analiziran ogroman broj vrsta drveća što ih je opisao i horološki naznačio R. Visiani u svojim opsežnim sveskama i dodacima *Flore Dalmacije*, biće objavljen u nekom časopisu ili kao monografija, jer je po opsegu, blizu 100 stranica, bio nepodesan za kratko izlaganje na sjednicama ovog skupa.

Nakon završenog simpozija održane su dvije jednodnevne naučne ekskurzije u organizaciji botaničara koji tu upravo vrše istraživanja flore i vegetacije. Prva ekskurzija (7.X 78), na slapove Krke, Visovačko jezero i Roški slap, bila je posvećena flori i vegetaciji organogenih travenskih barijera, karakterističnih za kraške vodotoke. Nastavljena je kroz krašku visoravan Kistonja, gdje su razgledani neki specifični objekti šumske i livadsko-kamenjarske vegetacije – na žalost u kasnojesenskom aspektu.

Druga ekskurzija (8.X 78), na Dugi otok i Kornate, bila je posvećena osmatranju specifične vegetacije hasmofita na strmim klisurama Kornatskih otoka i školjeva.

2. Drugom internacionalnom simpozijumu o problemima flore i vegetacije Balkanskog poluotoka (Istanbul, 3–10. jula 1978. godine).

Simpozijum je organizovan na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Istanbulu. Na njemu su učestvovali brojni botaničari iz svih balkanskih država (izuzev Albanije) također i iz ostalih evropskih zemalja koji se bave izučavanjem flore i vegetacije Balkanskog poluotoka.

Impozantan broj od preko 250 učesnika na ovom simpozijumu, od toga 70 iz Jugoslavije, pokazuje koliko je interesantno i privlačno, a i razvijeno, savremeno istraživanje flore i vegetacije u balkanskim zemljama.

Simpozijum je trajao više dana upravo zbog ovako velikog interesa. Osim u plenarnim uvodnim i završnim sesijama, radilo se u posebnim sekcijama sa ukupno 12 podsekcija, koje su obuhvatale sljedeće naučne oblasti:

- a) taksonomija i horologija nižih biljaka,
- b) taksonomija i horologija viših biljaka,
- c) fitocenologija, ekologija i zaštita (biljaka i biljnog pokrova).

Na prvoj plenarnoj sjednici, kojoj je akad. Fukarek predsjedavao (i bio koordinator), održano je 5 uvodnih referata o razvoju i aktuelnom stanju florističkih i vegetacijskih istraživanja u balkanskim zemljama – Bugarskoj, Grčkoj, Jugoslaviji, Rumuniji i Turskoj.

Referat pod naslovom: „Razvoj i današnje stanje florističkih i vegetacijskih istraživanja u Jugoslaviji”, sastavili su akademik prof. dr E. Mayer (floristički dio) i akademik prof. dr Pavle Fukarek (vegetacijski dio).

U brojnim sekcijama je, osim toga, održano još 104 referata. Naši učesnici podnijeli su ukupno 43 referata, zbog čega je učešće jugoslovenskih botaničara na ovoj manifestaciji bilo naročito zapaženo.

Na završnoj plenarnoj sjednici otvoreno se diskutovalo o budućnosti botaničke aktivnosti na Balkanskom poluotoku, poslije čega je predložena i rezolucija u kojoj je naročito istaknuta potreba tješnje i bolje saradnje balkanskih botaničara.

Istovremeno je održana i sjednica Odbora za kartiranje Flore Evrope, koju je vodio njen predsjednik prof. dr J. Jallas iz Helsinkija. Na sjednici su istaknute neke netačnosti u dosad publiciranim arealkartama, specijalno onim koje se odnose na područje Jugoslavije.

Također je održana i sjednica Međunarodne unije za zaštitu prirode, na kojoj je bilo govora o većoj aktivnosti na zaštiti ugroženih i rijetkih biljaka te, posebno, ugroženih reliktnih ekosistema na Balkanskom poluotoku.

Jedan dan (6.VI) referati su držani izvan Istanbula, na Šumarskom fakultetu u predjelu Bujuk-dere, nakon čega je organizovana vrlo uspješna ekskurzija na fakultetski

ogledni objekt, u tzv. Beogradsku šumu, gdje su učesnici, a naročito dendrolozi, imali prilike da popune svoje herbare primjercima nekih rijetkih vrsta drveća.

Po završetku simpozijalnog rada u Istanbulu, održana je dvodnevna ekskurzija na planinu Ulu-dag (Bitinijski Olymp) nedaleko od grada Burse, u maloazijskom području Turske. Učesnici ekskurzije imali su prilike da se neposredno upoznaju sa visinskom zonacijom vegetacije ove preko 3000 metara visoke planine, na čijim najvišim gorskim padinama nalazimo visoke šume kavkaske bukve i maloazijske jele.

Akademik Miroslav V a r a d i n učestvovao je na:

IV Internacionalnom simpozijumu o imunologiji reprodukcije (Varna, 19–22. septembra 1978. godine)

Simpozijum su organizovali Internacionalni koordinacioni komitet za imunologiju reprodukcije, Internacionalno udruženje za imunologiju reprodukcije, Bugarska akademija nauka, Ministarstvo zdravlja NR Bugarske i Unija naučnih radnika Bugarske u kooperaciji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom. Simpozijumu je prisustvovalo oko 300 učesnika iz 30 zemalja svih kontinenata. Iz Jugoslavije je bilo 12 učesnika.

Imunologija reprodukcije je novija naučna grana, koja se nalazi u punom razvoju i omogućava da se sagledaju mnogi, dosada neobjašnjeni problemi iz područja reprodukcije, kao što su: sterilitet bez vidljivih kliničkih simptoma (sterilitas sine materia), uzroci embrionalnih uginuća i pobačaja, patologija graviditeta i drugo. Zbog toga će upoznavanje novijih saznanja iz područja imunologije reprodukcije i usvajanje metoda istraživanja iz tog područja mnogo doprinijeti borbi protiv neplodnosti i regulaciji reprodukcije ekonomski korisnih domaćih životinja. Takav rad je usko povezan sa zadacima Akademije u vezi s unapređenjem stočarske proizvodnje.

Rad Simpozijuma odvijao se u plenumu, po sekcijama, zatim su organizovani sastanci radnih grupa, diskusije za „okruglim stolom” i filmske projekcije.

Na plenarnim sastancima razmatrane su teme „Aktuelni problemi imunologije reprodukcije” i „Imunološki pristup regulaciji plodnosti”. Ukupno je podneseno 11 plenarnih referata.

U 9 sekcija razmatrani su sljedeći problemi:

- a) Antigeni i antitijela sperme i sjemenske plazme,
- b) Antigeni i antitijela jajne stanice,
- c) Oplođnja kao imuni fenomen,
- d) Imuna reakcija prema zigoti, embriju i placenti,
- e) Međudodnosi majka/fetus,
- f) Reproductivni hormoni i antitijela koja oni izazivaju,
- g) Imunologija laktacije,
- h) Imunogenetski problemi reprodukcije,
- i) Savremene metode u istraživanjima imunologije reprodukcije.

četiri radne grupe raspravljale su o sljedećim temama

- I – Izolacija antigena sperme,
- II – Lokalni imunitet u reprodukciji,
- III – Imunološke metode za dijagnosticiranje ovulacije i gravidnosti,
- IV – Stanično uslovljeni imunitet.

Ukupno je podnesen 151 referat i prikazano 66 postera, kao i nekoliko interesantnih filmova koji se odnose na područje imunologije reprodukcije. Poslije srodnih referata razvila se živa i interesantna diskusija.

Tema okruglog stola bila je „Imunološki problemi auto-, iso- i heterotransplantacije blastocista i embrija”.

Simpozijum je dao mnogo novih naučnih priloga značajnih za područje imunologije reprodukcije. Naročito zapaženi bili su prilozi Japanaca, Rusa i Amerikanaca. Zbornik radova IV simpozija treba uskoro da izrađe iz štampe, što će omogućiti detaljnije i studioznije razmatranje pojedinih naučnih dostignuća.

Akademik Varadnin je u I sekciji podnio 2 referata (u saradnji), i to „Interactions with bull spermatozoa surface of iso- and heteroantibodies against seminal plasma” i „Antibodies against spermatozoa as a possible cause of infertility in cows”. Referati su bili dobro primljeni i podsticajni za diskusiju.

Akademik Varadin bio je član Predsjedništva, a 21. IX 1978. predsjedavao je i I sekciji Simpozijuma.

4. PREGLED
PRIHODA I RASHODA FONDA ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD AKADEMIJE
ZA 1978. GODINU

<i>I. Prihodi</i>	<i>Dinara</i>
Prenesena sredstva iz prethodne godine	639.117,95
Po završnom računu za 1978. godinu	250.000,00
Svega prihodi	889.117,95
<i>II. Rashodi po temama</i>	
Komisija za lingvistička ispitivanja (J. Vuković)	47.456,60
Izrada terminologija (J. Vuković)	13.002,35
Etnografija slav. naroda BiH (C. Rihtman)	58.074,00
Gradine na Glamočkom polju (A. Benac)	27.000,00
Utvrdjivanje mikotoksina (L. Ožegović)	8.401,00
Utjecaj progesterona na ranu trudnoću (E. Sarajlić)	—
Odabrana poglavlja kompar. patlog. (J. Ježić)	6.101,35
Promjenljivost morf. toks. oblika ribljih populacija (T. Vuković)	2.925,00
Naučni skup „Otpor austroug. okupac.”	22.037,50
Naučni skup „Istraž. i obrazov. kadr. u fiz.” (K. Ljolje)	9.498,00
Naučni skup „Inventarizacija život. svijeta” (J. Vuković)	1.300,00
Naučni skup „Naučni rad u oblasti matemat.” (M. Bajraktarević)	4.064,00
Naučni skup „Tradic. obredna muzika” (C. Rihtman)	8.832,50
Naučni skup „Regionalni razvoj BiH” (Kadić)	3.000,00
Naučni skup „Travnik i djelo Ive Andrića” (Univerzitet u Sarajevu)	20.000,00
Svega rashodi	231.692,30
<i>III. Ostatak sredstava (prenesen u 1979. godinu)</i>	657.425,65

5. P R E G L E D
IZVRŠENJA FINANSIJSKOG PLANA AKADEMIJE ZA 1978. GODINU SA PREDLOGOM
PLANA ZA 1979. GODINU

Opis	Izvršeno u 1978. g.	Plan za 1979. g.
<i>I. Prihodi</i>		
Prenesena sredstva iz prethodne godine	375.682,76	295.434,85
Prihodi iz Budžeta SR BiH	9.540.000,00	10.920.000,00
Prihodi sopstvene djelatnosti	63.002,40	—
Ostali prihodi	256.861,45	—
Svega prihodi	10.235.546,61	11.215.434,85
<i>II Rashodi</i>		
Kancelarijski i ostali pomoćni materijal	185.921,81	180.000,00
Troškovi prevoznih sred. (gorivo i opravke)	158.802,50	130.000,00
Sitni inventar i HTZ oprema	14.184,30	30.000,00
Troškovi štampanja publikacija izdavačke djelatn.	825.767,50	1.200.000,00
Troškovi tekućeg održavanja sredst. za rad	21.178,00	35.000,00
PTT usluge	119.646,05	150.000,00
Putni troškovi i dnevnice za službena putovanja	197.907,30	350.000,00
Ostale proizvodne usluge drugih	38.755,50	40.000,00
Zakupnine za poslovne prostorije i garaže	116.914,00	130.000,00
Izdaci za reprezentaciju	33.406,70	50.000,00
Naknada dijela troškova prevoza radn. na posao	9.630,00	25.000,00
Troškovi samozaštite i općenar. odbrane	12.711,00	50.000,00
Ostali materijalni rashodi	7.556,35	20.000,00
Troškovi platnog prometa	20.786,85	25.000,00
Premije osiguranja	34.492,65	50.000,00
Doprinos Savjetu akademija SFRJ	55.000,00	55.000,00
Ostale članarine	4.400,00	15.000,00
Doprinos za gradsko zemljište	25.920,00	26.000,00
Doprinos fondu solidarnosti na izdatke za reprez.	5.239,20	26.000,00
Autorski honorari	597.047,80	700.000,00
Akademjske nagrade	2.313.832,00	2.815.000,00
Naučna saradnja s akademijama	258.691,95	160.000,00
Sredstva za investicije	276.456,25	110.000,00
Knjige za biblioteku	73.529,05	80.000,00
Troškovi naučnih jedinica		
a) Centar za balkanološka ispitivanja	322.550,00	392.000,00
b) Komisija za lingvistička ispitivanja	157.550,00	181.000,00
c) Ostalo	83.004,00	—
<i>Lični dohoci i sredstva za Radnu zajednicu</i>		
Građansko — pravni odnos	15.931,00	40.000,00
Sredstva za Radnu zajednicu	3.703.300,00	4.070.000,00
Tekuća rezerva	—	99.434,85
Svega rashodi	9.690.111,76	11.215.434,85

IV. INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE U 1978.GODINI

INDIVIDUALNI RAD ČLANOVA AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE U 1978. GODINI

AKTIVNOSTI VAN AKADEMIJE

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

Akademik Alojz BENAC

a) Objavljeni radovi:

1. Benac, A. (1978): „Les theses fondamentales sur l'origine du neolithique dans les Balkans et les regions avoisinates”. Godišnjak Centra XVII, knj. 16, Sarajevo.
2. Benac, A. (1978): „Prediliri, Protoiliri, Prailiri”, Acta, Balcanica, VIII.
3. Benac, A. (1978): „Neke karakteristike neolitskih naselja u BiH” (Materijal XIV, X kongres arheologa Jugoslavije, Prilep 1978).

b) Dužnosti van akademije:

1. predsjednik Nacionalnog komiteta za balkanologiju Jugoslavije,
2. član CK SK BiH,
3. delegat Društveno-političkog vijeća Skupštine BiH,
4. član Savjeta Republike,
5. član Savjeta revije „Odjek”,
6. član Redakcije Enciklopedije Jugoslavije.

Akademik Hamdija ČEMERLIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Čemerlić, H. (1978): „Razvoj političkih nauka u Bosni i Hercegovini”, Radio-Sarajevo (Treći program), br. 19, godina VII, str. 81–88.
2. Čemerlić, H. (1978): „Zakon i zakonitost – život pravnih normi”, prikaz monografije dra Miodraga Jovičića, objavljeno u Arhivu za društvene i pravne nauke (Beograd), br. 2, str. 305–311.

b) Učešće na naučnim skupovima

1. na Naučnom skupu posvećenom dvadeset petogodišnjici Udruženja za političke nauke Jugoslavije, održanom u januaru 1978. godine u Beogradu, učestvovao sa referatom: „Stanje i razvoj političkih nauka u Bosni i Hercegovini”;
2. na Naučnoj konferenciji posvećenoj objavljenim djelima iz oblasti pravnih i političkih nauka, učestvovao sa prilogom: „Monografija dra M. Jovičića: Zakon i zakonitost – život pravnih normi”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Udruženja za političke nauke Bosne i Hercegovine i član Odbora Saveza udruženja za političke nauke Jugoslavije,
2. sarađuje sa Institutom za društvena istraživanja pri Fakultetu za političke nauke u Sarajevu, u okviru pojedinih istraživačkih projekata,
3. aktivan je saradnik Kolarčevog univerziteta u Beogradu: učestuje u radu skupova na kojima se razmatraju i ocjenjuju objavljene knjige iz oblasti pravnih i političkih nauka i drži predavanja na tribini Univerziteta.

Akademik Cvjetko RIHTMAN

a) Objavljeni radovi:

1. „O počecima Proletera u Sarajevu”, intervju RTV—Zagreb.
2. „Dotjerana autentičnost”, „Oslobođenje” (Sarajevo) od 15. jula 1978. god.

Akademik Vojislav SPAIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Spajić, V. (1978): „Prenos prava svojine među živim”, izd. Instituta za uporedno pravo (Beograd).
2. Spajić, V. (1978): „Pravo rada društvenim sredstvima”, u časopisu „Zaštita”.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na X međunarodnom kongresu za uporedno pravo, koji je održan u Budimpešti 23—31. avgusta 1978. godine, podnio nacionalni referat: „Prenos prava svojine među živim”. Referat je objavljen na francuskom jeziku u ediciji Instituta za uporedno pravo u Beogradu;
2. na Savjetovanju o zaštiti na radu, koje je održano u Neumu 7—10. novembra 1978. godine, podnio referat: „Pravo rada društvenim sredstvima”. Referat je objavljen u časopisu „Zaštita”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. član Republičke konferencije pronalazača,
2. član Savjeta časopisa „Pronalazač”.

Dopisni član Borivoj ČOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

Učestvovao je na naučnom skupu „Arheološka problematika Hercegovine”, održanom u Trebinju 23. i 24. maja 1978. godine u organizaciji Arheološkog društva BiH, s referatom: „Bronzano doba Hercegovine – stanje i problemi istraživanja”.

b) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Naučnog vijeća Zemaljskog muzeja Bosne i Hercegovine,
2. predsjednik Izvršnog odbora Arheološkog društva BiH,
3. predsjednik Izvršnog odbora Saveza arheoloških društava Jugoslavije.

Dopisni član Milorad EKMEČIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Ekmečić, M. (1977): „Slika o Bosni i Hercegovini u evropskoj putopisnoj literaturi od 1850. do 1878.”, „Balcanica”, Godišnjak Balkanološkog instituta SANU (Beograd), VIII, str. 301–320.
2. Ekmečić, M. (1977): „Rezultati jugoslovenske istoriografije o istočnom pitanju 1875–1878. godine”, „Jugoslovenski istorijski časopis” (Beograd), br. 1–2, str. 55–74.
3. Ekmečić, M. (1978): Predgovor knjizi Federika Šaba „Italija (1918–1948)”, „Nolit”, Beograd, str. 7–24.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na naučnom simpozijumu „Rat i društvo u centralnoj i istočnoj Evropi za vrijeme XVIII i XIX vijeka, koji je organizovao City University of New York, predsjedavao jednoj plenarnoj sjednici. Na ovom skupu podnio referat: „The Serbian Army in the Wars of 1876–1878: National Liability or Asset?”;
2. na naučnom simpozijumu „Berlinski kongres 1878” održanom u Mainzu, Savezna Republika Njemačka, podnio referat pod naslovom: „Serbian Policy in Bosnia and Hercegovina and Agrarian Revolution 1848–1878”;
3. učestvovao na zasjedanju Međunarodne komisije za slavističke studije u Parizu. Komisija je raspravljala o pripremama za naučni skup u Bukureštu 1980. godine.

Dopisni član Muhamed FILIPOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

1. na skupu „Socijalizam u svijetu”, Cavtat 1978. godine, učestvovao u diskusiji,
2. na simpozijumu „Mannheim – Sarajevo” podnio referat pod naslovom: „Tradicija i savremenost u filozofiji”;
3. na skup koji je organizovala Crnogorska akademija nauka i umjetnosti u Herceg Novom poslao referat: „Pogled na svijet”;
4. na skup koji je organizovala Srpska akademija nauka i umetnosti u Beogradu, poslao referat: „Ideja, misao i materija”;

5. na simpozijumu u organizaciji časopisa „Dijalog” izložio referat pod naslovom: „Dijalog u samoupravnom socijalističkom društvu”.

b) Dužnosti van Akademije:

1. urednik časopisa „Dijalog”,
2. glavni urednik „Enciklopedije Jugoslavije” za Bosnu i Hercegovinu.

Dopisni član Hasan HADŽIOMEROVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Hadžomerović, H. (1978): „Nedovoljno razvijena područja u privrednom razvoju Jugoslavije”, Ekonomist (Zagreb), br. 3.
2. Hadžomerović, H. (1978): „Suverenitet zemlje i svjetski ekonomski razvoj”, Međunarodni ekonomski problemi (Beograd).

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. učestvovao na kolokviju „Novi međunarodni ekonomski poredak”, koji je organizovan maja 1978. povodom obilježavanja tridesetogodišnjice Instituta za međunarodnu politiku i privredu;
2. učestvovao na savjetovanju Naučne sekcije Saveza ekonomista na Bledu, koje je organizovano juna 1978. povodom XI kongresa SKJ, tema: „Ekonomski sistem i razvoj SFRJ – ocjena i problemi”;
3. učestvovao na savjetovanju „Tito i samoupravljanje”, u organizaciji Univerziteta u Sarajevu, juna 1978. godine;
4. učestvovao na simpoziju koji je organizovao Institut za zemlje u razvoju, tema: „Saradnja među zemljama u razvoju”, Zagreb, septembra 1978.

c) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Savjeta i šef Katedre (savremeni razvoj) postdiplomskog studija „Marksizam i samoupravljanje” u organizaciji Sarajevskog univerziteta;
2. predsjednik Savjeta časopisa Saveza ekonomista Jugoslavije „Ekonomist”;
3. član Radne grupe OECD-a za planiranje obrazovanja (Pariz).

Dopisni član Desanka KOVAČEVIĆ-KOJIĆ

a) Objavljeni radovi:

Kovačević-Kojić, Desanka (1978): „Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države”, „Veselin Masleša”, Sarajevo.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Kao član Međunarodne komisije za istoriju gradova, učestvovala na naučnom skupu koji je održan u Minsteru marta 1978. godine.

c) D u ž n o s t i v a n A k a d e m i j e:

član Međunarodnog komiteta za vizantologiju, član Međunarodne komisije za istoriju gradova.

Dopisni član Enver REDŽIĆ

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Redžić, E. (1978): „Lik i djelo Petra Kočića u studijama Veselina Masleše”, Banjaluka, u novijoj istoriji (1878–1945), Banjaluka.
2. Redžić, E. (1978): „Istorijski pogledi i teme Veselina Masleše” (ANUBiH, Posebna izdanja, knjiga XXXVIII, Odjeljenje društvenih nauka, knjiga 7) – Naučni skup O djelu Veselina Masleše, Sarajevo 1978.
3. Redžić, E. (1978): „Faktor tradicije u svjetlu pojave i značaja „Užičke republike”, „UŽIČKA REBPULIKA”; Izdanje NIRO „EKSPORT-PRES”, Beograd.
4. Redžić E. (1978): „Titova ideja bratstva i jedinstva”, „DIJALOG”, (Sarajevo) br. 6.

b) U č e š ć e n a n a u č n i m s k u p o v i m a:

Na naučnom savjetovanju u Mostaru (oktobar 1978), posvećenom 40-godišnjici IV pokrajinske konferencije KPJ za Bosnu i Hercegovinu podnio referat „Problematika racionalnog kompleksa Bosne i Hercegovine u političkoj aktivnosti KPJ u Bosni i Hercegovini 1937–1940”.

c) D u ž n o s t i v a n A k a d e m i j e:

1. član Naučnog vijeća Instituta za istoriju,
2. član Savjeta SRBiH,
3. član Komisije za izdavačku djelatnost Republičkog odbora SUBNOR-a,
4. delegat Turističkog saveza Bosne i Hercegovine u Turističkom savezu Jugoslavije
5. član Predsjedništva Republičke konferencije Saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove sredine Bosne i Hercegovine.

Dopisni član Arif TANOVIĆ

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Tanović A. (1978): Predgovor za „Hrestomatiju etičke misli”, Biblioteka „Etos”, „Svjetlost”, Sarajevo.
2. Tanović, A. (1978): „Dilema inteligencije”, „Oslobođenje” (Sarajevo).
3. Tanović, A. (1978): „Marksizam i samoupravljanje”, „Odjek” (Sarajevo).

b) U č e š ć e n a n a u č n i m s k u p o v i m a:

1. učestvovao na Međnarodnom okruglom stolu u Baltimoru (SAD), sa referatom: „Univerzitet u slobodnoj razmjeni rada”;
2. na međunarodnom seminaru „Univerzitet danas” u Dubrovniku podnio uvodni referat na temu: „Jedinstvo naučnog i nastavnog rada na univerzitetu”. Referat objavljen u časopisu „Univerzitet danas”, a dijelovi referata u „Odjeku”;

3. na Simpozijumu Crnogorske akademije nauka i umjetnosti u Herceg Novom podnio saopštenje: „Pogled na svijet i smisao života”;
4. na Međunarodnom simpozijumu u Manhajmu podnio referat: „Uloga filozofije i politologije u savremenom društvu”. Tekst objavljen u časopisu „Dijalog”, br. 7 i 8, 1978. godine.

c) D u ž n o s t i v a n A k a d e m i j e:

1. rektor Univerziteta u Sarajevu,
2. predsjednik Zajednice univerziteta Bosne i Hercegovine
3. glavni urednik časopisa „Dijalog”
4. predsjednik Uređivačkog odbora Biblioteke „Etos”.

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Akademik Ibro BRKIĆ

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Brkić I. (1977): „Karakteristične kardijalne promjene u elektrokardiogramu sportisa”, Radovi – LXII, knjiga 20, str. 35–39.

b) D u ž n o s t i v a n A k a d e m i j e:

1. profesor emeritus na Medicinskom fakultetu u Sarajevu (učesće u komisijama i postdiplomskoj nastavi),
2. predsjednik Odbora „Fonda dr Bogdan Zimonjić” za nagrađivanje studenata medicine,
3. stalni stručno-naučni savjetnik Zavoda za sportsku medicinu u Sarajevu.

Akademik Jakob GAON

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Gaon A.J., Aganović, I. (1977): „Program za suzbijanje virusnog hepatita u SRBiH”, VII simpozijum o virusnom hepatitisu, Celje 1977, 85–91.
2. Karlovac, M., Gaon, J., Smuness, W. (1977): „Istraživanje prokuženosti populacije virusnim hepatitisom tipa A i B”, VII simpozijum o virusnom hepatitisu, Celje 1977, 78–84.
3. Gaon, J., Puvačić, Z., Aganović, I. (1978): „Epidemiologija morbila prije i poslije uvođenja masovne vakcinacije”, Radovi III seminara o aktuelnim problemima borbe protiv zaraznih bolesti, Opatija 1978, 124–132.
4. Borjanović, S., Gaon, J., Aganović, I., Sitar, A., Bitanović, R. (1978): „Vašljivost glave”, Radovi III seminara o aktuelnim problemima borbe protiv zaraznih bolesti, Opatija 1978, 148–156.

5. Gaon J., Turić, A., Telebak, B. (1978): „Prijedlog revizije programa nastave iz epidemiologije na medicinskim fakultetima u SFRJ”, Radovi Kongresa ljekara Jugoslavije.
6. Gaon, J., Telebak, B. (1978): „Prijedlog uvođenja organizacije nacionalnog sistema nadzora („surveillance”) hospitalnih infekcija u našoj zemlji”, Radovi I kongresa socijalne medicine i organizacije zdravstvene zaštite Jugoslavije, Sarajevo 1978.
7. Gaon, J. (1978): „Morbili i vakcinacija protiv ove bolesti”, III simpozijum o epidemiologiji zaraznih i nezaraznih bolesti Bosne i Hercegovine, Gradačac 1978.
8. Gaon, J., Puvačić, Z. (1978): „Epidemiologija bolničkih infekcija”, Radovi Simpozija o bolničkim infekcijama, 1–14, Dubrovnik 1978.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. prisustvovao III simpozijumu Sekcija epidemiologa Društva ljekara BiH, Gradačac, juni 1978;
2. prisustvovao I simpozijumu bolničkih infekcija, Dubrovnik, mart, 1978;
3. učestvovao u radu School of Public Health, Tropical Medicine Laboratory for v. hepatitis/London, 25. VIII do 1.IX 1978;
4. prisustvovao Kongresu ljekara Jugoslavije, Sarajevo, oktobar 1978.

c) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Savezne epidemiološke komisije,
2. predsjednik Republičke komisije za epidemiologiju.

d) Ostale aktivnosti:

1. saradnik Republičkog zavoda za zaštitu zdravlja i Republičkog sekretarijata za zdravlje,
2. više puta učestvovao u emisijama Radio – Sarajeva sa temama iz oblasti aktuelnih zaraznih bolesti.

Akademik Hajrudin HADŽISELIMOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. H. Hadžiselimović i Lj. Savković (1977): „Izgled labirinta u odnosu na način života”, Folia anatomica, Labirint, str. 9–20.
2. Lj. Savković i H. Hadžiselimović (1977): „Prilog poznavanju košanog labirinta orangutana”, Labirint, str. 83–88.
3. H. Hadžiselimović (1978): „Intramuralni sudovi srca”. Glas CCCV Srpske akademije nauka i umetnosti, Odeljenje medicinskih nauka, knj. 30: 13–25.
4. H. Hadžiselimović, D. Šećerov, F. Ovčina (1978): „Muscular formations on coronary blood vessels and vascularization of the coronary sinus”, Folia medica (Sarajevo), Vol. XII, No. 1: 35–54.
5. H. Hadžiselimović, M. Čuš and F. Dilberović (1978): „Contribution to the knowledge of the brain in the newborn”, Acta anatomica 101: 289–303.
6. H. Hadžiselimović (1978): „Vascularization of the conducting system in the human heart, Acta anatomica 102: 105–110.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na Pedijatrijskim danima Bosne i Hercegovine, održanim 25. maja 1978. godine u Visokom, dao prilog na temu: „Anastomoze krvnih sudova srca novorođenčeta”,
2. na Simpozijumu iz neuroendokrinologije, koji je organizovalo Udruženje anatoma Srbije novembra 1978. godine u Beogradu, dao prilog na temu: „Hipokampus i amigdaloidni kompleks (uporedno—anatomska proučavanja)”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. član van radnog sastava Srpske akademije nauka i umetnosti,
2. potpredsjednik V evropskog anatomskog kongresa u Pragu (1979),
3. član Upravnog odbora Udruženja anatoma Jugoslavije,
4. predsjednik Udruženja anatoma Bosne i Hercegovine,
5. član Odbora za izdavačku djelatnost Republičke zajednice za naučni rad,
6. glavni urednik Folia medica Facultatis medicinae Universitatis Saraviensis,
7. glavni urednik Folia anatomica Iugoslavica,
8. predsjednik Organizacionog odbora simpozijuma „Hipokamp i amigdaloidni kompleks”, koji se održava u Sarajevu 3. i 4. oktobra 1979. godine,
9. predsjednik Matičarske komisije za osnivanje Medicinskog fakulteta u Banjaluci.

Akademik Seid HUKOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Huković, S. (1978): „Osnovi farmakoterapije i jatrogene toksikologije” (udžbenik), Glas medicinara, Sarajevo,
2. Huković, S., Grinfeld, B. i Serdarević, Dž. (1977): „Uticaj mikotoksina na neuromišićnu transmisiju”, Radovi Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH, broj 20, 65–71.
3. Huković S., Stern, P. i Plamenac, P. (1977): „Kemijska simpatektomija i njen efekt na hipertenziju, srčani mišić i krvne sudove”, Radovi Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH 20, 27–33.
4. Huković, S. (1978): „Lijekovi za liječenje hipertenzije”, Socijalna medicina, 2, 61–74.
5. Hadžović, Jelena and Huković, S. (1977): „Effect of mycotoxin on gastric motility provoked by dependent nerve stimulation”, Folia medica Fac. med. Univ. (Sarajevo), 12, 55–64.
6. Zulić, I., Mulabegović, M., Petronijević, S. und Huković, S. (1978): „Deontologische Voraussetzungen klinisch-pharmakologischer Untersuchungen unregistrierter Arzneimittel in Entwicklungsländern”, III Symposium on Clinical Pharmacology, June 20th – 22nd, Greifswald.
7. Huković, S. (1978): „Isolated innervated organs as specific pharmacological models”, XIX congresso della Societa Italiana di farmacologia, Programma scientifico definitivo, 252–253, Ancona.
8. Zulić, I., Huković, S. and Mulabegović, N. (1978): „The use of „essential” phospholipides in i.v. Treatment of hyperlipemias by healthy persons”, XIX Congresso della Societa Italiana di farmacologia, Programma scientifico definitivo, 473–474, Ancona.

9. Huković, S. (1978): „Edukacija kadrova u zdravstvu – ljekara” (glavni referat), Zbornik radova IV kongresa ljekara Jugoslavije, 327–331, Sarajevo.
10. Zulić, I., Mulabegović, N. i Huković, S. (1978): „Potreba za edukacijom kliničkog farmakologa”, Zbornik radova IV kongresa ljekara Jugoslavije, 451–452, Sarajevo.
13. Stern, P., Huković, S., Valjevac, K., Stern, M. (1977): „Otrovi VNS-a, botulinus toksin i latrodectus toksin, kao sredstva za istraživanje progresivne mišićne distrofije”, Neurologija, 25, 81–85.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. skup na temu „Calicor”, u Beogradu, 24–25. II 1978;
2. sastanak na temu „Antiholinesteraze”, u Beogradu, 9–10. III 1978. (sa diskusijom);
3. sastanak na temu „Tradicionalna medicina”, u Prištini, 27–28. III 1978. (sa referatom);
4. sastanak na temu „Usmjereno obrazovanje u zdravstvu”, Sarajevo, 21–22. IV 1978. (sa referatom);
5. sastanak Angiološke sekcije u Sarajevu, 21. IV 1978. (sa referatom);
6. Kongres socijalne medicine u Sarajevu, 26–27. V 1978. (sa referatom);
7. Simpozijum o epidemiologiji zaraznih i nezaraznih oboljenja, u Gradačcu, 1–3. VI 1978. (sa referatom);
8. III simpozijum o kliničkoj farmakologiji, u Greifswaldu, 20–24. VI 1978. (sa referatom);
9. Sastanak Kardiološke sekcije, u Sarajevu, 6. VII 1978. (sa referatom);
10. I italijansko-jugoslovenski kongres farmakologa u Anconi, 25–28. X 1978. (sa dva referata);
11. IV kongres ljekara Jugoslavije, u Sarajevu, 18–21. X 1978. (sa dva referata);
12. II jugoslovenski simpozijum „Antibiotici i antibiotska terapija”, u Beogradu, 14–15. XI 1978. (sa referatom);
13. održao više predavanja na sastancima regionalnih sekcija Društva ljekara BiH (Doboj, Goražde, Banjaluka, Zenica).

c) Dužnosti van Akademije:

1. rukovodilac Instituta za farmakologiju i toksikologiju, Medicinskog fakulteta u Sarajevu,
2. rukovodilac postdiplomske nastave „Osnovi medicinskih istraživanja”,
3. glavni urednik Medicinskog arhiva i Radova Odjeljenja medicinskih nauka ANUBiH,
4. član redakcionih odbora: Acta pharmaceutica IUG, Physiol, et pharmacol. acta, Pharmaca i Foliamedica FAMUS,
5. predsjednik Redakcionog odbora IV kongresa ljekara Jugoslavije „Edukacija kadrova u zdravstvu”,
6. predsjednik Grupe za tradicionalnu medicinu ZUR i NZ Republičkog sekretarijata za zdravlje,
7. predsjednik Naučnog savjeta tovrnice lijekova „Bosnalijek”,
8. predsjednik Komisije za medicinu Republičke zajednice za naučni rad,
9. član Komisije za registraciju lijekova u Saveznom komitetu za dravstvo,
10. potpredsjednik Društva farmakologa Jugoslavije i predsjednik Društva farmakologa BiH (u osnivanju),

11. član Odbora Društva toksikologa Jugoslavije,
12. predsjednik Komisije PAIRC za usmjereno medicinsko obrazovanje,
13. predsjednik Konferencije SK Opštine Stari grad,
14. delegat Društveno-političkog vijeća Opštine Stari grad,
15. član Predsjedništva SSRN Opštine Stari grad,
16. član Gradske konferencije SK, Sarajevo

d) O s t a l e a k t i v n o s t i:

Angažovan je kao predavač u postdiplomskoj nastavi: „Osnovi medicinskih istraživanja, socijalna medicina i medicina rada”.

Aktivno je sudjelovao u izradi šest magistarskih i četiri doktorska rada.

Član je više stručnih komisija i angažovan je u rješavanju brojnih problema iz područja farmakoterapije i toksikologije.

Akademik Grujica ŽARKOVIĆ

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Žarković, G. (1978): „Strateški ciljevi daljnjeg razvoja organizacije zaštite zdravlja u SFRJ”, *Materia sociomedica Jugoslavica*, vol. I, supl. 1, str. 103–106.
2. Žarković, G. i saradnici (1978): „Organizacija i perspektive razvoja zdravstvene zaštite u SFRJ” (glavni referat), IV kongres ljekara Jugoslavije, Sarajevo, 18–20. oktobra 1978. str. 17–25.
3. Žarković, G. (1978): „Planiranje školovanja i kontinuiranog usavršavanja zdravstvenih radnika u SFRJ”, IV kongres ljekara Jugoslavije Sarajevo 18–20 oktobra 1978, str. 33–39.

b) U č e š ć e n a n a u č n i m s k u p o v i m a:

1. Kongres za socijalnu medicinu Jugoslavije, maj 1978,
2. IV kongres ljekara Jugoslavije, oktobar 1978.

Dopisni član Aleksandar NIKULIN

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Besarović, R., Z. Hrelja, V. Budai i A. Nikulin (1978): „Povodom slučaja gigantocelularnog tumora temporalne kosti”, *Med. arhiv* 32/2, 81–84.
2. Plamenac, P., A. Nikulin, B. Pikula and Z. Marković (1978): „Cytology of the respiratory tract in asbestos miners”, *Acta med. Jug.* 32, 297–309.
3. Nikulin, A., G. Hegewald, E. Gmaz-Nikulin, G. Bärenwald, P. Plamenac und I. Tomić (1978): „Veränderungen der RES–Zeellen, insbesondere de Kupffer-schen Sternzellen im experimentellem Histaminschock”, *Verh. Dtsch. Ges. Pathol.*, 62 Tag., Fischer Verl.

b) U č e š ć e n a n a u č n i m s k u p o v i m a:

1. na Kongresu Njemačkog udruženja patologa, Beč 1978, sa referatom: „Veränderungen der RES–Zellen im experimentellen Histaminschock”;

2. na Kongresu Društva patologa DDR, Magdeburg 1978, sa referatom: „Veränderungen der v. Kupffer-schen Zellen im experimentellen Histaminchock“;
3. na Intersekcijском sastanku patologa Jugoslavije, Budva 1978, sa referatom: „Eritrofagocitoza u eksperimentalnom histaminskom šoku“.

c) Dužnosti van Akademije:

1. član Komisije za medicinske nauke pri Izvršnom odboru SIZ-a za nauku BiH,
2. član Redakcionog odbora Biblioteke „Nauka“ Izdavačkog preduzeća „Svjetlost“,
3. član Komisije za nastavu i naučni rad Savjeta Univerziteta u Sarajevu,
4. član Upravnog odbora Udruženja patologa Jugoslavije.

Dopisni član Ladislav OŽEGOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

1. na Int. Symposium medizinische Mykologie, Erfurth, mart 1978, predsjedavao sekciji i podnio dva referata: „Über die Reaktivität der tuberkulösen und nichttuberkulösen Patienten auf Schimmelpilzantigene“ i „Mykoflora der tiefgefrorenen Bullenspermas“
2. na Međunarodnom kongresu za hyojatriju i hyologiju, Zagreb, juni 1978, podnio uvodni referat „Mikotoksini u ishrani svinja“. Rad će biti publikovan u zborniku radova sa Kongresa;
3. na XII int. Congres med. Mikrobiology, München, septembar 1978, podnio referat „Wild animals as reservoir of dermatophytes pathogenic for humans“. Rad će biti publikovan u zborniku radova sa Kongresa.

b) Dužnosti van Akademije:

1. šef Interne klinike, potpredsjednik Izvršnog odbora i član niza komisija na Veterinarskom fakultetu
2. član Izvršnog odbora SIZ-a za nauku,
3. član komisija i delegat u SIZ-u za obrazovanje.

c) Ostale aktivnosti:

U okviru izrade Pravilnika za veterinare koji rade u laboratoriju, zadužen da postavi mikološku metodologiju za kvasnice, dermatofite i sisteme mikoze.

Dopisni član Džemal REZAKOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

1. učestvovao na V međunarodnom kongresu o bolestima trombo-embolizma, u Bolonji, maja 1978. i podnio referat: „Komparativna studija dejstva heparina i streptokinaze kod bolesnika sa svježim infarktom miokarda“. Rad će biti publikovan u zborniku radova sa Kongresa;

2. učestvovao na III kongresu hematologa i transfuziologa Jugoslavije, u Sarajevu, juna 1978. godine i podnio referat: „Lymphadenopathia angio-imunoblastika”. Rad će biti štampan u zborniku radova sa Kongresa;
3. u okviru redovnih sastanaka Sekcije za angiologiju, u decembru 1978. godine održao predavanje na temu: „Savremeni pogledi na anti-agregatnu terapiju trombo-embolijske bolesti”.

b) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Redakcionog odbora za izdvanje zbornika radova sa III Kongresa hematologa i transfuziologa Jugoslavije,
2. potpredsjednik Redakcionog odbora za izdavanje materijala sa IV kongresa ljekara Jugoslavije,
3. od strane Odbora Lige za borbu protiv trombo-embolijske bolesti (Meditranska liga za borbu protiv tromboza) na sastanku u Parizu, juna ove godine, zadužen da u saradnji sa prof. Cocherijem (Bologna), obradi metode ranog otkrivanja arterijskih tromboza i njihovog liječenja.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

Akademik Mahmut BAJRAKTAREVIĆ

a) Objavljeni radovi:

Bajraktarević, M. (1978): „Sur les solutions convexes d’une equation fonctionnelle”, Radovi ANUBiH LXI, OPMN, knj. 17, str. 5–20.

b) Dužnosti van Akademije:

1. član Savjeta Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu,
2. član Vijeća i predsjednik Zbora radnih ljudi Odsjeka za matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu,
3. član Komisije za prirodne i matematičke nauke u RZNR,
4. član Redakcije matematičkog naučnog časopisa „Publications de l’Institut mathématique”, Beograd.

Akademik Edhem ČAMO

a) Dužnosti van Akademije:

1. delegat Srebrenika u Republičkom odboru SUBNOR-a,
2. predsjednik pokreta „Nauka mladima”,
3. potpredsjednik Društva Jugoslavija – Norveška,
4. član mnogih odbora i komisija u društveno-političkim organizacijama.

b) Počasti i priznanja

1. izabran za člana Akademije nauka i umetnosti Kosova,
2. od strane predsjednika norveške vlade odlikovan Medaljom sv. Olafa

Akademik Milivoje ĆIRIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Ćirić, M. (1978): „Stanje i perspektive istraživanja zemljišta Bosne i Hercegovine”, Posebna izdanja ANUBiH XXXIX, knj. 7 Odjeljenje tehničkih nauka, Sarajevo.
2. Ćirić, M. (1978): „Problemi zagađivanja Mediteranskog mora s kopnenih površina”, III program Radio – Sarajeva, N° 21–22.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. učestvovao na Naučnom skupu posvećenom 100-godišnjici izlaska prvog udžbenika pedologije akad. Mije Kišpatića, koji je održan u Križevcima, rodnom mjestu Mije Kišpatića, 7. III 1978. god. – podnio referat pod naslovom: „Paleopedološki znakovi u zemljištima Jugoslavije”;
2. učestvovao na Međunarodnom pedološkom kongresu, održanom u Edmonthonu (Kanada) 18–24. jula 1978. godine. Kao predsjednik Komisije za genezu, klasifikaciju i geografiju zemljišta rukovodio njenim radom (podnio izvještaj o radu i učestvovao u radu Savjeta). Na plenarnom sastanku referisao o dostignućima i aktuelnim zadacima u oblasti geneze, klasifikacije i geografije zemljišta.

c) Dužnosti van Akademije:

1. član Nacionalne delegacije za naučno-tehničku saradnju sa SEV-om,
2. predsjednik Kadrovske komisije u Republičkoj zajednici za nauku,
3. član Komiteta za nauku i tehnologiju Izvršnog vijeća Skupštine SRBiH,
4. član Odbora za dodjelu nagrade ZAVNOBiH-a,
5. predsjednik Komisije za genezu, klasifikaciju i geografiju zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu,
6. član Radne grupe za hidromorfna zemljišta u Međunarodnom pedološkom društvu.

Akademik Pavle FUKAREK

a) Objavljeni radovi:

1. Fukarek, P. (1977): „Granica i predjeli jadranskog kraškog područja na osnovu prirodne vegetacije”, Šumarski list (Zagreb), 10–12, 417–435.
2. Fukarek, P. (1978): „Petit contribution à la connaissance des fôrets du midi de la France”, Document phytosociologiques II (Lille), 192–194.
3. Fukarek, P. (1978): „Zu den südosteuropaischen Urwaldern”, Allgemeine Forst-Zeitschrift (München), 24, 708.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na savjetovanju „Uloga i značaj hidrometeorologije u proizvodnji hrane i sirovina”, održanom 27–29. marta 1978. na Jahorini, učestvovao u diskusiji;
2. na II Inter. Symposium on the Problems of Balkan Flora and Vegetation, održanom od 3–10. jula 1978. u Istanbulu (Turska), u saradnji sa akademikom E. Mayerom podnio plenarni referat „Die Entwicklung und der heutige Stand der floristischen und vegetationskundlichen Erforschungen in Jugoslawien”;
3. na savjetovanju „Aktuelna pitanja materijalne kulture u Bosni i Hercegovini”, održanom 17–18. novembra 1978. u Zenici, podnio koreferat „Nacionalni i narodni parkovi u Bosni i Hercegovini”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. član Predsjedništva Saveza za zaštitu i unapređenje čovjekove okoline BiH,
2. član Predsjedništva Republičke konferencije Saveza gorana,
3. član Predsjedništva Međunarodnog istočnoalpsko-dinarskog društva za proučavanje vegetacije,
4. član saradnik u međunarodnom projektu „Atlas Floral Europae”,
5. pomoćni redaktor II izdanja „Šumarske enciklopedije”,
6. član Republičke redakcije II izdanja „Enciklopedije Jugoslavije”,
7. glavni urednik projekta „Karta potencijalne vegetacije Jugoslavije”,
8. član saradnik u Međunarodnom udruženju botaničara mediteranskog područja „Optima”.

d) Ostale aktivnosti:

Održao stručna predavanja na seminarima Republičkog pedagoškog zavoda koji su organizovani za učitelje i nastavnike koji predaju biologiju.

Akademik Krunoslav LJOLJE

a) Objavljeni radovi:

1. Brana, J., Ljolje, K. (1978): „Canonical formalism for the Dirac field”, Fizika 10, 85–97.
2. Brana, J., Ljolje, K. (1978): „Constants of motion of the massless Dirac field deduced from the continuity equation and the potential method”, Radovi ANUBiH LXI, knj. 17. OPMN, Sarajevo.
3. Ljolje, K., Marjanović-Gabela, N. (1978) „Constants of motion of the Dirac field deduced from the continuity equation and the potential method”, Radovi ANUBiH LXI, knj. 17. Sarajevo.
4. Brana, J., Butković, M., Ljolje, K. (1978): „Constants of motion of the electromagnetic field deduced from the continuity equation and the potential method”, Radovi ANUBiH LXI, knj. 17. OPMN, Sarajevo.
5. Ljolje, K., Marjanović-Gabela, N. (1978): „Constants of motion of the Dirac's field derived from the continuity equation and gradient invariant potential method, Radovi ANUBiH LXI, knj. 17. OPMN, Sarajevo.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Na VI jugoslavenskom simpozijumu o fizici kondenzirane materije, održanom 1978. god. u Kruševcu, podnio saopćenje (koautor S. Vobornik: „Valna jednažba operatora čestične gustoće za kristale plemenitih plinova”).

c) Dužnosti van akademije:

1. predsjednik Komisije za naučni rad Saveza društava matematičara, fizičara, i astronoma Jugoslavije,
2. član Izvršnog odbora Zajednice za naučni rad SRBiH,
3. predsjednik Komisije za prirodne i matematičke nauke Zajednice za naučni rad SRBiH,
4. član Komiteta za nauku i tehnologiju Izvršnog vijeća SRBiH.

Akademik Tonko ŠOLJAN

Nastavio je ostvarivanje naučnih istraživanja mediteranskih i crnomorskih vrsta riba koja prethode tekstualnoj i ikonografskoj obradi obimnog djela „Pisces Maris Mediterranei et Pontici”.

Akademik Miroslav VARADIN

a) Objavljeni radovi:

1. Filipović-Paninčić, Marija, Varadin, M., Skopljak, Ata (1978): „Prilog proučavanju utjecaja nekih osobina sekreta mliječne žlijezde krmače i nepravilnosti mamarnih kompleksa na uzgoj prasadi pod sisom, Vet. glasnik. 32, 2, 158–165.
2. Varadin, M., Nikolić, P., Mutevelić, A., Drakulić, J., Zubac, P., Filipović-Paninčić, Marija, Sentov, Lj. (1977): „Prilog preveniranju puerperalnih oboljenja krmače”, Veterinaria 26, 2–3, 145–154.
3. Varadin, M., Đumišić, E., Podžo, M., Sentov, Lj. (1977): „Terapija endometritisa krmača post inseminationem”, Veterinaria 26, 2–3, 155–162.
4. Vukotić, M., Erski-Biljić, Milanka, Varadin, M., Borjanović, S. (1978): „Some aspects of heterogeneity of bovine seminal plasma proteins”, Proc. 3rd Int. Symposium Immunol. Reprod. (Sofija), 335–341.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na XIII internacionalnom zootehničkom simpoziju, održanom aprila 1978. god. u Milanu podnio referat: „Perspective of meat production and consumption in Yugoslavia up to 1985” (u saradnji);
2. na proslavi 200-godišnjice Visoke veterinarske škole u Hannoveru, juna 1978. godine, bio član delegacije Veterinarskog fakulteta iz Sarajeva. Na Internacionalnom simpoziju za vrijeme proslave održao referat „Permanente Ausbildung — ein wichtiger Faktor in der Weiterbildung der Tierärzte” (u saradnji). Aktivno sudjelovao u radu dva stručna simpozija iz područja reprodukcije;

3. na Savjetovanju o primjeni hormona u reprodukciji, održanom septembra 1978. god. u Vučedolu, učestvovao po pozivu i podnio referat: „Indukcija estrusa kod ovaca” (u saradnji sa A. Mutevelićem);
4. na 27. internacionalnom simpozijumu o reprodukciji životinja i umjetnom osjemenjivanju, održanom od 28.IX do 2.X 1978. godine u Welsu (Austrija), učestvovao po pozivu i podnio referat: „Die Anwendung synthetischer Prostaglandinanaloge in der Fortpflanzung bei Rindern”.

c) **Dužnosti van Akademije:**

1. član Upravnog odbora Savezne i Republičke sekcije za reprodukciju domaćih životinja DVVT Jugoslavije i BiH,
2. član Organizacionog odbora Skupa svinjogojaca Jugoslavije,
3. član Savjeta Univerziteta u Sarajevu (do septembra 1978. godine),
4. predsjednik Komisije za međunarodnu saradnju Savjeta Univerziteta u Sarajevu (do septembra 1978. godine),
5. Delegat Univerziteta u Sarajevu u Zajednici univerziteta SRBiH,
6. član Naučno-nastavnog vijeća Veterinarskog fakulteta u Sarajevu, predsjednik Komisije za međunarodnu saradnju Fakulteta i član više komisija organa upravljanja Fakulteta,
7. član Republičke komisije za konjarstvo,
8. član Odbora za dodjelu nagrade „Veselin Masleša” i predsjednik Komisije za medicinske nauke tog odbora,
9. član Stalnog komiteta Svjetskog kongresa za reprodukciju domaćih životinja i umjetno osjemenjivanje,
10. član uređivačkih odbora stručnih časopisa „Veterinaria” (Sarajevo) i „Veterinarstvo” (Zagreb),
11. član Uređivačkog odbora „Zootechnia” (Madrid) — (glasilo Internacionalnog društva veterinarazootehničara) i Uređivačkog odbora internacionalnog časopisa „Animal Reproduction Science” (Amsterdam),
12. redovni profesor Veterinarskog fakulteta u Sarajevu i šef Klinike za porođiljstvo i suzbijanje neplodnosti.

d) **Ostale aktivnosti:**

Rukovodio izradom doktorske teze koja je odbranjena 1978. godine i rukovodi na dva kursa postdiplomske nastave iz područja fiziologije i patologije razmnožavanja domaćih životinja.

Rukovodilac je 4, a saraduje na 5 naučnih tema koje finansiraju RZNR, Sekretarijat za poljoprivredu i šumarstvo BiH, SAD—kontrapart i udruženi rad. Aktivno saraduje sa udruženim radom na unapređenju stočarske proizvodnje u BiH.

Dopisni član Ljubomir BERBEROVIĆ

a) **Objavljeni radovi:**

1. Berberović, Lj. (1978): „The picture of the world of science, its characteristics and developmental phases”, *Socialist Thought and Practical* (Belgrade), 18, 1, 61—74.

2. Berberović, Lj. (1978): „Pogled na svijet, marksistička filozofija i prirodne nauke”. Marksizam i nastava (pos. dod. „Iskustva”) 14, 41–54.
3. Berberović, Lj., Hadžiselimović, R. (1978): „Populacijsko-genetička analiza učestalosti alternativnih fenotipova sekrecije ABH antigena u 12 uzoraka stanovništva BiH”, Glas. Antr. društ. SFRJ 15, 47–59.
4. Berberović, Lj., Sofradžija, A., Vagner, Lj. (1978): „Hromosomi linjaka (Tinca tinca)”, Ihtiologija 10, 1, 6–15.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na XXIII sesiji međunarodnog seminara „Univerzitet danas”, održanog septembra 1978. god. u Dubrovniku, podnio referat „Research work of students – an essential component of high education” (štampano u: Univerzitet danas, 3–4, 231–234;
2. na Savejtovanju o uključivanju sadržaja humanizacije odnosa polova u programe pedagoško-psiholoških disciplina, održanom novembra 1978. u Sarajevu, podnio referat „Biološka znanja u programima pedagoško-psiholoških disciplina”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Društva genetičara SRBiH,
2. član Upravnog odbora Saveza društava genetičara Jugoslavije,
3. načelnik Odjeljenja za genetiku i citotaksonomiju Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu,
4. član Redakcije časopisa „Genetika”,
5. član Redakcije edicije „Nauka”, IGKRO „Svjetlost”, Sarajevo,
6. član Savjeta časopisa „Dijalog”,
7. član Savjeta i Redakcije časopisa „Encyclopaedia moderna”,
8. predsjednik bosanskohercegovačke grupe Pugwash,
9. član Savjeta revije „Odjek”,
10. član Komisije za kadrovska pitanja Savjeta Univerziteta.

d) Ostale aktivnosti:

Rukovodi realizacijom tri naučnoistraživačka projekta Biološkog instituta i Prirodno-matematičkog fakulteta u Sarajevu.

Dopisni član Miralem DŽINIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

1. na kongresu „Hemija u poljoprivredi”, održanom 27–30. juna 1978. god. u Bratislavi, podnio dva referata: „Standard qualities of food and technological principles in nutrition of swine on big farms in Yugoslavia” i „The values of amino acids in green mass of wood – conifer needles (Abies alba, Picea excelsa, Pinus sylvestris, Pinus nigricans) (u saradnji);
2. na Savjetovanju o ishrani domaćih životinja, održanom aprila 1978. god. u Trogiru, podnio referat „Nekonvencionalna krmiva u ishrani svinja” (u saradnji).

b) Dužnosti van Akademije:

1. šef Zavoda za ishranu Veterinarskog fakulteta u Sarajevu i organizator istraživanja,
2. zamjenik predsjednika Savjeta Veterinarskog fakulteta u Sarajevu,
3. član Savjeta VUC-a.

c) Ostale aktivnosti:

Radi na istraživačkim projektima koje finansira RZNR.

Dopisni član Avdo HADŽIBEGANOVIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

1. učestvovao na XX naučnom sastanku mikrobiologa i epidemiologa Jugoslavije, održanom 12–17. juna 1978. god. u Puli, sa referatom „Utjecaj čišćenja i dezinfekcije radnih površina u lokalnim objektima za preradu mesa na reprodukciju bakterijske flore” (koautori: A. Milanović i Z. Talić)
2. na 24. Europäischer Fleishforscher Kongress, održanom 4–8. septembra 1978. god. u Kulmbachu (SR Njemačka), podnio referat „The effect of rest duration before slaughter on bacteriological findings in meat” (koautor A. Milanović);
3. na IV savjetovanju o dijagnostici, profilaksi i terapiji u savremenoj stočarskoj proizvodnji, održanom 3–6. oktobra 1978. god. u Primoštenu, podnio plenarni referat, po pozivu: „Kontaminacija životne sredine i proizvoda animalnog porijekla” (koautori: M., Milohnoja, T., Nečev, J., Rašeta, R., Tadić, J., Živković)
4. na Annual Meeting of Hungarian Veterinary Food Hygienists, održanom 28–29. septembra 1978. god. u Szombathelyju (Mađarska), učestvovao po pozivu Asocijacije poljoprivrednih nauka Mađarske i podnio referat „Hygienische Aspekte der modernen Lebens mittelherzeugung und Ernährung”,
5. na V jugoslovenski kongres o ishrani, održanom 25–27. oktobra 1978. u Sarajevu, podnio plenarni referat „Zdravstvena ispravnost i kvalitet namirnica u savremenim uslovima proizvodnje”.

Na istom kongresu podnio i referate: „Porijeklo i dinamika bakterijske flore u oblikovanim proizvodima od usitnjenog mesa” (u saradnji) i „Porijeklo i dinamika mikroflore u nekim industrijski proizvedenim konditerskim proizvodima”.

b) Dužnosti van Akademije:

Potpredsjednik, Kongresnog odbora V jugoslovenskog kongresa o ishrani (Sarajevo, 25–27. oktobra 1978).

c) Ostale aktivnosti:

Nosilac je dva istraživačka zadatka koja finansira RZNR. Saraduje sa organizacijama udruženog rada na kontroli i poboljšanju mesnih proizvoda za ishranu ljudi.

Rukovodilac je šest magistarskih radova koji su 1978. godine odbranjeni na Veterinarskom fakultetu u Sarajevu.

a) Objavljeni radovi:

1. Vuković, T., Mučibabić, Smilja, Rapajić, Z., Obratil, S. (1978): „Životinjske populacije kao privredno važni resursi”, Posebna izdanja ANUBiH XXXIX knj. 7. OTN, Sarajevo.
2. Vuković, T., Kosorić, Đ. (1978): „Efekti introdukcije ribljih vrsta u vode Jugoslavije i mogući uticaji rekonstrukcije ihtiofaune”, Ribarstvo Jugoslavije (Zagreb) XXXIII,
3. Sorajlić, D., Vuković, T., Guzina, N. (1978): „Opis nekih morfoloških karaktera hibrida *Pachnichilon pictum* (Heckel et Kner) x *Leuciscus cephalus albus* Bonaparte”, *Ichthyologia* (Beograd) 10, 1.
4. Guzina, N., Vuković, T. (1978): „Serološka istraživanja nekih vrsta ciprinida iz voda Bosne i Hercegovine”, *Ichthyologia* (Beograd) 10, 1.
5. Knežević, B., Kavarić, M., Vuković, T. (1978): „*Pseudorasbora parva* (Schlegel) – nova vrsta za ihtiofaunu Jugoslavije”, *Ribarstvo Jugoslavije* (Zagreb), XXXIII.
6. Vuković, T., Knežević, B. (1978): „Pojava *Ctenopharyngodon idella* (Valenciennes) u jugoslavenskom dijelu Skadarskog jezera”, *Ribarstvo Jugoslavije* (Zagreb), XXXIII, 6.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na Simpozijumu o visokim branama i njihovom uticaju na okolinu imao referat, sa grupom saradnika: „Mogućnosti korištenja kraških vodenih akumulacija za razvoj akvakulture”;
2. na XXVI međunarodnom kongresu za proučavanje Mediterana, održanom novembra 1978. u, Antalyji (Turska), podnio referat „Problemes sur lunification de criteres dans la biosystematique de Flagellés” (koautor: V. Jerković);
3. na Savjetovanju o pitanju prostornog razvoja Bosne i Hercegovine, održanom 5. decembra 1978. god. u Sarajevu, učestvovao sa referatom „Prirodna sredina i prostorni razvoj Bosne i Hercegovine”;
4. na savjetovanju „Problemi inventarizacije životinjskog svijeta – stanje i perspektive”, održanom decembra 1978. god. u Sarajevu, podnio referate „Značaj i aktuelni problemi proučavanja faune Bosne i Hercegovine” i „Fauna slatkovodnih riba Bosne i Hercegovine” (koautor: D. Kačanski);
5. na V kongresu biologa Jugoslavije, održanom 18–22. septembra 1978. god. u Ohridu, u saradnji sa I. Tomašec i D. Morović, podnio plenarni referat „Stanje i perspektive razvoja znanstvenoistraživačkog rada u ihtilogiji”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. član Upravnog odbora Jugoslovenskog ihtiološkog društva,
2. član Upravnog odbora Unije bioloških naučnih društava Jugoslavije,
3. član Izdavačkog savjeta *Acta biologica Jugoslavica*,
4. član Redakcionog odbora i urednik časopisa „*Ichthyologia*”,
5. član Redakcionog odbora Godišnjaka Biološkog instituta Univerziteta u Sarajevu,
6. predsjednik Evropske ihtiološke unije (radio na organizaciji III evropskog ihtiolškog kongresa, koji će se održati 1979. godine u Varšavi).

d) Ostale aktivnosti:

Rukovodio je izradom „Ribarsko-privredne osnove Skadarskog jezera” u saradnji sa Biološkim zavodom iz Titograda. Učestvovao je u radu više društava: genetičara, biosistematičara, ekologa i drugih. Sarađivao u radu Seminara o problemima introdukcije ribljih vrsta u vode Jugoslavije, koji je održan u Beogradu.

Dodijeljena mu je Plaketa Univerziteta u Sarajevu za višegodišnji uspješan rad i značajan doprinos u razvoju Univerziteta.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Akademik Josip BAĆ

a) Završeni radovi:

1. Istražni i kaptažni radovi na istočnoj periferiji grada Sarajeva (Bistrik) radi zahvata pitke vode;
2. mišljenje, prijedlog kao i određivanje lokaliteta za tri istražno-kaptažne bušotine u Kiseljaku (Barice, Kiseljak i Podgaj) radi zahvata većih količina plinovite mineralne vode;
3. mišljenje, prijedlog i određivanje lokacije za tri istražno-kaptažne bušotine u Toplici (kod Zabrđa, Kiseljak) radi zahvata termalne vode;
4. mišljenje i prijedlog za izvršenje istražnih i kaptažnih radova radi zahvata termalne vode u Kreševu.

b) Ostale aktivnosti:

Radi na brojnim istražnim i kaptažnim radovima u cilju iznalaženja i iskorišćavanja mineralnih i termalnih voda.

Akademik Julije HAHAMOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Hahamović, J. (1978): „O međunarodnom naučnoistraživačkom radu na temi „Istraživanja iz oblasti građevina otpornih na djelovanje zemljotresa” (dvije verzije: na srpskohrvatskom i na engleskom jeziku), Dubrovnik,
2. Hahamović, J. (1978): „O nekim novim saznanjima o otpornosti materijala prema požaru”, Vrnjačka Banja.
3. Hahamović, J. (1978): „Značaj kontrole kvaliteta”, Republički sekretarijat za urbanizam, stambene i komunalne poslove, Sarajevo.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na završnom simpozijumu međunarodnog projekta: „Istraživanja iz oblasti građevina otpornih na djelovanje zemljotresa”, Cavtat 14–16. septembra 1978. godine, bio predsjednik Organizacionog odbora i održao uvodni referat;

2. kao član Počasnog odbora učestvovao na Šestoj evropskoj konferenciji o zemljotresnom inženjerstvu, održanoj 18–22. septembra 1978. godine u Dubrovniku;
3. učestvovao na XVI kongresu Saveza jugoslovenskih laboratorija za ispitivanje i istraživanje materijala i konstrukcija, održanom 15–17. novembra 1978. godine u Vrnjačkoj Banji;
4. na Seminaru za republičke inspektore, održanom 14. i 15. decembra 1978. godine u Neumu, podnio uvodni referat.

c) D u ž n o s t i v a n A k a d e m i j e:

1. predsjednik Naučnog vijeća Instituta za materijale i konstrukcije Građevinskog fakulteta u Sarajevu,
2. rukovodilac jugoslovenskog dijela međunarodnog projekta „Istraživanja iz oblasti građevina otpornih na djelovanje zemljotresa” (učestvuju instituti iz Beograda, Zagreba, Skoplja i Sarajeva te iz Berkelayja – SAD).

d) O s t a l e a k t i v n o s t i:

Glavni je urednik „Zbornika” istraživačkih radova” IMK—a, Sarajevo.

Rukovodi izradom dva doktorata pri Arhitektonsko-urbanističkom fakultetu u Sarajevu.

Akademik Radoslav JOVANOVIĆ

a) O b j a v l j e n i r a d o v i:

1. Radoslav Jovanović, Izet Avdagić, Vitomir Andrić (1978): „Neki novi preliminarni hidrogeološki podaci o Sarajevskom polju”. Simpozij o istraživanju, eksploatairanju i gospodarenju podzemnim vodama (zbornik referata), Zagreb.
2. Jovanović, R. (1978): „Dalji prilog klasifikaciji stijena u inženjersko-geološkom smislu”, Zbornik radova V jugoslovenskog simpozijuma o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, Beograd.

b) U č e š ć e n a n a u č n i m s k u p o v i m a:

Učestvovao je, sa referatom, na V jugoslovenskom simpozijumu o hidrogeologiji i inženjerskoj geologiji, koji je održan aprila 1978. godine u Beogradu.

c) D u ž n o s t i v a n A k a d e m i j e:

1. u Zavodu za inženjersku geologiju i hidrologiju Građevinskog fakulteta u Sarajevu vrši funkciju višeg naučnog savjetnika,
2. saraduje u Savezu inženjera i tehničara,

a) Objavljeni radovi:

1. Kapetanović, K. (1978): „Research for clean Steel Production”, UNIDO—Term. Rep. Turkey DP TUR/72/550/11—02/I/31. S.C.; Vienna, P. 1/18.
2. Kapetanović, K. et al (1978): „Über den Einfluss von Spurenelementen Vareser Erze auf das Verformungsverhalten von Stahl”, Freiburger Forschungshefte B 193/77, S. 43/72, VEB Deutscher Verlag für Grundstoffindustrie, Leipzig.
3. Kapetanović, K. (1978): „Industrija čelika u SFRJ”, „Čelik” (časopis Udruženja jugoslovenskih željezara), Spec. broj, maj 1978. str. 5—9.
4. Kapetanović, K. et al (1978): „Uticaj specifičnog tretmana tečnog čelika u livnom kazanu na primarnu strukturu ingota u odnosu na nemetalne uključke”, Met. inst. „Hasan Brkić” Zenica, Izvj. o istraživanju 738/1—I. 306 juni 1978, str. 1/17.
5. Kapetanović, K. (1978): „Quality Control System for Iron and Steel Works Karabuk-Turkey”, Met. Inst. „Hasan Brkić” Zenica, Technical Studies 741/C25 juli 1978, p. 1+273.
6. Kapetanović, K. (1978): „Osvajanje tehnologije proizvodnje visokovrijednog betonskog čelika na novim postrojenjima Željezare Zenica”, Met. inst. „Hasan Brkić” Zenica, Izvj. o istraživanju 757/J1.22, dec. 1978, str. 1/23.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Na sjednici Komiteta za livenje i kristalizaciju Evropske zajednice za uglj i čelik, održanoj u junu 1978. godine u Brislu, održao referat o stanju radova na istraživačkom projektu „Uticaj vatrostalne obloge kazana na sadržaj nemetalnih uključaka u teškim ingotima za kovanje”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. direktor Metalurškog instituta „Hasan Brkić” — Zenica,
2. šef Katedre za fizičku metalurgiju na Metalurškom fakultetu u Zenici. Bio mentor jednog magistarskog i jednog doktorskog rada;
3. član Komiteta za livenje i kristalizaciju Evropske zajednice za uglj i čelik u Brislu,
4. član Uređivačkog odbora časopisa „Čelik” Udruženja jugoslovenskih željezara (Beograd),
5. član Redakcionog odbora časopisa „Rudarstvo, geologija i metalurgija”, organa Saveza inženjera i tehničara rudarske, geološke i metalurške struke Jugoslavije, (Beograd),
6. član Izvršnog odbora Udruženja jugoslovenskih željezara (Beograd),
7. član Odbora za naučnoistraživački rad Udruženja jugoslovenskih željezara (Beograd),
8. član Savjeta za NIR u civilnim institutima za potrebe DSNO pri Generalštabu JNA,
9. predsjednik Savjeta za naučni rad Republičke zajednice za naučni rad,
10. predsjednik Komisije za NIR u metalnom kompleksu Republičke zajednice za naučni rad,
11. član Savjeta „JUREMA” (Jugoslovensko udruženje za regulaciju, mjerenje i automatizaciju, Zagreb),
12. član Savjeta revije „ODJEK” (Sarajevo),

13. član Predsjedništva Rep. konferencije SSRN BiH,
14. predsjednik Sekcije za nauku Rep. konf. SSRN BiH.

d) Ostale aktivnosti:

1. od 22. I do 21. II 1978. boravio je u Turskoj kao konzultant agencije Ujedinjenih nacija za industrijski razvoj (UNIDO – Beč) u okviru projekta pomoći turskoj industriji čelika – tema: „Research for Clean Steel Production”;
2. održao 8 predavanja za učesnike Seminara permanentnog funkcionalnog obrazovanja poslovnih kadrova u privredi SR BiH (u organizaciji Ekonomskog fakulteta, Instituta za organizaciju i ekonomiku, a pod pokroviteljstvom Privredne komore BiH u Sarajevu), na temu: „Obrazovanje i permanentno inoviranje znanja, transfer znanja i tehnologije”, Teslić 1978. godine;
3. u ulozi predsjednika Pripremnog odbora Predsjedništva RKSSRN, organizovao savjetovanje na temu: „Aktuelna pitanja materijalne kulture u SR BiH”. Savjetovanje je održano pod pokroviteljstvom Rep. konferencije SSRN BiH u Zenici, 17. i 18. novembra 1978. godine.

Akademik Manojlo MARAVIĆ

Učešće na naučnim skupovima:

Na Naučnom sastanku u Naučnom društvu Srbije, održanom 12. aprila 1978. godine, podnio rad pod naslovom: „Sumabilnost višestrukih Fourierovih redova” (u štampi).

Akademik Ivan SOKLIĆ

a) Učešće na naučnim skupovima:

1. kao redovni član Znanstvenog savjeta za naftu JAZU učestvovao na IV godišnjem znanstvenom skupu Sekcije za primjenu geologije, geofizike i geokemije, Stubičke Toplice, 9–12. maja 1978;
2. na IX kongresu geologa Jugoslavije, Sarajevo 2–7. oktobra 1978. bio član Počasnog odbora i predsjedavao sjednici za stratigrafiju i paleontologiju.

b) Dužnosti van Akademije:

1. redovni član Znanstvenog savjeta za naftu JAZU,
2. urednik geološkog dijela Zbornika radova „Stanje i pravci daljeg razvoja rudarske i geološke nauke u BiH”,
3. član Savjeta za geološke nauke Instituta za rudarska istraživanja,
4. član Naučno-nastavnog vijeća Rudarsko-geološkog fakulteta u Tuzli (delegat Odsjeka za primijenjenu geologiju),
5. član tima za regionalna geološka istraživanja soli Rudnika soli i sonih bunara u Tuzli
6. predsjednik Komisije za naučno-nastavni, naučnoistraživački i umjetnički rad Zajednice univerziteta BiH.

Akademik Aleksander TRUMIĆ

a) Dužnosti van Akademije:

1. član Savjeta Republike,
2. predsjednik Sekcije za zaštitu privrede Rep. konf. SSRN,
3. naučni savjetnik Zavoda za hidrotehniku,
4. član delegacije SFRJ pri Komitetu za vode EEK – UN,
5. član Komiteta za vodoprivredu RIV-a,
6. član Jugoslovenskog komiteta za međunarodni hidrološki program,
7. član Odbora poslovne zajednice za izučavanje vodoprivredne problematike krša,
8. predsjednik izdavačkih savjeta časopisa „Vodoprivreda” i „Čovjek i sredina”.

Akademik Svetozar ZIMONJIĆ

a) Objavljeni radovi:

Zimonjić, S. (1978): „Istraživački scenarij razvoja automatike u narednoj deceniji” (naučna studija za Institut za automatiku i računarske nauke, Sarajevo).

b) Učešće na naučnim skupovima:

Na simpoziju „Univerzitet danas” podnio referat „Neka pitanja nauke i visokog obrazovanja” (objavljeno u časopisu „Univerzitet”, br. 54, 1978. god.)

c) Dužnosti van Akademije

1. naučni savjetnik u Institutu za automatiku i računarske nauke ANUBiH,
2. član radne grupe CK SKBiH za nauku,
3. član Odbora za nauku i obrazovanje Skupštine SRBiH i delegat ove skupštine,
4. član Izvršnog odbora SIZ-a za nauku Energoinvesta i
5. član Savjeta časopisa „Pregled”.

Dopisni član Dragomir MALIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Malić, D. (1978): „L’information, l’organisation et l’entropie”, VIe congres de biologie – mathematique, Revue de bio-mathematique (Paris), No 62, Antony.
2. Malić, D. (1978): „Social Systems, Social Order and Entropy Reserves in Society, Current Topics in Cybernetics and Systems”, Proc. of the IV Internat. Congress of Cybernetics and Systems, Amsterdam 1978.
3. Đuričković, V., Malić, D. (1978): „Mogući matematički pristup vjerovatnostnom metodu određivanja toplotnog bilansa potrebnog za dimenzionisanje složenih toplifikacijskih sistema”, Zbornik radova IX seminara KGH, Beograd.
4. Malić, D. (sa grupom saradnika) (1978): „Vapour-Liquid Equilibria of the Systems Acetone – Bensone-Cyclohexane and Acetone – Cyclohexane at 25 C”, Chemical Engineering Science, V-01.33, Pergamon Press.

5. Malić, D. (sa grupom saradnika) (1978): „Prikaz eksperimentalnih metoda za određivanje volumetrijskih i ravnotežnih podataka para – tečnost na povišenim i visokim pritiscima”, Hemijska industrija (Beograd), br. 213.
6. Malić, D. (1978): „Naučno-tehnološka revolucija i socijalističko samoupravljanje”, Zbornik radova Naučnog skupa „Udruženi rad – od ideje do realizacije, Titov doprinos”, Sarajevo 1978.

b) Učešće na naučnim skupovima:

na naučnom skupu „Udruženi rad od ideje do realizacije, Titov doprinos”, održanom 1–3 juna 1978. god. u Sarajevu podnio referat (v. a (6);

na IV međunarodnom kongresu o kibernetici i sistemima održanom u Amsterdamu 21–25. avgusta 1978. god. podnio referat (v. a (2);

na IX seminaru o grijanju, hlađenju i klimatizaciji, održanom u Beogradu 15–17. XI 1978. god. podnio referat (v. a (3).

c) Dužnosti van Akademije:

1. rektor Univerziteta u Banjaluci,
2. član Instituta visokih sinteza (Nica),
3. član Savjeta Svjetske organizacije za generalne sisteme i kibernetiku (WOGSC),
4. potpredsjednik Naučnog savjeta Međunarodnog centra za prenošenje toplote i mase,
5. član Naučnog savjeta časopisa „Revue de Bio-Mathematique (Antony-Paris),
6. član Komiteta za energetiku grada Beograda,
7. član Predsjedništva Saveza društava za širenje naučnih saznanja Jugoslavije „Nikola Tesla” i predsjednik istog društva u SRBiH,
8. delegat u Konferenciji organizacije „Narodna tehnika”.

Dopisni član Tihomil MARKOVIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Marković, T. (1978): „Ponašanje nemetalnih prevlaka cjevovoda položenih u tlu”, Zbornik radova, Jugoelektrik (Beograd).
2. Marković, T. (1978): „E-pH i E-loga; dijagram za željezo na višim temperaturama” Jucopo (Zagreb).
3. Marković, T. (1978): „Thermodynamic Studies of Bockris Mechanism for Iron Dissolution”, ISE, Budapest.

b) Učešće na naučnim skupovima:

Na naučnom skupu „Udruženi rad od ideje do realizacije – Titov doprinos razvoju teorije misli i prakse”, Sarajevo 1978, podnio referat „Permanentno obrazovanje u funkciji udruženog rada”.

c) Dužnosti van Akademije:

1. rektor Univerziteta u Tuzli,
2. Predsjednik Skupštine Zajednice univerziteta BiH,
3. član Predsjedništva ZUJ,
4. član Odbora za dodjelu 27-julske nagrade,
5. član Izdavačkog savjeta Jucopo (Zagreb).

Dopisni član Husref REDŽIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. Redžić, H. (1978): „Metodološka obrada revitalizacije sarajevskih mahala, „Naše starine” (Sarajevo).
2. Redžić, H. (1978): „Arapski korjeni u islamskoj umjetnosti omajadskog doba”, Sarajevo, Orijentalni institut.
3. Redžić, H. (1978): „Stanovanje u srednjovjekovnim utvrdama: Sokocu, Bilaju i Komotinu”, „Radovi” Odj. tehn. nauka ANUBiH, Sarajevo.
4. Redžić, H. (1978): „Minula stoljeća Beograda” „Odjek” (Sarajevo), februar 1978.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na Savjetovanju o prostornom razvoju Bosne i Hercegovine, koje je organizovao Međudjeljni odbor za prostorno planiranje 5. XII 1978. godine u Sarajevu, podnio referat „Kulturnohistorijski aspekti prostornog razvoja Bosne i Hercegovine“;
2. na proslavi njemačke umjetnosti u Drezdenu, u maju 1978. godine prisustvovao kao predstavnik ANUBiH.

c) Dužnosti van Akademije:

1. Član Izvršnog odbora Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta u Sarajevu,
2. član Kadrovske komisije Arhitektonsko-urbanističkog fakulteta u Sarajevu,
3. član Savjeta Univerziteta u Sarajevu,
4. član Savjeta Orijentalnog instituta u Sarajevu,
5. član tima autora-saradnika Orijentalnog instituta na izradi Istorije umjetnosti Arapa, Perzijanaca i Turaka,
6. član tima autora na izradi Regulacionog plana stare čaršije u Đakovici,
7. saradnik Gradskog i Republičkog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Sarajevu,
8. član Upravnog odbora Društva za zaštitu kulturnohistorijske baštine Bosne i Hercegovine,
9. član Komisije za revitalizaciju Baščaršije u Sarajevu,
10. član Komisije za organizaciju Izložbe umjetnosti starog Egipta,
11. član Redakcije za izdavanje djela kulturnohistorijskog nasljeđa iz oblasti likovnih umjetnosti (Izdavačko preduzeće „Veselin Masleša”),
12. član Republičke komisije za izdavanje djela iz oblasti kulturnog nasljeđa Bosne i Hercegovine,
13. član Komisije za dodjelu 27-julske nagrade,

14. član Komisije za izgradnju etno-parka u Rakovici,
15. član Komisije za graditeljsko nasljeđe Savjeta za čovjekovu sredinu Saveznog izvršnog vijeća.

Dopis, član Muhamed Riđanović

a) Objavljeni radovi:

1. Riđanović, M. (1978): „Interakcija transportnih procesa u akumulacijama i mogućnost njihovih matematskih predviđanja” (str. 20), Jugoslovenski komitet za visoke brane, simpozij „Uticaj vještačkih jezera na čovjekovu sredinu”, Trebinje.
2. Riđanović, M. (1978): „Prostiranje površinskog mlaza tople vode ispuštene iz energetskih izvora u stratificiranu akumulaciju – prilog poznavanju problema” (str. 12), Jugoslovensko društvo za hidraulička istraživanja, VII savjetovanje za hidraulička istraživanja, Novi Sad.
3. Riđanović, M., Pašić, H. (1978): „Oscilacije i problem stabilnosti visokih objekata” (str. 99), Mašinski fakultet, Sarajevo.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. na simpoziju „Uticaj vještačkih jezera na čovjekovu sredinu”, koji je organizovao Jugoslovenski komitet za visoke brane (Trebinje, 15–16. marta 1978), podnio referat;
2. na VII savjetovanju za hidraulička istraživanja, koje je organizovalo Jugoslovensko društvo za hidraulička istraživanja (Novi Sad, 11–15. septembra 1978), podnio referat;
3. na Savjetovanju o pitanjima prostornog razvoja BiH, koje je organizovala Akademija nauka i umjetnosti BiH (Sarajevo, 5. decembra 1978), učestvovao sa referatom.

c) Dužnosti van Akademije:

1. naučni savjetnik i šef Grupe za mehaniku fluida u Zavodu za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu,
2. član Jugoslovenskog društva za racionalnu i primijenjenu mehaniku,
3. član Jugoslovenskog društva za hidraulička istraživanja,
4. član ASCE (American Society of Civil Engineers) – Hydraulic Division,
5. član IAHR (International Association for Hydraulic Research),
6. član Komiteta za fundamentalna istraživanja IAHR-a,
7. član GAMM (Gesellschaft für Angewandte mathematik und mechanik),
8. predsjednik Komisije za grupaciju građevinarstva, soobraćaja, vodoprivrede, arhitekture i urbanizma Republičke zajednice za naučni rad BiH,
9. član Izvršnog odbora Zavoda za hidrotehniku,
10. predsjednik Komisije za naučnoistraživački rad i razvoj kadrova Mašinskog fakulteta.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

Akademik Vojo DIMITRIJEVIĆ

a) Učešće na izložbama:

Učestvovao na svim likovnim izložbama Udruženja likovnih umjetnika Bosne i Hercegovine i izlagao sa grupom „Prostor i oblik”.

b) Dužnosti van Akademije:

Radio aktivno u Udruženju likovnih umjetnika BiH kao član Savjeta Udruženja i član Uprave Udruženja.

Učestvovao u radu Komisije za obilježavanje kulturnih i istorijskih događaja Republičke konferencije SRBiH, Komisije za obilježavanje spomen-parka Vraca i u drugim komisijama.

Akademik Vlado MILOŠEVIĆ

a) Publikovani radovi i premijera izvođenja:

1. U izdanju Udruženja kompozitora BiH objavljena je kompozicija za mješ. hor „Kljuse” (Iv. Goran Kovačić).
2. 25. XII 1978. godine u Sarajevu je održana premijera opere „Jazavac pred sudom”.

b) U 1978. napisao sljedeća djela:

1. „1941”, za recitatora i manji orkestar (tekst Ranka Risojevića),
2. *Harmonizacije* seljačkih narodnih pjesama za 3 gl. žen. hor;
3. a) *Lijepi Ive*, b) *Najljepši miris*, za 3-gl. ženski hor;
4. a) *Pjesma*, b) *Rondo*, za v-cello i klavir;
5. *Varijacije*, za v-cello i klavir;
6. *Muzika* za v-cello-solo;
7. *Tri fragmenta*, za gudački kvartet;
8. *Moj grob na obali jezera*, za bas i klavir (Ranko Risojević);
9. *List*, za solo glas i klavir (tekst Radovana Vulina);
10. *Proljeće na grobu mojih djedova*, za mješ. hor (tekst Slavka Mandića);
11. *Muzika za dramatizovanu pripovijest Ive Andrića „Anikina vremena”*.

Akademik Ismet MUJEZINović

a) Samostalne izložbe:

1. „4700 crteža, skica, akvarela i studija” (Tuzla),
2. „NOB u crtežima Ismeta Mujezinovića” (Tuzla, Čačak, Kruševac, Kraljevo, Vlasenica i Piroć);
3. „Izložba slika i crteža” (Doboj),

4. „Retrospektivna izložba” (Moskva–SSSR),
5. „Ratni crteži Ismeta Mujezinovića” (u zbirci Bauer u Vukovaru – Livno),
6. „Mala retrospektiva Ismeta Mujezinovića” (Bijeljina).

b) Kolektivne izložbe:

1. „Tito u djelima likovnih umjetnika Jugoslavije” (Beograd, Ljubljana, Brčko, Titograd, Tuzla, Bijeljina, Doboj i Vukovar);
2. „Izložba slika jugoslovenskih slikara” (Banjaluka),
3. „NOB u djelima umjetnika” (Dom JNA–Beograd);
4. „Antifašistička borba Jugoslovena u bivšim fašističkim zatvorima i konclogorima u djelima likovnih umjetnika” (Beograd, Ljubljana, Novi Sad, Skoplje, Priština, Titograd i Trst – Italija),
5. „Umjetnost i revolucija 1941–1945” (Kongresni centar „Sava” – Novi Beograd);
6. „50 godina jugoslovenske grafike 1900–1950” (Beograd, Sarajevo i Ljubljana);
7. „Izložba radova likovnih umjetnika – učesnika NOR-a” (Budva);
8. „Politički plakat 1944–1974” (Narodni Muzej – Beograd),
9. „Izložba Podružnice likovnih umjetnika Tuzle” (Tuzla, Doboj, Kraljevo, Kruševac i Čačak),
10. „Stalna postava jugoslovenskog portreta” (Tuzla),
11. „Stalna postava Umjetničke galerije BiH” (Sarajevo);
12. „Izložba plakata 1948–1978” (Tuzla),
13. „Bitka na Neretvi u djelima likovnih umjetnika”, 12. XI 1978. god.

Akademik Ćamil SIJARIĆ

a) Objavljena djela:

1. pripovijetka u zagrebačkoj književnoj reviji „Oko”,
2. odlomak iz romana u „Književnim novinama”,
3. pripovijetka u književnom časopisu „Život”,
4. pripovijetka u književnom časopisu „Stvaranje”.

b) Učešće na umjetničkim manifestacijama:

1. učestvovao na Oktobarskim književnim susretima u Beogradu i govorio o prevođenju književnih djela,
2. održao književno veče u Banjaluci,
3. učestvovao na Pivskim književnim susretima,
4. na proslavi godišnjice škole u Koritima govorio o istoriji (Korita – SRCG),
5. bio delegat ANUBiH na Trebinjskim večerima poezije – govorio o poeziji,
6. učestvovao na Ratkovićevim književnim susretima (SRCG).

c) Dužnosti van Akademije:

1. član Koordinacionog odbora Saveza književnika Jugoslavije,
2. predsjedavajući u Delegaciji individualnih radnika (književnici, glumci, slikari i drugi) Opštine Centar,

3. član Savjeta Izdavačke djelatnosti Međurepubličke kulturno-prosvjetne zajednice u Pljevljima,
4. delegat Akademije u Izdavačkom savjetu preduzeća „Veselin Masleša”,
5. bio član delegacije Saveza književnika Jugoslavije koja je boravila u Alžiru 15 dana i vodila razgovore o saradnji pisaca dviju zemalja i prevođenju književnih djela.

Akademik Midhat ŠAMIĆ

a) Objavljeni radovi:

1. „Nezaboravno djelo – o Petru Kočiću”, „Odjek” 1978, br. 7 (1–15. april).
2. „Molijer i njegova komedija Tartif”. (Predgovor Molijerovom *Tartifu*, Sarajev, „Veselin Masleša”, 1978, str. 5–24.)
3. „Žerminal Emila Zole. (Predgovor *Žerminalu* Emila Zole, Sarajevo, „Svjetlost”, 1978, str. 5–12)
4. „Ivo Andrić kao naučnik: njegov doktorat i doktorska disertacija” (saopštenje na naučnom skupu Književnost Bosne i Hercegovine u svjetlu dosadašnjih istraživanja, Sarajevo, ANUBiH, 1978, str. 93–98).
5. „Pjesnik Bosne. Ivo Andrić – pisac i mislilac”, „Odjek”, 15–31. oktobar, 1978, str. 1. i 8.

b) Učešće na naučnim skupovima:

1. učestvovao (sa saopštenjem) u radu Naučnog skupa o Ivi Andriću, održanom u Travniku u oktobru 1978, tema: „Travnik i djelo Ive Andrića – zavičajno i univerzalno”.
2. učestvovao (sa saopštenjem) u radu Naučnog skupa na temu: „Život i djelo Petra Kočića”, održanom u Banjoj Luci u martu 1978. god.

c) Dužnosti van Akademije:

1. predsjednik Naučnog vijeća Odjeljenja za književnost u Institutu za jezik i književnost;
2. član Redakcionog odbora biblioteke Kulturno nasljeđe u Izdavačkom preduzeću „Veselin Masleša”;
3. član Redakcionog odbora zbornika radova o Petru Kočiću;
4. glavni urednik Redakcionog odbora Hrestomatije tekstova iz francuske književnosti XIX stoljeća i Hrestomatije tekstova iz francuske književnosti XX stoljeća. (U izradi ovih hrestomatija učestvuju odsjeci za romanistiku svih filoloških i filozofskih fakulteta u Jugoslaviji.);
5. član Redakcionog odbora Filološkog pregleda (Beograd);
6. član Upravnog odbora Zadužbine Ive Andrića u Beogradu.

Dopisni član Boško KUĆANSKI

a) Završni radovi:

Oktobra mjeseca 1978. godine, završio monumentalni spomenik „Bitka za ranjenike”, koji je podignut na Makljenu kod Prozora.

b) Učešće na izložbama:

1. Savremena jugoslavenska umjetnost od 1970. do 1978. god. (Sarajevo, Beograd i Zagreb),
2. Izložba ULUBIH-a 1978 (Sarajevo),
3. Savremena bosanskohercegovačka umjetnost (Zagreb),
4. Savremena jugoslavenska skulptura (Bugarska-Sofija),
5. Savremena bosanskohercegovačka umjetnost (Poljska – Lođ, Bydgość i Bitom),
6. Savremena jugoslavenska skulptura (Budimpešta – Mađarska),
7. Savremena jugoslavenska skulptura (Rumunija – Bukurešt),
8. Savremena bosanskohercegovačka likovna umjetnost (Italija – Frozinone).

Dopisni član Derviš SUŠIĆ

a) Književni rad:

1. završio tekst scenarija za televizijsku seriju od 8 epizoda, čije je snimanje završeno, a emitovanje će početi u 1979. godini;
2. napisao scenarij za TV – emisiju posvećenu jubileju bitke na Neretvi – emisija izvedena uoči proslave u Jablanici;
3. Objavio u reviji „Odjek” odlomak iz novog romana.

b) Društveni rad

Osim poslova vezanih za funkciju Sekretara Odjeljenja za književnost i umjetnost, izvršavao tekuće obaveze kao član Gradskog komiteta SK Sarajevo, predsjednik Udruženja književnika BiH (do 18. XII 1978), zatim kao član raznih komisija i odbora, stalnih ili privremenih.

V. PLAN RADA AKADEMIJE U 1979.GODINI

PLAN RADA AKADEMIJE ZA 1979. GODINU

ODJELJENJE DRUŠTVENIH NAUKA

1) Naučni zadaci

a) Naučni projekti kojih je nosilac Akademija:

Komisija za filozofiju sociologiju i politologiju kao svoju osnovnu djelatnost u 1979. godini predviđa koordiniranje rada na realizaciji projekta *Osnovne vrijednosti socijalističkog društva i vrednovanje progresivne misli u Bosni i Hercegovini*. U vezi s realizacijom ovog projekta organizovaće se dva okrugla stola, jedan na temu „Osnovne vrijednosti socijalističkog društva” (mart 1979. godine) i drugi „Progresivna misao u Bosni i Hercegovini između dva rata” (april 1979). Predviđa se, takode, održavanje stručnih sastanaka i na druge teme, za koje pojedini istraživači budu smatrali da je potrebno organizovati raspravu. Pored rada na projektu, Komisija će razmatrati ostale mogućnosti svoga djelovanja u drugim oblastima filozofije, sociologije i politologije.

Naučni projekat *Koncepcija dugoročnog privrednog razvoja Bosne i Hercegovine* privodi se kraju. — Završiće se istraživanje i izraditi studija. Tekst će biti predat u aprilu 1979. godine, kao što je ugovorom i predviđeno. Na kraju će se organizovati kolokviju, na kojem će se razmatrati rezultati istraživanja.

b) Plan rada međuakademijskih odbora:

1. Međuakademijski odbor za istorijsko-geografski rječnik i atlas jugoslovenskih zemalja u srednjem i XVI veku (na staranju SANU).

Rad odbora koncipiran je tako da svaka republika i autonomna pokrajina unutar svoje akademije organizuje tekstualnu i grafičku obradu toponima iz dokumenata srednjeg i 16. stoljeća koji se odnose na tu republiku, odnosno pokrajinu. Obrada se obavlja prema pismenim uputstvima centralne redakcije u Beogradu. Svi obrađeni toponimi šalju se Međuakademijskom odboru (centralnoj redakciji), a svako republičko radno tijelo zadržava pravo vlastitog objavljivanja sabranog, obrađenog i kartiranog materijala koji se odnosi na tu republiku, odnosno pokrajinu.

Zadatak radnog tijela pri Akademiji sastoji se u organizovanju rada na sakupljanju i kartografskom ubiciranju toponima iz:

- domaćih i stranih izvora predosmanskog perioda (srednji vijek);
- izvora osmanskog perioda (druga polovina XV i XVI vijeka);
- domaćih i stranih izvora koji se odnose na osmanski period (druga pol. XV i XVI vijeka).

U toku 1979. godine predviđa se obrada pet popisnih deftera iz XVI vijeka hronološkim redom, od druge decenije tog vijeka pa dalje. Od tih deftera prvi, iz 1516. god. je, sumarni defter, a ostala četiri su opširni – svi se odnose na bosanski sandžak.

Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine ugovorila je sa Republičkom zajednicom za naučni rad izradu dijela ovog projekta na tri godine. Finansijska sredstva za realizaciju projekta prema našem planu, a u skladu sa programom Međuakademijskog odbora, uglavnom su obezbijedena.

2. Međuakademijski odbor za srednjovjekovne latinske natpise (na staranju JAZU).

Program rada obuhvata prikupljanje i naučnu obradu svih srednjovjekovnih natpisa na latinskom jeziku na području čitave Jugoslavije.

Zadatak Akademije je da prikuplja i obrađuje natpise u okvirima Bosne i Hercegovine. Ovaj zadatak treba da ostvaruje, odnosno organizuje, jedan član ovog međuakademijskog odbora.

3. Međuakademijski odbor za izdavanje antičkih natpisa (na staranju JAZU).

– Redakcija za Bosnu i Hercegovinu predviđa da u 1979. godini dovrši obradu 50 natpisa iz područja Bigeste (Ljubuški). Ako bude dovoljno sredstava obradiće se i natpisi koji su se pojavili u novije vrijeme, oko 50 skeda.

4. Međuakademijski odbor za Arheološku kartu Jugoslavije (na staranju MANU).

– Odbor će, u zajednici sa Komisijom Arheološkog društva Bosne i Hercegovine, vršiti noveliranje podataka i reviziju onih sekcija Bosne i Hercegovine koje su bile obrađene prije 10 i više godina, kao i onih koje nisu dobro obrađene. Predviđeno je da taj posao bude završen do kraja 1979. godine, nakon čega bi trebalo pristupiti izradi teksta za publikovanje.

5. Međuakademijski odbor za Repertorij srednjovjekovnih izvora (na staranju JAZU).

Odbor će prikupiti podatke o publikovanim izvorima različitog sadržaja i karaktera sa područja Jugoslavije, a zatim obraditi pojedine jedinice za međunarodni Repertorij, koji izlazi u Rimu.

6. Međuakademijski odbor za dijalektološke atlase (na staranju SANU). – Plan rada ovog odbora, dat je u okviru plana rada Komisije za lingvistička istraživanja.

7. Međuakademijski odbor za onomastiku (na staranju JAZU). Plan rada ovog odbora dat je u okviru plana rada Komisije za lingvistička ispitivanja.

8. Međuakademijski odbor za izdavanje narodnih umotvorina (na staranju SANU).

Zadatak radnog tijela naše Akademije je da za II knjigu *Zbornika napjeva Bosne i Hercegovine* izradi indekse i tabelarni pregled morfoloških obilježja analizirane građe.

Osim toga, planirano je da se za kritičko izdanje *Napjeva Bosne i Hercegovine* Lj. Kube pripreme indeksi, po abecednom redu, vrstama i incipitima napjeva.

Usvojen je prijedlog članova Odbora iz Bosne i Hercegovine da se kritički prirede dva zbornika muslimanskih narodnih pjesama iz Bosne i Hercegovine. — U 1979. godini planira se obrada 419 stranica teksta iz rukopisa ostavštine Luke Marjanovića, tj. iščitavanje, preliminarna redakcija, prekucavanje i kolacioniranje.

2. N a u č n i s k u p o v i

a) Naučni skupovi u organizaciji Akademije

1. *Savjetovanje pravnika*. — Planirano je da se ovo savjetovanje održi u Sarajevu i da se na njemu okupe pravnici koji prate i proučavaju razvoj institucija u okviru našeg sistema, posebno političkog, kako bi se utvrdilo kojim pitanjima da se da prioritet i koja naučna istraživanja treba preduzeti.

2. *Skup etnomuzikologa* koji se bave ispitivanjem tradicionalne religiozne obredne muzike na tlu Jugoslavije. — Planirano je da se Skup održi u Sarajevu.

Na Skupu će biti razmatran rad na temama koje su saradnici prihvatili na preliminarnom sastanku, održanom 21. septembra 1978. godine.

3. Okrugli sto o temi: *Osnovne vrijednosti socijalističkog društva*, koji će se održati u Sarajevu, planirala je Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju.

4. Okrugli sto o temi *Progresivna misao u Bosni i Hercegovini između dva rata*. Održavanje ovog skupa planira Komisija za filozofiju, sociologiju i politologiju. Skup će se održati u Sarajevu.

b) Učešće članova Odjeljenja na naučnim skupovima

Akademik Alojz B e n a c:

— na naučnom skupu u Krakovu podniće referat o daljem razmatranju neolitizacije u nekim dijelovima Evrope;

— na VI kongresu balkanologa, koji se održava u Ankari, podniće glavni referat u prvoj sekciji Kongresa (koautor prof. dr M. Garašanin).

Akademik Nedim F i l i p o v i ć:

— na IV kongresu balkanologa, koji se održava u ljeto 1979. godine u Ankari, podniće referat.

Akademik Cvjetko R i h t m a n:

— učestvovaće u radu XXVI kongresa Saveza udruženja folklorista Jugoslavije, koji će se održati u Kragujevcu.

Dopis. čl. Borivoj Č o v i ć:

— učestvovaće na zasjedanju Jugoslavenko-italijanskog komiteta za proučavanje pra i protoistorije dviju obala Jadrana, sa referatom Bronzano doba na istočnoj jadranskoj obali i njenom zaleđu” (koautor prof. Š. Batović).

Dopis. čl. Milorad E k m e č i ć:

— na IV kongresu balkanologa, koji se održava u avgustu 1979. godine u Ankari, podnijeće referat „Srpsko-bugarski odnosi polovinom XIX vijeka”.

Dopis. član Muhamed F i l i p o v i ć:

— na savjetovanju koje organizuje Komisija za odnos fundamentalnih i primijenjenih nauka, podnijeće referat.

Dopis. čl. Hasan H a d ž i o m e r o v i ć:

— na Međuakademijskom simpozijumu u organizaciji Makedonske akademije na naukite i umetnostite podnosi referat „Elementi ekonomske teorije regionalnog razvoja”.

Dopis. čl. Desanka K o v a č e v i ć — K o j i ć:

— na IV kongresu balkanologa, koji se održava u avgustu 1979. godine u Ankari, podnosi referat „Naturalna i robnonovčana privreda u jugoist. Evropi od XIII—XV vijeka” (koreferent prof. dr S. Čirković).

Dopis. čl. Stjepan L o v r e n o v i ć:

— na simpozijumu „Neravnomjerni regionalni razvoj u ekonomskoj teoriji i praksi”, koji organizuje Makedonska akademija na naukite i umetnostite u oktobru 1979. godine, podnosi referat.

Dopis. čl. Enver R e d ž i ć:

— na Naučnom skupu povodom 60-godišnjice stvaranja jugoslovenske države, koji se održava u Beogradu u prvoj polovini 1979. godine, podnijeće referat „Socijalistički pokreti u jugoslovenskim zemljama i stvaranje jugoslovenske države 1918. godine”.

Dopis. čl. Arif T a n o v i ć:

— na Kongresu o Hegelu, koji se održava u Beogradu septembra 1979. godine, podnosi referat.

3. Plan aktivnosti Odjeljenja

U 1979. godini Odjeljenje će održati najmanje 10 sjednica, tj. jednu sjednicu mjesečno. Dvije sjednice biće posvećene dugoročnim problemima nauke:

- a) problemima ekonomskih nauka,
- b) problemima lingvistike.

Nastaviće se u 1978. godini ostvarena inicijativa da sjednice Odjeljenja postanu što sadržajnije i efikasnije.

Pratiće se realizacija naučnih projekata na osnovu izvještaja nosilaca projekata podnijetih na sjednicama Odjeljenja.

Organizovanje naučnih skupova i izdavačka djelatnost biće predmet razmatranja na sjednicama Odjeljenja.

Posebna pažnja na sjednicama Odjeljenja pridavaće se što bržem razvoju naučne aktivnosti Akademije na području filozofije, sociologije i politologije.

Djelatnost međuakademijskih odbora biće predmet sistematske pažnje na sjednicama Odjeljenja.

Odjeljenje će na svojim sjednicama razmatrati:

- a) pitanje saradnje sa inostranim akademijama u konspektu razmatranja tog pitanja na sjednicama. Predsjedništva Akademije;
- b) aktiviranje međuakademijske saradnje u našoj zemlji;
- c) pitanje proširenja saradnje s institutima (Orientalni institut, Institut za istoriju, Institut za jezik i književnost) i naučnim ustanovama.

Trebalo bi da Odjeljenje na svojim sjednicama, u okviru razmatranja stanja naučnih problema u društvenim naukama, već 1979. godine počne odmjerenu procjenu predviđanja budućih kandidata za članove naše Akademije.

Na jednoj od svojih sjednica Odjeljenje će pokrenuti pitanje osnivanja međuakademijskog odbora za organizaciju i koordinaciju rada na ispitivanju tradicionalne religiozne muzike na tlu Jugoslavije, koji bi radio pri Akademiji. Ovaj prijedlog je usvojen na Sastanku etnomuzikologa Jugoslavije, koji je održan 21. septembra 1978. godine u prostorijama Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

CENTAR ZA BALKANOLOŠKA ISPITIVANJA

Kao i prethodnih godina, Centar za balkanološka ispitivanja će i u 1979. godini nastaviti izvršavanje zadataka iz Srednjoročnog plana, koji se odnosi na period od 1976. do 1980. godine. U isto vrijeme, kao podloga plana za 1979. godinu poslužiće i opći zaključci doneseni na godišnjem sastanku članova Centra u maju 1978. godine.

U tom okviru Centar planira sljedeće poslove:

1. Pošto se prve tri sveske *Praistorije jugoslavenskih zemalja* nalaze u štampi, članovi Centra će stalno voditi brigu o kvalitetu štampe, vršiti potrebne korekture i druge poslove i biti u stalnom kontaktu sa izdavačem radi održavanja rokova. U ovoj godini će se intenzivnije raditi na pripremanju tekstova za IV svesku *Praistorije* (bronzano doba), pa će Centar biti stalno u kontaktu sa autorima i ustanovama, te se angažovati u organizacionim i tehničkim poslovima koji su vezani za ovaj rad. U tom poslu će posebno biti angažovan ilustrator Centra, koji treba da organizuje izradu svih crteža i drugih ilustrativnih priloga.

2. U daljoj sistematskoj obradi *ilirskih gradinskih naselja*, za 1979. godinu predviđeni su sljedeći zadaci:

a) obrada arheološkog materijala sakupljenog i iskopanog tokom rada na teritoriji ilirskog plemena Delmata (Duvanjsko, Livanjsko, Glamočko polje i Buško blato). U isto vrijeme će se definitivno srediti i ostala dokumentacija i pristupiti pisanju monografske publikacije o gradinama sa ove teritorije. U tu svrhu biće potrebno izvršiti još nekoliko dopunskih snimanja na terenu;

b) izvršiće se terenska obrada I i II stupnja gradinskih naselja na južnom dijelu glasinackog područja (oko 10 gradina);

c) obaviće se svi redakcijski poslovi u vezi s izdavanjem prve monografske sveske *ilirskih utvrđenih naselja* (područje Japoda). Ova sveska će ući u štampu tokom 1979. godine;

d) nastaviće se kontakti sa odgovarajućim institucijama u Srbiji i Crnoj Gori radi organizovanja ovakvih istraživanja u tim republikama.

3. U 1979. godini završiće se izrada projekta *Stanje i problemi paleoantropoloških istraživanja u Jugoslaviji*. U isto vrijeme započeće rad na antropološkom izučavanju živog stanovništva dinarskog područja i rad na antropološkoj obradi nalaza iz viminaciuma (od rimskog perioda, preko seobe naroda, do poznog srednjeg vijeka).

4. U okviru izrade *Kartoteke zatvorenih grobnih nalaza sa ilirske teritorije u Jugoslaviji* biće obrađeno oko 100 grobnih cjelina (vjerovatno oko 600 crteža) i izvršiće se odgovarajuća tekstulana obrada.

5. Centar će se i dalje angažovati na postepenom ostvarivanju zadataka koji su postavljeni u zaključcima *Savjetovanja o stanju istraživanja antičkog doba u Jugoslaviji* (Sarajevo, februar 1977). To se prvenstveno odnosi na osnivanje jugoslavenskih arheoloških škola u Rimu i Ateni i na prikupljanje podataka o publicističkoj djelatnosti koja se odnosi na ovo doba.

6. U vezi s *istraživanjem rimskim komunikacija* i njihovog odnosa prema odgovarajućem ilirskom sistemu pregledaće se odgovarajući tereni u sjevernoj Bosni.

7. U oblasti *etnoloških istraživanja* planirano je da se:

a) dovrši prvi sintetički rad na temu „Tradicionelni elementi u seoskoj porodici istočne i dijela južne Srbije” i preda za publikovanje u redovnom broju *Godišnjaka*;

b) nastavi prikupljanje bibliografskih jedinica za Etnološku bibliografiju Jugoslavije. U 1979. godini ovaj posao će se obaviti za područje Slovenije i Makedonije i biće prikupljeno oko 1800 novih bibliografskih jedinica.

8. Od ostalih zadataka Centar će raditi na sljedećim poslovima:

a) u okviru sistematskog *izučavanja romanskih jezičkih elemenata* obaviće se terensko prikupljanje građe na području jugozapadne Crne Gore. Prikupljeni materijal će biti uveden u kartone i pripremljen za sistematsku obradu;

b) nastaviće se i prikupljanje *materijala o jeziku Roma*, koje se u okviru Centra radi već nekoliko godina;

c) nastaviće se izdavanje nekih specifičnih *paleobalkanskih elemenata* iz prikupljene građe o *toponimiji Prigorja*.

9. Centar će u 1979. godini sa svojim stručnjacima učestvovati na sljedećim naučnim skupovima:

a) na IV kongresu balkanologa AIESEE u avgustu 1979. godine u Ankari,

b) na naučnom skupu o procesu neolitizacije u nekim dijelovima Evrope u maju 1979. godine u Krakovu,

c) na naučnim skupovima iz oblasti balkanologije koje budu organizovali naši naučni instituti,

d) nastaviće sa pripremom simpozija o duhovnoj kulturi Ilira, koji je predviđen za 1981. godinu.

10. Centar će aktivno učestvovati u radu Nacionalnog komiteta za balkanologiju, Međuakademijskog odbora za proučavanje Balkana, Jugoslavensko-italijanskog komiteta za proučavanje praistorije i protoistorije Jadrana i, eventualno, u organizaciji naučnog skupa o uticaju kasnoneolitskih i eneolitskih kultura na formiranje bronzanog doba u oblasti jugoistočne Evrope (sa sovjetskim partnerom).

11. Centar će pripremiti za štampu redovni broj *Godišnjaka za 1979. godinu*. Predviđeno je, takođe, da se pripreme za štampu i monografije Vojmira Vinje „Nazivi jadranske faune — etimologija i struktura” i Aleksandara Stipčevića „Religiozni simbolizam u Ilira”. Autori treba da završe tekstove i izvrše redakcijsku obradu.

12. Kao i obično, u 1978. godini će se održati i *redovno godišnje savjetovanje članova Centra*, koje će biti posvećeno nekim aktuelnim problemima balkanologije u vezi sa odnosima sa susjednim zemljama.

13. Uz obradu predviđenih tema biće izvršena i odgovarajuća studijska putovanja radi pregleda materijala i konsultovanja literature.

KOMISIJA ZA LINGVISTIČKA ISPITIVANJA

Djelatnost članova i saradnika Komisije u 1979. godini biće, uglavnom, usmjerena u pravcu realizacije poslova koji su vezani za nekoliko većih i dugoročnijih projekata međunarodnog i međuakademijskog (jugoslovenskog) karaktera, kao na ostvarivanje jednog dijela poslova iz Srednjoročnog plana Komisije, odnosno Akadeije.

I. Rad na dijalektologiji

Aktivno učešće članova i saradnika Komisije u izradi pojedinih dijalektoloških atlasa predstavljao je i u 1979. godini primaran zadatak Komisije, jer su u ovom slučaju u pitanju ranije preuzete dugoročne obaveze na međunarodnom i međuakademijskom planu.

1. *Opšteslovenski lingvistički atlas (OLA)*

Obaveze Komisije u radu na OLA:

- pripremanje materijala (oko 200 pitanja sa područja 18 punktova) sa bosansko-hercegovačkog područja u formi indeksa i odgovarajućih transkripcija za kartografisanje;
- objedinjavanje cjelokupnog srpskohrvatskog OLA-materijala u formi indeksa, sa identifikacijom pojedinih leksičkih i fonetskih formi na sinhronom i dijahronom planu;
- neposredno učešće u kartografisanju: izrada 4 leksičke i 3 fonetske karte;
- izrada indeksa uz gore navedenih 7 karata od materijala sa svih slovenskih područja (sa preko 850 punktova);
- učešće u redigovanju karata za III (fonetski) i IV (leksički) tom i verifikovanje materijala na njima sa bosansko-hercegovačkih punktova;
- učešće u radu Redakcionog kolegija i Radne grupe OLA;
- učešće u radu jugoslovenske Komisije OLA na redovnim sastancima, kao i učešće na radnim sastancima jugoslovenske leksičke i fonetske potkomisije OLA.

Stalno zaposleni saradnici komisije S. Ćerić i D. Vujičić članovi su Međunarodne grupe OLA. Iz toga proističe neposredna obaveza da se obezbijedi:

- 20 – dnevno učešće S. Ćerića i D. Vujičića u radu Međunarodne radne grupe OLA u Moskvi krajem maja i početkom juna 1979. god. (na bazi razmjene Savjeta akademija SFRJ sa Akademijom nauka SSSR-a).

Iako je stalna obaveza Komisije da putem svojih predstavnika redovno učestvuje u radu jugoslovenske Komisije OLA. Ovdje se podrazumijeva obavezno prisustvovanje redovnim sastancima, na kojima se razmatraju izvještaji o radu, jugoslovensko učešće u radu na OLA, kao i učešće na radnim sastancima jugoslovenske leksičke i fonetske podsekcije, koji se organizuje u cilju izrade morfonoloških transkripcija, legenda, indeksa i sl.

2. *Evropski lingvistički atlas (ALE)*

U ovoj fazi rada na ALE obaveze Komisije su sljedeće:

- da se, u skladu sa zaključcima Međunarodne komisije za ALE, prenese dio materijala što je prikupljen na 7 bosansko-hercegovačkih punktova u specijalno pripremljene kvestionare ALE, da se ti materijali ispišu u vrlo složenoj transkripciji ALE i sl.;
- obavezno je i prisustvovanje na sastancima jugoslovenske Komisije za ALE (D. Vujičić).

3. *Opštekarpatски dijalektološki atlas (OKDA)*

Za ovaj atlas Komisija je u obavezi da u toku 1979. godine prikupi materijal sa 3 bosanska punkta (1 punkt je na Bjelašnici, 1 punkt na Vlačiću i 1 punkt u okolini Kupresa – Vukovsko). Ovaj posao trebalo je obaviti u 1978. godini, ali je njegovo izvršenje moralo biti odgođeno pošto kvestionar za OKDA nije bio konačno redigovan. Obaveza je, takođe, da predstavnici naše Komisije prisustvuju redovnim sastancima jugoslovenske Komisije za OKDA (Vujičić).

4. *Srpskohrvatski dijalektološki atlas*

Ostaje obaveza da Komisija u ovoj i narednim godinama intenzivira rad na terenskom prikupljanju građe za ovaj atlas. Pošto su punktovi za ovaj atlas poklapaju sa punktovima predviđenim za realizaciju projekta *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija*, potrebno je organizovati i finansirati obradu 5 punktova i na terenu prikupiti razliku građe za 10 punktova.

5. Učešće u radu na projektu *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija*

Obaveza Komisije u realizaciji projekta su:

- da učestvuje u terenskim istraživanjima (članovi i saradnici Komisije treba da obrade 5 punktova koji su istovremeno i punktovi za Srpskohrvatski dijalektološki atlas);
- da učestvuju u obradi prikupljene građe za Bosanskohercegovački dijalektološki zbornik;
- da članovi Redakcije projekta (D. Vujičić) učestvuju na svim sastancima Redakcije.

6. *Opštija dijalektološka ispitivanja*

I pored vrlo intenzivnih poslova na dijalektološkim atlasima, u obavezi smo da opštijim dijalektološkim ispitivanjima izvršimo dalje (10-dnevno) ispitivanje ikavsko-šćakavskih govora u zapadnoj Bosni (ispitivač: prof. dr Asim Peco).

7. *Arhiv žive riječi*

Prikupljanje građe za ovaj arhiv biće objedinjeno sa terenskim poslovima što se obavljaju u okviru projekta *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks – sinhronijska deskripcija*, kao i sa poslovima predviđenim u stavci *Opštija dijalektološka ispitivanja*.

II. *O n o m a s t i k a*

U skladu sa kadrovskim i finansijskim mogućnostima, rad na onomastici će se odvijati prema planu što ga odobrava Međuakademijski odbor za onomastiku. Pored nastavka rada na terenskom prikupljanju hidronimske građe u slivu rijeke Bosne, te pripreme za štampu obrađene hidronimske građe iz lijevog sliva Drine, u 1979. godini planira se:

- ekserpcija onomastičke građe iz bosanskih srednjovjekovnih povelja (XIV i XV vijeka);
- početak prikupljanja kompletne toponimske građe na području Livanjskog polja (posao bi trebalo da se organizuje i u naredne dvije-tri godine realizuje u saradnji sa Muzejom grada Livna);
- nastavak terenskog ispitivanja i bilježenja mikrotoponimije na području Podvel-ežja;
- s obzirom na činjenicu da se početkom oktobra održava III jugoslovenska onomastička konferencija u Dubrovniku, planira se učešće S. Čerić i D. Vujičića na Konferenciji – sa referatima.

III. Rječnik crkvenoslovenskog (općeslovenskog) literarnog jezika

Nastavlja se sakupljanje leksičke građe iz evanđeljskih tekstova, i to:

- biće ekscerpirani (uporednom metodom) tekstovi evanđelja po Luki (zaključno do 10. glave), što znači da će se odgovarajući tekstovi Nikoljskog, Kopitareva i Čajničkog evanđelja porediti sa već ekscerpiranim tekstom Divoševa evanđelja. Na ovakav način biće upoređeno oko 65 stranica Divoševa evanđelja sa oko 160 novih stranica iz Nikoljskog (40), iz Kopitareva (60) i iz Čajničkog (60);
- ukoliko se uspiju angažovati honorarni saradnici-ekscerptori i ukoliko se obezbijede sredstva za njihovo plaćanje, biće ekscerpirani još dijelovi Nikoljskog evanđelja (totalnom metodom) kao drugog osnovnog teksta, jer prvi osnovni tekst nije kompletan. Naime, ovaj posao je potrebno uraditi da bi se dobila kompletna leksika iz evanđelja. Za ovu godinu moglo bi se planirati da se na ovaj način izvrše dopune iz evanđelja po Luki i da se kompletno ekscerpira evanđelje po Jovanu.

IV. Saradnja s inostranim institucijama

Protokolima utvrđene forme saradnje obavezuju Komisiju da i u 1979. godini obezbijedi:

- studijski boravak u našoj zemlji saradnika Instituta Slowianoznawstwa PAN (u trajanju do mjesec dana);
- studijski boravak u našoj zemlji saradnika Instituta poljskog jezika PAN (u trajanju do mjesec dana);
- 15-dnevni boravak D. Vujičića u Poljskoj;
- učešće u pripremi zajedničke jugoslovensko-poljske publikacije koja 1980. godine treba da se objavi u Makedoniji

V. Sastanci Komisije, prisustvovanje naučnim skupovima, stručne konsultacije i sl.

1. Redovni godišnji sastanak Komisije
2. Prisustvovanje redovnim i radnim sastancima MO odbora za dijalektološke atlase (S. Čerić i D. Vujičić)
3. Prisustvovanje redovnom godišnjem sastanku MO za onomastiku (D. Vujičić)
4. Učešće u radu Kongresa folklorista Jugoslavije
5. Učešće na III jugoslovenskoj onomastičkoj konferenciji (S. Čerić i D. Vujičić)
6. Prisustvovanje radnim sastancima Redakcije projekta *Bosanskohercegovački dijalekatski kompleks...* (D. Vujičić)
7. Po potrebi, odlazak saradnika Komisije u druge centre radi konsultacija.

KOMISIJA ZA ETNOMUZIKOLOŠKA ISPITIVANJA

U toku 1979. god. Komisija će, prije svega, poraditi na završavanju zadataka predviđenih Srednjoročnim planom Akademije:

- za II knjigu *Zbornika napjeva BiH* izradiće se idenks i tabelarni pregledi morfoloških obilježja analizirane građe
- za kritičko izdanje *Napjeva BiH Lj. Kube* pripremiće se indksi po abecednom redu, vrstama i incipitima napjeva.

Komisija će raditi na ostvarenju prijedloga (usvojenog na sastanku etnomuzikologa 21. septembra 1978) da se pri Akademiji osnuje međuakademijski odbor za organizaciju i koordinaciju rada na ispitivanju tradicionalne religiozne muzike na tlu Jugoslavije.

Razmotriće se mogućnost preuzimanja obaveze da se tradicionalni narodni muzički instrumenti Bosne i Hercegovine prikažu u Priručniku narodnih muzičkih instrumenata Evrope (saradnja je obećana na sastanku grupe naučnika IFMC, održanom u Poljskoj prošle godine).

ODJELJENJE MEDICINSKIH NAUKA

Odjeljenja medicinskih nauka planira rad na više naučnih zadataka, održavanje četiri naučna skupa, te niz aktivnosti Odjeljenja i njegova četiri odbora.

1. Naučni zadaci

U planu su dva projekta iz Srednjoročnog plana kojima koordinira Akademija.

a) Naučni projekti kojima koordinira Akademija

Epidemiološka i laboratorijska ispitivanja virusnog hepatitisa u BiH. Odbor za virusni hepatitis Odjeljenja medicinskih nauka će koordinirati aktivnost na taj način što će dalje pratiti kretanja oboljenja, vršiti testiranja ugroženog stanovništva i pružati stručnu i naučnu pomoć drugim institucijama koje se bave zaraznom žuticom. Planiraju se tri sastanka Odbora za virusni hepatitis, u kojem pored članova Odjeljenja sudjeluju saradnici i glavni nosioci pojedinih akcija navedenog projekta.

– *Krvni sudovi srca i koronarna bolest.* – Akademija će vršiti svoju koordinativnu ulogu preko Odbora za kardiovaskularni sistem, koji je koordinator više manjih projekata u okviru ovog naučnog zadatka. Glavni saradnici Odbora su, osim članova Akademije, nosioci dijelova projekta. Tako će se na planirane tri sjednice Odbora za kardiovaskularni sistem vršiti nadzor i pratiti ostvarenje ovog naučnog zadatka. Predviđen je nastavak ispitivanja morfoloških, anatomskih i ostalih karakteristika krvnih sudova srca u odnosu na masu miokarda. Jedan dio projekta se odnosi na elektrokardiografske, laboratorijske i kliničke analize slučajeva infarkta miokarda. Nastavlja se rad na ispitivanju eksperimentalne arterioskleroze, miokarditisa i nekroze miokarda na životinjama.

– *Etiologija, klinika i prevencija endemske nefropatije.* – Noislac pomenutog

zadatka je Odbor za endemsku nefropatiju, koji će koordinirati rad više institucija koje se bave endemskom nefropatijom na dva planirana sastanka Odbora. Treba istaći da su saradnici Odbora glavni nosioci raznih projekata iz područja endemske nefropatije.

– *Evaluacija hemoterapije malignih neoplazmi* je zadatak odbora za rak. Odbor koordinira rad na svojim sjednicama i inicira aktivnost u području istraživanja neoplazmi, kao i organizaciju službe za proučavanje i liječenje neoplazmi. Odbor planira tri sjednice na kojima će se pokrenuti aktivnost u vezi sa osnivanjem onkološkog instituta.

– Sekcija za zdravstvenu zaštitu Međuodjeljenjskog odbora za prostorno planiranje ima u planu za 1979. godinu ostvarenje projekta *Kontaminacija radnog i životnog prostora sa mikotoksinima i toksinima iz drugih živih struktura*. Sekcija će organizovati naučni skup na temu „Uticaj mikotoksina na zdravlje ljudi i životinja”. Ovaj rad će se koordinirati unutar medicinske sekcije.

b) Plan rada međuakademijskih odbora

Međuakademijski odbor za ishranu bio je na staranju Akademije nauka i umjetosti Bosne i Hercegovine. Aktivnost ovog odbora je zamrla usljed dužeg odsustva njegovog rukovodioca. U 1979. godini planira se ponovno oživljavanje rada, izbor novih članova, određivanje plana i programa rada i izbor projekta na kome će Odbor raditi u sljedećem periodu.

Koordinacioni odbor odjeljenja medicinskih nauka jugoslavenskih akademija (na staranju MANU) u 1979. godini planira sastanak članova svih odjeljenja i organizaciju naučnog skupa. Tema sastanka je „Dostignuća naših akademika”. U okviru ovog sastanka biće organizovani simpozij o nervnom sistemu i simpozij o razvoju medicinske nauke.

Međuakademijski odbor za maligne tumore glave i vrata (na staranju JAZU) ima zadatak da ispituje i naučno obradi projekte iz domena glave i vrata u poslijeratnom periodu.

Međuakademijski odbor na nefropatiju (na staranju SANU) u 1979. godini koordiniraće rad ekipa koje izučavaju etiologiju, kliniku i terapiju endemske nefropatije u čitavoj zemlji. Naše radno tijelo je dio Odbora za nefropatiju, čiji je zadatak da koordinira rad u okviru naše republike.

Međuakademijski odbor za specifičnu preosjetljivost organizma (na staranju SANU) ima zadatak da koordinira terenska, klinička i eksperimentalna istraživanja na izradi projekta čiji je naziv „Specifična preosjetljivost organizma”. Zadatak naše grupe je da se uključi u rad pomenutog odbora.

Međuakademijski odbor za ekofiziologiju (na staranju CANU) programira ispitivanje nervnog sistema. Zadatak radnog tijela naše akademije je da se uključi u rad ovog odbora.

Međuakademijski odbor za biomedicinska istraživanja (na staranju SANU). Zadatak radnog tijela naše akademije je da se uključi u rad pomenutog odbora.

2. Naučni skupovi

Naučni skupovi u organizaciji Akademije:

Odjeljenje medicinskih nauka planira tri skupa u organizaciji Akademije i tri skupa kojima će Akademija biti pokrovitelj.

1. Naučni skup *Novija otkrića iz oblasti virusnog hepatitisa i zadaci naše zdravstvene službe na suzbijanju ove bolesti* (Sarajevo, novembar 1979. godine). Osnovni karakter Skupa je upoznavanje sa novim tekovinama u oblasti virusologije i epidemiologije virusnog hepatitisa. Cilj je da se ukaže na mogućnost aplikacije u praksi naših i stranih dostignuća. Očekuje se 15 referata i 80 učesnika. Referati će se štampati u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

2. Naučni skup *Uticaj mikotoksina na zdravlje ljudi i životinja* (Sarajevo, decembar 1979). Osnovni karakter Skupa je da se medicinska javnost upozna sa opasnošću od nativnih toksina, posebno mikotoksina, u ishrani, u radnom ambijentu i u okolini. Očekuje se 50 učesnika sa 10 referata. Referati će se štampati u ediciji Posebna izdanja.

3. Naučni skup *Evaluacija biomedicinskih istraživanja* (Sarajevo, septembar 1979. godine). Osnovni karakter Skupa je razmjena mišljenja o unapređenju rada u oblasti medicinske nauke. Cilj Skupa je da se medicinskoj javnosti ukaže na potrebu povremene evaluacije projekata. Očekuje se 60 učesnika sa 20 referata. Referati će biti publikovani u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

Naučni skupovi kojima je Akademija pokrovitelj:

1. Naučni skup *Hipokamp i amigdaloidni kompleks* (Sarajevo, oktobar 1979.). – Cilj Skupa je da se prikažu najnovija domaća i strana dostignuća iz područja istraživanja morfologije centralnog nervnog sistema. Skup organizuje Udruženje anatoma Bosne i Hercegovine. Očekuje se 100 učesnika a biće podenseno 20 referata koji će se objaviti u ediciji Posebna izdanja.

2. II. majski internacionalni i V oftalmološki dani Bosne i Hercegovine (Banjaluka, maj 1979).

3. Međunarodni naučni skup *Analiza nacionalnih sistema zaštite zdravlja u zemljama Evrope, s naročitim osvrtom na samoupravni sistem u SFRJ* (Sarajevo, 23–25. maja 1979. god.).

c) Učešće članova Akademije na naučnim skupovima

– Odjeljenje predlaže da osam njegovih članova učestvuju na sastanku Koordinacionog odbora medicinskih odjeljenja jugoslavenskih akademija (Ohrid, septembar 1979. godine).

3. Plan aktivnosti Odjeljenja

Plan rada Odjeljenja medicinskih nauka obuhvata različite aktivnosti Odjeljenja i

njegovih odbora. Planira se 11 sjednica, od kojih će jedna biti organizovana u zajednici sa odjeljenjima ostalih jugoslovenskih akademija. Na sjednicama će biti razmatrani: dalja realizacija naučnih zadataka; rezultati rada naučnih skupova i rezultata rada odbora; realizacija Srednjoročnog plana Akademije, odnosno dva projekta; rad odbora, komisija i sekcija, kao najvažnijih nosilaca naučnih zadataka; uloga i zadaci odjeljenja u unapređenju medicinske naučne oblasti, zatim u odnosima sa Republičkom zajednicom za naučni rad i njihovim osnovnim zajednicama te o edukaciji kadrova za medicinsku nauku. U tom smislu će biti organizovan naučni skup u Sarajevu, a članovi Odjeljenja će također učestvovati, sa referatima, na naučnom skupu u Ohridu, koji se dijelom organizuje na istu temu. Na sjednicama Odjeljenja će se raspravljati i o radu članova u odborima, sekcijama i komisijama.

Na dnevnom redu će biti, također, pitanje osnivanja novih i ukidanje starih odbora i komisija. Osim pobrojanih aktivnosti, na dnevnom redu sastanka Odjeljenja biće: prijem novih radova, recenzija radova i analiza zbornika, zatim će se razmatrati sadržaj rada ostalih međuodjeljenjskih odbora od interesa za Odjeljenje, davati informacije sa sastanka Izvršnog odbora i Predsjedništva Akademije, kao i druge relevantne informacije.

U 1979. godini se planiraju tri pristupna predavanja novoizabranih dopisnih članova, dva predavanja akademika iz drugih jugoslovenskih akademija te predavanje akademika Mullera iz Švajcarske.

ODJELJENJE PRIRODNIH I MATEMATIČKIH NAUKA

1. Naučni zadaci

Odjeljenje će i dalje raditi na realizaciji istraživačkog programa predviđenog makroprojektom *Unapređenje agrokompleksa brdskih i planinskih područja Bosne i Hercegovine*.

2. Naučni skupovi i savjetovanja

1. *Stanje i problemi reprodukcije i oboljenja mliječne žlijezde domaćih životinja brdsko-planinskog područja*. Simpozij će biti jugoslovenskog značaja, a tretiraće problematiku i dosadašnje rezultate istraživanja reprodukcije domaćih životinja brdsko-planinskog područja, što se uklapa u problematiku makroprojekta *Pravci razvoja unapređenja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH* koji je inicirala i izradila Akademija (Sarajevo, novembar 1979. godine). Očekuje se oko 60 učesnika.

Materijali sa Simpozija štampali bi se u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

2. *Savjetovanje o istraživanju i obrazovanju u fizici* (prenosi se iz 1978. u 1979. godinu). — Cilj Savjetovanja je pregled i analiza naučnog rada i obrazovanja u Bosni i Hercegovini. Pčekuje se 300–400 učesnika i 12 referata (ukupno 150 stranica). Referati će biti umnoženi prije Savjetovanja.

3. *Sagledavanje stanja kadrova i kvaliteta i kvantiteta istraživačkog rada u oblasti ishrane i produktivnosti domaćih životinja u Bosni i Hercegovini.* Planira se da na Skupu učestvuju predstavnici svih poljoprivrednih kombinata, stočarsko-veterinarskih instituta te Poljoprivrednog i Veterinarskog fakulteta u Sarajevu, odnosno Republičke zajednice za naučni rad.

4. *Problemi ishrane životinja brdsko-planinskog područja.*

5. *Valorizacija životinjskih resursa Bosne i Hercegovine.*

Skupovi navedeni pod br. 4 i 5 održaće se u 1980. godini, a sve potrebne pripreme će se izvršiti u 1979. godini.

Članovi Odjeljenja radiće aktivno u međuodjeljenskim odborima i komisijama Akademije.

3. *Plan aktivnosti odjeljenja*

Odjeljenje će u narednom periodu izvršavati tekuće zadatke, kao što su: primanje radova, upoznavanje sa zaključcima Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije te njihovo izvršavanje, razmatranje potrebe nabavke knjiga i časopisa i drugo.

I u 1979. godini nastaviće se saradnja sa Republičkom zajednicom za naučni rad u razmatranju naučne politike i njenom ostvarivanju: vrednovati teme i projekte, kao i rezultate istraživanja onih projekata kojih je Akademija korisnik.

Osim toga, radiće se na razvijanju saradnje sa srodnim odjeljenjima drugih akademija u zemlji i razmotriti mogućnosti i oblici saradnje; aktiviraće se rad Međuakademijskog odbora za proučavanje tla i Međuakademijskog odbora za unapređenje brdsko-planinskog područja.

Odjeljenje će pratiti razvoj nauke i organizovati raspravu o naučnim dostignućima i problemima iz pojedinih naučnih oblasti. S tim u vezi iniciraće se i pokrenuti obrađivanje teme posveće proučavanju istorije antropoloških istraživanja na području Bosne i Hercegovine – odgovorni organizator dop. član Lj. Berberović.

ODJELJENJE TEHNIČKIH NAUKA

Plan rada Odjeljenja tehničkih nauka obuhvata osnovne aktivnosti Odjeljenja i njegovih komisija, kao i realizaciju projekata predviđenih Srednjoročnim planom Akademije. Stoga je podijeljen na dva dijela: prvi se odnosi na aktivnosti samog Odjeljenja a drugi na aktivnosti njegovih komisija.

1. *Naučni zadaci*

U okviru Srednjoročnog plana nastavlja se realizacija projekata *Evolucioni sistem i procesi odlučivanja u njima* (nosilac S. Zimonjić). Dio projekta finansiraju Republička zajednica za naučni rad i Elektroprivreda.

2. Naučni skupovi

Odjeljenje će u 1979. godini, u ime Akademije, biti pokrovitelj simpozija o elektrohemiji koji organizuje Društvo za elektrohemiju.

3. Plan aktivnosti Odjeljenja

Odjeljenje će u narednom periodu održati deset radnih sjednica posvećenih tekućim i posebnim pitanjima. Tekuća pitanja su: analiza i praćenje rada odbora i komisija; izdavačka djelatnost Odjeljenja, razrada programiranih aktivnosti iz ovog plana; aktivnosti koje proizlaze iz zaključaka Predsjedništva i Izvršnog odbora Akademije i ostali tekući zadaci.

U skladu sa ranije usvojenim konceptom rasprava o oblastima i naučnim pravcima iz domena tehničkih nauka, Odjeljenje će organizovati jednu do dvije rasprave u tom smislu, i to u širem (uz učešće drugih naučnih radnika) ili u redovnom sastavu.

Pristupiće se razmatranju načina i postupka za uključenje Odjeljenja u saradnju sa Republičkom zajednicom za naučni rad. U tom kontekstu će se razraditi i poseban program aktivnosti i prići njegovoj realizaciji. Jedan dio ove aktivnosti je vezan i za organizaciju gore pomenutih planiranih rasprava.

Odjeljenje će razmatrati i koncipirati način saradnje sa nekim organizacijama udruženog rada sa kojima je Akademija potpisala samoupravne sporazume, obuhvatajući u takvom konceptu svoja gledanja i na ona područja koja još nisu predmet takvih sporazuma ali su od interesa za Odjeljenje.

Osim toga, Odjeljenje će se uključiti u inicijativu Savjeta akademija i razmotriti mogućnosti saradnje sa sličnim odjeljenjima jugoslovenskih akademija. Ova aktivnost će se prvenstveno odnositi na mogućnosti saradnje odjeljenja tehničkih nauka.

4. Plan rada komisija

Planom rada obuhvaćene su samo one komisije koje su u sastavu Odjeljenja tehničkih nauka. Odbori i komisije van ovog domena imaju svoje posebne planove rada. Međutim, predviđa se aktivnost Odjeljenja na praćenju rada svih odbora i komisija u čijem radu ono učestvuje. To su:

- Odbor za prirodne resurse,
- Komisija za vodoprivredu,
- Odbor za prostorno planiranje,
- Odbor za kibernetiku i sistemne analize i
- Komisija za istoriju umjetnosti.

Komisija za vodoprivredu

Pored vlastitih zadataka, Komisija će izvršavati i zadatke Odbora za prirodne resurse i Odbora za prostorno planiranje Akademije ukoliko se odnose na vodoprivrednu

problematiku, što je u skladu sa srednjoročnim planom ovih odbora i predviđenim programom aktivnosti u 1979. godini.

1. Naučni zadaci

Naučni projekti u kojima Akademija ima ulogu koordinatora:

– Komisija će nastaviti da sarađuje sa udruženim radom u oblasti vodoprivrede na realizaciji zaključaka savjetovanja *O aktuelnim vodoprivrednim problemima Bosne i Hercegovine*, koje je održano 1977. god. u organizaciji Akademije. U tom smislu Poslovna zajednica za izučavanje vodoprivredne problematike krša uputila je zahtjev za učešće Akademije kao koordinatora u istraživačkom projektu „Voda kao faktor razvoja na kršu”. Projekat se uklapa u osnovne ciljeve i zaključke navedenog skupa, a odnosi se na specifično kraško područje. Uloga Akademije kao koordinatora na ovom istraživačkom projektu bila bi u analizi i ocjeni rezultata i iskustava dosadašnjih istraživanja, a zatim da utvrdi pravce i prioritete za dalja istraživanja.

– U cilju ostvarenja uloge Akademije kao koordinatora, u 1979. god. predviđa se održavanje jednog šireg radnog sastanka uz učešće pozvanih naučnih radnika i stručnjaka iz područja vodoprivrede. Tom prilikom razmotrili bi se putevi i mogućnosti jačanja međurepubličke saradnje u istraživanjima vodoprivredne problematike krša u Jugoslaviji. Održavanje sastanka bi se povezalo sa obilježavanjem uspomena na preminulog dopisnog člana Akademije prof. Stjepana Mikuleca.

2. Naučni skupovi u organizaciji Akademije

Simpozij *Hidrodinamički problemi zaštite voda* (Sarajevo, april – maj 1979). – Cilj simpozija je da se sagleda stepen našeg poznavanja hidrodinamičke problematike zaštite voda sa posebnim osvrtom na vode krša (otvoreni vodotoci, akumulacije i podzemne vode) u odnosu na dostignuća u svijetu i da se ukaže na smjernice istraživanja na ovom području (problemi upuštanja i transporta mase i toplote u recipijente, kao i problemi zahvata vode određenog kvaliteta iz vodnih resursa) za potrebe rješavanja naših vodoprivrednih problema.

Na Simpozijumu se očekuje oko 40 domaćih i inostranih učesnika.

Uvodi referati, kao i koreferati, objavili bi se prethodno kao fotokopije originala za potrebe učesnika Simpozija. Sređeni materijal sa Simpozija, zajedno sa diskusijom i drugim priložima, bili bi objavljeni u toku 1980. godine u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

ODJELJENJE ZA KNJIŽEVNOST I UMJETNOST

U skladu sa Srednjoročnim planom i svojim mogućnostima, Odjeljenje je na svojoj sjednici, održanoj 11. januara 1979. god., usvojilo sljedeći godišnji plan rada:

1. U vezi s izradom Istorije književnosti Bosne i Hercegovine Odjeljenje će predložiti nosioce rada za pojedine periode s kojima će Akademija sklapati ugovore,

pratiti rad i učestvovati u donošenju konačne ocjene o radovima, s obzirom na ugled i obaveze Akademije u naučnom i umjetničkom životu Republike.

Odjeljenje će nastojati da se što prije formira redakcioni odbor Istorije književnosti BiH, koji će, pored ostalog, na osnovu dosadašnjeg rada i iskustava Komisije za izradu Istorije odrediti osnovne koncepcije za obradu pojedinih razdoblja.

Ukoliko bude potrebno, Odjeljenje će organizovati šire rasprave o pojedinim pitanjima iz područja ove problematike.

2. Odjeljenje će i dalje pratiti rad na izradi Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine i u dogovoru s organizatorima i njenom redakcijom učestvovati u realizaciji.

3. Odjeljenje će izvršiti svoj dio obaveza u pogledu priprema i izdavanja VI knjige Bibliografije radova o narodnoj književnosti.

4. Odjeljenje će pripremiti jednu svesku Radova po konceptu o kom je rasprava počela u 1978. godini.

5. Započinjući pripreme za sljedeće izbore novih članova u Akademiji, Odjeljenje će, na osnovu već utvrđenih kriterija, obaviti prve konsultacije s predstavnicima odgovarajućih institucija i organizacija. Prethodno će biti sačinjen plan tih konsultacija, a poslije će se razmotriti rezultati razgovora i utvrditi plan daljeg rada u tom smislu.

6. Odjeljenje će jednu svoju sjednicu posvetiti isključivo rezultatima javne rasprave o nastavi književnosti naših naroda i narodnosti na Filozofskom fakultetu u Sarajevu i iz njih izvući zaključke za svoje angažovanje u realizaciji smjernica te rasprave.

7. Odjeljenje će posebnu pažnju posvetiti pitanjima međunarodne saradnje, njenom proširivanju i sadržanojnom obogaćivanju, naročito nastojanjem da međunarodne organizacije i njihovi projekti u kojima učestvuje i Akademija mijenjaju svoj odnos u pozitivnom smislu prema književnosti i umjetnosti naših naroda i narodnosti.

8. Odjeljenje će na jednoj od sjednica početi raspravu o statusu Odjeljenja u Akademiji i o ulozi u našem društvu.

9. Nakon rasprave na jednoj od svojih sjednica Odjeljenje će obnoviti pitanje osnivanja Katedre za istoriju umjetnosti pri Filozofskom fakultetu.

10. Odjeljenje konstatuje neodložnu potrebu stvaranja ili posebnog objekta ili adekvatno adaptiranog prostora za manifestacije svih oblika stvaralaštva iz domena svog djelovanja.

11. Predložiće program rada na obilježavanju značajnih imena bosansko-hercegovačke likovne umjetnosti i njihovih djela radi jasnijeg utvrđivanja kontinuiteta likovnog stvaralaštva u BiH tokom ovog vijeka.

12. Razmotriće se mogućnosti osnivanja fonoteke pri Akademiji.

PLAN RADA MEĐUODJELJENJSKIH ODBORA

odbor za prirodne resurse

Plan rada Odbora za prirodne resurse u 1979. godini oslanja se, prvenstveno, na Srednjoročni plan Akademije, odnosno Odbora za prirodne resurse.

Realizacija plana ostvaruje u okviru pojedinih komisija, uglavnom održavanjem različitih savjetovanja, simpozija ili naučnih sastanaka koji su nastavak rada iz prethodnih faza ili predstavljaju početak novih radova.

Komisija za zemljište

U ovoj komisiji uglavnom se nastavlja realizacija ranije započetih projekata, kao i organizovanje novih naučnih sastanaka, odnosno savjetovanja. Tako se predviđa rad na p r o j e k t i m a :

a) Zemljišni informacioni sistem

I u toku 1979. godine Komisija će razmatrati rad na razvijanju sistema za upravljanje bazom podataka o zemljištima – realizator projekta je Računski centar Elektrotehničkog fakulteta u Sarajevu.

Pošto su u 1978. godini prikupljeni podaci prema kodnoj knjizi informacionog sistema, u narednoj godini oni će biti unijeti u sistem za korišćenje. Procedura redovnog hranjenja i ažuriranja sistema finansiraće se od članarine koju plaćaju instituti učlanjeni u Centar za informacioni sistem pri Akademiji i iz Fonda za naučni rad ANUBiH.

b) Izrada monografije o zemljištima republika pokrajina i Jugoslavije

U ovoj godini Komisija će početi sa radom na izradi monografije o zemljištima Bosne i Hercegovine.

Međuakademijski odbor usvojio je program rada kojim se predviđa izrada republičkih, pokrajinskih ili regionalnih monografija, na osnovu kojih bi se sintetskim putem izradila monografija o zemljištima Jugoslavije.

U cilju realizacije ovog zadatka izabraće se republički tim saradnika, izvršiti raspodjela zadataka i započeti pisanje tekstova.

2. Koordinacija pedološkog kartiranja

a) U okviru ove aktivnosti Komisija će organizovati dva sastanka sa učesnicima pedološkog kartiranja na kojima će se raspravljati o naučnim i metodološkim problemima koji su se pojavili u 1978. godini.

b) Komisija će organizovati naučni skup, pod naslovom: „Savjetovanje o strukturi zemljišnog pokrivača” (Sarajevo, novembar 1979).

Pored Komisije za zemljište, koja je organizator Skupa, suorganizatori su

Jugoslavensko društvo za proučavanje zemljišta i Jugoslavenski koordinacioni odbor za pedološko kartiranje.

Pokušaće se da se ostvari saradnja sa Akademijom nauka SSSR-a te da ovom skupu prisustvuju njihovi eksperti.

3. Predlaže se učešće akademika M. Ćirića na međunarodnom simpozijumu „Humus et Planta”, Brno 1979. sa referatom: „Zavisnost količine i kvaliteta humusa u distritičnom kombisolu od stranišnih faktora”.

Komisija za biljni svijet

Polazeći od pretpostavke da će se u Komisiji izvršiti reorganizacija i angažovati veći broj saradnika, rad bi se uglavnom odvijao na sljedeći način:

- pripremama za održavanje kolokvija ili simpozija o stanju i razvoju florističkih istraživanja u Bosni i Hercegovini;
- isto tako, vršile bi se pripreme za održavanje savjetovanja o stanju i razvoju fitoekoloških i fitocenoloških istraživanja u Bosni i Hercegovini;
- osnovni zadatak bio bi organizacija savjetovanja: „Diskusija o karti potencijalne vegetacije Bosne i Hercegovine” (Sarajevo, prva polovina 1979. godine).

Na Savjetovanju će učestvovati oko 25 stručnjaka, a referati će biti objavljeni u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

Komisija za kaustobiolite

U 1979. godini očekuje se reorganizacija i proširenje ove komisije. Osnovni zadatak se sastoji u proširenju tematike rada u vezi sa savremenim iskorišćavanjem ležišta uglja, za što je potrebno angažovati veći broj rudara, geologa i energetičara.

Ostaje i nadalje u planu realizacija savjetovanja „Geologija i hemijska prerada uglja Stanari”. Uloga Akademije ogledala bi se u tome da preko ove komisije organizuje Savjetovanje u Tuzli. Za sada se ne može predvidjeti obim referata i broj učesnika. Finansijska sredstva za ovo savjetovanje obezbjeđuju privredne organizacije kao njegovi suorganizatori. Radovi će biti objavljeni u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

Komisija za životinjski svijet

Kao osnovni zadaci plana rada ove komisije predviđaju se:

- a) sređivanje rezultata i priprema za štampu referata sa naučnog skupa *Problemi inventarizacije životinjskog svijeta Bosne i Hercegovine – stanje i perspektive*;
- b) pored toga, započne se sa pripremama za održavanje naučnog skupa *Valorizacija životinjskih resursa Bosne i Hercegovine*, koji je planiran za 1980. godinu.

Grupa za geološku kartu

U okviru plana za 1979. godinu nastaviće se permanentan rad na daljem rješavanju pitanja stuba Bosne i Hercegovine. Zaključeno je da osnovni zadatak bude organizovanje

okruglog stola *Diskusija o elementima stuba Bosne i Hercegovine* (obaveze iz 1978. godine).

Uloga Akademije bi bila da preko Grupe za geološku kartu inicira aktivnost drugih naučnih i proizvodnih geoloških organizacija na rješavanje osnovne problematike stuba Bosne i Hercegovine.

Planirano je da se skup održi do kraja aprila 1979. godine. Na njemu će učestvovati oko 25 stručnjaka, a materijal bi se štampao u ofset tehnici. Docnije će se donijeti odluka da li će se referati sa ovoga skupa objaviti u vidu posebne publikacije.

Zavisno od rezultata rada Okruglog stola biće izabrano jedno od najvažnijih pitanja o kome će se održati savjetovanje iz dijela stuba Bosne i Hercegovine. Tema savjetovanja za sada nije utvrđena, ali se zna da će biti jedno od aktuelnih pitanja iz problematike stuba BiH.

Uloga Akademije ogledala bi se u iniciranju rada na daljem rješavanju otvorenih pitanja u oblasti stuba BiH i koordinaciji rada geoloških naučnih i proizvodnih organizacija na odabranim problemima.

Savjetovanje bi trebalo održati do kraja 1979. godine. Očekuje se učešće 50 stručnjaka. Materijali će se štampati u ofset tehnici, a predviđa se i objavljivanje u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja, ukoliko Savjetovanje bude pozitivno ocijenjeno.

Komisija za nemetale i građevinski kamen

Učiniće se naponi za organizovanje i početak rada ove komisije. Za sada se ne može predvidjeti konkretan zadatak za 1979. godinu.

Grupa za vodne resturse

(Vidi plan Komisije za vodoprivredu.)

Komisija za metale

Na osnovi reorganizacije Grupe, koja je provedena u 1978. godini, u toku ove godine predviđa se sljedeće:

a) Inventarizacija istraživačkih potencijala u Republici koji su relevantni za sirovine metala. S obzirom da se na različitim mjestima razvijaju pojedine laboratorije i istraživački potencijali, potrebno je prikupiti podatke o postojećim potencijalima, stepenu njihove razvijenosti i korišćenja, sa ciljem da se ocijeni u kojoj su mjeri narasli naučni potencijali sposobni za rješavanje istraživanja sirovina metala.

b) Inventarizacija istraživačkih radova, posebno onih koji su u toku.

Smatra se da bi popis istraživačkih radova koji su u toku bio od interesa za međusobno informisanje: prvo, da se izbjegne ponavljanje i, drugo, da se olakša dalje planiranje, naročito naučnih radova koje planira Republička zajednica za naučni rad.

c) Kao poseban problem ističemo formiranje istraživačkih makroprojekata koji su kao aktuelni zanemareni, kako od strane privrede tako i na planu istraživačkog rada.

Na primjer, u pitanju su pojave željeznih ruda (Vardiše) sa znatnim procentom hroma i nikla; trebalo bi konačno saznati upotrebnu vrijednost ovih ležišta; pitanje mangana kao strateške sirovine takođe je značajno, naročito iz troski oksigenskih konvertora, za što bi takođe trebalo izraditi istraživački projekat; od ništa manjeg interesa ne bi bio istraživački projekat rijetkih metala, npr. crvenog mulja kod prerade boksita, kao ni sadržaj tih metala u pepelima ugljeva Bosne i Hercegovine.

Ovo bi bila osnovna preokupacija rada Komisije, s tim da se u narednim godinama predvide potrebna savjetovanja, odnosno da se angažuju organizacije udruženog rada za izradu pomenutih projekata za istraživačke radove.

Odbor za kibernetiku i sisteme analize

Odbor je konstituisan krajem 1978. godine. Kao dugoročnu programsku platformu svog rada i djelovanja usvojio je dokument Programska osnova. Odbor je isto tako usvojio Pravilnik o radu, kojim je regulisan način rada i domen njegovog djelovanja. U ovom periodu otpočete su aktivnosti na formiranju komisija Odbora kao njegovih osnovnih radnih tijela. Polazeći od ovih početnih aktivnosti, plan rada za 1979. godinu predviđa dalje radno i afirmativno djelovanje Odbora i njegovih komisija, koje će nositi specifiku daljeg razvijanja u konstitucionalnom pravcu i u neposrednim aktivnostima na liniji usvojenih dokumenata i politike Akademije.

A) Ciljevi plana

1. Konstituisati, programski i sadržajno definisati rad komisija Odbora i na toj osnovi razviti neposredne aktivnosti ovih radnih tijela.

2. Provesti raspravu o ulozi, mjestu i sadržaju sistemnih znanja u aktuelnim naučnim istraživanjima naše republike.

3. Razviti trajnu formu jedne javne naučne tribine koja bi omogućila okupljanje širokog naučnog potencijala, prije svega u Republici, iz oblasti sistemnih istraživanja.

4. Pristupiti raspravi i definisanju aktuelnih tematskih i globalnih naučnih programa iz domena sistemnih istraživanja, u skladu sa orijentacijom saradnje Akademije i Republičke zajednice za naučni rad.

B) Planiranje aktivnosti za dostizanje ciljeva

Da bi se omogućilo dostizanje postavljenih ciljeva u planskom periodu, Odbor predviđa ostvarivanje sljedećih aktivnosti:

1. Formiranje tri komisije Odbora, i to:

– Komisije za sistemnu analizu u ekonomskim kretanjima

- Komisije za biokibernetiku
- Komisije za teoretsko-tehničke probleme u sistemnim istraživanjima.

Ove komisije, polazeći od Programске osnove, treba da definišu predmet svog rada i razrade program svojih neposrednih aktivnosti, u 1979. godini. U okvir tako razrađenih aktivnosti treba da uđu i one aktivnosti, ili njihovi segmenti, koji su u ovom planu neposredno definisani.

2. Održati, orijentaciono u drugoj polovini 1979. godine, kolokvij pod radnim naslovom „Aktuelna pitanja kibernetike i sisteme analize u naučnim istraživanjima Bosne i Hercegovine.

3. Sa naučnim potencijalom u Republici provesti dogovor na liniji organizovanja trajne tribine simpozija koja bi bila posvećena opštoj i posebnoj tematici sistemnih istraživanja. Ova tribina bi trebalo da ima svoje trajne sponzore i strukturu organizovanja.

4. U okviru planiranih komisija Odbora, razraditi metodologiju i prići realizaciji nekoliko prvih tematskih rasprava sa ciljem definisanja aktuelnih naučnih programa iz domena koje pokrivaju ove komisije, kao i uopće iz domena Odbora kao cjeline. U organizaciji ove aktivnosti polaziti od postojećih dogovora Akademije i Republičke zajednice za naučni rad i planova razvoja Republike.

Aktivnosti iz tačaka 2 i 3 treba da se uključe u kontekst realizacije ove aktivnosti.

5. U toku 1979. godine Odbor i njegove komisije treba da razmotre mogućnost i način uključivanja njihovih programa i aktivnosti (ili segmenata) u Srednjoročni plan Akademije.

6. Razmotriti, u neposrednom kontaktu, mogućnosti saradnje Odbora i njegovih komisija sa bliskim tijelima drugih akademija u zemlji.

7. Uspostaviti saradnju Odbora i njegovih komisija sa nekim inostranim akademijama nauka sa kojim Akademija ima već potpisane ugovore o saradnji.

8. Planovi rada formiranih komisija, koji budu doneseni, postaju dio ovog plana i u tom smislu se i on dopunjuje i proširuje.

Odbor za prostorno planiranje

U 1979. godini Odbor će organizovati naučni skup *Metodologija istraživanja izrade plana prostornog razvoja regiona Sarajevo*.

Komisija za istoriju umjetnosti Bosne i Hercegovine

Sadržaj i obim rada koji će se obaviti u 1979. godini

- U toku 1979. godine Komisija će održati više sastanaka u cilju koordinacije rada potkomisija.
- Biće obavljen najveći broj studijskih putovanja autora saradnika.

- Autori saradnici će utvrditi bibliografiju i izvore za poglavlja koja obrađuju.
- Autori saradnici će pisati prve verzije svojih tekstova
- Komisija će u cilju ujednačavanja kriterija i naučnog nivoa tekstova raspravljati o svim stručno-naučnim pitanjima koja budu postavljali autori saradnici.

Metod ostvarivanja zadataka

- Glavna stručno-naučna aktivnost će se odvijati u potkomisijama. Rukovodioci potkomisija će kontinuirano pratiti rad autora saradnika i intervenisati ako se pokaže takva potreba.
- Ukoliko se ukaže potreba Komisija će u punom sastavu razmatrati ona pitanja i probleme koji se ne mogu riješiti u potkomisijama.
- Održavaće se uža i šira savjetovanja autora saradnika, ukoliko se za to ukaže potreba.
- Dužnosti predsjednika Komisije, rukovodilaca potkomisija i autora saradnika regulisane su ugovorima, odnosno sporazumima.

Naučni skupovi

Početkom 1979. godine Komisija će održati planirano savjetovanje sa temom: *Koncepcijske osnove Istorije umjetnosti Bosne i Hercegovine* (Sarajevo, 26. februara 1979. godine).

Cilj ovog savjetovanja je izrada naučne osnove za pet perioda koje obrađuju potkomisije.

Na Savjetovanju će biti prisutni svi autori saradnici. Također će biti pozvani i autori saradnici na izradi Istorije književnosti Bosne i Hercegovine i drugi gosti. Očekuje se 30 do 40 učesnika.

Komisija će predložiti da se referati i diskusija štampaju u Akademijinoj ediciji Posebna izdanja.

PLAN RADA INSTITUTA ČIJI JE SUOSNIVAČ AKADEMIJA

a) Naučni zadaci

1. Institut za automatiku i računarske nauke

Projekat 1.1. Istraživanje multioperatorskog sistema za distribuirane mikroprocesorske strukture.

P r e d m e t: algoritmi za upravljanje kontinualnim i diskretnim stanjima objekata.

C i l j: primijenjeno fundamentalno istraživanje kao priprema za razvoj sistema totalno distribuiranog upravljanja tehnološkim procesima.

Projekat 1.2. Istraživanje tankoslojne tenzometrijske fenomenologije.

P r e d m e t: elastičnost materijala, vakuumska depozicija izolacionih i provodnih materijala, laserske metode precizne erozije, električni kontakti fenomeni na nivou molekularnih veza, tehnološke operacije u visokom vakuumu, zavarivanje snopom visokoakcelriranih elektrana.

C i l j: primijenjena fundamentalna istraživanja kao priprema za razvojno-i istraživački poduhvat stvaranja nove generacije mjernih pretvarača za mjerenje procesnih veličina koje se svode na silu.

Projekat 1.3. Istraživanje vrtložnih fenomena tečenja fluida.

P r e d m e t: vrtložni fenomeni oko cilindričnog tijela, lateralna difuzija mlaza u toku, coanda-efekat bistabilnog mlaza.

C i l j: primijenjena fundamentalna istraživanja kao priprema za istraživačko-razvojni zadatak realizacije industrijske proizvodnje mjerača protoka bez pokretnih dijelova.

2. Institut za elektroenergetiku

Projekat 2.1. Teorijsko i eksperimentalno istraživanje ponašanja električnog luka u magnetskom polju i prostoru ispunjenim gasom SF₆.

Obrazloženje

Rotacija električnog luka pod djelovanjem magnetskog polja u mirnom sumpornom heksafluoridu (SF₆) pruža mogućnost za njegovo efikasno gašenje, što bi se moglo iskoristiti za gradnju racionalnih sklopnih aparata naizmjenične struje, naročito na srednjim naponima do 24 kV. Kako su prateći fizički procesi još uvijek nedovoljno istraženi, to je prije prelaska na razvoj konkretnih konstrukcionih rješenja pojedinih tipova sklopnih aparata potrebno obaviti opsežna teorijska i eksperimentalna istraživanja, preko kojih će se uspostaviti određena korelacija između traženih karakteristika aparata i njegovih konstrukcionih parametara. S, obzirom na složenost procesa, istraživanja bi se morala kretati u više pravaca, kao što su:

- izučavanje dinamike električnog luka u podužnom, poprečnom i radijalnom naizmjeničnom magnetskom polju i iznalaženje mogućnosti održavanja visokih brzina kretanja u dijapazonu jačina struja od nule do visokih vrijednosti;
- izučavanje procesa dejonizacije luka kod njegovog brzog kretanja pomoću djelovanja magnetskog polja u mirnom gasu SF₆;
- izučavanje uticaja materijalnih funkcija gasa i elektroda na kretanje i dejonizaciju luka u magnetskom polju.

Ovim teorijskim i eksperimentalnim istraživanjima stvorila bi se podloga za pristup razvoju novih vlastitih konstrukcija sklopnih aparata.

Projekat 2.2. Teorijsko, numeričko i eksperimentalno istraživanje metoda oblikovanja električnih polja složene višeravanske konfiguracije.

Obrazloženje

Proces minijaturizacije električnih aparata i postrojenja, koji je posljednjih godina u svijetu sve izraženiji, uslovljen je uspješnim rješavanjem problema povećanih dielektričnih naprežanja električne izolacije.

Optimalno oblikovanje električnih polja omogućava da se gradijent potencijala električnih polja održava u granicama koje neće dovesti do degradacije izolacije. Metode za postizanje ovoga još nisu dovoljno izučene i zahtijevaju opsežna teorijska i eksperimentalna istraživanja, kao i primjenu računara za numeričku obradu problema.

Cilj teme je da se razvijaju vlastite metode oblikovanja električnih polja i stvore podloge za optimizaciju izolacionih konstrukcija u uređajima visokog napona.

Projekat 2.3. Teorijska i eksperimentalna studija metoda efikasnog hlađenja električnih postrojenja u kompaktnoj izvedbi.

Obrazloženje

Kompaktna izvedba sklopnih aparata i postrojenja dovodi do povećanja specifičnog termičkog opterećenja, čime se naročito ugrožava životna dob čvrste izolacije, kojom se sve više koristi u gradnji ovih objekata. Dosadašnji pristup rješavanju ovih problema svodi se uglavnom na korištenje varijanti prirodnog odvođenja toplote ne oslanjajući se pri tome na značajnija dostignuća postignuta u termotehnici. Kompaktizacija postrojenja zahtijeva promjenu stava o ovim pitanjima i nameće upotrebu savremenih postupaka hlađenja. Budući da se radi o specifičnoj oblasti, neophodno je obaviti obimne istraživačke radove koji će predstavljati podlogu za uvođenje postupka forsiranog hlađenja u električnim sklopnim postrojenjima.

3. Institut za termotehniku i nuklearnu tehniku

Projekat 3.1., Istraživanja u oblasti MHD-konverzije energije -termotehnički problemi

P r e d m e t: termodinamički ciklusi MHD-elektrana i njihovi tehničko-ekonomski pokazatelji; generator plazme — komora za sagorijevanje, priprema goriva, jonizujući dodatak i priprema vazduha; kriogene tehnike za superprovodne magnete; MHD-kanal, gazodinamički i transportni problemi; regenerativni i rekuperativni zagrijači za temperature do 2000°C; zaporna i regulaciona armatura za temperature od 2000°C.

C i l j: Istraživanje u oblasti MHD-konverzije energije pruža mogućnost potpunog ovladavanja proizvodnjom opreme za buduću generaciju elektrana, tj. izlazak na domaće i strano tržište 90-tih godina sa najsavremenijom tehnologijom u ovoj oblasti. Osnovni cilj angažovanja na razvoju tehnologije MHD-konverzije energije je omogućavanje da se u Jugoslaviji i Bosni i Hercegovini, projektuje, izrađuje oprema i grade MHD-elektrane.

Projekat 3.2. Istraživanje u oblasti gasifikacije uglja.

P r e d m e t: toplotni i maseni efekti procesa gasifikacije; molekularna i turbu-

lentna difuzija u procesima gasifikacije; uticaj pritiska i temperature na kinetiku reakcije; termodinamski katalizatori obogaćenja proizvedenog gasa, problemi automatske regulacije i procesnog vođenja; problemi korozionog i toplotnog opterećenja materijala.

Cilj: Istraživanja na polju gasifikacije uglja treba da daju odgovore na empirijske i teoretske nepoznanice koje uslovljavaju ovladavanje tehnologijom koja danas u svjetskim razmjerama doživljava jedan od najintenzivnijih razvoja i treba da bude jedan od izlaza iz energetskih teškoća.

Projekat 3.3. Numeričke metode i matematski modeli za proračun transportnih procesa u fluidu.

Predmet: Razvoj numeričkih metoda i matematskih modela za proračun turbulentnog kretanja fluida i konvektivnog prenosa toplote i mase u različitim fizikalnim uslovima i geometrijskim konfiguracijama, a posebno turbulentnih tokova tipa graničnog sloja, turbulentnih tokova sa recirkulacionim i separacionim oblastima i rotirajućih tokova. Navedeni slučajevi strujanja fluida mogu biti u kombinaciji sa prenosom toplote i mase, hemijskom reakcijom, sagorijevanjem, uzgonskim efektima i faznom interakcijom.

Cilj: Istraživanje je aplikativno-interdisciplinarnog karaktera sa krajnjim ciljem razvoja *metdologije* rješavanja različitih problema kako pri razvoju, optimizaciji, projektovanju i konstrukciji novih proizvoda tako i za rješavanje praktičnih problema u oblasti energetike i procesne tehnike (termički i procesni aparati i uređaji, ložišta, ciklonski odvajači), ekologije (proračun difuzije i disperzije polutanta u atmosferi i vodotocima) te u vodoprivredi (proračun toplotnih efekata u akumulacijama i taloženja nanosa u rijekama).

4. Institut za tehnologiju materijala

Projekat 4.1. Istraživanje u oblasti fizičko-metalurških osnova razvoja metalnih materijala namijenjenih za primjenu na visokim temperaturama (za MHD-postrojenje).

Predmet: fizičko-metalurške osobine materijala predviđenih za rad na visokim temperaturama, problemi vezani za krtoost na nižim temperaturama, mogućnost uticaja na temperature prelaza i mehaničke osobine materijala. Metode ispitivanja visokotemperaturnih materijala i fundamentalna pitanja proizvodnje i prerade ovih materijala.

Cilj: razmatranje mogućnosti i fundamentalna priprema za razvoj i osvajanje proizvodnje, prerade i ispitivanja visokotemperaturnih legura za civilnu i namjensku industriju.

Projekat 4.2. Određivanje treće dimenzije greške i početak plastičnih deformacija aluminijске legure $AlZn_4Mg_2$ primjenom denzitometrije.

Predmet: S obzirom da se dimenzionalne greške identificiraju na osnovu zacrtnjenja rendgenskog filma, metodom denzitometrije treba utvrditi funkcionalnu zavisnost stepena zacrtnjenja radiograma od treće dimenzije na radiogramu registrovanog defekta. U radu će se koristiti legurom $AlZn_4Mg_2$, gdje će kod konstantne debljine osnovnog materijala biti određena treća dimenzija gasne poroznosti.

Cilj: pokušati utvrditi uzajamnost karaktera greške i početak plastičnih deformacija. Rad će doprinijeti teoretskoj obradi ovog problema, a u perspektivi treba da bude omogućena šira praktična primjena.

Projekat 4.3. Ispitivanje međusobne veze faktora koji karakterišu toplotni ciklus i ekvivalentnost toplotnih tokova u zavarivanju visokočvrstih čelika.

P r e d m e t: materijalni i energetski bilans procesa; ekvivalentnost toplotnih tokova; funkcionalne zavisnosti brzine hlađenja, uvoza toplote i drugih faktora toplotnog ciklusa; strukturne promjene; programiranje procesa zavarivanja visokočvrstih čelika.

Cilj: Rezultati istraživanja poslužiće kao osnov za, programiranje procesa zavarivanja visokočvrstih čelika, kao i za korekciju sastava i tehnologije proizvodnje novih materijala.

Projekat 4.4. Mehanizam relaksacije zaostalih napona.

P r e d m e t: kinetika nastajanja napona; relaksacija napona prve, druge i treće vrste; metode identifikacije napona, superponiranje energije u materijalu; posljedice superponiranja.

Cilj: razjašnjavanje mehanizma nastajanja zaostalih napona i relaksacije da bi se našle nove racionalnije metode za uklanjanje zaostalih napona.

b) Međunarodna saradnja

1. Institut za automatiku i računarske nauke

1.1. U okviru saradnje Akademije sa inostranim akademijama IRCA planira studijska putovanja svojih naučnih radnika u SSSR, odnosno SAD, i to:

2 čovjeka na 2 nedjelje u SSSR i

2 čovjeka na 2 nedjelje u SAD.

1.2. Što se tiče saradnje Akademije sa SSSR-om, IRCA je zainteresovana da se uključi u temu 10 tematskog plana, odjeljak 10.3. i 10.4., a u vezi sa svojim temama 1.1. i 1.2.

1.3. U okviru saradnje Energoinvesta i Instituta visokih temperatura ANSSSR na MHD—problemu konverzije energije, Akademija se može uključiti u projekat o brznoj identifikaciji tehnoloških procesa.

2. Institut za tehnologiju materijala

U okviru saradnje Akademije sa inostranim akademijama ITM planira studijska putovanja svojih naučnih radnika, i to:

2 čovjeka na 2 nedjelje u SSSR,

2 čovjeka na 2 nedjelje u SAD i

1 čovjeka na 1 nedjelju u DDR.

c) Saradnja u izdavačkoj djelatnosti

U oblasti saradnje na planu izdavačke djelatnosti sva četiri instituta (IRCA, IRCE, ITEN i ITM) pripremaju radove sa temama iz oblasti fundamentalnih i fundamentalno-primijenjenih istraživanja za ediciju *Posebna izdanja* Akademije sveske Odjeljenja tehničkih nauka koji su urađeni u periodu 1980–1978. godine.

PLAN IZDAVAČKE DJELATNOSTI

Prema planovima odjeljenja, odnosno organizacionih jedinica Akademije, ukupan obim izdavačke djelatnosti za 1979. godinu iznosi bi:

Edicija:

RADOVI	6 knjiga
POS. IZDANJA	14 knjiga
GODIŠNJAK	2 knjige
DJELA	4 knjige
GRAĐA	4 knjige
LJETOPIS	1 knjiga
Svega:	31 knjiga

Po organizacionim jedinicama ovaj plan izgleda ovako:

Organizaciona jedinica	E d i c i j a					Ukupno:
	Radovi	Posebna izd.	Godišnjak	Djela, Građa	Ljetopis	
Odjeljenje medicinskih nauka	1	4				5
Odjeljenje za književnost i umjetnost	1	2				3
Odjeljenje društvenih nauka	1	3		2		6
Centar za balkanološka ispitivanja		1	1	3		5

Komisija za lingvistička ispitivanja			1	1	2
Odjeljenje prirodnih i matematičkih nauka	1	3			4
Odjeljenje tehničkih nauka	2	2		1	5
				Ljetopis za 1978. god.	1
				UKUPNO	31

Napomena: U ediciji Posebna izdanja biće objavljivani isključivo referati i ostali materijali sa naučnih skupova koji se planiraju u 1979. godini.

PLAN RADA BIBLIOTEKE

I. Nabavka knjiga

Kupovina	98 knjiga
Poklon	—
Razmjena	700 knjiga
Naša izdanja	15 knjiga
Ukupno:	813 knjiga

II. Nabavka časopisa

Kupovina	40 godišta naslova periodike.
Poklon	—
Razmjena	350 godišta — naslova periodike
Naša izdanja	20 godišta — naslova periodike
Ukupno:	410 godišta — naslova periodike

III. Inventarisanje i signiranje knjiga i časopisa

Inventarisanje i signiranje knjiga	813 primjeraka
Inventarisanje i signiranje časopisa	410 naslova
Ukupno:	1223 primjeraka

IV. Izrada kataloga knjiga i časopisa

Abecedni-imenski (knjiga)	813 kataloških listića
Predmetni	813 kataloških listića
Mjesni-topografski	813 kataloških listića
Stručni /UDK/	813 kataloških listića

Ukupno: 3252 kataloška listića

V. Magacini i katalogi

Ulaganje knjiga i časopisa u magacine	1223 primjerka
Ulaganje kataloških listića u kataloge	3252 kataloška listića

VI. PODACI O PREMINULIM ČLANOVIMA AKADEMIJE U 1978. GODINI

Akademik DUŠAN MAKSIMOVIĆ
(1915 – 1978)

Na pragu 1978. godine, 4. januara, zauvijek nas je napustio prof. dr Dušan Maksimović, redovni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, profesor Poljoprivrednog fakulteta Univerziteta u Sarajevu, saradnik i neumorni član svih struktura u okviru zootehničkih nauka, počev od pojedinih agrokompleksa unutar Republike i izvan nje do poljoprivrednih komora republičkog i saveznog značaja.

Dušan Maksimović rođen je 7. maja 1915. godine u Sijekovcu, Bosanski Brod. Realnu gimnaziju završio je u Tuzli 1934, da bi 1939. godine diplomirao na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu u Beogradu. Tokom već te prve, presudne, etape u formiranju ličnosti shvaća svu ozbiljnost tadašnjih teških životnih prilika i uključuje se u opštu borbu naših naroda u cilju ostvarenja revolucionarnih promjena, pri čemu dolazi do punog izražaja njegov samoprijegor, istrajnost i sposobnost za intelektualno uobličavanje i povezivanje elemenata društvenog progressa tog vremena na koje je tada mogao objektivno utjecati.

Daljnji razvoji rad akademika Maksimovića upravo je krenuo onim pravcem koji osigurava optimalan efekat oduživanja društvu koje ga je školovalo. Rad na Poljoprivrednom fakultetu u Zemunu godinu dana po okončanju studija (1939 – 1940) bio je znak želje da što spremnije uđe u praksu i život, ali u izvjesnom smislu i predodređenja njegove orijentacije u budućnosti — pozivu nastavnika, odnosno univerzitetskog profesora. Naime, prof. Maksimović djeluje kao nastavnik, a kasnije i direktor Srednje poljoprivredne škole u Sevojnu, na kojoj dužnosti u vrijeme oslobodilačkog rata ispoljava sve ono što je u tim za naš narod najkritičnijim momentima krasilo neimare bratstva i jedinstva, slobode i slobodoljubivih ideala kao vizije naših današnjih demokratskih, socijalističkih samoupravnih dostignuća.

Dosljedan sebi i svojim osjećanjima, kao tadašnji šef Poljoprivrednog odsjeka Oslobođilačkog narodnog odbora Užice, odmah po oslobođenju zemlje kreće u razorenu i opustošenu Bosnu. Najprije radi kao direktor Niže poljoprivredne škole u Maglaju (1947 – 1949), da bi mu potom bila povjerena dužnost načelnika Odjeljenja za stručne škole Ministarstva poljoprivrede NRBiH.

Međutim, akademik Maksimović prvom prilikom napušta relativno utrput razvoja na planu stručno-operativnog i organizacijskog rada u poljoprivredi, izabравši 1949. godine dug, naporan i mukotrpan, te pun odricanja poziv asistenta na katedri Ishrana domaćih životinja Poljoprivredno-šumarskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu.

Prvi je doktorirao na Poljoprivrednom fakultetu u Sarajevu i već 1954. godine biran je za docenta na katedri Ishrana domaćih životinja, 1959. za vanrednog profesora i 1962. godine za redovnog profesora. U međuvremenu, 1956/1957, odlazi na specijalizaciju u Dansku, a 1961/1962. godine nalazi se na usavršavanju u SAD.

Za plodonosan rad u nauci, nastavi i privredi, kao i za vrlo aktivan odnos prema društveno-političkom radu, prof. Maksimović dobiva najviše priznanje izborom 1967. za dopisnog i 1973. godine za redovnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Udukovao je *Ordenom zasluga za narod III reda*, zatim *Ordenom rada II reda* i *Ordenom rada sa crvenom zastavom*. Za veliki naučni opus dobio je *27-julsku nagradu*.

Zasluge akademika Maksimovića su zaista velike. U djelovanju u nastavi prenio je svoje bogato iskustvo na preko 2800 mladih diplomiranih inženjera agronomije. Pod njegovim rukovodstvom doktoriralo je petnaestak kandidata, izradio je desetinu studija, eksperimenta, elaborata, programa, raznih tehničkih rješenja u oblasti ishrane domaćih životinja. Ovo, te tri udruženika i preko 120 publikovanih naučnih radova osigurali su njegovo trajno prisustvo u nauci o ishrani domaćih životinja ne samo u Jugoslaviji nego i van granica zemlje.

Akademik Maksimović svojim ukupnim djelom zahvatao je uvijek aktuelnu problematiku iz koje prominiraju dominantni problemi. Kao prvo, u pitanju je kvalitet krmiva u zavisnosti od djelovanja bitnih faktora na relaciji tlo–biljka–domaće životinje, odnosno njihova produkcija i reprodukcija, te mogućnosti regulative bitnih parametara koji obezbjeđuju optimum u tom odnosu. Treba naglasiti da su to bili prvi radovi te vrste u Bosni i Hercegovini, među prvim i na planu Jugoslavije. Druga grupa problema koje je istraživao mogla bi se podvesti pod zajednički naslov subvencije preživara NPN spojevima kao zamjenom za protein, koji su, kako u svijetu tako i kod nas, limitirajući faktor u podizanju nivoa proizvodnje i reprodukcije u stočarstvu. Nadalje, redom, predmet istraživanja bili su problemi vezani za racionalizaciju othrane teladi pomoću supstituenata različitih tipova, izbor optimalnih postupaka siliranja krme za ishranu preživara u različitim krajevima itd.

Posebno treba istaći angažovanost akademika Maksimovića na zadacima Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Kao zamjenik sekretara Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka, član Predsjedništva Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, predsjednik Odnora za finansije, te član i rukovodilac komisija i odbora Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, pokazao je široku aktivnost i u mnogome doprinio uspješnom rješavanju zadataka Srednjeročnog plana Akademije. Kao predsjednik Odbora za izradu makroprojekta "Pravci razvoja poljoprivrede brdsko-planinskog područja BiH" angažovao se na njegovoj izradi do samprijedora, sa svom sebi svojstvenom požrtvovanošću i odgovornošću.

Smrću akademika Dušana Maksimovića Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, a posebno Odjeljenja prirodnih i matematičkih nauka, gubi jednog od svojih vrlo aktivnih članova i nadasve dragog, iskrenog i skromnog druga, koji je dao značajan doprinos i radu Akademije i nauci uopšte.

Neka je vječna slava i hvala akademiku Dušanu Maksimoviću.

M.DŽINIĆ

Dopisni član JAKOV RUKAVINA
(1905 – 1978)

Jakov Rukavina rođen je 5. aprila 1905. godine u Trnovcu. Osnovnu školu završio je u Slunju, gimnaziju u Gospiću, a diplomirao je na Veterinarskom fakultetu u Zagrebu 1931, gdje je 1938. godine i doktorirao. Kao terenski veterinar radio je u njemu dragoj Lici, a kasnije u Šidu, gdje je sve svoje intelektualne i fizičke snage posvetio struci i nauci, nastojeći maksimalno pomoći stočaru. Od oslobođenja zemlje do dolaska u Bosnu i Hercegovinu bio je na dužnosti u Veterinarskom zavodu u Zagrebu, šef Odsjeka za zarazne i parazitarne bolesti u Republičkoj upravi za veterinarstvo SR Hrvatske, a od 1947. obavljao je dužnost šefa epizootiološke službe za SFRJ u Beogradu.

Dolazak na Veterinarski fakultet u Sarajevo 1950. godine imao je snažnih reperkusija na njegov dalji rad kao nastavnika i naučnika. Odmah je osnovao Zavod za parazitologiju i invazione bolesti i sve što je u vezi sa pedagoškim i naučnim rezultatima ovog Zavoda tijesno je vezano za ličnost profesora Rukavine. Od samog osnutka Zavoda orijentisao se na razvijanje inicijative, samostalnosti i odgovornosti svih saradnika. Iskrenim pristupom i neposrednim prenošenjem svoga znanja i iskustva na mlađe uspio je stvoriti veoma solidnu ekipu unutar Zavoda i među terenskim veterinarima.

Njegova pedagoška, naučna, stručna i društveno-politička djelatnost je veoma obimna. Nju karakteriše naučni pristup problemima struke, kao i njegove uže specijalnosti: parazitologije i invazionih bolesti, te neposredna primjena dobivenih rezultata u praksi.

Kao nastavnik izveo je više od 20 generacija studenata, dajući im znanje potrebno za rad veterinara u terenskoj praksi na čuvanju zdravlja ljudi i domaćih životinja. Potvrda njegove veoma uspješne saradnje sa kolegama na terenu je i činjenica da je muđu doktorantima, koje je uspješno vodio tokom obrade teza, bio i veliki broj veterinara iz terenske prakse.

Dolazak profesora Rukavine u Sarajevo može se sa sigurnošću označiti kao početak istraživanja iz oblasti veterinarske parazitologije u Bosni i Hercegovini. Pored faunističkih istraživanja na inventarizaciji parazitskih vrsta domaćih životinja, peradi, riba i divljači, ekologiji, epizootiologiji, te primjeni antiparazitika u cilju suzbijanja parazitoza, njegova posebna preokupacija bile su parazitoze stoke na krupnim aglomeracijama, jer je bio svjestan činjenice da su upravo one veoma često direktni ili indirektni uzročnici uginuća i smanjenja produktivnosti domaćih životinja. Kao rezultat ovako bogate naučne i stručne aktivnosti u raznim područjima parazitološke nauke treba istaći niz dragocjenih rješenja potrebnih terenskoj praksi i nauci uopšte.

Među objavljenim naučnim i stručnim radovima profesora Rukavine veći broj radova odnosi se na područja zoonoza koje razjašnjavaju neke momente epizootiologije trihineloze, ehinokokoze i tenijaza. Ova istraživanja su od posebnog značaja i interesa za veterinarsku a, naročito, humanu parazitologiju, jer data rješenja ukazuju na najbolji put za eradikaciju ovih veoma važnih antropozooparazitoza.

Isto tako, od izuzetne vrijednosti su i njegova rješenja primijenjena na suzbijanju šuge ovaca u Bosni i Hercegovini, ugrčavosti goveda, kao i mnoga druga.

Za postignute rezultate u naučnom, stručnom i pedagoškom radu profesor Jakov Rukavina odlikovan je Ordenom rada II reda, dobitnik je *27-julske nagrade*, kao i drugih nagrada i pohvala. Kao znak priznanja za sveobuhvatnu i veoma bogatu naučnu aktivnost i ostvarene rezultate Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine izabrala ga je za dopisnog člana 1972. godine.

Veoma je bogata i društveno-politička aktivnost profesora Jakova Rukavine. Još kao student učestvovao je u štrajkovima na Sveučilištu u Zagrebu. U toku rata zbog saradnje sa NOP-om bio je dva puta hapšen. Član KPJ postao je 1949. godine. Na Vetrinarskom fakultetu u Sarajevu obavljao je niz funkcija u raznim upravnim i društvenim tijelima. U dva izborna mandata bio je prodekan i jedanput dekan Fakulteta, predsjednik Društva veterinara i veterinarskih tehničara BiH, predsjednik Društva parazitologa Jugoslavije, te mnogih drugih organa i tijela.

Evocirajući uspomenu na lik profesora Jakova Rukavine, sumirajući što je sve uradio i ostavio iza sebe, moramo biti svjesni činjenice da njegovo djelo i ideje predstavljaju stvarnost koju nastavljaju generacije njegovih saradnika i đaka. Njegov bogati opus i utjecaj koji je izvršio na razvoj parazitološke nauke u Bosni i Hercegovini služi njegovim učenicima, mlađim saradnicima i budućim parazitolozima kao vodilja u radu, a tu činjenicu najbolje potvrđuje stvarnost da njegovo djelo živi uprkos neumitnoj istini da profesor Rukavina fizički nije prisutan među nama.

M.ČANKOVIĆ

Akademik MILIVOJE SARVAN
(1896 – 1978)

U Beogradu je 3. maja 1978. godine preminuo prof. dr Milivoje Sarvan, redovni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, emeritirani redovni profesor Medicinskog fakulteta u Sarajevu, osnivač i dugogodišnji rukovodilac Klinike za dječije bolesti i Katedre za predmet pedijatrija, organizator pedijatrijske službe i vaspitač pedijatrijskog kadra u ovoj republici i šire.

Kako vrijeme prolazi od njegovog emeritiranja, to se jasnije može sagledati veličina njegova djela, koje je tako sadržajem bogata cjelina da je na piscu ovih podsjećanja velika odgovornost da ne propusti pomenuti i mnoge značajne rezultate njegova rada. Bilo je divno biti učenik i saradnik takvog čovjeka, humaniste, izuzetno intuitivnog stručnjaka i naučnog radnika, koji je veliki dio svog plognog rada posvetio najmlađima, omogućavajući im bolju budućnost.

Akademik prof. dr Milivoje Sarvan rođen je 1896. godine u Uzičkoj Požegi. Kao srednjoškolac je učestvovao u prvom svjetskom ratu. Nakon povlačenja u Albaniju upućen je u Francusku, gdje je maturirao, a zatim započinje medicinski studij u Lionu (1916), gdje je diplomirao 1922. godine. Po povratku u domovinu, 3 godine radi kao sreski ljekar u Aleksincu, a nakon sticanja zvanja specijaliste za dječije bolesti na Klinici u Beogradu dr Sarvan dobiva Rokfelerovu stipendiju radi daljeg usavršavanja na pedijatrijskim linikama u Berlinu i Düseldorfu kod najčuvanijih imena pedijatrije onog vremena. Za docenta na predmetu pedijatrija izabran je 1937. godine. U toku okupacije odstranjen je sa Klinike, hapšen i proganjan.

Nakon oslobođenja reaktiviran je i nastavlja sa radom na Dječijoj klinici u Beogradu, a 1947. godine, na poziv novosnovanog Medicinskog fakulteta u Sarajevu, docent Sarvan prelazi u Sarajevo u svojstvu profesora pedijatrije i šefa Dječje klinike.

Na osnovu ranije stečenih iskustava, od samog početka svoga rada u Sarajevu, prof. M. Sarvan je brzo uočio sve probleme i zadatke kojima se trebalo posvetiti da bi se donekle ublažile i otklonile mnoge nedaće proizašle iz nebrige o pedijatrijskoj službi u Bosni i Hercegovini iz predratnog vremena, kao i one nastale u ratnim pustošenjima, koja su osobito pogodila ovu republiku. U njegovim zamislima o konceptu organizacije pedijatrijske službe u Bosni i Hercegovini u prvom redu je bilo osnivanje Dječje klinike kao stručno-naučnog centra, zatim edukacija odgovarajućeg kadra, organizacija laboratorijske službe sposobne da pomogne u rješavanju niza stručnih i naučnih problema, kao i

edukacija stručnog kadra za cijelu Republiku i organizacija pedijatrijske službe čvrsto povezane sa službom na Klinici u jedinstvenu cjelinu.

Na prvi pogled logičan put i ostvarljiv bez velikih napora. Međutim, treba odmah podsjetiti da u Bosni i Hercegovini nije bilo ni pravog dječjeg odjeljenja niti bilo kakvog stručnog kadra, niti je to bio jedini problem koji je trebao riješiti. Otud su zasluge prof. dra Milivoja Sarvana neprocjenjive kada se sagledaju rezultati dvije decenije njegovog predanog rada. Sistematično radeći na ostvarivanju postavljenog cilja, u mukotrpnom radu savladavajući poteškoću jednu za drugom, svojom upornošću, entuzijazmom, sposobnošću organizatora i učitelja pridobijao je za svoju ideju i djelo i najtvrdokornije. Uz intuitivnu sposobnost u odabiranju svojih saradnika koji su djelovali i radili u istoj želji da se postavljeni ciljevi ostvare, prof. dr M. Sarvan je znao da prenese polet na mlađe kolege, da ih ohrabri u slučaju neuspjeha.

Ovi su naponi ubrzo urodili velikim rezultatima, tako da je Klinika od 125 postelja sa 6 ljekara postala medicinska ustanova sa 250 bolesničkih postelja i 25 pedijatara specijalista, čime je dostigla jugoslovenski nivo. Brojni stručni i naučni sastanci u organizaciji Klinike i Redijatrijske sekcije, pod rukovodstvom akademika M. Sarvana, doprinijeli su dostizanju ovog nivoa i u radnom smislu. Osim toga, organizovanje postdiplomske nastave iz pedijatrije, osposobljavanje, ljekarskog i srednjeg stručnog kadra za pedijatrijsku službu u Bosni i Hercegovini, takođe je njegova zasluga.

Publicistička aktivnost prof. Sarvana, uz sve druge obaveze, primjerna je i sastoji se od 125 bibliografskih jedinica objavljenih u našim i stranim časopisima.

Od posebnog su značaja njegovi radovi na izučavanju problema rahitisa, dječje tuberkuloze i zaštite, oboljenja respiratornog sistema u djece, BCG i drugih vakcinacija, reumatske bolesti u djece, astmatičnih stanja u djece, morbiditeta i mortaliteta djece u Jugoslavčji i mnogi drugi.

Kao dekan Medicinskog fakulteta u Sarajevu, a kasnije kao prorektor Univerziteta, svoje znanje i iskustva prenosi na organizaciju i osavremenjivanje visokoškolske nastave. Za člana Naučnog društva SRBiH izabran je 1955. godine, a redovni član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine je od njenog osnivanja 1966. godine. Bio je sekretar Odjeljenja medicinskih nauka Naučnog društva, predsjednik Komisije za zdravstvenu zaštitu majki i djece pri Saveznom zavodu za zdravstvenu zaštitu u Beogradu, predsjednik i doživotni predsjednik Udruženja pedijatara Jugoslavije, predsjednik Udruženja alergologa Jugoslavije. Prof. M. Sarvan bio je i počasni član mnogih pedijatrijskih društava u inostranstvu, kao i član Savjeta Međunarodnog dječjeg centra u Parizu.

Akademik Milivoje Sarvan je dobio mnoga društvena priznanja za svoj rad. Odlikovan je visokim jugoslovenskim odlikovanjima, nosilac je francuskog ordena *Legije časti*. Dobitnik je *27-fulske nagrade Bosne i Hercegovine*, kao i *nagrade AVNOJ-a*.

Sjećajući se danas impozantnog opusa akademika Milivoja Sarvana, svi oni koji su imali priliku i sreću da od njega uče, da sa njim sarađuju i da pripomažu u ostvarivanju njegovih velikih ciljeva trajno su zahvalni neumornom pregaocu za sve što je učinio za razvoj bosanskohercegovačke i jugoslovenske pedijatrije, za dobrobit i sreću, za bolji život sadašnjih i budućih pokoljenja.

E.SARAJLIĆ

Dopisni član, STJEPAN MIKULEC
(1916 – 1978)

Stjepan Mikulec rođen je 1916. godine u Krapini. Srednju školu i studije završio je u Zagrebu, gdje je diplomirao na Građevinskom odsjeku Tehničkog fakulteta. Stručni rad kao građevinski inženjer započeo je iza oslobođenja zemlje; kraće vrijeme je radio u građevinskoj operativi u Zagrebu, a 1946. godine prelazi u Sarajevo, gdje ostaje do kraja života. Preminuo je 19. aprila 1978. godine u Sarajevu.

U projektantskoj operativi Bosne i Hercegovine obavljao je razne istaknute dužnosti i funkcije, a najviše u preduzeću "Energoinvest", u kojem je 1973. godine postao savjetnik njegovog Hidrograđevinskog biroa.

Karijeru univerzitetskog nastavnika započeo je 1953. godine, kada je izabran za saradnika tadašnjeg Tehničkog fakulteta u Sarajevu. Za docenta na predmetu iskoristavanje vodnih snaga biran je 1957. godine. 1961. godine postaje vanredni profesor, a 1967. redovni profesor novoformiranog Građevinskog fakulteta u Sarajevu. Saradnik je Zavoda za hidrotehniku Građevinskog fakulteta u Sarajevu od osnivanja Zavoda 1954. godine.

U svom nastavničkom radu ispoljavao je mnogo pedagoškog smisla. Naročitu vrijednost njegovim predavanjima davala je stalna veza sa konkretnom praksom i aktuelnom problematikom našeg privrednog i društvenog razvoja. O vrijednosti njegove nastavničke aktivnosti govori i veliki broj inženjera koji su pod rukovodstvom prof. Stjepana Mikuleca stekli inženjersku diplomu a koji su u praksi postali istaknuti i cijenjeni stručnjaci.

Održavajući stalnu i vrlo intenzivnu saradnju sa privredom, kao univerzitetski nastavnik razvio je široku aktivnost u stručnom, naučnom, pedagoškom, organizacionom i društvenom pogledu. Obavljao je brojne i odgovorne funkcije na Građevinskom fakultetu, na Univerzitetu, u Zavodu za hidrotehniku i u raznim strukturama društveno-političkih zajednica i udruženog rada. Tako je, između ostalog, bio: dekan Građevinskog fakulteta, direktor Zavoda za hidrotehniku, predsjednik Savjeta Fakulteta, predsjednik Vijeća tehničkih fakulteta Univerziteta u Sarajevu, predsjednik Vijeća visokih škola u Republičkoj zajednici za visoko obrazovanje i član Komiteta za vodoprivredu Izvršnog vijeća SRBiH.

Prof. Stjepan Mikulec često je učestvovao kao ekspert ili konsultant u rješavanju

značajnih problema iz oblasti hidrotehnike u našoj zemlji i u inostranstvu. Pored ostalog, bio je član Međudržavne komisije za izgradnju HE "Đerdap".

Mnogo pažnje i vremena posvećivao je radu u stručnim organizacijama. Više godina je bio predsjednik Jugoslovenskog komiteta za visoke brane, predsjednik Speleološkog saveza Jugoslavije, potpredsjednik Međunarodne speleološke unije i dr.

Za uspjeh i zalaganje u radu primio je mnoga društvena priznanja i odlikovanja. Nosilac je *Ordена rada II i III reda*, *Ordена rada sa crvenom zastavom*, *Ordена zasluga za narod sa srebrenim vijencem*.

Za zasluge iz oblasti naučnog rada dobio je 1960. godine 27-julsku nagradu u SRBiH.

Za zasluge na području društvenog i privrednog razvoja primio je brojne pohvale, diplome i zahvalnice.

Kao istaknuti i priznati stručnjak i naučni radnik izabran je 1975. godine za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine.

Posmatrajući rad i djelovanje prof. Stjepana Mikuleca treba na prvom mjestu istaći njegovu ulogu u koncipiranju, projektovanju i izgradnji hidroenergetskih objekata u Bosni i Hercegovini. Sudjelovao je u izradi projekta za HE Jablanicu, a rukovodio izradom projekata za gotovo sve ostale hidroelektrane (Vlasenica, Mesići, Jajce, Trebišnjica, Čapljina). Izučavao je vodne snage važnijih slivova u Bosni i Hercegovini. Rezultati ovih istraživanja omogućili su mu da koncipira i predloži široko zasnovana i kompleksna rješenja, kao što je, na primjer, koncepcija iskorištenja voda u istočnoj Hercegovini. Formiranje i realizacija te koncepcije predstavlja značajan naučni i inženjerski prilog poznavanju i iskorištenju vodnog bogatstva jugoslavenkog krša. Iskustva i rezultati postignuti na Trebišnjici stekli su visoko priznanje u zemlji i inostranstvu. Ovo posljednje došlo je, pored ostalog, do izražaja u formiranju međunarodnog istraživačkog projekta koji je pod naslovom "Vodno bogastvo i hidrologija krša" realizovan u periodu 1972–1978. godine, a čiji je nosilac bio Zavod za hidrotehniku u Sarajevu. U tom projektu jedno od ključnih mjesta pripada profesuru Stjepanu Mikulecu.

Radovi profesora Mikuleca bili su posljednjih godina uglavnom usmjereni na izučavanje kompleksnih vodoprivrednih problema u širim regionalnim okvirima. Sumirajući rezultate svojih opsežnih i dugogodišnjih studija, on jasno osvjetljava značaj i funkciju prevođenja voda u daljem razvoju vodoprivrede u našoj zemlji. Njegova razmatranja i zaključci o prevođenju voda preko osnovnih vododelnica (Jadran – Crno more, Jadran – Egejsko more, Crno more – Egejsko more) predstavljaju nov i vrlo značajan doprinos regionalnom planiranju u oblasti voda.

Pored brojnih projekata i izgrađenih objekata, opus prof. Stjepana Mikuleca obuhvata veliki broj objavljenih stručnih i naučnih radova, u svemu oko 80 naslova. Ovom prilikom pomenućemo samo neke:

– Brana Jajce II na Vrbasu, Zbornik radova sa III kongresa za visoke brane, Bled 1954, 205–211.

– *Les travaux d'etudes et la construction du barrage de Jajce*. Compte-rendy, V Instr. Congr. Grands Barrages, Pari 1955.

- *Iskorištenje voda u hercegovačkom kršu*/ sa J. Barudanović, J.Mladenović i O. Uzunović/, Savezno savj. o kršu, 3, Split 1957, 183–194.
- *Vodne sange Une i Sane*/ sa M. Pavlović, i R.Kajmaković/, posebno izdanje Elektroprojekta, Sarajevo 1959, 80.
- *Istraživanje sigurnosti kraške akumulacije Miruše na Trebišnjici*/ sa K.Torbarov/, Saopštenja sa V kongresa Jugosl. komiteta za visoke brane, Beograd 1960, 247–257.
- *Izgradnja podzemnih hidroelektrana u Jugoslaviji*, Saopštenja I savjetovanja o mehanici stijena i podzemnim radovima, Beograd 1963.
- *Koncepcija iskorištenja voda u istočnoj Heregovini i problematika projektovanja prve etape hidroelektrana na Trebišnjici*, Zbornik radova sa simpozija o Trebišnjici, Trebinja 1965, 1–14.
- *Vodoprivreda problematika istočne Hercegovine i mogućnosti njenog rejšavanja*, Simpozij o vodoprivrednoj osnovi Trebišnjice, Trebinje 1968.
- *Mogućnosti intezivnijeg korišćenja vodnih snaga krša*/ sa M.Herak i M.Žugaj/, Zbornik radova I kongresa o vodama Jugoslavije, Beograd 1969, 421–425.
- *Hidroenergetski potencijal u slivu Neretve*, II simpozij o energetici Jugosl., Srpska akademija nauka i umetnosti, Beograd 1971, 1–12.
- *Mjesto i značaj akumulacija i prevođenja voda u daljem rejšavanju problema voda u Jugoslaviji*, Radovi Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, XLII/2 Sarajevo 1972, 49–69.
- *The Problems of Regulation Runoff in Dinaric Karst* /sa A. Trumić/, Studies of Water Resour. Engin., 11, Sarajevo 1972, 1–40.
- *Izgradnja hidroelektrana na kršu Jugoslavije*, / XXXII naučno-stručna konferencija, Moskva 1973, 1–15.
- *Inženjerski radovi na kršu Jugoslavije*/ sa A.Trumić/, Zbornik jugosl. –američkog simpozija Hidrologija i vodno bogatstvo krša, Sarajevo 1976, 365–401.
- *Voda kao faktor razvoja*/ sa A.Trumić i J.Šunjić/, Most 4, 12/13, Mostar 1977, 195–208.
- *Uloga vještačnih jezera u prevođenju voda iz suficitarnih u deficitarna područja i njihov uticaj na razvoj sredine u susjednom slivu*, Simpozijum o uticaju vještačnih jezera na čovjekovu sredinu, Trebnja 1978, 74–77.

A.TRUMIC

